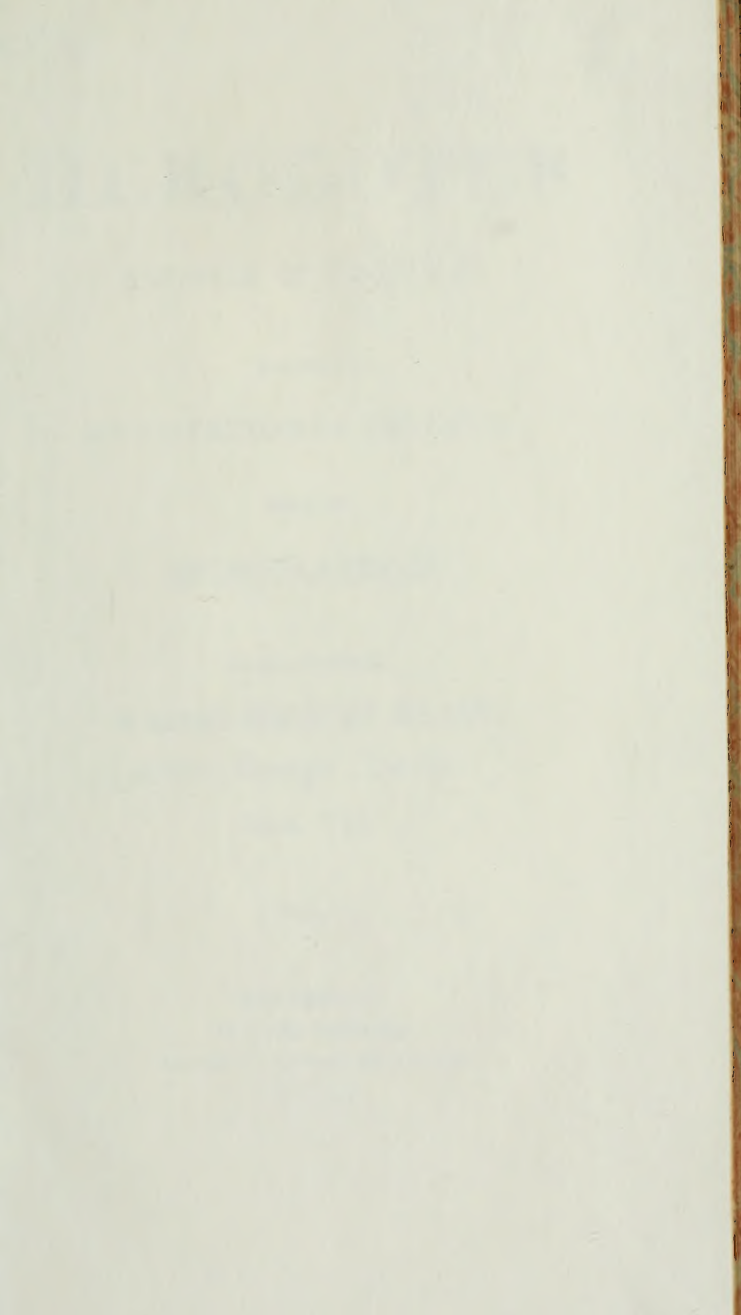

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

HERODOTUS

GRÆCE & LATINE.

ACCEDUNT

ANNOTATIONES SELECTÆ

NECNON

INDEX LATINUS,

EX EDITIONIBUS

WESSELINGII ET REIZII.

[edidit George Dunbar]

TOM. VII.

EDINBURGI:

& Prelo Acadēmico,

IMPENSIS GULIELMI LAING.

MDCCCVI.

HERODOTUS

GREEK & LATIN

ANNOTATED

ANNOTATIONES SELECTAE

247° 6

EX LIBRIS

LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

1891

200.5

1891

EX LIBRIS

LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΕΝΝΑΤΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλλάσσοντο εἰς Σπάρτην. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὀρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας, ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὅκου δὲ

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM

LIBER NONUS,

QUI INSCRIBITUR

CALLIOPE.

Hoc ab Atheniensibus reddito responso Lacedæmonii Spartam reverterunt. Mardonius autem, posteaquam regressus ad eum

Alexander Atheniensium responsa indicavit, movens Thessalia, citato agmine Athenas ire contendit, quacunq̃ue iter facie-

ἐκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Θεσσαλίας ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα μετέμελε οὐδέν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην· καὶ συμπροέπευψέ τε Θάρης ὁ Ληρισσαῖος Ξέρξεα φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρῆκε Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

Β'. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνεξούλευον αὐτῷ, λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεάτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔων ἵνα ἐκαστέρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποίειν ὅπως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέφηται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ ἅπασιν ἀνθρώποισι.

bat, illinc viros ad bellum sumens. At Thessaliæ principes adeo non pœnitebat eorum quæ antehac egerant, ut etiam multo studiosius Persam inducerent. E quibus Thorax Larissæus et Xerxem effugientem deduxerat, et tunc Mardonium propalam trans mittebat in Græciam.

2. Postquam vero exercitus

progre diens in Bœotos venit, Thebani Mardonium exceperunt; suadendoque non sinebant progredi longius, quod negarent ullum locum ponendis castris opportuniorem esse quam illum, ubi subsidens consequeretur, ut omnem Græciam sine prælio subigeret. Arduum enim esse universis etiam homi-

“ εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν,” ἔφα-
 σαν λέγοντες, “ ἔξεις ἀπόνως ἅπαντα τὰ κεί-
 “ νων ἰσχυρὰ βουλεύματα. πέμπε χρήματα
 “ εἰς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῇσι πό-
 “ λισι· πέμπων δὲ, τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις·
 “ ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας,
 “ ῥηϊδίως μετὰ τῶν στασιωτῶν καταστρέ-
 “ ψει.”

γ'. Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ
 ἐπέιθετο, ἀλλὰ οἱ δεινὸς τις ἐνέστακτο ἴμερος
 τὰς Ἀθήνας δεύτερα ἐλθεῖν· ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνω-
 μοσύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκεε βα-
 σιλεῖι δηλώσειν ἔοντι ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι τὰς
 Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος εἰς τὴν Ἀτ-
 τικὴν εὔρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐν τε Σαλα-
 μῖνι τοὺς πλείστους ἐπυθάνετο εἶναι, ἐν τε

nibus vi subigere Græcos inter
 se convenientes: quod et antea
 cognovissent. Si vero feceris,
 dicebant quod nos suademus,
 occupabis: nullo negotio validis-
 sima quæque illorum consilia.
 Mitte pecuniam ad eos qui præ-
 potentes sunt in civitatibus:
 missa pecunia Græciam separan-
 do conturbabis: hinc eos qui
 tecum non sentient, cum factio-
 sis facile evertes.

3. Hæc Thebani suadebant:
 quibus ille obtemperandum non
 putavit, partim acri quadam li-
 bidine Athenas iterum occupan-
 di, partim animi fastu; denique
 quod videbatur incensis per in-
 sulas ignibus significaturus regi
 Sardibus agenti, Athenas ab ipso
 teneri. Igitur in Atticam con-
 tendens, quum illic Athenienses
 ne tunc quidem invenisset, sed
 plerosque aut Salamine, aut in-

τῇσι νηυσὶ, αἰρέει τε ἔρημον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλῆος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστέρην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατήην, δεκάμηνος ἐγένετο.

δ'. Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνησι ἐγένετο Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουριχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τοδεύτερον ἀπέστελλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζων δὲ σφεας ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης ὡς δορυαλώτου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς χώρας, καὶ ἐούσης ὑπ' ἐαυτῶ. τουτέων μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουριχίδην ἐς Σαλαμῖνα.

ε'. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὡς οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι,

classe esse audiret, urbem cepit desertam, decimo mense quam fuerat ab ipso rege capta.

4. Illic quum esset, Salaminem mittit Murichidem, virum Hellespontium, cum eisdem mandatis, quæ Alexander Macedo ad Athenienses pertulerat. Mittebat autem eadem vice altera, gnarus ille quidem non benevolo erga ipsum animo esse

Athenienses, sed sperans contumaciam deposituros, tanquam subacta Attica regione, et sub ipsius imperio posita: hac de caussa Murichidem misit Salaminem.

5. Is ubi in senatum venit, Mardonii mandata exposuit: et e senatoribus Lycidas sententiam dixit, Satius videri sibi esse, ut ea quæ Murichides apud

δεξαμένους τὸν λόγον τὸν σφι Μουριχίδης
 προφέρει, ἐξενεῖναι ἐς τὸν δῆμον. ὁ μὲν δὲ ταύ-
 την τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴτε δὴ δεδεγμέ-
 ιος χρήματα παρὰ Μαρδονίου, εἴτε οἱ καὶ
 ταῦτα ἐάνδανε. Ἀθηναῖοι δὲ, αὐτίκα δεινὸν
 ποιησάμενοι, οἳ τε ἐκ τῆς βουλῆς καὶ οἱ ἔξω-
 θεν, ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδεα κατέ-
 λευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον
 Μουριχίδεα ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γειομένου
 δὲ θορύβου ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδεα,
 πυθάνονται τῶν Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες το γι-
 νόμενον. διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικί, καὶ
 παραλαβοῦσα, ἐπὶ τὴν Λυκίδεω οἰκίην ἦϊσαν
 αὐτοκελές, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν
 γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα.

ς'. Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέδησαν οἱ Ἀ-

senatum diceret, ipsi admitten-
 tes ad populum referrent. Hanc ille sententiam dicebat,
 sive quod pecuniam a Mardo-
 nio accepisset, sive quod ea ipsi
 probarentur. Quod simulatque
 audiere Athenienses, tam ii qui
 ex senatu, quam qui extra eum
 erant, confestim indigne feren-
 tes, Lycidam circumsteterunt, la-
 pidibusque interemerunt: Hel-

lespontium vero Murichidem
 dimiserunt illæsum. Excitato
 circa Lycidam Salamine tumultu
 cognoscunt quod gestum erat,
 Atheniensium uxores; et alia
 aliam exhortantes atque pre-
 hendentes, ultro domum Lyci-
 dæ adiere, hominesque uxorem
 ac liberos lapidaverunt.

6. Hoc autem modo Atheni-
 enses in Salaminem transierunt:—

Ἀθηναῖοι ᾧδε. ἕως μὲν προσεδέκοντο τὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τιμαυρήσοντά σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερα τε καὶ σχολαίτερα ἐπαύον, ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτῇ ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα· ἐς Λακεδαιμόνα τε ἔπεμψαν ἀγγέλους, ἅμα μὲν, μεμφομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν Βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτὴν· ἅμα δὲ, ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δῶσειν· προεῖπαί τε ὅτι εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὥς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλεωρὴν εὐρήσονται. οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὥρταζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ σφι ἦν

Quamdiu ipsi copias e Peloponneso venturas sibi auxilio expectabant, tamdiu in Attica manserunt : ut ubi et socii tardius segniusque agunt, et Mardonius adventans jam esse in Bœotia audiebatur, ita exportatis omnibus rebus et ipsi in Salaminem traiecerunt, nunciosque Lacedæmonem miserunt, simul conquestum de Lacedæmoniiis, qui neglectum

haberent barbarum in Atticam ingressum, neque cum ipsis ei in Bœotiam occurrissent; simul admonituros, quæ sibi, si ad eam deficere vellent, Persa spondisset : tum pradicere, nisi præsidio Atheniensibus essent, se aliquod remedium inventuros. Agebant per id tempus Lacedæmonii solennia, quæ vocantur Hyacinthia: quæ fi. re

Ἵακίνθια· περὶ πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ
πορσύνειν. ἅμα δὲ τὸ τεῖχος σφι τὸ ἐν τῷ
Ἴσθμῳ ἐτείχεον, καὶ ἥδη ἐπάλξεις ἐλαρβανε.

Ζ'. Ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα
οἱ ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι
ἐκ τε Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ Πλαταίων,
ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους·
“ Ἐπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι, λέγοντες ὅτι
“ ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων, τοῦτο μὲν, τὴν
“ χώραν ἀποδιδού· τοῦτο δὲ, συμμάχους ἐθέ-
“ λει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνευ
“ τε δόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην
“ χώραν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐ-
“ τοὶ ἐλώμεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον
“ αἰδεσθέντες, καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύ-
“ μενοι προδοῦναι, οὐ καταινέσαμεν, ἀλλὰ

dei celebrare plurimi faciebant:
ad hæc murum sibi in Isthmo
extruebant, qui jam pinnas ac-
cipiebat.

7. Posteaquam nuncii Athe-
niensium Lacedæmonem vene-
runt, ducentes simul Megaren-
sium ac Plataensium legatos,
ad Ephoros admissi, ita loquuti
sunt, Athenienses miserunt nos,
dicentes regem Medorum cum

nostram nobis regionem redde-
re, tum societatem nobiscum
velle æquis conditionibus inire
citra fraudem et dolum, tum
velle quoque aliam regionem
nostræ addere, quam ipsi nostro
arbitrio optaverimus: nos ta-
men reverentia Jovis Græci, et
pro atroci ducentes prodere
Græciarum, non annuimus, sed
omnia recusavimus, quamvis in-

“ ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικεόμενοι ὑπ’ Ἑλ-
 “ λήνων καὶ καταπροδιδόμενοι· ἐπιστάμενοί
 “ τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ
 “ Πέρσῃ μᾶλλον ἢ περ πολεμέειν. οὐ μὲν οὐδὲ
 “ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ’
 “ ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς
 “ Ἕλληνας. ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀρρώδιην τότε
 “ ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ,
 “ ἐπεὶ τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σα-
 “ φέως, ὅτι οὐδαμᾶ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα,
 “ καὶ διότι τεῖχος ὑμῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ
 “ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει· ἐστι, καὶ δὴ λόγον
 “ οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιεέσθε· συνθέμενοί
 “ τε ἡμῶν τὸν Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιω-
 “ τίην, προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα
 “ ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. ἐς μὲν νῦν

juria affecti a Græcis ac vehe-
 menter proditi. Qui, etsi non
 ignoremus conducibilius esse no-
 bis societatem inire cum Persa,
 quam bellum gerere, tamen
 sponte nostra societatem non
 inibimus. Et sic quidem quod
 nostri est officii, purum sim-
 plexque administratur erga Græ-
 cos. At vos, qui tunc in om-
 nem metum deveneratis, ne pa-

cisceremur cum Persa, postea-
 quam compertam penitus ha-
 buistis sententiam nostram, ne-
 quaquam prodendi Græciam, et
 murum, quem in isthmo inædi-
 ficabatis, absolvistis, et sane nul-
 lam habetis Atheniensium ratio-
 nem; et quum conveneritis no-
 biscum de occurrendo Persæ ad
 Bæotiam, desertores extitistis,
 promihiloducentes barbarum At-

“ τὸ παρεὼν Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσιν οὐ γὰρ
 “ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρα-
 “ τὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν,
 “ ὥς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀτ-
 “ τικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς Βοιωτίας,
 “ τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἔρμα-
 “ χέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδῖον.”

ἦ. Ὡς δὲ ἄρα ἄκουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα,
 ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι
 τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς τὴν ἐτέραν. τοῦτο καὶ ἐπὶ
 δέκα ἡμέρας ἐποίηον, ἐξ ἡμέρης ἐς ἡμέραν
 ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸν
 Ἰσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάν-
 τες Πελοποννήσιοι καὶ σφι ἦν πρὸς τέλος. οὐδ'
 ἔχω εἶπαι τὸ αἴτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀ-
 λεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης ἐς Ἀθήνας σπουδὴν

ticam esse ingressum. Itaque vo-
 bis Athenienses in præsens usque
 succensent, quod non estis officio
 functi: quod superest, ut primo
 quoque tempore nobiscum copi-
 as mittatis jubent; quo barba-
 rum in Attica excipiamus. Quo-
 niam enim in Bæotia tergiver-
 sati sumus, nostra in terra cam-
 pus Thriasius appositissimus est
 ad dimicandum.

8. Hæc ubi accepere Epho-
 ri, responsum in diem poste-
 rum distulerunt, postero die
 in alterum: idque in decem
 dies fecerunt, diem de die ex-
 trahentes. Intra quod tempus
 universi Peloponnenses mag-
 no studio incumbentes, Isth-
 mum muro intercludere, ad fi-
 nemque perduxere. Neque au-
 sim dicere causam, cur isti mag-

μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποιήσαντο οὐδεμίην, ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἴσθμός σφι ἐτετείχιστο· καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν. ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικὴν, οὐκ ἄπετετείχιστο· ἐργάζοντο δὲ, μέγας καταρρώδηκότες τοὺς Πέρσας.

θ'. Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρτιητέων ἐγένετο τρόπος τοιόσδε· τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσεσθαι, Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεάτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαιμόνι μίγιστον ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔλεγε, “ Ἄρα σφι τάδε οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἑφοροί· “ Ἀθηναίων ἡμῖν ἑόντων μὴ ἀρθμίων, τῷ δὲ

nopere solliciti fuerint, quum Alexander Macedo Athenas venit, ne Athenienses Medum amplecterentur, nunc autem nihil prorsus curaverint, aliam quam quod ipsis Isthmus inædificatus erat. Ita putabant non amplius quicquam Atheniensibus indigere. At sub adventum Alexandri in Atticam, murus nondum perfectus erat; sed extrue-

bant, Persarum vehementi metu capti.

9. Tandem et responsum et exitus Spartiatarum fuit hujusmodi: Pridie quam ultima constitutio futura esset, Chileus, vir Tegeata, apud Lacedæmonios maximæ inter peregrinos potentia, acceperat ex Ephoris omnia, quæ Athenienses dixissent; et quum audivisset, his verbis eos

“ βαρβάρῳ συμμάχων, καίπερ τείχεος διὰ
 “ τοῦ Ἴσθμου ἐληλαμένου κρατεροῦ, μεγά-
 “ λαι κλισιάδες ἀναπεπτεύαται ἐς τὴν Πελο-
 “ πόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ’ ἐσακούσατε πρὶν
 “ τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι σφάλμα τῇ
 “ Ἑλλάδι φέρον.”

ί. Ὁ μὲν σφι ταῦτα συνεβούλευε· οἱ δὲ,
 φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες
 οὐδὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπιγμένοισι ἀπὸ
 τῶν πολίων, νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι πεντακι-
 σχιλίους Σπαρτιητέων, καὶ ἐπτά περὶ ἕκαστον
 τάξαντες τῶν εἰλώτων, Πausανίῃ τῷ Κλεομ-
 βρότου ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν ἡ
 ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ’ ὁ
 μὲν, ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ, τούτου ἐπίτροπός τε καὶ
 ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ Πausανίεω μὲν

alloquutus est, Ergo ita se res
 habet, viri Ephori: si Atheni-
 enses non sentiunt nobiscum,
 sed cum barbaro societatem ini-
 verint, quamvis valido muro
 sit Isthmus inædificatus, tamen
 magnæ fores patefactæ sunt
 Persis in Pelopponnesum. Qua-
 re prius eos audiat, quam ali-
 quid decernant, quod cladem
 Græciæ adferat.

10. Hoc Chileus consilium de-

dit: quod in animum admitten-
 tes Ephori confestim nihil collo-
 quuti cum nunciis, qui a civita-
 tibus venerant, quinque millia
 Spartiatarum quum adhuc nox
 esset emittunt, septenis helotis
 circa unumquemque collocatis,
 Pausania Cleombroti filio jussu
 eos educere: erat quidem præ-
 fectura Plistarchi Leonida geni-
 ti: sed adhuc is puer erat, alter
 ejus tutor et patruelis: nam

πατήρ, Ἀναξανδρίδῃ δὲ παῖς, οὐκέτι περιῖν, ἀλλὰ ἀπαγαγῶν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον τινὰ βιοὺς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένων οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεται δὲ ἐωϋτῷ Πausanίης Εὐρυάνακτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὲ σὺν Πausανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης.

ια'. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὥς ἡμέρη ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὲ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐωϋτοῦ ἕκαστος· ἐπελθόντος δὲ, ἔλεγον τάδε, “ Ὑμεῖς μὲν, ᾧ Λακεδαι-
“ μόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε

Cleombrotus Anaxandridæ filius, pater Pausaniæ, jam non supererat, non diu post quam copias, quæ murum extruebant in Isthmo, reduxerat, vita functus. Reduxerat autem ab Isthmo copias Cleombrotus ob eam causam, quod sibi inter sacrificandum adversus Persam sol in cælo obscuratus esset. Adscivit autem Pausanias sibi

Euryanactem, Doriei filium suum gentilem.

11. His copiis e Sparta cuncti Pausania profectis, nuntii de illarum protectione ignari, ubi dies illuxit, Ephoros adeunt, habentes scilicet in animo abire in suam quique civitatem. Ubi adierunt, ita verba fecere, Vos quidem, Lacedæmonii, desidentes hic Hyacinthia agitis, ac lu-

“ ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς
 “ συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι
 “ ὑπὸ ὑμέων, χήτεϊ τε συμμάχων, καταλύ-
 “ σονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅπως ἂν δύνωνται.
 “ καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι σύμ-
 “ μαχοι βασιλῆος γινόμεθα, συστρατευσόμε-
 “ θα ἐπὶ τὴν ἂν ἐκείνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ
 “ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἂν τι ὑμῖν ἐξ
 “ αὐτοῦ ἐκβαίνη.” ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγ-
 γέλων οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ’ ὅρκου, καὶ δὴ δο-
 κεῖν εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς
 ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους.
 οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον·
 ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἔόν· ὥστε ἐν
 θωῦματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην
 διώκοντες· σὺν δέ σφι, τῶν περιόικων Λακεδαι-

ditis, sociis fæde proditis: A-
 thenienses vero, ut a vobis læsi,
 et ob penuriam sociorum, ita ut
 poterunt inimicitias cum Persa
 dissolvent. Dissoluta autem in-
 imicitia palam prorsus, quum
 regis fuerimus socii militiæ,
 commilitabimus in quamcunque
 regionem nos illi educent. In-
 de vos discetis quidnam vobis ex
 ea re eveniat. Hæc loquutis

nunciis, Ephori jurejurando in-
 terposito dixere, suas se copias
 putare in Orestio esse, tenden-
 tes adversum peregrinos. Pe-
 regrinos enim barbaros appella-
 bant. Hoc illi non intelligen-
 tes, quid diceretur, sciscitaban-
 tur. Sciscitati, et rem omnem
 edocti atque stupefacti quamce-
 lerrime abiire ad illos insequen-
 dos, et cum iis quinque millia

μονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὀπλῖται τῷτὸ τοῦτο ἐποίηον.

ιβ'. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἠπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Πausανίῳ ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρομῶν ἀνευρόντες τὸν ἀριστον, ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιάτην μὴ ἐξιέναι. ὃς ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε, “ Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσοντά τοι ὅτι ἐκ Λακεδαιμόνος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὥς οὐ δύναται αὐτὴν ἴσχειν εἰς Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς ταῦτα τύγχανε εὖ βουλευόμενος.” ὁ μὲν δὴ, εἰπας ταῦτα, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω.

finitimorum Lacedæmoniorum delecta.

12. His Isthmum versus ire maturantibus, Argivi ubi primum audiere copias e Sparta cum Pausania profectas, præconem, quem optimum e diurnis cursoribus invenerunt, in Atticam mittunt ad Mardonium: qui videlicet antea receperant

se futuros impedimento, quominus Spartiata egrederetur. Præco ubi Athenas pervenit, Mardonio, inquit, miserunt me Argivi nunciatum tibi juventutem e Lacedæmone esse progressam, seque ne illa progrediretur præstare nequisse. Ad hæc tu bonum consilium adhibe. Hoc ille loquutus, retro abscessit.

ιγ'. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἢ πυθέσθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσίνετο γῆν τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πausανίῳ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπέξεχώρει, ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἰ κού τι ὄρθον ἦν τῶν τείχεων ἢ τῶν οἰκημάτων ἢ τῶν ἱερῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας. ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκα, ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἢ χώρα ἦν ἢ Ἀττικῇ, εἴτε μικρὸν συμβαλὼν, ἀπαλλαξίς οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεινὸν, ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὦν,

13. Quo audito Mardonius jam non censebat amplius perstare in Attica: ubi ideo antequam istud intelligeret, immoratus fuerat, quod cuperet scire consilia Atheniensium et quid acturi essent, neque populans neque lædens Atticum agrum, assidue sperans fore, ut secum illi paciscerentur. Quod ubi desperavit, re comperta, priusquam Pausanias cum copiis Isth-

mum egrederetur, subduxit exercitum, incensis Athenis, et si quid aut murorum aut ædium aut templorum rectum extabat, eo omni diruto atque obruto. Ideo autem excedendum sibi putavit, quod neque equitabilis esset Attica regio, neque, si ipse male pugnasset, evadere poterat nisi per angustias, ubi a paucis hominibus transitu prohiberi posset. Statuit igitur recedere

ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλιν τε φιλή, καὶ χώραν ἵππασίμη.

ιδ'. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρει. ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἰόντι αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη προδρομος, ἄλλην στρατιὴν ἤκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμενος δὲ ταῦτα, ἐβουλεύετο, θέλων, εἴκως τούτους προῶτον ἔλοι. ὑποστρέψας δὲ τὴν στρατιὴν ἤγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος προσελθοῦσα κατιππάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύτην δὲ ἐκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύοντος ἡ Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίνετο.

ιέ'. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδόνιος ἤκε ἀγγελίην ὡς ἀλλῆς εἴησαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἴσθμῳ. οὕτω δὲ ὀπίσω ἐπορεύετο διὰ Δεκελῆς. αἱ γὰρ Βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν

illinc Thebas, ut confugeret prope civitatem amicam, ac regionem equitibus opportunam.

14. Profecto illinc ita Mardonio et jam iter facienti perferret nuncius properans, alium exercitum mille Lacedaemoniorum Megara iter habere. Eo audito consultabat, siquo pacto hos primum posset excipere. Itaque conversum exercitum

ducebat Megara, præmisso equitatu, qui oram Megaridem incursaret. Huc usque Europæ ad solem occidentem versus longissime processit hæc Persica expeditio.

15. Post hæc nuncius ad Mardonium venit, Græcos in Isthmo frequentes coactos esse: atque ita retrocessit per Deceleam. Magistratus enim Βοιω-

ἤγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς Τανά-
 γρην. ἐν Τανάγρῃ δὲ ἰύκτα ἐναυλισάμενος,
 καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ ἐς Σκῶλον, ἐν
 γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐλθῶτα δὲ τῶν Θη-
 βαίων, καίπερ μηδίζοντων, ἔκειρε τοὺς χώ-
 ρους, οὔτι κατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀ-
 ναιγκαίης μεγάλης ἐχόμενος· βουλόμενος ἔρυ-
 μά τε τῇ στρατοπέδῳ ποιήσασθαι, καὶ ἦν
 συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνειν, ὁκοῦν τι ἐθέλοι,
 κρητφύγετον τοῦτο ἐποίετο. παρῆκε δὲ αὐτοῦ
 τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρίων πα-
 ρὰ Ὑσιᾶς· κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα
 γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν τεταγμένον.
 οὐ μέντοι τόγχε τεῖχος τοσοῦτον ἐποίετο, ἀλλ'
 ὥς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέτωπον
 ἕκαστον. ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν Βαρ-

torum accolas Asopiorum ar-
 cessierant, qui Mardonium in
 Sphendaleas et illinc in Tana-
 gram duces itineris deduxerunt.
 In Tanagra noctem moratus
 Mardonius, postero die ad Sco-
 lon conversus in agro Thebano
 erat. Ibi Thebanorum rura
 tametsi Medicas partes foven-
 tium, vastavit; non illorum
 odio, sed ingenti necessitate
 adactus: quod vellet muni-

mentum castris apponere. et, si
 sibi in acie non cederet ex
 sententia, effugium comparare.
 Exporrexit autem castra sua ab
 Erythris, secundum Hysias, Pla-
 taensi tenus agro, juxta flumen
 Asopum: muro communiens,
 sed non pro magnitudine cas-
 trorum, verum per singulas
 frontes dena stadia habente.
 Hoc in opere barbaris occupatis
 Attaginus Phrynonis filius, vir.

βαρων, Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευασάμενος μεγάλας, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους· κληθέντες δὲ οὗτοι ἔποντο· ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιούμενον ἐν Θήβησι.

ισ'. Τάδε δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θερσάνδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαίων ἄνδρας πεντήκοντα· καὶ σφεων οὐ χωρὶς ἐκατέρους κλίνει, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλίνῃ ἐκάστη. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπιόντων, τὸν Πέρσην τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα, εἶρεσθαι αὐτὸν ὁποδαπὸς ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὥς εἴη

Thebanus, convivio magnifice apparato Mardonium ipsum et Persarum honoratissimos quinquaginta ad hospitalis epulas invitavit: invitati illi hominem sunt sequuti: fiebat autem cœna Thebis:

16. Cetera quæ referam, ex Thersandro accepi, viro quidem Orchomenio, sed Orchomeni inter primos honesto: qui se

quoque aiebat ad hanc cœnam ab Attagino fuisse invitatum cum quinquaginta Thebanis: nec utrosque seorsum discubuisse, sed in quovis lecto Persam et Thebanum. Post cœnam quum potioni daretur opera, Persam, qui eodem toro recumbebat, Græce ipsum interrogasse cujus esset; se vero respondisse Orchomenium esse: tum

Ὁρχομένιος. τὸν δὲ εἶπαι, “ Ἐπεὶ νῦν ὁμοτρά-
 “ πεζός τέ μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνη-
 “ μόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι
 “ θέλω· ἵνα καὶ προειδὼς αὐτὸς περὶ σεαυτοῦ
 “ βουλευέσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. ὁρᾷς
 “ τούτους τοὺς δαινυμένους Πέρσας, καὶ τὸν
 “ στρατὸν, τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῇ ποταμῷ
 “ στρατοπεδευόμενον; τουτέων πάντων ὄψαι,
 “ ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλίγους
 “ τινὰς τοὺς περιγενομένους.” ταῦτα τε ἄμα
 τὸν Πέρσην λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν
 δακρύων. αὐτὸς δὲ θαυμάσας τὸν λόγον, εἶπαι
 πρὸς αὐτὸν, “ Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα
 “ χρεῶν ἐστι λέγειν, καὶ τοῖσι μετ’ ἐκείνων
 “ ἐν αἰνῇ εὐοῦσι Περσέων.” τὸν δὲ μετὰ ταῦτα
 εἶπαι, “ Ξεῖνε, ὅ, τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ,

illum dixisse, Quoniam tu mihi
 mensæ consors et libaminum ef-
 fectus es, volo tibi relinquere
 sententiæ meæ monumenta, ut
 ipse quoque præsciis hujus rei,
 queas tibi consulere. Cernis
 hos Persas in convivium accep-
 tos, et copias quæ ad flumen in
 castris relictæ sunt? horum om-
 nium parvo post tempore pau-
 ulos cernes superstites. Et in-

ter dicendum multas lacrymas
 Persam effudisse. Admiratum-
 que se eam orationem, ad illum
 dixisse, Nonne hæc Mardonio
 expedit dicere, et iis Persis qui
 secundum eum in honore sunt?
 Et illum post hæc subjecisse,
 Hospes, quicquid ex deo fieri
 oportet, id ab homine nulla ra-
 tione averti potest: nam ne
 credibilia quidem dicentibus

“ ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων· οὐδὲ γὰρ
 “ πιστὰ λέγουσι ἐθέλει πείθεσθαι οὐδείς. ταῦ-
 “ τα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι, ἐπόμε-
 “ θα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθρίστη δὲ ὁδύνη
 “ ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέ-
 “ οντα, μηδενὸς κρατεῖν.” ταῦτα μὲν τοῦ
 Ὀρχομενίου Θερσάνδρου ἤκουον· καὶ τάδε
 πρὸς τούτοισι, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα
 πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλα-
 ταιῇσι τὴν μάχην.

17. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατο-
 πεδευομένου, οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαν-
 τες στρατιήν, καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας,
 ὅσοι περ ἐμῆδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκημέ-
 νων· μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον· ἐμῆ-
 διζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὔτοι, οὐκ ἐκόντες,
 ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαίης. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι

credere quisquam vult. Atque
 hæc permulti Persarum quum
 sciamus, tamen sequimur illiga-
 ti necessitate. Est autem mæ-
 ror hic in hominibus acerbissi-
 mus, eum qui multum sapit
 nullius rei potentem esse. Hæc
 ego ex Orchomenio Thersan-
 dro audiebam, atque ista insuper
 ipsum hæc statim hominibus

memorasse, priusquam prælium
 ad Platæas factum est.

17. Porro Mardonio in Bœo-
 tia stativa habenti, præbuerunt
 copias alii quidem omnes, et si-
 mul invaserunt Athenas, quot-
 quot cum Medis sentiebant, ex
 Græcis illic habitantibus; soli
 hujus irruptionis non fuere par-
 ticipes Phocenses: nam et isti

μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν εἰς Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων ὀπλῖται χίλιοι· ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἀρμοκύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπικέατο καὶ οὗτοι εἰς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἱππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἐωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος Φήμη, ὡς κατακοντιεῖ σφεας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐτέων Φωκέων τῷτὸ τοῦτο. ἔνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς Ἀρμοκύδης παραίνει, λέγων τοιαῦτα,
 “ ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι
 “ οἱ ἀνθρώποι μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δά-
 “ σειν, διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς
 “ ἐγὼ εἰκάζω. νῦν ὦν ἄνδρα πάντα τινὰ

vehementer Medis studebant, non tamen voluntarii, sed coacti. Sed iidem non multis post diebus quam Thebas itum est, et ipsi advenere, mille armati, duce Harmocyde inter populares spectatissimo. Eos Mardonius, ubi Thebas pervenere, missis equitibus jussit seorsum in campo subsidere: quod quum fecissent, protinus adfuit univer-

sus equitatus. Unde postea rumor exercitum Græcorum, qui cum Medis erant, pervasit, Phocenses ab equitatu jaculis confossum iri: quinetiam per ipsos Phocenses idem divulgatum est: quos tunc dux suus Harmocydes his verbis adhortabatur, O Phocenses, palam est hos homines certæ nos neci destinasse, accusatos, ut suspicor, a Thessa-

“ ὑμῶν χρεὼν ἐστὶ γενέσθαι ἀγαθόν. κρέσ-
 “ σον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους τε-
 “ λευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἥπερ παρέχοντας
 “ διαφθαρεῖναι αἰσχρίστῳ μύθῳ. ἀλλὰ μαθέ-
 “ τω τις αὐτέων ὅτι ἔόντες βάρβαροι ἐπ’ Ἑλ-
 “ λησι ἀνδράσι φόνον ἑρράψαν.”

ἰή. Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραΐνεις. οἱ δὲ ἱπ-
 πῆες, ἐπεὶ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς
 ἀπολεῦντες, καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεια ὡς
 ἀπῆσοντες· καὶ οὐ τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ
 ἀντίοι ἕστασαν, πάντα συστρέψαντες ἐαυτοὺς,
 καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱπ-
 πόται ὑπέστρεφον, καὶ ἀπήλαυνον ἐπίσω. οὐκ
 ἔχω δ’ ἀτρεκέως εἶπαι οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀ-
 πολέοντες τοὺς Φωκέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν·
 ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξῃσιν τραπομένους, δεί-

lis. Quare unumquemque ve-
 strum jam oportet egregium vi-
 rum esse. Præstat enim faci-
 entes aliquid et defendentes fi-
 nire vitam, quam dedentes nos
 fœdissima morte trucidari. Sed
 et discat eorum aliquis illos bar-
 baros Græcis hominibus mor-
 tem machinatos fuisse.

18. His suos Harmocydes
 hortabatur. Quos ubi concluse-
 re equites, invehebant tanquam

ad eos occidendos; et sane tela
 intendebant, veluti emissuri:
 et forsán aliquis emisit. Pho-
 censes ex adverso stantes et un-
 diquaque se vertentes et quam-
 maxime condensati quum sese
 opponerent, ibi equites digressi
 retro abiēre. Affirmare autem
 pro certo nequeo, an ad hos in-
 terficiendos rogatu Thessalorum
 ierint; et posteaquam animad-
 verterunt, eos ad defendendum

σαντες μὴ καὶ σφισὶ γένηται τρώματα, οὕτω
 δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω, ὥς γάρ σφι ἐνετείλατο
 Μαρδόνιος· οὐτ' εἰ αὐτέων πειρηθῆναι ἠθέλησε
 εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. ὥς δὲ ὀπίσω ἀπήλα-
 σαν οἱ ἱππῶται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα,
 ἔλεγε τάδε, “ Θαρσέετε, ᾧ Φωκέες ἄνδρες
 “ γὰρ ἐφάνητε ἰόντες ἀγαθοὶ, οὐκ ὥς ἐγὼ
 “ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν
 “ πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίησι γὰρ οὐ νικήσε-
 “ τε οὔτε ᾧ ἐμὲ, οὔτε βασιλῆα.” τὰ περὶ
 Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτον ἐγένετο.

ιθ'. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς ἐς τὸν Ἰσθμὸν
 ἦλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυθνανό-
 μενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι, τοῖσι
 τὰ ἀμείνω ἐάνθανε, οἱ δὲ καὶ ὀρέοντες ἐξιόν-
 τας Σπαρτίητας, οὐκ ἐδικαίειν λείπεσθαι τῆς

se convertere, veriti ne sibi quo-
 que vulnera inferrentur, ita re-
 tro abscesserint, tanquam a Mar-
 donio jussi: an experiri voluerit
 num quid isti roboris haberent.
 Post abscessum autem equitatus,
 misso ad eos præcone, Mardo-
 nius ita inquit, Bono estote Pho-
 censes animo: viros enim stre-
 nuos vos esse dedistis specimen,
 non tales quales ego audieram.

Quo magis alacri animo tolera-
 te hoc bellum: non enim aut
 me beneficiis aut regem vince-
 tis. Hactenus quæ circa Pho-
 censes sunt gesta.

19. Lacedæmonii ubi ad Isth-
 mum venere, illic castra com-
 muniere: quod quum audirent
 ceteri Peloponnenses, quibus
 meliora cordi erant, alii quoque
 cernerent Spartiatis egressos, in-

ἑξόδου Λακεδαιμονίων. ἐκ δὲ ὧν τοῦ Ἴσθμοῦ καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν, ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσῖνα· ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὥς σφι ἐκαλλιερέετο, πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσῖνι. ὥς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτῆς ἐς Ἐρυθρὰς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδευομένους· φρασθέντες δὲ τοῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπαρξείης τοῦ Κιθαιρῶνος.

κ'. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πεδῖον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱππάρχου Μασίστιος εὐδοκίμων παρὰ Πέρσῃσι, τὸν Ἕλληνας Μακίσιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νισαῖον χρυσοχάλινόν

dignum putaverunt a Lacedæmonius se in exeundo superari: itaque quum pulchre litatum esset, cuncti ex Isthmo profecti sunt et Eleusinem perveniunt: ubi quum factis sacris etiam pulchra fuissent exta, ire perrexerunt; cumque illis Athenienses e Salamine transmittentes, et in Eleusine admixti. Isti posteaquam ad Erythras Bæotia ve-

nere, cognito barbaros ad Asopum castra habere, inito de hac re consilio, e regione tendebant ad Cithæronis radices.

20. In quos Mardonius, quod in campum non descenderent, omnem immittit equitatum, cui præerat Masistius a Græcis Macisius dictus, vir apud Persas inclytus, Nisæo equo insidens, aureo freno et aliis insignibus

τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὥς προσήλασαν οἱ ἵππóται πρὸς τοὺς Ἑλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεια· προσβαλόντες δὲ, κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον.

κα'. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντὸς, καὶ πρόσδοος μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵππῳ. προσβαλούσης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε, “ Μεγαρέες “ λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ δυνατοί εἰμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι “ μούνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστη- “ μεν ἀρχήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε “ καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν, καίπερ πιεζέμενοι.

eximie ornato. Equites ubi appropinquarent Græcis, per turmas aggressi, multum detrimenti inferebant, et feminas eos appellabant.

21. Erant forte Megarenses ea parte collocati, qua nulla alia magis oppugnari nullaque magis ab equitatu adiri poterat: hac, impressione facta equitum,

Megarenses quia premebantur, mittunt ad duces Græcorum præconem, qui ita, quum venit, verba fecit, Megarenses aiunt, viri socii, Nos excipiendo hostium equitatus soli impares sumus, qui tenemus hanc, in qua collocati sumus principio, stationem: ubi hactenus tametsi pressi, tamen strenue fortiterque re-

“ νῦν τε, εἰ μὴ τινας ἄλλους πέμψητε δια-
 “ δόχους τῆς τάξιος, ἵστε ἡμέας ἐκλείψον-
 “ τας τὴν τάξιν.” ὁ μὲν δὴ σφι ταῦτα ἀπήγα-
 γειλε. Πausανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλ-
 λήνων, εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι
 τε ἐς τὸν χῶρον τοῦτον καὶ τάσσεσθαι διάδο-
 χοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων,
 Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριη-
 κόσιοι λογάδες, τῶν ἐλοχῆγεε Ὀλυμπιόδωρος
 ὁ Δάμπωνος.

κς'. Οὗτοι ἔσαν οἱ τε ὑποδεξάμενοι, καὶ
 οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν παρεόντων Ἑλλήνων ἐς
 Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας προσελό-
 μενοι. μαχομένων δὲ σφῶν ἐπὶ χρόνον, τέλος
 τοιόνδε ἐγένετο ἐπὶ τῆς μάχης. προσβαλούσης
 τῆς ἵππου κατὰ τέλεια, ὁ Μασιστίου προσέ-

sistimus: nunc nisi alios nobis
 substituatis, qui excipiant pug-
 nam, scitote nos ab acie disces-
 suros. Hæc ubi præco nuncia-
 vit, Pausanias experiri fecit
 Græcos, siqui alii ultro ad lo-
 cum irent, ut Megarensibus suc-
 cederent. Recusantibus ceteris,
 Athenienses susceperē hoc mun-
 us, videlicet eorum trecenti de-

lecti, quibus præerat Olympio-
 dorus Lamponis filius.

22. Hi fuere, qui succederent,
 et præ aliis Græcis ad Erythras
 castra habentibus in aciem com-
 positi fuerunt, sagittariis assump-
 tis: qui quam aliquamdiu pug-
 nassent, hic fuit pugnae exitus:
 Impressionem faciente per tur-
 mas equitatu, equus Masistius,

χων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ
 πλευρά· ἀλγήσας δὲ, ἵσταται τε ὀρθός, καὶ
 ἀποσεύεται τὸν Μασίστιον. πεσόντι δὲ αὐτῷ
 οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπέκτατο· τὸν τε δὴ ἵππον
 αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον
 κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνσκεύ-
 αστο γὰρ οὕτω ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσειον λε-
 πιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος, κιθῶνα φοι-
 νίκιον ἐνεδεδύκει. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα,
 ἐποίευν οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθάν τις τὸ ποιεύ-
 μενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν· οὕτω δὴ
 ἐπέσε τε καὶ ἀπέθανε. ταῦτα δὲ πως γινόμε-
 να ἐλελήθεε τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε γὰρ
 πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀπο-
 θνήσκοντα· ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑπο-
 στροφῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γινόμενον. ἐπεὶ τε δὲ

ut erat præ aliis eminens, sagitta latera ictus est: quo dolore in pedes erectus, Masistium excussit. Collapsum confestim Athenienses urgent: et tum e-
 quumprehendunt, tum hominem sese defensantem interimunt, quum aliquamdiu non potuissent. Ita enim erat armatus: scilicet intus gerebat thoracem aureis squamis conser-

cam. Ejus thoracem quum ferirent, non prius aliquid profecerunt, quam quidam re animadversa illum percussit in oculo. Ita Masistius collapsus interiit. Hæc autem res latebat alios equites: non enim eum aut ab equo cadentem viderant aut occumbentem: et quum in prælio fieret nunc recessus, nunc subvectio, quod actum erat non cognovere; sed postquam

ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφειας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσπων. μαθόντες δὲ τὸ γεγονὸς, διακελευσάμενοι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους πάντες, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελοίατο.

κγ'. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεια προσελαύνοντες τοὺς ἱππείας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβόσαντο. ἐν ᾗ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβώθει, ἐν τούτῳ μάχῃ ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως μὲν νυν μοῦνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐσσοῦντό τε πολλόν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλιπον· ὥς δὲ σφι τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησε, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππόται ὑπέμενον, οὐδὲ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελεῖσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσαπώλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὦν ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἶη ποιεῖν· ἐδόκει δὲ

constitere, quia nemo ipsis imperabat, statim desideraverunt: cognitoque quod gestum erat, mutuo se adhortati, omnes in hostem equos admisere, ut cadaver eriperent.

23. Eos autem conspicati Athenienses non jam turmatim sed universos pariter irruere, ceterum exercitum inclamaverunt. Sed dum omnis peditatus

auxilio veniebat, interea cietur acre praelium de cadavere. Quamdiu igitur soli erant isti trecenti, multo inferiores erant, et cadaver deserebant: at ubi praesidio venire copiae, non amplius perstiterunt equites, neque illis contigit mortuum eripere, sed alios super illum e suis amisere. Digressi illinc duo circuita, consultantes quid facto

σφι, ἀναρχίης εἰούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον.

κδ'. Ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου εἰς τὸ στρατόπεδον, πένθος ἐποίησαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον σφείας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεόμενοι ἀπλότη. ἄπασαν γὰρ τὴν Βοιωτὴν κατεῖχε ἡχώ, ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου μετὰ γε Μαρδόνιον λογιμωτάτου παρὰ τε Πέρσῃσι καὶ βασιλείῃ. οἱ μὲν νυν βάρβαροι τρέπων τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον.

κε'. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσβάλλουσαν, καὶ δεξάμενοι ᾤσαντο, ἐθάρρῃσάν πολλῷ μᾶλλον· καὶ πρῶτα μὲν εἰς ἄμαζαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν, παρὰ τὰς τά-

opus esset, decrevere sibi carentibus præfecto eundum ad Mardonium.

24. Ubi in castra rediere, maximus luctus cum omnem exercitum, tum vero Mardonium cepit, extincti Masistii: et seipsos et equos et jumenta tonduentes ejulatu tristissimo usi sunt, ita ut ejus echo omnem Eæotiam pervaserit, utpote a-

misso viro secundum Mardonium honoratissimo tam apud Persas quam apud regem. Et barbari quidem suo more Masistium defunctum honorabant.

25. Græci autem, postquam equitatum invadentem exceperē, et exceptum repulere, tum multo sunt audaciores effecti, tum ante omnia cadaver plastro impositum per ordines circum-

ξις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θέης ἄξιος, με-
 γάθεος εἵνεκα, καὶ κάλλεος. τῶνδ' εἵνεκα καὶ
 ταῦτα ἐποίηυν· ἐκλείποντες τὰς τάξεις ἐφοίτεον
 θεησόμενοι Μασίστιον. μετὰ δὲ, ἔδοξέ σφι
 ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος
 ἐφαίνετο πολλῶ ἔων ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρα-
 τοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιῆκος τοῦ Ἐρυθραίου,
 τά τε ἄλλα, καὶ εὐϋδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ
 τὸν χῶρον, καὶ ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην,
 τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐοῦσαν, ἔδοξέ σφι χρε-
 ῶν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας στρα-
 τοπεδεύεσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἦ-
 σαν διὰ τῆς ὑπαγείης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ
 Ὑσιᾶς ἐς τὴν Πλαταιῖδα γῆν· ἀπικόμενοι
 δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνη, πλησίον τῆς τε
 κρήνης τῆς Γαργαφίης, καὶ τοῦ τεμένους τοῦ

tulerunt: erat autem spectaculo
 digna proceritatis ac formæ gra-
 tia. Idcirco etiam istud facie-
 bant; relictis ordinibus ad in-
 tuendum Masistium pergebant.
 Dehinc censuerunt ad Platæas
 descendendum, quod sibi Pla-
 tæensis ager multo videbatur
 opportunior habendis castris
 quam Erythræus, cum propter

alia, tum propter aquæ uberta-
 tem. Ad eum locum et ad fon-
 tem Gargaphien, qui ibidem est,
 decreverunt abeundum esse, et
 bene dispositos metari castra;
 et sumptis armis ierunt per ra-
 dices Cithæronis præter Hysias
 in agrum Platæensem. Eo
 quum pervenere, ordinati sunt
 per nationes proxime fontem.

Ἀνδροκράτης τοῦ ἥρωος, διὰ ὄχλων τε οὐκ
ὕψηλῶν, καὶ ἀπέδου χωρίου.

κς'. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο λό-
γων πολλὸς ὠθισμὸς Τεγεατῶν τε καὶ Ἀθη-
ναίων. ἐδικαίουν γὰρ αὐτοὶ ἐκάτεροι ἔχειν τό-
ῃτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ παλαιὰ παρα-
φέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν οἱ Τεγεῆται ἔλεγον
τάδε, “ Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης
“ τῆς τάξις ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων,
“ ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοινὰ ἐγένοντο Πελοποννη-
“ σίοισι καὶ τὸ παλαιὸν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκεί-
“ νου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε Ἡρακλεΐδαι ἐπει-
“ ρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόν-
“ τες ἐς Πελοπόννησον. τότε εὐρόμεθα τοῦτο
“ διὰ πρῆγμα ταιόνδε. ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν
“ καὶ Ἰώνων τῶν τότε εἰόντων ἐν Πελοποννήσῳ,

Gargaphien, et fanum Andro-
cratis herois, per non editos tu-
mulos et locum planum.

26. Ibi in disponendis nationi-
bus magna sane altercatio exti-
tuit inter Tegeatas et Athenien-
ses, utroque se dignos qui alter-
rum cornu tenerent arbitantes,
et sua facinora praeclara tum
recentia tum prisca referentes.
Dicebant quidem his verbis Te-

Tom. VII.

geatae, Hoc nos semper digni lo-
co, ubi staremus, et sociis omni-
bus habiti sumus, quotiescunque
a Peloponnesibus communiter
in externas expeditiones itum
est, et proximie, et quondam,
jam inde ex quo Heraclidae post
mortem Eurysthei sunt coacti
in Peloponnesum redire: quo
tempore haec dignitatem asse-
quuti sumus ab hac rem ges-

C

“ ἐκβοηθήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμὸν, ἰζόμεθα ἀν-
 “ τίοι τοῖσι κατιούσι. τότε ὦν λόγος Ὑλλων
 “ ἀγορεύσασθαι, ὥς χρεὼν εἶη τὸν μὲν στρα-
 “ τὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμβα-
 “ λόντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέ-
 “ δου, τὸν ἄν σφέων αὐτέων κρίνωσι εἶναι ἄρι-
 “ στον, τοῦτόν οἱ μουνομαχῆσαι ἐπὶ διακει-
 “ μένοισι. ἔδοξε τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦ-
 “ τα εἶναι ποιητέα, καὶ ἔταμον ὄρκιον ἐπὶ
 “ λόγῳ τοιῷδε· ἦν μὲν Ὑλλος νικήσῃ τὸν
 “ Πελοποννησίων ἡγεμόνα, κατέναι Ἡρα-
 “ κλείδας ἐπὶ τὰ πατρῷα· ἦν δὲ νικηθῇ, τὰ
 “ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι,
 “ καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἑκατόν τε ἑτέων
 “ μὴ ζητῆσαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προ-
 “ κερύθη τε δὴ ἐκ πάντων συμμάχων ἐθελον-

tam. Posteaquam cum Achæis
 et Ionibus, qui tunc Peloponne-
 sum incolebant, nos auxiliarii
 in Isthmum profecti consedimus
 adversus eos, qui redibant; tunc
 Hyllus orationem habuit, non
 expedire ut uterque exercitus
 confligendo periclitaretur: sed
 ut ex Peloponnensi exercitu,
 quem suorum judicarent præ-
 stantissimum esse, is secum sin-

gulari certamine dimicaret con-
 ceptis legibus. Placuitque ita
 fieri Peloponnensibus, et jus-
 jurandum in hæc verba dede-
 runt; Si vinceret Hyllus Pelo-
 ponnensium ducem, ut Heracli-
 dæ in paterna reverterentur;
 sin victus esset, retro Heraclidæ
 cederent, et exercitum abduce-
 rent, neve per annos centum
 de redeundo in Peloponnesum

“ τῆς Ἐχεμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φηγέος, στρα-
 “ τηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος· καὶ
 “ ἐμουνομάχισέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὑλλον.
 “ ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πε-
 “ λοποννησίοισι τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα
 “ μεγάλα, τὰ διατελομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ
 “ κέρεος τοῦ ἐτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν, κοινῆς
 “ ἐξόδου γινομένης. ὑμῖν μὲν νυν, ᾧ Λακεδαι-
 “ μόνιοι, οὐκ ἀντιεύμεθα, ἀλλὰ διδόντες αἰ-
 “ ρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος ἄρχειν, πα-
 “ ρίεμεν· τοῦ δὲ ἐτέρου φαμὲν ἡμέας ἰκνέ-
 “ σθαι ἡγεμονεύειν, κατὰ περ ἐν τῷ πρόσθε
 “ χρόνῳ. χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου
 “ ἔργου, ἀξιονικότεροι εἰμὲν Ἀθηναίων ταύ-
 “ την τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν γάρ τε
 “ καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες

agitent. Ab omnibus sociis
 ad eam rem voluntarius electus
 est dux atque idem rex noster
 Echemus Aëropi filius, Phegei
 nepos, qui singulari congressus
 certamine Hyllum interemit.
 Ex quo facto nos cum alia deco-
 ra magna inter ejus ætatis Pelo-
 ponnenses assequuti sumus, quæ
 adhuc obtinemus, tum hoc, ut
 alteri cornu præessemus quoties

communiter itur in expeditione.
 Et vobis quidem Lacedæ-
 monii non adversamur, sed op-
 tionem cedentes utri cornu præ-
 esse malitis indulgemus: alteri
 vero cornu, ut nos præsimus, di-
 cimus convenire, quemadmodum
 in anteriore tempore. Etiam ve-
 ro citra hoc factum quod narra-
 tum est, Atheniensibus sumus
 digniores, qui hujus ordinis de-

“ Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ
 “ καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον
 “ ἔχειν τὸ ἕτερον κέρως, ἥπερ Ἀθηναίους. οὐ
 “ γάρ σφί ἐστι ἔργα οἷάπερ ἡμῖν κατεργασ-
 “ μένα, οὔτ’ ὦν καινά, οὔτε παλαιά.” οἱ μὲν
 “ ταῦτα ἔλεγον·

κζ’. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο
 τὰδε, “ Ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μά-
 “ χης εἵνεκα συλλεγῆναι πρὸς τὸν βᾶσβαρον,
 “ ἀλλ’ οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ Τεγεέτης προέθη-
 “ κε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἐκατέρω-
 “ σι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστὰ,
 “ ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας,
 “ ὅθεν ἡμῖν πατρῷϊόν ἐστι, εἰσὶν χρηστοῖσι,
 “ αἰεὶ πρώτοισι εἶναι μᾶλλον ἢ Ἀρκάσι. Ἡ-
 “ ρακλείδας, τῶν φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι τὸν

cus obtineamus: quippe qui prospere et multa vobiscum, viri Spartiatæ, certamina decertavimus, et multa cum aliis. Quo fit ut æquius sit nos alterum cornu tenere quam Athenienses: a quibus non tales gestæ res sunt quales a nobis, neque recentes neque vetustæ. Hæc Tegeatæ.

27. Ad quæ hunc in modum responderunt Athenienses, Sci-

mus quidem has copias pugnandi cum barbaro, non altercandi gratia esse contractas; tamen quoniam Tegeata referre constituit præclara facinora tum vetusta tum nova, quæ per omne tempus ab utrisque edita sunt, necesse habemus et nos exponere apud vos, unde nobis patrium sit, dum publice utiles sumus, semper esse primis potius quam Arcadibus. Heracli-

“ ἡγεμόνα ἐν Ἴσθμῳ, τοῦτο μὲν, τούτους πρό-
 “ τερον ἐξελαυνόμενους ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλ-
 “ λήνων, ἐς τοὺς ἀπικοίατο φεύγοντες δουλο-
 “ σύνην πρὸς Μυκηναίων, μοῦνοι ὑποδεξάμε-
 “ νοι, τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σύν
 “ κείνοισι μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχον-
 “ τας Πελοπόννησον. τοῦτο δὲ, Ἀργεῖους τοὺς
 “ μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας,
 “ τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους
 “ κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδ-
 “ μείους, ἀνελεῖσθαι τε τοὺς νεκροὺς φάμεν,
 “ καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσίνι. ἔστι
 “ δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας,
 “ τὰς ἀπὸ Θερμῶδοντος ποταμοῦ ἑσβαλούσας
 “ κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊ-
 “ κοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. ἀλλ’ οὐ

das, quorum ducem isti apud Isthmum se prædicant interfecisse, primo quidem ejectos prius ab omnibus Græcis, quos illi adibant fugientes servitutem Mycenæorum, nos soli excepimus; et Eurysthei injuriam una cum eisdem pugnando propulsavimus, victoriaque potiti sumus de iis, qui tum Peloponnesum tenebant: deinde Argivos, qui ad Thebas cum Polynice

militaverant, vita defunctos et insepultos, ducta in Cadmeos expeditione dicimus recepisse sua cadavera et in nostra terra apud Eleusinem humavisse. Jam vero nostrum præclarum facinus extat etiam in Amazonidas, quæ a flumine Thermodontis aliquando in Atticam terram excurrere. Ac quidem in laboribus Troicis nequaquam fuimus segnes. Sed nihil admo-

“ γὰρ τι πρόχει τοῦτέων ἐπιμενησθαι· καὶ
 “ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἔόντες, οὗτοί νῦν ἂν εἶεν
 “ φλαυρότεροι· καὶ τότε ἔόντες φλαῦροι, νῦν ἂν
 “ εἶεν ἀρμείνονες. παλαιῶν μὲν νυν ἔργων ἄλις
 “ ἔστω ἡμῖν δὲ, εἰ μὴδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδε-
 “ δεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά τε καὶ εὖ
 “ ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων,
 “ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου
 “ ἄξιοι εἰμὲν τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα
 “ πρὸς τούτῳ· οἵτινες μούνοι Ἑλλήνων δὴ
 “ μονομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔργῳ το-
 “ σούτῳ ἐπιχειρήσαντες περιεγειόμεθα, καὶ
 “ ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσαρὰ κοντα.
 “ ὅρ’ οὐ δίκαιοι εἰμὲν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν
 “ ἀπὸ τούτου μούνου τοῦ ἔργου; ἀλλ’ οὐ
 “ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιος εἶνεκα στασιά-

dum proficit horum fecisse men-
 tionem: etenim qui tunc e-
 gregii fuere, iidem nunc queant
 esse inertiores, et tunc instrenui,
 nunc sint meliores. Itaque sa-
 tis sint de rebus priscis ista. Ut
 nullæ autem res aliæ nobis ges-
 tæ sint, quæ multæ et præclaræ
 sunt, si ullis etiam aliis Græco-
 rum, certe ob rem in Maratho-
 ne gestam digni sumus, qui hoc
 decus et alia insuper obtinea-

mus: qui soli Græcorum per
 nos cum Persa dimicavimus, et
 rem tantam aggressi, victores e-
 vasimus, sex et quadraginta na-
 tionibus superatis: quo solo no-
 mine an non meruimus, ut hunc
 loci honorem iuste consequa-
 mur? Verum non decet in hac
 rerum conditione de ordine
 contendere: ubicunque et juxta
 quoscunque vobis, Lacedæmonii,
 videbitur appositissimum nos

“ ζειν πρέπει. ἄρτιοι εἰρὴν πείθεσθαι ὑμῖν, ὦ
 “ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεώτατον
 “ ἡμέας εἶναι ἐστάναι, καὶ κατ’ οὔστινας.
 “ πάντα γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι
 “ χρηστοί. ἐξηγέσθε δὲ ὡς πεισομένων.”

κῆ. Οἱ μὲν ταῦτα ἀρεῖζοντο· Λακεδαι-
 μονίαν δὲ ἀνέωψε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθη-
 ναίους ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρως
 ἥπερ Ἀρκάδας. οὕτω δὲ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι,
 καὶ ὑπερεβάλλοντο τοὺς Τεγεήτας. μετὰ δὲ
 ταῦτα, ἐτάσσοντο ὥδε οἱ ἐπιφοιτῶντες τε καὶ
 οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέ-
 ρως εἶχον Λακεδαιμονίαν μύριοι τουτέων δὲ
 τοὺς πεντακισχιλίους ἔοντας Σπαρτιάτας, ἐφύ-
 λασσον ψιλοὶ τῶν εἰλωτέων πεντακισχίλιοι
 καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τε-
 ταγμένοι. προσεχέας δὲ σφι εἶλοντο ἐστάναι

stare, illuc euntes obtemperabi-
 mus. Ubicunque enim loci
 nos collocati fuerimus, conabi-
 mur strenui existere: itaque
 ducite nos tanquam vobis pari-
 tiuros.

28. Hæc quum pro sua parte
 dixissent Athenienses, cunctus
 Lacedæmoniorum exercitus suc-
 clamavit digniores, qui cornu
 tenerent Athenienses quam Ar-

cadæ. Ita Athenienses Tege-
 atis superiores habuere cornu.
 Mox hunc in modum ordinati
 sunt et qui supervenere Græco-
 rum, et qui a principio venerant:
 Dextrum cornu tenebant Lace-
 dæmoniorum decem millia:
 quorum quinque millia erant
 Spartiatæ, quos custodiebant le-
 viter armata triginta quinque
 hilotarum millia, septenis circa

οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεάτας, καὶ τιμῆς εἶνε-
κα καὶ ἀρετῆς. τουτέων δ' ἔσαν ὀπλίται χί-
λιοι καὶ πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους ἴσαν-
το Κορινθίαν πεντακισχίλιοι. παρὰ δέ σφι
εὗροντο παρὰ Πausανίῳ ἐστάναι Ποτιδαίη-
τέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρσέοντας τριη-
κοσίους. τουτέων δὲ ἐχόμενοι ἴσαντο Ἀρκά-
δες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι. τουτέων δὲ, Σικυώ-
νιοι τρισχίλιοι. τουτέων δὲ εἶχοντο, Ἐπιδου-
ρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους, Τροιζηνίαν
ἐτάσσοντο χίλιοι. Τροιζηνίαν δὲ ἐχόμενοι,
Λεπρεητέων διηκόσιοι. τουτέων δὲ Μυκηναίων
καὶ Τιτυνθίων τετρακόσιοι. τουτέων δὲ ἐχόμενοι,
Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔστασαν
Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι
ἴσαντο Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι.
τουτέων δὲ ἐχόμενοι Χαλκιδῆες τετρακόσιοι.

singulos viros collocatis. Ap-
plicuerant autem sibi Spartiatæ
Tegeatas, ut proximi starent,
honoris et virtutis ergo, numero
mille et quingentos armatu ple-
no. Secundum hos stabant Co-
rinthiorum quinque millia. Pro-
pe ipsos impetraverant ab Pau-
sanía stare trecentos Potidæatas
eorum, qui ex Pallene erant.
Juxta hos stabant Arcades Or-

chomenii sexcenti: juxta hos
Sicyoniorum tria millia. His
adpositi erant Epidauriorum oc-
tingenti: super hos locati erant
Træzenii mille: juxta Træzen-
ios ducenti Lepreatæ: post hos
Mycenæorum et Tirynthiorum
quadringenti. Secundum hos
mille Phliasii: dehinc Hermio-
nenses trecenti: juxta Hermio-
nenses, Eretriensium et Styren-

τουτέων δὲ, Ἀμπρακιητέων πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι ἕστασαν· τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Πάλλες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινητέων πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἰχοντο δὲ τουτέων, Πλαταιέες ἑξακόσιοι· τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγειε δ' αὐτέων Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου.

κθ'. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπὶ τὰ περὶ ἕκαστον τεταγμένων Σπαρτιάτησι, ἔσαν ὀπλῖται, συνάπαντες ἔοντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὼ χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες ἐπὶ. ὀπλῖται μὲν οἱ πάντες συλλεγέμενοι ἐπὶ τὸν βάρβαρον, ἔσαν τοσοῦτοι. ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε· τῆς μὲν Σπαρτιατικῆς τάξις, πεν-

sium sexcenti : juxta hos, Chalcidenses quadringenti : post hos, Ampraciatarum quingenti : post eos, Leucadiorum et Anactoriorum octingenti. Hos sequebantur Paleenses ex Cephallenia, ducenti : post hos instructi Æginetarum quingenti : juxta hos Megarensium tria millia, quibus adstabant Plataenses sexcenti. Ultimi et iidem primi stabant

Athenienses, laevum tenentes cornu, octo millia, duce Aristide Lysimachi filio.

29. Hi omnes, præter eos qui septeni circa singulos ab Spartanis statuti erant, fuerunt numero triginta octo millia et septingenti. Gravis quidem armaturæ omnes, adversus barbarum contracti, tot erant. Leviter vero armati, triginta quinque millia,

τακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἑόντων ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ τούτέων πᾶς τις παρήρητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων φίλοι, ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἑὸν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἔσαν. φίλῶν μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἕξ τε μυριάδες, καὶ ἑνέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε.

λ'. Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιὰς σὺν τε ὀπλίτησι καὶ φιλοῖσι τοῖσι μαχίμοις, ἑνδεκα μυριάδες ἔσαν, μιῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ, ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπείων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. παρῆσαν γὰρ καὶ Θεσπείων ἐν τῷ στρατοπέδῳ

septeni circa singulos Spartiatis collocati, quorum unusquisque ad pugnandum erat instructus. Ceterorum autem Lacedæmoniorum ac Græcorum leviter armati, utpote viro uno circa virum unumquemque stante, triginta quatuor millia quingenti. Summa igitur totius levis armaturæ, quæ pugnare posset, sexaginta novem millia quingenti.

30. Totus autem Græcus exercitus, qui ad Plataeas coit pugnae aptus, tam levis quam gravis armaturæ, fuit centum et decem millium, minus mille et octingentis. Sed numerus centum et decem millium explebatur ab Thespiensibus, qui aderant; quippe etiam Thespienses in exercitu superstites ad mille et octingentos, qui nec ipsi arma-

οἱ περιέοντες, ἀριθμὸν ἑς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. οὗτοι μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῇ Ἀσωπῷ ἐστρατοπεδεύοντο.

λα'. Οἱ δ' ἄμφι Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκῆδουσιν Μασίστιον, παρῆσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτῃ ρέοντα. ἀπικόμενοι δὲ ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου. κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δὴ, πολλὸν γὰρ περὶεσαν πλήθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τε τάξις πλεῦνας ἑκατοσμέατο, καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεάτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας, ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεάτας. ταῦτα δ' ἐποίεε, φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους ἔταξε Μήδους·

habebant. Et hi quidem ad flumen Asopum positi castra metabantur.

31. Barbari vero qui cum Mardonio erant, posteaquam Masistium eluxerunt, cognito Græcos apud Platæas esse, et ipsi ad Asopum qui illac fluit, ita sunt e regione a Mardonio collocati: Adversus quidem

Lacedæmonios Persæ, qui quia copia antecedeabant, et in ordines plures erant digesti, usque ad Tegeatas oponebantur: ita ut quod robustissimum in exercitu erat, id omne contra Lacedæmonios; quod infirmius, id contra Tegeatas esset. Hæc faciebat Mardonius Thebanorum indicio atque admonitu. Juxta

οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτιδαίη-
 τας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυνώνιους.
 Μήδων δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι
 δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροιζηνίους,
 καὶ Λεπρέητας τε καὶ Τιβρινθίους, καὶ Μυκη-
 ναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους
 ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐρμιονέας
 τε καὶ Ἐρετρίεας, καὶ Στυρίας τε καὶ Χαλ-
 κιδέας. Ἰδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἱ
 ἐπέσχον Ἀμπρακικήτας τε καὶ Ἀνακτορίους,
 καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλίας, καὶ Αἰγινή-
 τας. Σακίων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία
 Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων,
 Βοιωτῶν τε καὶ Λοκρῶν, καὶ Μηλίων, καὶ
 Θεσσαλῶν, καὶ Φωκίων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ
 ὦν ἅπαντες οἱ Φωκῆες ἐμήδισαν, ἀλλὰ τινες

Persas autem collocavit Medos, ut ex adverso essent Corinthiis et Potidaeis et Orchomeniis et Sicyoniis. Post Medos collocavit Bactrios ex adverso Epidauriorum et Troezeniorum et Lepreatarum ac Tirynthiorum Mycenæorumque et Phliasiorum. Secundum Bactrios collocavit Indos ex adverso Hermonensium et Eretriensium

Styrensiūque et Chalcidensiū. Post Indos statuit Sacas oppositos Ampraciatis, et Anactoriis, et Leucadiis, et Palensibus, et Æginetis. Post Sacas posuit ex adverso Atheniensium Platænsiūque ac Megarensiū, Bæotos et Locros et Melienses et Thessalos, et mille Phocensium. Non enim Phocenses omnes a partibus Medorum sta-

αὐτῶν καὶ τὰ Ἑλλήνων ἡὔξον, περὶ τὸν Παρνητσὸν κατειλημένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεόμενοι, ἔφερόν τε καὶ ἤγον τήν τε Μαρδονίου στρατιήν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἔοντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

λβ'. Ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τάπερ ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἐθνέων ἄνδρες ἀναμειγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηϊκῶν, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ Αἰθίοπων τε καὶ Αἰγυπτίων, οἳ τε Ἑρμοτύβιες, καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι, μαχαιροφόροι· οἵπερ εἰς Αἰγυπτίων μοῦνοι μάχιμοι. τού-

bant, sed eorum nonnulli et Græcis studebant ad Parnassum compulsi; et illinc excurrentes, invadebant et vexabant Mardonii copias pariter et Græcorum, qui cum illo erant. Contra Athenienses item posuit Macedonas, Thessaliæque accolæ.

32. Hæ nationum maximæ nominatæ sunt a Mardonio in aciem instructæ, quæ et celeberrimæ erant et plurimi fiebant. A-

derant ceterarum quoque gentium intermixti viri, tum Phrygum, Thracum, Mysorum, Pæonum, et aliorum. Quinetiam Æthiopum et Ægyptiorum qui Hermotybies et Calasiries nominantur, gladio cincti, qui soli sunt ex Ægyptiis pugnaces: a Mardonio, quum adhuc esset in Phalero, e navibus in quibus

τους δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Φαλήρῳ, ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβιάσατο, ἐόντας ἐπιβιάτας. οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξης ἀπικόμενον ἐς τὰς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες, ὥς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἷδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμὸν· οὐ γὰρ ὧν ἡριθμήθησαν· ὥς δὲ ἐπεικάσαι ἐστὶ, ἐς πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ ἔσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

λγ'. Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεια, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο καὶ ἀμφοτέρω. Ἑλλησι μὲν, Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυόμενος. οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι τοῦτο

propugnatores erant, in terram translati: non enim cum pedestribus copiis, quæ cum Xerxe Athenas ierant, Ægyptii censi fuerant. Barbarorum igitur, ut etiam superius ostensum est, trecenta millia fuere: Græcorum vero Mardonii auxiliiorum, nemo numerum, neque enim numerati fuerant, novit. Ut autem conjectura colligere

licet, ad quinquaginta millia fuisse coniecto. Hi ex adverso instructi fuere pedites: equitatus vero seorsum erat collocatus.

33. Ita dispositi nationatim manipulatimque quum essent omnes, utrique etiam altero die sacrificaverunt. Apud Græcos sacrificus erat Tisamenus Antiochi filius, is enim hunc exerci-

μάντις· τὸν ἑόντα Ἡλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰα-
 μιδέων Κλυτιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαντο
 λεωσφέτερον. Τισαμενῶ γὰρ μαντευομένῳ
 ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνείλε ἡ Πυθίη, ἀγῶ-
 νας τοὺς μεγίστους ἀναιρῆσεσθαι πέντε. ὁ μὲν
 δὴ ἄμαρτὰν τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε τοῖσι
 γυμνασίοισι, ὡς ἀναιρῆσόμενος γυμνικοὺς
 ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ πεντάεθλον, παρὰ ἐν πά-
 λαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα, Ἰερωνύμῳ
 τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. μαθόντες δὲ Λακε-
 δαιμόνιοι οὐκ ἐς γυμνικοὺς, ἀλλ' ἐς ἀρῆϊοὺς
 ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήϊον, μισθῶ
 ἐπείρῳντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα
 Ἡρακλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν
 πολεμίων. ὁ δὲ, ὀρέων περὶ πολλοῦ ποιευμένους
 Σπαρτιάτας φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν

tum vates comitabatur, Eleus
 quidem et ex genere Iamidarum
 Clytiades, a Lacedæmoniiis po-
 pulo ipsorum insertus. Nam
 huic consultanti oraculum apud
 Delphos de prole respondit Py-
 thia quinque ipsum maxima cer-
 tamina excepturum. Quo non
 intellecto Tisamenus gymnasiis
 operam dabat, tanquam gymni-
 eos agones excepturus, quum-

que se exercebat in quinquen-
 tione, præter unum ludicrum ei
 processit vincere Olympia, veni-
 ens in contentionem cum Hie-
 ronymo Andrio. Lacedæmonii
 autem interpretantes non ad
 gymnica certamina spectare Ti-
 sameni oraculum, sed ad bellica,
 conabantur eum mercede con-
 ducere, ut una cum Heraclida-
 rum regibus dux bellicorum

τοῦτο, ἀνετίμα, σημαίνων σφι, ὥς ἦν μιν πολίτην σφέτερον ποιήσωνται, τῶν πάντων μεταδιδόντες, ποιήσιν ταῦτα, ἐπ' ἄλλῃ μισθῷ δ' οὔ. Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν, ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποιεῦντο καὶ μετίεσαν τῆς χρησιμοσύνης τοπαράπαν· τέλος δὲ, δείματος μεγάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, καταΐνεον μετιόντες. ὁ δὲ, γιούς τετραμμένους σφέας, οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι καὶ τὸν ἀδελφεὸν ἐωῦτοῦ Ἡγίην γίνεσθαι Σπαρτιῆτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοισι τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται.

λδ'. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὥς εἰκάσαι, βασιλεῖν τε καὶ πολεμῆτην αἰτεόμενον. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμ-

certaminum foret. Hic videns Spartiatis plurimi facere ipsius amicitiam, id animadvertens, extendebant amicitie suae decus: quod negaret se alio pretio id facturum, quam si Spartiatum se civem facerent, omnia jura civitatis impertientes. Id Spartiate quum primo audissent, ferentes indigne, oraculum missum omnino fecerunt: tandem imminente ingenti Persici istius

exercitus metu, arcessito annuebant. Eos iste immutatos intelligens, negare jam se eis solis esse contentum: sed oportere fratrem suum Hegiam etiam fieri Spartiatam eadem conditione qua et ipse fieret.

34. Hoc autem dicens imitabatur, ut conjectare licet, Melampodem, regnum pariter et civitatem poscendo. Etenim Melampus quum ab Argivis

πους, τῶν ἐν Ἀργεῖ γυναικῶν μανισέων, ὥς
 μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι
 τὰς σφετέραις γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν
 προετείνετο τῆς βασιλῆϊς τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνα-
 σχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀπιόντων, ὥς
 ἐμαίνοντο πολλῶ πλεῦνες τῶν γυναικῶν, οὕτω
 δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετείνατο,
 ἥϊσαν δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ
 ἐπορέγετο, ὀρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φᾶς,
 ἦν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ
 τριτημόριον τῆς βασιλῆϊς, οὐ ποιήσῃν τὰ
 βούλονται. οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς
 στεινὸν, κατανέουσιν καὶ ταῦτα.

λέ'. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῇται, ἐδέοντο γὰρ
 δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ.
 συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτι-

mercede conducereetur e Pylo
 ad compescendum morbum fu-
 roris mulierum suarum, posce-
 bat pro mercede dimidium reg-
 ni, recusantibus id Argivis at-
 que digressis, quum plures e
 mulieribus insanirent, ita ob-
 temperantes, quod Melampus
 poposcerat daturi reverterunt.
 Ibi ille cernens hos esse immu-
 tatos, plura optavit, negans se

indulturum quæ vellent, nisi et
 fratri suo Bianti tertiam partem
 regni donassent. Argivi in ar-
 ctum redacti hoc quoque annue-
 runt.

35. Ita Spartiata, quum ma-
 jorem in modum Tisameno ege-
 rent, prorsus ei assenserunt: et
 concessu istorum Tisamenus E-
 leus Spartiata effectus quinque
 maxima certamina vaticinans

τέων, εὐτῷ δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶ-
νας τοὺς μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἡλεῖος, γε-
νόμενος Σπαρτιάτης, συγκαταίρει. μοῦνοι δὲ
δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρτιά-
τησι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες, αἶδε ἐγέ-
νοντο· εἷς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν Πλα-
ταιῆσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεή-
τας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος· μετὰ δὲ,
ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας,
πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς
τῷ Ἴσθμῳ· ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς
Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος. οὗ-
τος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀ-
γώνων.

λς'. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἑλλησι ὁ Τισα-
μενὸς, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο
ἐν τῇ Πλαταιίδι. τοῖσι μὲν νυν Ἑλλησι κα-

cum eis suscepit. Hi ex omni-
bus hominibus soli sunt a Spar-
tatiis civitate donati. Quinque
autem certamina hæc fuere:
Unum et id primum hoc quod
pugnatum est ad Plataæas: al-
terum, quod in Tegea cum Te-
geatis atque Argivis: tertium,
quod in Dipæensibus cum uni-
versis Arcadibus præter Man-

tineos: quartum, quod cum
Messeniis ad Isthmum; ulti-
mum, quod in Tanagra cum A-
theniensibus et Argivis. Hoc
autem ultimum peractum fuit
quinque certaminum.

36. Tisamenus igitur Spar-
titarum tunc ductor vaticina-
tus est Græcis in agro Platæen-
si: et apud Græcos quidem pul-

λὰ ἐγίνετο τὰ ἰσὰ ἀμυνομένοισι· διαξᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν, καὶ μάχης ἄρχουσι, οὕ.

λζ'. Μαρδονίῳ δὲ προθυμομένῳ μάχης ἄρχειν, οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἰσὰ· ἀμυνομένων δὲ καὶ τούτῳ, καλὰ· καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἰσοῖσι ἐχρέετο, μάντιν ἔχων Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἡλεῖόν τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἰόντα λογιμώτατον. τὸν δὲ πρότερον τούτων Σπαρτιῆται λαβόντες, ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε καὶ ἀνάξια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς, πρὸ τε τοῦ θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος καὶ σιδηρίου ἐκράτησε. αὐτίκα δὲ ἐμηχανᾶτο ἀν-

chre litatum est, si se defenderent : non si Asopum transgressi pugnam capesserent.

37. Mardonio autem capessendæ pugnæ avido non extitere pulchra exta, nisi et ipse sese defenderet ; nam is quoque Gracis sacrificiis utebatur, haruspicem habens Hegesistratum virum Eleum, et Telliadarum præstantissimum. Hunc ante

ea tempora Spartiatæ quum cepissent, in vincula conjecerant morte affecturi, ut a quo multa et intoleranda perpessi fuissent. Ille in hac calamitate positus, utpote de vita periclitans, et qui ante mortem multa ac tristia foret passurus, rem perpetravit dictu majorem : nam ut erat constrictus nervis ferro vinctis, ferro forte illato fuit potitus, et

δρεϊότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σταθ-
 μησάμενος γὰρ ὅπως ἐξελεύσεται οἱ τὸ λοι-
 πὸν τοῦ ποδὸς, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἐωϋτοῦ.
 ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥς φυλασσόμενος ὑπὸ φυ-
 λάκων, διορύξας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τε-
 γέην, τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ
 ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην, καὶ αὐλιζόμενος
 οὕτω, ὥστε Λακεδαιμονίων πανδημεὶ διζημέ-
 νων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ
 ἐν θαῦματι μεγάλῃ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης,
 ὁρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, κα-
 κῆϊνον οὐ δυναμένους εὐρεῖν. τότε μὲν οὕτω
 διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, καταφεύγει ἐς
 Τεγέην, ἐοῦσαν οὐκ ἀρθρίην Λακεδαιμονίοισι
 τοῦτον τὸν χρόνον. ὕγιῆς δὲ γενόμενος, καὶ
 προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, κατεστήκεε ἐκ

confestim excogitavit opus om-
 nium, quæ nos novimus, max-
 ime virile. Conjectans enim
 qua ratione reliquum pedis e-
 duceretur, præcidit sibi plantam
 pedis, hoc acto, quippe ab excu-
 bitoribus custoditus, subfosso
 muro profugit Tegeam, noctu
 progrediens, interdiu sylvis se
 abdens atque immorans ita, ut
 Lacedæmoniis eum passim per-

scrutantibus, trinotio Tegeam
 pervenerit, utque admirarentur
 magnopere hominis audaciam,
 cujus dimidiatum pedem jacen-
 tem cernerent, ipsum invenire
 non possent. Ita Hegesistratus
 Lacedæmoniis elapsus, Tegeam,
 quæ per id tempus non erat pa-
 cata Lacedæmoniis, transfugit.
 Sanato vulnere et ligneo pede
 adscito, ex professo Lacedæ-

τῆς ἰθείης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἔς Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον· ἦλω γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε.

λή. Ὁ μέντοι θάνατος ὁ Ἡγησιστράτου, ὕστερον ἐγένετο τῶν Πλαταιϊκῶν. τότε δ' ἐπὶ τῇ Ἀσωπῇ τῇ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ προεθυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ κατὰ τὸ κέρδος· ὥς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἰοῦσι Ἑλλήνων· εἶχον γὰρ καὶ οὔτοι ἐπ' ἐωϋτῶν μάντιν Ἰππόμαχον, Λευκάδιον ἄνδρα· ἐπιρρέοντων δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης ὁ Ἑρπυος, ἀνὴρ Θη-

moniis hostis extitit. Sed non ad postremum ei protractum in Lacedæmonios odium profuit. nam in Zacyntho quum vaticinaretur, ab his captus atque interemptus est.

38. Verum hic Hegesistrati interitus posterior rebus Plataensibus fuit. Tunc autem is a Mardonio non exigua summa conductus, cupide sacrificabat,

cum in Lacedæmonios odio, tum lucri gratia. Quum igitur exta non essent pulchra ad pugnam committendam neque ipsis Persis, neque Græcis, qui cum illis erant, habebant enim et Græci illi seorsum suum haruspicem quendam Leucadium Hippomachum, quumque adfluerent Græci, et eorum numerus cresceret, suasit Mardanio Time-

βαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι· λέγων ὡς ἐπὶ ῥέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, καὶ ὡς ἀπολάμψοιτο συχνούς.

λθ'. Ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὅκτ᾽, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ, μαθὼν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσαν, ὡς εὐφρόνῃ ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν τρεῖς κεφαλὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ, δρυὸς κεφαλὰς. πεμφθέντες δὲ οἱ ἱππῶται, οὐ μάτῃ ἀπίκοντο· ἐσθ' ἄλλοντα γὰρ ἐς τὸ πεδίον, λαμβάνουσι ὑποζύγια τε πεντακόσια, σιτίαι ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους, οἳ εἶποντο τοῖσι Ζεύ-

genides Herpyis filius vir Thebanus, ut exitus Cithæronis custodiret, quod diceret assidue indies adfluere Græcos, ac fore, ut multos interciperet.

39. Jani autem dies octo abierant positis e regione castris, quum iste Mardonio hoc consilium dedit. Mardonius, admoneri se prope intelligens, primis tenebris equitatum mittit ad egressus Cithæronis, qui Pla-

tæas ferunt: quæ Bœoti Tria capita, Athenienses Capita quercus appellant. Equites missi non frustra pervenere, nacti enim ingredientia campum quingenta jumenta, quæ commeatum e Peloponneso ad exercitum subvehebant, cum hominibus, qui sequebantur vehicula, capiunt. Persæ hanc prædam nacti, immisericorditer trucidant, neque jumento ulli neque

γῆσι. ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως ἐφόνευσαν, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενός, οὔτε ἀνθρώπου. ὥς δὲ ἄδην εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐτέων ἤλαυνον περιβαλλόμενοι παρά τε Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

μ'. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον, ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, δίδεαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδαι, μάλα ἔσκον οἱ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς.

homini parcentes. In quibus occidendis posteaquam satis sunt grassati, cum ceteris quæ corripuerant, ad Mardonium sunt et ad exercitum reversi.

40. Post hanc rem gestam biduum absumptum est, neutris pugnam lacessere volentibus; nam etsi Asopo tenus barbari processerant irritandi Græcos gratia, neutri tamen sibi transe-

undum statuebant; equitatus modo Mardonii progrediebatur, et Græcos infestabat: quia Thebani, utpote in amorem Medorum vehementer propensi, ferebant alacriter bellum, et assidue provehebantur usque ad prælium: deinde excipientes Persæ ac Medi, præcipue præclara facinora edebant.

μαί. Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγένετο τουτέων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡμέρῃ ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἳ τε δὴ Ἕλληνες πολλῶ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε ὁ Γωρρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκειος, ὃς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. βουλευομένων δὲ αἶδε ἔσαν αἱ γνώμαι. ἡ μὲν Ἀρταβάζου, ὥς χρεὼν εἴη ἀναζεύζαντας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν, ἵεναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἐνθα σῖτόν τέ σφι ἐσεννηεῖχθαι πολλόν, καὶ χόρστον τοῖσι ὑποζυγίοισι κατ' ἡσυχίην τε ἰζομένους διαπρήσσεσθαι ποιεῦντας τάδε. ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ

41. His amplius ad decem usque dies nihil est actum, at ubi undecimus dies exstitit consistentibus ex adverso copiis ad Plateas, et Græcis longe plures accesserant, quum etiam Mar-donius stativa illa gravaretur, ibi venere in colloquium Mar-donius Gobryæ et Artabazus Pharnacis filius, vir apud Xer-xem inter paucos Persarum pro-

batus, quorum consultantium hæc fuere sententiæ: Artabazi quidem, expedire motis quamprimum castris ire ad mœnia Thebana, quo multum rei frumentariæ ipsis multumque pabuli jumentis comparavissent; atque ibi consistentes tranquille rem conficerent ita agendo. Quippe quum multum auri tum signati, tum non signati haberent, mul-

καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· τουτέων φει-
δομένους μηδενός, διαπέμπειν ἐς τοὺς Ἑλλη-
νας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστει-
τας ἐν τῇσι πόλισι· καὶ ταχέως σφέας παρα-
δώσειν τὴν ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν
συμβάλλοντας. τούτου μὲν ἡ αὐτὴ ἐγένετο
καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προειδότος πλεῦν τι
καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ, ἰσχυροτέρη τε καὶ
ἀγνωμονεστέρα, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη.
δοκέειν τε γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι τὴν σφε-
τέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν
τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾶν συλληγομέ-
νους ἔτι πλεῦνας τῶν συλληλεγμένων· τά τε
σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἔαν χαίρειν, μηδὲ
βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεομέ-
νους συμβάλλειν.

tum etiam argenti ac poculo-
rum, ne parcerent illis, sed ea ad
Græcos mitterent, eos præcipue,
qui civitatibus præsiderent, fore
enim, ut illi suam celeriter tra-
derent libertatem: neque rursus
pugnandi adire discrimen. Ea-
dem autem Thebanorum quæ
istius sententia erat, tanquam
aliquid plus isto prospiciente.
Mardonii autem sententia fero-

cior pertinaciorque, et nullo mo-
do cedens: quippe opinantis
multo meliorem suum esse quam
Græcorum exercitum, et pri-
mo quoque tempore configere,
quam committere: ut plures
quam coacti erant cogerentur:
Hegesistrati vero auspicia vale-
re sinere, nec eis vim afferre:
quinimo Persarum more serva-
to configere.

μῶ'. Τούτου δὲ οὕτω δικαιεῦντος, ἀντέλεγε οὐδείς, ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μεταπεμφάμενος ἄν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν μετ' ἐωῦτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, εἰρώτα εἴ τι εἰδοῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὥς διαφθαρέονται ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγῶντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδότων τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ, εἰδότων μὲν, ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε, “ Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾷτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω ὥς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὥς χρεῶν ἔστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρπάσαι τὸ ἱερόν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρ-

42. Mardonio ita opus facto esse censi nemo contradicebat: qui, ubi sententia sua vicit sicut penes eum erat summa imperii, non penes Artabazum, accitis cohortium praefectis et qui secum erant ducibus Graecorum, eos percontabatur, num aliquod oraculum scirent de Persis tanquam perituris in Graecia. Silentibus illis, quos advocaverat,

partim quod ignorarent oracula, partim quod haud tutum putarent proferre, quod scirent, inquit ipse Mardonius, Quoniam vos aut nihil nostis, aut promere non audetis, ego rem proferam, utpote bene cognitam habens. Est oraculum, Persis fatale esse, ut in Graeciam profecti diripiant templum quod Delphis est, utque direpto templo omnes inte-

“ παγῇν ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν,
 “ αὐτὸ τοῦτο ἐπιστάμενοι, οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ
 “ ἶρὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπάζειν·
 “ ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας οὐκ ἀπολεό-
 “ μεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὐνοοι
 “ ἐόντες Πέρσῃσι, ἥδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὡς
 “ περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων.” ταῦτά σφι
 εἶπας, δεύτερα ἐσήμαινε παραρτέεσθαι τα
 πάντα, καὶ εὐκρινέα ποίεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέρῃ
 τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης.

μγ'. Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμὸν τὸν
 Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυ-
 ριούς τε καὶ τὸν Ἑγχέλεων στρατὸν οἶδα πε-
 ποιημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ τὰδε
 μὲν Βάκιδι ἐστι ἐς ταύτην τὴν μάχην πεποικη-
 μένα,

reant. Quocirca, quum hoc
 sciamus, neque adibimus, tem-
 plum istud, neque diripere cona-
 bimur, ob hanc caussam interit-
 um devitaturi, quo nomine qui-
 cunque vestrum bene Persis vo-
 lunt, voluptatem capiant, tan-
 quam nobis Græcos superaturis.
 Hæc loquutus, secundo loco si-
 gnum dedit, ut omnia appara-

rent, et bene disposita haberent,
 veluti sub lucis exortu prælio
 futuro.

43. Oraculum autem, quod
 ad Persas aiebat spectare Mar-
 donius, id ego scio non Persis
 redditum esse, sed Illyriis et
 Encheleum copiis. Ab Bacide
 autem de hoc prælio ista edita
 sunt,

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμῶδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
 Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον Ἰϋγὴν,
 Τῇ πολλοὶ πεισέονται ὑπὲρ λάχεσιν τε μόρον τε
 Τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

ταῦτα μὲν καὶ παραπλήσια τούτοισι ἄλλα
 Μουσαίῳ ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερ-
 μῶδων ποταμὸς ῥέει μεταξὺ Τανάγρης τε
 καὶ Γλίσαντος.

μδ'. Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρη-
 σμῶν καὶ παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ
 τε ἐγένετο, καὶ ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο. ὥς δὲ
 πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο, καὶ ἡσυχίῃ
 ἐδόκεε εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μάλι-
 στα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα
 προσελάσας ἱππῶν πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς
 Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατη-

*Gramineis ripis Asopi ac Ther-
 modontis*

*Barbaricæ Graiis acies clamore
 coibunt.*

*Hic multi occumbent defuncti
 munera vitæ,*

*Quando sagittiferis aderit lux
 ultima Medis.*

Hæc ego atque alia his similia
 e Musæo novi ad Persas specta-
 visse. Fluvius autem Thermo-

don Tanagram ac Glisantem in-
 terfluit.

44. Postquam Mardonius de
 oraculis interrogavit, exhorta-
 tusque suos est, veniente nocte
 excubiæ dispositæ fuere. Ejus
 noctis-quum multum processis-
 set, conticiniumque in exercitu
 esset et tempus maxime concu-
 bium, tunc Alexander Amyntæ
 filius, dux et idem rex Macedo-
 num, ad excubias Atheniensium:

γός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῖνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὥς ἄνθρωπος ἦκει ἐπ' ἵππου ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοῖ ἔπος, στρατηγούς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν.

μέ. Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα ἔποντο ἐς τὰς φυλακάς. ἀπικομένοισι δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε, “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πα-
 “ ραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι, ἀπόρ-
 “ ρητα ποιούμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμείας
 “ ἄλλον ἢ Πausανίην, μή με καὶ διαφθεί-
 “ ρητε· οὐ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μέγας
 “ ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος. αὐτός

adequitavit, efflagitavitque, ut cum ducibus colloqueretur. Id audientes excubitores, plerique quidem remanserunt, nonnulli ad duces concurrerunt: quibus aditis inquirunt, quendam equo advehere e castris Medorum: qui nihil aliud proloqueretur, nisi nominatim appellans duces, velle se in colloquium illorum venire.

45. Duces, hoc audito, confestim ad locum excubiarum sequuti sunt: quos Alexander ubi venere, his verbis alloquutus est, Viri Athenienses, hæc ego vobis verba pro deposito trado arcana, ne cui efferatis nisi Pausaniæ: ne ob id me perditum eat. Quæ haudquaquam dicerem, nisi de universa Græcia sollicitus essem: quippe qui vo-

“ τε γὰρ Ἑλλήν γένος εἰμὶ τῶρχαῖον, καὶ
 “ ἀντ’ ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοι-
 “ μι ὄρᾱν τὴν Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὧν ὅτι
 “ Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια
 “ οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· πάλαι.
 “ γὰρ ἂν ἐμάχεσθε· νῦν δὲ οἱ δέδοκται,
 “ τὰ μὲν σφάγια ἔᾱν χαίρειν, ἅμα ἡμέρῃ
 “ δὲ διαφασκούσῃ συμβολὴν ποίεεσθαι. κα-
 “ τὰρ ῥῶδῃκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλληχθῆτε,
 “ ὥς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε.
 “ ἦν δὲ ἄρα ὑπερβάλλεται τὴν συμβολὴν
 “ Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, λιπαρῆετε μέ-
 “ νοντες. ὀλίγων γὰρ σφι ἡμερῶν λείπεται
 “ σιτία. ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον
 “ τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ
 “ ἐλευθερώσιος πέρι, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕ-
 “ τω ἔργον παράβολον ἔργασμαι ὑπὸ προθυ-

iusta origine Græcus sum, nec
 vellem videre Græciam pro li-
 bera servam. Itaque vos cer-
 tiores facio, Mardonium atque
 exercitum litare non posse; ali-
 oqui olim jam confingeretis. Is
 nunc sacrificia valere sinere con-
 stituit, et ubi primum illuxerit,
 vobiscum confligere: extimes-
 cens admodum, quantum ego

conjicio, ne plures ad copias ves-
 tras accedant. Ad hæc vos pa-
 rati estote. Quod si differet
 Mardonius, nec committet cer-
 tamen, vos perseverate hic ma-
 nere: ad paucos enim dies eis
 suppeditat comineatus. Quod
 si hoc bellum vobis ex sententia
 finietur, decebit etiam aliquem
 recordari meæ liberationis, qui

“ μιν, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν
 “ τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν
 “ ἐξαίφνης οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί
 “ καὶ εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.” ὁ
 μὲν, ταῦτα εἶπας, ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ
 στρατόπεδον καὶ τὴν ἐωϋτοῦ τάξιν.

μς'. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλ-
 θόντες ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πausanίῃ
 τάπερ ἤκουσαν Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ
 λόγῳ καταρρώδηςας τοὺς Πέρσας, ἔλεγε
 σάδε, “ Ἐπεὶ τοῖσιν ἐς ἡῶ ἡ συμβολὴ γίνε-
 “ ται, ὑμέας μὲν χρεῶν ἐστὶ τοὺς Ἀθηναί-
 “ ους στήναι κατὰ τοὺς Πέρσας· ἡμέας δὲ
 “ κατὰ τοὺς Βοιωτοὺς τε καὶ τοὺς κατ’
 “ ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκεν
 “ ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μά-

Græcorum causa rem adeo peri-
 culosam, libenter tamen feci, ut
 ad vos consilium Mardonii de-
 ferrem ; ne barbari ex improvise
 vos non expectantes adorirentur.
 Ego autem sum Alexander Ma-
 cedo. Hæc loquutus Alexander,
 ad exercitum se recepit, ad suam-
 que stationem.

46. Duces Atheniensium ad
 cornu dextrum profecti, quæ

ab Alexandro audierant, Pau-
 sania retulere. Hoc sermone
 Pausanias in metum Persarum
 adductus, Quoniam igitur, in-
 quit, sub auroram prælium fiet,
 necesse est vos Athenienses stare
 in acie adversus Persas ; nos au-
 tem contra Bæotos et vobis op-
 positos Græcos, ideo quod Me-
 dos cognoscitis et pugnam eo-
 rum, ut qui in Marathoue

“ χην αὐτέων, ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι.
 “ ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμὲν καὶ ἀδαεῖς του-
 “ τέων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιητέων γὰρ οὐδεις
 “ πεπεύρηται Μήδων. ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ
 “ Θεσσαλῶν ἔμπειροι εἰμὲν. ἀλλ’ ἀναλα-
 “ βόντας τὰ ὅπλα χρεῶν ἐστί· ἵεναι ὑμέας
 “ μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ ἐς τὸ εὐά-
 “ νυμον.” πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι
 “ τάδε, “ Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρ-
 “ χῆς, ἐπεὶ τε εἶδομεν κατ’ ὑμέας τασσομέ-
 “ νους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἶπαι
 “ ταῦτα τάπερ ὑμεῖς φθάνετε προφέρειτε·
 “ ἀλλὰ ἀρρώδεομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γέ-
 “ νωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ’ ὦν αὐτοὶ ἐμνή-
 “ σθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγά-
 “ νασι, καὶ ἐτοῖμοι εἰμὲν ποιεῖν ταῦτα.”

pugnaveritis: nos vero eorum,
 sumus inexperti atque igna-
 ri; nemo enim Spartiata fe-
 cit periculum Medorum, sed
 Bæotos et Thessalos sumus ex-
 perti. Itaque opus est sumptis
 armis vos in hoc, nos in sinist-
 rum cornu transire. Ad hæc
 ita responderunt Athenienses,
 Nobis quoque olim jam inde ab

initio, posteaquam aspeximus
 Persas adversus vos esse collo-
 catos, fuit in animo istud dicere
 quod vos dicere occupastis: sed
 verebamur, ne non grata esset
 vobis oratio, nunc quandoqui-
 dem ipsi fecistis hujus rei men-
 tionem, et nobis jucunda oratio
 est, etiam parati sumus istud ex-
 equi.

μζ'. Ὡς δ' ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἥως τε διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξεις· γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιούμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδόνιῳ. ὁ δ' ἐπεὶ τε ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὥς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Πausanίης, γνούς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἤγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δέξιόν κέρας· ὥς δ' αὕτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

μη'. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε τάδε, “ ὦ Λακεδαι-
 “ μόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄνδρες ἄρι-
 “ στοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεομέ-
 “ νων ὥς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τά-

47. Ubi hoc utrisque placitum est, simul aurora illuxit, simul loca permutaverunt; rem vero advertentes Bæoti, ad Mardonium detulerunt. Ea audita Mardonius extemplo et ipse conatus est Persas contra Lacedæmonios abducere. Pausanias autem hoc fieri intelligens, nec latere factum suum, rursus in dextrum cornu Spartiatas redu-

cit similiter etiam Mardonius suos in sinistrum.

48. Postquam acies pristino in loco stetere, idem misso caduceatore ad Spartiatas ita inquit, Lacadæmonii, vos vero ab his gentibus mire celebramini esse præstantissimi, qui neque e bello fugiatis, neque ordines deseratis, sed perstantes aut interficiatis hostes, aut ipsi occum-

“ ξιν ἐκλείπετε· μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε
 “ τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ’
 “ ἄρ’ ἦν οὐδὲν ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμμίζειν
 “ ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ
 “ δὴ φεύγοντας καὶ τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας
 “ εἶδομεν, ἐν Ἀθηναίοισι τε τὴν πρόπειραν.
 “ ποιευμένους, αὐτοὺς τε ἀντία δούλων τῶν
 “ ἡμετέρων τασσομένων. ταῦτα οὐδαμῶς ἀν-
 “ δρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν
 “ ὑμῖν ἐψεύσθημεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ
 “ κλέος, ὥς δὴ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα
 “ προκαλούμενοι, καὶ βουλόμενοι μούνοισι
 “ Πέρσῃσι μάχεσθαι, ἄρτιοι ἐόντες ποίειν
 “ ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὖρο-
 “ μεν, ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ᾧ
 “ ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου,
 “ ἀλλ’ ἡμεῖς ἄρχομεν· τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν

batis. Horum nihil admodum
 veri est, quippe antequam con-
 gressi essemus et manus conse-
 rerentur, vos cernimus fugien-
 tes, locumque deserentes, et de-
 legato Atheniensibus experiendi
 principio, consistentes ex adver-
 so nostrorum servorum: quod
 neququam est factum præstan-
 tium virorum. Ex quo pluri-

mum de vobis nos fefellit opinio,
 quos expectabamus pro gloria
 missuros caduceatorem ad nos,
 quo provocaretis, quod cum so-
 lis Persis pugnare velletis, nos
 id facere parati nihil tale inveni-
 mus vos dicere, sed potius esse
 perterritos. Nunc igitur quo-
 niam vos non incepistis hoc di-
 cere, sed nos incipimus, quidni

“ Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεὶ τε δεδόξασθε εἶναι
 “ ἄριστοι, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι
 “ πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἦν
 “ μὲν δοκίη καὶ τοὺς ἄλλους μάχεσθαι,
 “ οἷδ' ὦν μετέπειτα μαχέσθων ὕστεροι· εἰ δὲ
 “ καὶ μὴ δοκίοι, ἀλλ' ἡμέας μούνοὺς ἀπο-
 “ χρεᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα. ὀκότεροι
 “ δ' ἂν ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι
 “ στρατοπέδῳ νικᾶν.”

μθ. Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας τε, καὶ ἐπισχὼν
 χρόνον, ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνατο, ἀπαλ-
 λάσσετο ὀπίσω. ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδο-
 νίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ, περιχαρὴς γενό-
 μενος, καὶ ἐπαρθεὶς ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε τὴν
 ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας. ὥς δὲ ἐπήλασαν οἱ
 ἵππόται, ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλ-
 ληνικὴν, ἐσακοντίζοντές τε καὶ τοξεύοντες,

vos pro Græcis quia præstantis-
 simi esse existimamini, et nos
 pro barbaris, dimicemus toti-
 dem utrique numero? et, si vi-
 deatur ut ceteri quoque itidem,
 et illi postmodum pugnent: sin
 hoc non videatur, sed satis esse
 nos solos, nos sane decernamus,
 et utri e nobis vicerint, ii totum
 exercitum vicisse censeantur.

49. Hæc fatus caduceator,
 quum aliquamdiu expectasset,
 nemine quippiam respondente,
 retro abiit, et rem Mardonio re-
 tulit. Ille majorem in modum
 lætatus, et frigida victoria elatus,
 equitatum in Græcos immisit.
 Equites illuc invecti, omnem
 Græcum exercitum pervexa-
 bant, jaculis sagittisque ince-

ὥστε ἵπποτοξόται τε ἰόντες, καὶ προσφέρεισθαι ἄποροι. τὴν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν. ἔσαν μὲν ὧν κατὰ τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι μῦνοι τεταγμένοι· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἑλλησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγένετο, ὥς ἕκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ἐ δὲ Ἀσωπὸς, ἀγχοῦ. ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὲ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτησαν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γὰρ σφι οὐκ ἐξῆν ὕδαρ φορέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμάτων.

ν'. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατιῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Πausa-

santes; quippe equites sagittarii, et accessu ad cominus pugnandum difficiles. Itaque fontem Gargaphien, unde cunctus Græcorum aquabatur exercitus, conturbarunt obstruxeruntque. Eum juxta fontem soli Lacedæmonii ordinati erant; ceteri Græci, ut quique locum nacti erant, procul aberant, Asopus

autem in propinquo: sed aquari ex eo ab equitibus missilibusque prohibiti, ita ad fontem pergebant.

50. Hæc quum talia forent, duces Græcorum, quippe aqua exercitu carente, et perturbato ab equitatu, tum his, tum aliis de caussis frequentes ad Pausaniam in dextrum cornu veniunt.

εἶην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, τούτέων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλον σφεας ἐλύπεε. οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἳ τέ σφεων ὀπέωνες, ἀποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιεύμενοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ στρατόπεδον.

να'. Βουλευομένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἣν ὑπερβάλονται κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιούμενοι, ἐς τὴν νῆσον ἵεναι. ἣ δὲ ἐστὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ἣ ἐστρατοπεδεύοντο τότε, δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἡπείρῳ· σχιζόμενος ὁ ποταμὸς, ἀνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τα ῥέεθρα ὅσον περ τρία στάδια·

Qui, etsi talis esset rerum status, tamen magisangebatur, quod jam re frumentaria deficiebantur, et illorum servi in Peloponnesum missi frumentatum, intercluderentur ab equitatu, quominus ad castra reverterentur.

51. De hoc autem deliberantibus ducibus visum est, si Persæ eo die supersederent committere prælium, esse eundem in

insulam, quæ ab Asopo et a fonte Gargaphia, ubi tunc castra habebant, decem stadiis aberat, ante oppidum Plataense; ita ut insula sit in continente, hunc in modum: fluvius superne e Cithærone delabens in campum, divortia facit: intercapedine trium ferme stadiorum sua fluenta separans, et post commiscet in unum. Nomen est Οἰροῖς;

καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐς τωῦτό· οὐνομα δέ οἱ
 Ὀερόη. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι
 Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον
 ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι
 ἔχωσι χρεέσθαι ἀφθόνη, καὶ οἱ ἱππῆες σφείας
 μὴ σινοίατο, ὥσπερ κατιθὺ ἑόντων. μετακινέ-
 σθαι τε ἐδόκεε τότε, ἑπεὰν τῆς νυκτὸς ἥ δευ-
 τέρῃ Φυλακῇ, ὥς ἂν μὴ ἰδοίατο οἱ Πέρσαι
 ἐξορμεομένους, καὶ σφείας ἐπόμενοι ταράσσοιεν
 οἱ ἱππῶται. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χῶρον τοῦτον,
 τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὀερόη περισχίζεται, ῥέου-
 σα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην
 ἐδόκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ στρα-
 τοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὥς ἀναλάβοιεν
 τοὺς ὀπέωνας ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἔσαν
 γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμένοι.

quam Asopi filiam esse indi-
 genæ aiunt. In hunc locum
 Græci transire decreverunt, ut
 et affatim aquæ ad usum habe-
 rent, neque ab equitatu, sicuti
 quum ex adverso erant, infesta-
 rentur. Et decreverant transire
 secunda noctis vigilia, ne ipsos
 proficiscentes conspicati Persæ,
 insequente equitatu in tumul-

tum venirent: quinetiam quum
 ad eum locum ventum esset, ubi
 Asopi filia Oëroë divortio aquarum
 e Cithærone cingitur, mitterent
 sub noctem istam dimidium
 copiarum in Cithæronem
 ad recipienda servitia quæ fru-
 mentatum concesserant, erant
 enim illa in Cithærone inter-
 clusa.

ἡμέραν πᾶσαν προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον ἄτρυτον. ὥς δὲ ἡ τε ἡμέρη ἔληγε, καὶ οἱ ἵππεις ἐπέπαυντο, νυκτὸς δὲ γινομένης, καὶ ἐοῦσης τῆς ὥρης ἐς τὴν δὴ συνέκειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐιθαῦτα ἀεθθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέκειτο, οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες· οἱ δὲ, ὥς ἐκινήθησαν, ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν. φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλιός ἐστι τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὅπλα. καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο.

νγ'. Πausανίης δὲ, ὁρέων σφέας ἀπαλ-

52. Hæc ubi statuerunt, totum illum diem incessente equitatu immensum laborem pertulerunt. Sub abitum diei digressis equitibus ea noctis hora, qua de abeundo convenerat, plerique sublatis utensilibus absceserunt, non habentes in animo locum qui convenerat petere, immo illi, ut moveri cœptum

est, cupide equitatum effugerunt ad urbem Platæensem, in templumque Junonis fugiendo perveniunt, quod situm est ante urbem, a fonte Gargaphie viginti stadiis distans.

53. Quo ubi pervenere, positis pro templo armis, circa templum ipsum castra posuere. Hos Pausanias cernens ab exer-

λασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, ἵεναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προϊόντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἵεναι, ἐς τὸν συνεθήκαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν ταξιαρχέων πείθεσθαι Πausanίῃ· Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πολιάδew, λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, οὐκ ἔφη τοὺς ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκὼν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρτην· ἐθωῦμαζέ τε ὀρέων τὸ ποιεύμενον, ἅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Πausanίης τε καὶ ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκείνων σφίσι, δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτα νενωμέιου, ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοις· Ἕλλησι,

citu digressos, præcepit et ipse Lacedæmoniis, ut sumptis armis irent qua ceteri præcederent, ratus illos tendere ad locum constitutum. Ibi ad obtemperandum Pausaniæ ceteri præfecti parati quum essent, Anompharetus Poliadæ filius tribunus cohortis Pitaneatarum, negare se fugiturum peregrinos, neque ultro dedecoraturum esse Spar-

tam: quin etiam mirari id, quod fieri cerneret, quippe qui colloquio superiori non interfuisset. Pausanias autem et Euryanax cum indigne ferentes non parere sibi illum, tum indignius cohortem Pitaneensem ita eo animato, relictum iri: quod erat futurum, si ipsi eos missos facerent, gratia exequendi ea, quæ cum aliis Græcis constituissent,

ἀπόληται ὑπολειφθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακεωνικόν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές μιν ὥς οὐ χρεὼν εἶη ταῦτα ποιεῖν. καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μούνον Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεατέων λελειμμένον.

νδ'. Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίευν τοιαῦτα· εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα, ὥς ἄλλα φρονέοντων καὶ ἄλλα λεγόντων. ὥς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱππεία, ὁφόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν αἱ Σπαρτιῆται, εἴτε καὶ τοπαρῶπαν μὴ διανοεῖνται ἀπαλλάσσεσθαι· ἐπείγεσθαι τε Πausανίην τὸ χρεὼν εἶη ποιεῖν.

ut periret desertus Amompharetus et qui cum eo erant. hoc reputantes substituerunt cum Laconicis copiis, conabanturque persuadere homini non id facto opus esse, et hi quidem hortabantur Amompharetum, solum ex Lacedæmoniis ac Tegeatis relictum.

54. Athenienses autem hoc sibi faciendum putarunt, ut ubi

collocati erant, ibi tranquille sisterent, intelligentes Lacedæmoniorum ingenia aliud sentientium, aliud dicentium. Itaque ubi exercitus movere cœpit; equitem e suis miserunt speculatum nunquid Spartiatæ tentarent abire, an vero abire prorsus in animo non haberent; sciscitatumque a Pausania, quidnam facere oporteret.

νέ. Ὡς δὲ ἀπῆκετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅρα τέ σφεας κατὰ χωρὴν τεταγμένους, καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὥς γὰρ δὴ παρηγόρεον τὸν Ἀμομφάρετον ὃ, τε Εὐρυάναξ καὶ οἱ Πausανίης, μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούρους Λακεδαιμονίους, οὐ πως ἔπειθον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπῆκετο, καὶ ὁ κήρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπιγμένος. νεϊκέων δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρησι τῇσι χερσί, καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Πausανίειω, ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ Φεύγειν τοὺς ξείνους· ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ οὐ φρενῆρεια καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Πausανίης ἐκέλευε τὰ παρσιόντά σφι πρήγματα,

55. Nuncius ubi pervenit ad Lacedæmonios, cernit in loco instructos, eorumque primores devenisse ad rixas. Hortantibus enim Amompharetum Euryanacte et Pausania, ne Lacedæmonii soli remanentes periclitarentur, necdum persuadentibus, donec ventum est ad jurgia, intervenit nuncius Atheni-

ensis, Amomphareto inter altercandum sumente ambabus manibus saxum, et illud ante pedes Pausaniæ ponente, ac dicente, se illo calculo sententiæ suæ calculum dare, non fugere peregrinos; peregrinos appellans barbaros. Eum Pausanias insanum nec potentem mentis vocans, ad nuncium Atheniensium, quæ jussus

ἔχρηζέ τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαί τε πρὸς ἐαυτοὺς, καὶ ποιεῖν περὶ τῆς ἀπόδου τάπερ ἂν καὶ σφεῖς.

νς'. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσετο εἰς τοὺς Ἀθηναίους. τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ἐαυτοὺς ἡὼς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πausanίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι, τῶν ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστειχόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο, σήμενας ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἶπαντο δὲ καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἦσαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ἄχθων ἀντεείχοντο καὶ τῆς ὑπορείης τοῦ Κιθαιρῶνος, φοβεόμενοι τὴν ἵππον· Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραφέντες εἰς τὸ πεδῖον.

erat percentantem, respondit, ut illis referret præsentem rerum suarum statum, obsecrans eos ut ad sese venirent, et de discessu eadem quæ ipsi agerent.

56. Nuncio ad Athenienses reverso, hos inter se altercantes aurora deprehendit. Ad id tempus moratus Pausanias, ratus Amompharetum non deserturum alios Lacedæmonios dis-

cedentes, prout et contigit, dato signo ceteros omnes per edita abduxit, Tegeatis sequentibus; Athenienses vero servatis ordinibus in contrarium iverunt Lacedæmoniis; nam hi tenebant prærupta et Cithæronis radicem metu equitatus, Athenienses vero deorsum ad campum deflexere.

νζ'. Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμῶς
δοκέων Πausανίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν,
περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν
τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν Πausανίῃ,
καταδόξας αὐτοὺς ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐ-
τὸν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὄπλα ἤγε βά-
δην πρὸς τὸ ἄλλο στῖφος. τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον
τε δέκα στάδια, ἀνέμεινε τὸν Ἀμομφάρετου
λόχον περὶ ποταμὸν Μολόεντα ἰδρυμένον, Ἀρ-
γιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμη-
τρος Ἐλευσιῆς ἱερὸν ἦσται. ἀνέμεινε δὲ τοῦδε
εἵνεκα, ἵνα ἦν μὴ ἀπολίπη τὸν χῶρον ἐν τῷ
ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος,
ἀλλ' αὐτοῦ μένωσι, βοηθεῖοι ὀπίσω παρ' ἐκεί-
νους. καὶ οἳ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον πα-
ρεγένοντό σφι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων

57. Amompharetus autem prorsus non credens ausurum ipsos relinquere Pausaniam, contendere, ut illic manentes non desererent ordinem. At ubi ii cum Pausania procedebant, tunc ratus ex bellicæ artis jure illum deserere, sumptis armis cohortem lento gradu duxit ad reliquum agmen, quod decem circiter stadia digressum ad am-

nem Moloëntem, in loco qui dicitur Argiopiis, ubi situm est templum Cereris Eleusiniæ, substiterat, opperiens Amomphareti cohortem eo consilio ut si Amompharetus cum sua cohorte non discederet loco in quo instructa erat, sed in eo persisteret, retro ad hominem suppetias iret. Itaque et Amompharetus cum suis ad ceteros pervenit, et

προσέκειτο πᾶσα· οἱ γὰρ ἱππόται ἐπαίειν οἶον
καὶ ἐώθεσαν ποίειν αἰεὶ. ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον
κεῖνόν, ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνες τῇσι
προτέρησι ἡμέρησι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰεὶ
τοπρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό
σφι.

νή. Μαρδόνιος δὲ, ὥς ἐπύθετο τοὺς Ἕλ-
ληνας ἀποιοχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδέν τε τὸν
χῶρον ἐρῆμον, καλέσας τὸν Ληρισσαῖον Θά-
ρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐρύπυλον
καὶ Θρασυδῆϊον, ἔλεγε, “ ὦ παῖδες Ἀ-
“ λεύεω, ἔτι τί λέξετε τάδε ὄρεοντες ἐρῆμα ;
“ ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακε-
“ δαιμονίους οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ
“ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρῶτους· τοὺς
“ πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξις
“ εἶδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιοχομένην νύκ-

omnis barbarorum equitatus in-
gruebat, agens pro sua consue-
tudine. nam quum inspexisset
locum, ubi superioribus diebus
habuerant Græci castra, vacuum,
admissis equis assidue ulteriora
petens, illos adeptus urgebat.

58. Mardonius quoque cogni-
to Græcorum nocturno abitu,
inspectoque loco deserto, accitis

Thorace Larissæo et fratribus
ejus Eurypylo et Thrasydeio,
inquit, Filii Aleuæ, quidnam di-
cetis adhuc, quum hæc deserta
cernatis a Lacedæmoniis, quos
negabatis vos finitimi ex acie fu-
gere, sed viros summos esse in
re bellica? quos et prius vidistis
locum in acie immutare, et nunc
proxima nocte se fuga proripuis-

“ τα, καὶ οἱ πάντες ὀρέομεν διαδράντας.
 “ διέδεξάν τε, ἐπεὶ σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς
 “ ἀψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ δια-
 “ κριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἰόντες ἐν οὐδα-
 “ μοῖσι ἐοῦσι Ἑλλησι ἐναπεδεικνύατο. καὶ
 “ ὑμῖν μὲν ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι, πολλῇ
 “ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγένετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων
 “ τούτους, τοῖσί τι καὶ συνηδέαται Ἄρτα-
 “ βάζου δὲ θάῤυμα καὶ μᾶλλον ἐποιεύμην, τὸ
 “ καὶ καταρρώδῃσαι Λακεδαιμονίους· κα-
 “ τάρρώδῃσαντά τε, ἀποδέξασθαι γνώμην
 “ δειλοτάτην, ὥς χρεὼν εἴη ἀναζεύξαν-
 “ τας τὸ στρατόπεδον, ἵεναι ἐς τὸ Θηβαίων
 “ ἄστν πολιορκησομένους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ
 “ βασιλεὺς πεύσεται. καὶ τουτέων μὲν ἐτέρω-
 “ θι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποι-

se videmus omnes: ostende-
 runtque quia illos oportebat
 cum iis prælio discernere, qui
 non falso sunt hominum præ-
 stantissimi, nullius sese pretii,
 inter Græcos, et ipsos nullius
 pretii viros, demonstrari. Cet-
 erum vobis Persarum inexper-
 tis, sanequam facile ignoscebam,
 quum laudaretis istos, in quibus
 aliquid etiam notum simul erat:

Artabazum autem vehementius
 admirabar formidare Lacedæ-
 monios, et præ formidine sen-
 tentiam dicere ignavissimam,
 expedire ex his castris nos in ur-
 bem Thebanorum concedere ob-
 sidendos, quam sententiam ipse
 rex ex me audiet. Sed de hoc
 alias dicitur. Nunc autem istis
 ita facientibus non est conceden-
 dum, sed instandum, donec in-

“ εὔσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστὶ, ἀλλὰ διωκτέοι
 “ εἰσί· ἐς ὃ καταλαμφθέντες, δάσουσι ἡμῖν
 “ τῶν δὴ ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας.”

νθ'. Ταῦτα εἶπας, ἤγε τοὺς Πέρσας δρό-
 μῳ διαβάντας τὸν Ἀσωπὸν κατὰ στίβον τῶν
 Ἑλλήνων, ὡς δὴ ἀποδιδρησκόντων· ἐπεῖχέ τε
 ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μούνους·
 Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πεδῖον,
 ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατάρρα. Πέρσας δὲ ὀρέ-
 οντες ὠρμημένους διάκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ
 λοιποὶ τῶν βαρβαρικῶν τελέων ἄρχοντες, αὐ-
 τήκα πάντες ἤσαν τὰ σημήϊα, καὶ ἐδίωκον ὡς
 ποδῶν ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὔδενι κοσ-
 μηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὔτοι μὲν βοῇ τε
 καὶ ὁμίλῳ ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς
 Ἕλληνας.

tercepti nobis dent pœnas eo-
 rum omnium, quæ in Persas
 perpetrarunt.

59. Hæc loquutus, Persas A-
 sopo transmissis cursim ducit
 per vestigia Græcorum, tan-
 quam fugam capessentium; et
 in Lacedæmonios ac Tegeatas
 solos ingruerat, nam Athenien-
 ses in planum digressos propter
 prærupta non cernebat. Ceteri

autem barbarorum agminum
 præfecti Persas moventes ad
 Græcos insequendos conspicati,
 sublatis confestim et ipsi signis
 cuncti insequuntur, pro se quis-
 que accelerantes, nulla discipli-
 na nulloque compositi ordine.
 Et isti quidem cum vociferatione
 ac turba instabant Græcis, tan-
 quam rapturi.

ξ'. Πausανίης δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα, λέγει τάδε, “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέραν εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα ὑπὸ τῶν συμμάχων ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροικομένην νύκτα διαδράντων. νῦν ὧν δέδοκται τοιενθεῦ-τεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους. εἰ μὲν νῦν ἐς ὑμέας ὤρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας τε καὶ τοὺς μετ’ ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόντας Τεγεάτας, βοηθεῖν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ ἅπασα κενώρηκε, δίκαιοί ἐστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλιστα τῶν μοιρῶν ἀμυνέοντες

60. Pausanias autem, ubi equitatu premi cœpit, equite ad Athenienses misso, hæc dicit, Viri Athenienses, proposita dimicatione maxima, ut aut libera Græcia sit aut servituti obnoxia, prodimur a sociis nocte præterita elapsis et nos Lacedæmonii et vos Athenienses. Inde igitur ita nobis visum est esse faciendum, ut quam strenuissime

possumus defensantes, mutuo simus auxilio. Ac si quidem in vos primo impetum dedisset equitatus, oporteret sane nos, et qui post nos stant, Tegeatas Græciam non prodentes, subsidio vobis venire: nunc, quoniam totus in nos contendit, iustum est, vos ad partem maxime laborantem suppetias ferre. Quod si vobis ipsis aliquo dis-

“ ἶναι. εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελά-
 “ θεκε ἀδύνατόν τι βοηθεῖν, ὑμεῖς δ' ἡμῶν
 “ τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χάριν θέσθαι
 “ συνοίδαμεν δὲ ὑμῶν ὑπὸ τὸν παρσέοντα τόνδε
 “ πόλεμον ἐοῦσι πολλὸν προθυμοτάτοις,
 “ ὥστε καὶ ταῦτα ἑσακούειν.”

ξα'. Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὥς ἐπύθοντο, ὥς-
 μέατο βοηθεῖν, καὶ τὰ μάλιστα ἐπαμύνειν.
 καὶ σφι ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ ἀντι-
 ταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος γε-
 νομένων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ
 γὰρ προσκείμενον σφείας ἐλύπεε. οὕτω δὲ μου-
 νωθέντες Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἔόντες
 σὺν φιλοῖσι ἀριθμὸν, οἱ μὲν, πεντακισμύριοι,
 Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι οὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ
 ἀπесχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων· ἐσφαγιά-

crimine occupatis fas non est sub-
 sidio venire, saltem hoc gratifi-
 camini nobis, ut sagittarios mit-
 tatis: quos agnoscimus longe
 omnium, qui in hoc bello sunt
 promptissimos esse ut etiam hæc
 exaudiant.

61. Hæc ubi audiere Atheni-
 enses, moverunt ad ferendam
 opem, et strenuissime propug-
 nandum. At hos jam inceden-

tes ea pars Græcorum, qui par-
 tes regias sequebantur ex adver-
 so instructi invadit, ut amplius
 auxilium ferre non possent; nam
 quod obijciebatur negotium, eos
 dolore afficiebat. Ita destituti
 Lacedæmonii, numero cum levi
 armatura quinquaginta millia,
 et Tegeatæ numero tria millia,
 hi enim nusquam ab Lacedæ-
 moniis dirimebantur, sacrifici-

ζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, οὐ γάρ σφι ἐγίνετο τὰ σφάγια χρηστὰ, ἐπιπτον δὲ αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ, καὶ πολλῶ πλεῦνες ἐτραυματίζοντο. φράζαντες γὰρ τὰ γέρρα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφειδέως οὕτω, ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Πausaniῆν πρὸς τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν, χρητίζοντα μηδαμῶς σφειας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος.

ξβ'. Ταῦτα δ' ἐτι τούτου ἐπικαλευμένου προεξαναστάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρβάρους. καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν Πausaniῆω, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστὰ. ὡς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγίνετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι.

verunt tanquam conflicturi cum Mardonio præsentibusque copiis: et quum litare non possent, multi eorum interea cadebant, multo plures vulnerabantur. Confertis enim gerris Persæ ingentem vim sagittarum emittebant, adeo instantes, ut laborantibus Spartiatis, et quia litare non poterant, respiciens

ad templum Junonis Plataënsium Pausanias, imploraverit deam, obsecraveritque ne spes sua ipsos frustraretur.

62. Adhuc eo deam his verbis invocante, Tegeatæ prius exsurgentes in barbaros tendunt: statimque post Pausaniæ preces sacrificantibus Lacedæmoniiis exta pulchra extitere:

ἐπὶ τοὺς Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ
τόξα μετέντες. ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέ-
ρα μάχη· ὥς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκει, ἤδη ἐγίνε-
το ἡ μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτειον,
καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθι-
μόν· τὰ γὰρ δόξατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέ-
κλων οἱ Βάρβαροι. λήματι μὲν νυν καὶ ῥώμῃ
οὐκ ἔσσονες ἔσαν οἱ Πέρσαι, ἀνοπλοὶ δὲ ἑόντες,
καὶ πρὸς, ἀνεπιστήμονες ἔσαν, καὶ οὐκ ὁμαῖοι
τοῖσι ἐναντίοισι σοφίην. προεξαΐσσοντες δὲ κατ'
ἓνα, καὶ δέκα, καὶ πλευνές τε καὶ ἐλάσσονες
συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιάτας
καὶ διεφθείροντο.

ξγ'. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος,
ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε
περὶ ἑωῦτόν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους

qui aliquanto post et ipsi in Persas eunt. Persæ omissis arcubus ex adverso steterunt. Ad quorum gerra primum pugna commissa est; quæ quum cecidissent, jam atrox pugna constitit juxta ipsum Cereris templum, eaque pertinax, donec ad propulsionem ventum est. Siquidem barbari prehensantes lanceas confringebant, nec audacia

nec robore inferiores: sed inermes erant et præterea imperiti, nec hostibus prudentia pares, etsi enim singuli, deni, pluresve aut pauciores irruerant conglobati tamen quia incidebant in Spartiatas, conficiebantur.

63. Mardonius, qua parte ipse ex equo albo ciens pugnam, mille delectis Persarum præ-

χιλίους, ταύτη δὴ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντί-
ους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν νυν χρόνον Μαρδόνιος
περιῆν, οἷδε ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι κατέ-
βαλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὥς δὲ
Μαρδόνιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τε-
ταγμένον, ἐν ὁσχυρότατον, ἔπεσε, οὕτω δὴ καὶ
οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἷζαν τοῖσι Λακε-
δαιμονίοισι. πλεῖστον γὰρ σφεας ἐδηλέετο ἡ
ἐσθὴς ἐξημος ἐοῦσα ὅπλων· πρὸς γὰρ ὀπλίτας
εὐόντες γυμνῆτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο.

ἔδ'. Ἐνθαῦτα ἢ τε δίκη τοῦ φόου τοῦ
Λεωνίδεω, κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτι-
ήτῃσι ἐκ Μαρδονίου ἐπετελέετο, καὶ νίκην ἀ-
ναιρέεταί καλλίστην ἀπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν,
Παυσανίης ὁ Κλεομειρότου τοῦ Ἀναξανδριδέω.
τῶν δὲ κατόπερθε οἱ προγόνων τὰ οὐνόμα-

stantissimis stipatus erat, ea ma-
xime parte hostem urgebat, qui
quamdiu superfuit, Persæ resis-
tentes seseque defensantes. stra-
vere multos Lacedæmoniorum.
Postea vero quam Mardonius
mortuus fuit, et agmen quod cir-
ca illum robustissimum erat oc-
cubuit, tum denum alii quoque
terga vertentes cessere Lacedæ-
monius; quippe eis plurimum

officiebat vestis armis vacans:
inermes enim cum armatis præ-
lium faciebant.

64. Ibi et ultio necis Leonidæ
de Mardonio peracta est, secun-
dum oraculum Spartiatibus reddi-
tum: et victoria omnium, quas
unquam novimus, speciosissima
positus est Pausanias Cleoni-
broti filius, Anaxandridæ nepos.
Hujus autem superiorum majores

τα εἴρηται ἐς Λεωνίδην· αὐτοὶ γάρ σφι τυγχάνουσι ἰόντες. ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ λογίμου. ὅς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ, ἔχων ἀνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέμου ἰόντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι καὶ αὐτός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι.

ξέ. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὡς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στράτόπεδον τὸ ἐωϋτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιήσαντο ἐν μαίρῃ τῇ Θηβαΐδι. θάῤῥμα δέ μοι ὅπως παρὰ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἷς ἐφάειν τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε ἐναποθανὼν περὶ τὸ ἱερόν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν

rum nomina in Leonida recensui, illius enim iidem qui et Pausaniae majores fuere. Oppetiit autem Mardonius ab Aeimnesto, viro inter Spartiatis eximio: qui aliquamdiu post bellum Medicum trecentos viros secum habens, apud Stenyclerum belli tempore cum omnibus Messeniis conflixit, ubi ipse et trecenti illi occubuerunt.

65. Ad Plataeas autem Persae, postquam a Lacedaemoniis in fugam versi sunt, nullo ordine ad castra sua contendunt, et ad murum ligneum, quem fecerant in parte agri Thebani. Tenet autem me admiratio, quum juxta lucum Cereris dimicaretur, ne unum quidem Persarum visum esse intrasse fanum, neque circa templum occubuisse, sed

θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἢ θεὸς αὐτῇ σφείας οὐκ ἔδεκετο, ἐμπρήσαντα; τὸ ἴσον τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον. αὕτη μὲν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτον ἐγένετο.

ξς'. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος αὐτίκα τε οὐκ ἀρέσκετο, κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλῆος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἤνυε, συμβάλλειν οὐκ ἔων· ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὥς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρταβάζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων περὶ ἑαυτόν,) τούτους, ὅπως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀποβῆσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥϊε κατηρτισμένος, παραγγείλας κατὰ

plerosque in profano : sed opinor, siquid de rebus divinis opinari oportet, deam ipsam eos non recepisse, qui sacrum quod est in Eleusine Anactorum concremaverant. Hactenus pugna hæc gesta est.

66. Artabazus autem Pharnacis filius, cui jam inde ab initio displicuerat Mardonium relinqui ab rege, quique multis

verbis pugnam dissuadens nec sinens præliari nihil profecerat, hoc sibi agendum putavit. Is, quod sibi non placerent, quæ a Mardonio fiebant, eos quibus præerat, præerat autem non parvis copiis, sed ad quadraginta usque nullibus hominum, illos, inquam, dum prælium fiebat, quid futurum e prælio esset probe intelligens, quum parasset,

ταῦτ' ὅτι ἵεναι πάντας τῇ ἂν αὐτὸς ἐξηγήηται, ὅπως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. ταῦτα παραγγείλας, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν. προτερῶν δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ φεύγοντας τοὺς Πέρσας. οὕτω δὲ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων, οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλησποντον ἀπικέσθαι. καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο.

ξζ' Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος ἐθελοκακούντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδί-ζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι ἔχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην, μαχεόμενοί τε καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες οὕτω, ὥστε τριηκόσιοι αὐτίκ' οἱ πρῶτοι

ibat, tessera data, ut omne irent quacunque ipse duceret, et qua viderent ipsum festinantem. Sic jussas tanquam ad pugnam copias scilicet ducens, sed paulum progressus cernit Persas fugientes, ita non servato amplius eodem ducendi ordine, sed repente effuso cursu fugæ se dedit, non lignum murum versus, aut Thebana mœnia, sed ad Phocenses, animo celerrime perve-

niendi ad Hellespontum, et hi quidem istuc iter intenderunt.

67. Ceteris autem Græcis qui stabant a regis partibus, ignaviter de industria agentibus, Bœoti tamen per diu cum Atheniensibus decertaverunt. Nam ex Thebanis ii qui cum Medis sentiebant, non parva strenuitate utebantur, pugnantesque et non ignaviter agentes, ita ut trecenti primores eorum ac fortissimi

καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὡς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον εἰς τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὄμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδενί, οὔτε ἀποδεξάμενός τι, ἔφευγον.

ξή. Δηλοῖ τέ μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἤρτητο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ καὶ συμμίζειν τοῖσι πολέμοις, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας ἐώρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίας. αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς τῶν πολεμίων ἀγχιστα ἐοῦσα, ἀπείργουσά τε τοὺς φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν δὲ νικῶντες εἶποντο, τοὺς Ξέρξεω διώκοντες τε καὶ φονεύοντες.

illic ab Atheniensibus occisi fuerint. Ubi autem et isti terga dederunt, fugerunt non quo Persæ et aliorum sociorum universa multitudo, quæ et cum nemine pugnaverant, et nihil forte demonstraverat, sed Thebas versus fugerunt.

68. Omnem autem barbarorum rem pendisse a Persis, inde mihi fides fit, quod tunc et ipsi, antequam etiam cum

hoste congredierentur, fugæ se mandaverunt, quod Persas quoque cernebant fugientes, atque ita cuncti fugam capesserunt, præter equitatum, tum alium, tum Bæotium: qui hactenus profuit fugientibus, ut assidue hostibus proximus iret arcens amicos fugientes ab Græcis, qui quidem sane victores sequebantur urgendo Xerxianos atque interficiendo.

ξθ'. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινόμενῳ φόβῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοις· Ἕλλησι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἡραῖον, καὶ ἀπογενομένοις τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ νικᾷεν οἱ μετὰ Πausανίῳ· οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπαρξέης καὶ τῶν κολῶν τὴν φέρουσιν ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἰσοῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιάσιους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λεισιτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολέμιον ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφείας οἱ τῶν Θεβαίων ἱππότες ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλαυνον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχῃ Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου. ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτέων ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραζαν διώκοντες ἐς τὸν Κι-

· 69. Inter hunc cædis tumultum nunciatur reliquis Græcis qui circa templum Junonis constituti erant, et a prælio abfuerant, peractum esse prælium et Pausaniam cum suis vincere. Ea re audita, Corinthii nullo ordine eunt per radicem montis et per colles viam in alta ferentem recta, qua. itur ad Cereris

templum : Megarenses et Phliasii per campum, quæ planissima viarum erat. Quos utrosque jam hosti propinquos nullo ordine irruere conspicati Thebanorum equites, quorum præfectus erat Asopodorus Timandri filius, equos in illos incitaverunt, et invecti sexcentos istorum straverunt : ceteros ad Cithæronem

θαιριῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώ-
λονται.

οἱ. Οἱ δὲ Πέρσαι, καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος,
ὥς κατέφυγον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν
ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λα-
κεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάντες δὲ, ἐφρά-
ξαντο ὥς ἡδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελ-
θόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκεε σφι
τειχομαχίῃ ἐρράμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆ-
σαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἷδ' ἡμύνοντο, καὶ πολλῶν
πλέον ἔχον τῶν Λακεδαιμονίων, ὥστε οὐκ ἐπι-
σταμένων τειχομαχεῖν· ὥς δὲ σφι οἱ Ἀθη-
ναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τει-
χομαχίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δὲ,
ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι
τοῦ τείχεος, καὶ ἤρειπον, τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ

impulerunt persequendo. Et
hi quidem nulla cum laude pe-
rierunt.

70. At Persæ ceteraque mul-
titude postquam ad ligneum mu-
rum fugerunt, turres antequam
Lacedæmonii advenirent, ascen-
dere occupant. Illis consensu
quamoptime possunt murum
præstruunt, ex quo subeuntibus
mox Lacedæmonii, acrior exti-

tit muri oppugnatio. Nam
quoad Athenienses abfuere, non
modo sese defensabant, sed etiam
Lacedæmonii multo antecelle-
bant, utpote ignavis murorum
oppugnandorum: ut vero A-
thenienses supervenere, tum at-
rox circa murum pugna extitit,
eque magno temporis spatio:
sed tandem virtute et pertinacia
Athenienses murum transcen-

Ἕλληνας. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ
τείχος, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδονίου οὗτοι
ἔσαν οἱ διαρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς,
καὶ τὴν φάτιν τῶν ἵππων, ἐοῦσαν χαλκίην
πᾶσαν, καὶ θέης ἀξίην. τὴν μὲν νυν φάτιν
ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν υἱὸν
τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα
ἐς τὸ ὕτὸ ὅσα περ ἔλαβον ἐσήμερον τοῖσι Ἕλ-
λησι. οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στίφος ἐποιή-
σαντο πεσόντος τοῦ τείχους, οὔτε τις αὐτέων
ἀλκῆς ἐμέμνητο· ἀλύκταζόν τε οἶα ἐν ὀλίγῳ
χῶρῳ πεφοβημένοι τε καὶ πολλαὶ μυριάδες
κατειλημμένοι ἀνθρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἕλ-
λησι φονεύειν οὕτω, ὥστε τριήκοντα μυριάδων
στρατιῷ, καταδευσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων
Ἀρτάβαζος ἔφευγε, τῶν λοιπῶν μὴδὲ τρεῖς

derunt, subrueruntque, atque ea
parte Græci infundebantur, quo-
rum Tegeatæ introiere prin-
cipes; iidemque sunt, qui tento-
rium Mardonii diripuerunt, et
ex eo cum alia, tum vero equo-
rum præsepe ex ære totum,
spectatū dignum: quod præse-
pe Mardonii Tegeatæ in tem-
plo Aleæ Minervæ reposuerunt,
nam cetera quæ cepere, in un-
am cum ceterorum Græcorum

præda contulerunt. Proruto
muro barbari non amplius cater-
vam cogere, nemo strenuitatis
memor esse; et erant stupefa-
cti, quippe intra exiguum lo-
cum exterriti et multæ myriades
hominum interceptæ. Quostam
licite Græci trucidabant, ut ex
trecentis millibus militum, ex-
ceptis quadraginta cum quibus
Artabazus aufugit, reliquorum
ne tria quidem millia cædi su-

χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ, εἰς καὶ ἑννεήκοντα· Τεγεατέων δὲ, ἑκακίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πενήκοντα.

οά'. Ἡρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων πεζὸς μὲν, ὁ Περσέων, ἵππος δὲ, ἡ Σακέων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδόνιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθὸν γενομένων καὶ Τεγεατέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερβιάλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλα μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημῆνασθαι· ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' ἐωϋτοὺς ἐνίκων. ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότατον προσηνείχθησαν, καὶ τουτέων ἐκράτησαν· καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῶ Ἀριστόδημος κατὰ γιῶμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερμοπυλείων μοῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, ἔχε ὄνειδος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον, ἡρί-

perfuerint. E Lacedæmoniis autem, qui Spartani essent, unus et nonaginta sunt omnino desiderati: Tegeatarum, sedecim: Atheniensium, duo et quinquaginta.

71. Porro inter barbaros strenuissimi extiterunt, e peditibus quidem Persæ, ex equitibus autem Sacæ, e viris vero, Mar-donius: inter Græcos autem cum Tegeatæ Atheniensesque

multum eminuerunt, tum virtute superaverunt Lacedæmonii. Quod nulla alia re possum ostendere, nisi quod omnes hi eos qui sibi oblati sunt vicerunt: Lacedæmonii vero quod robustissimum fuit hostilis exercitus superaverunt. Quorum longe præstantissimus extitit mea sententia Aristodemus, is qui solus trecentorum, quod ex Thermopylis evasisset, dedecus ignomi-

στευσαν Ποσειδώνίός τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος Σπαρτιάτης. καὶ τοι γενομένης λίσσης ὅς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγεγόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερώς ἀποθανεῖν, ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίας, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλείποντα τὴν τάξιν ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα. Ποσειδώνιον δὲ, οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτῳ τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ Φθόγῳ ἂν εἴποιεν. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, τίριοι ἐγένοντο. Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη.

οἷ'. Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομα-

niamque acceperat. Secundum hunc navavere operam Posidonius et Philocyon et Amompharetus Spartiata. Quanquam quum sermo haberetur quisnam eorum præstantissimus extitisset, ii Spartiatæ qui adfuere, censuerunt, Aristodemum, quum vellet mori propalam ex inflicta ipsi criminatione, furibundum et deserendo ordinem præclara facinora edidisse: Posidonium ve-

ro, qui perire noluisset, ob id extitisse tanto præstabiliorem virum, verum id quidem etiam livore dixerint. Quos hac in pugna mortem oppetisse edidi, omnes honore affecti sunt, præter Aristodemum: qui ideo caruit honore, quod ob caussam prædictam sibi occumbendum putavit.

72. Hi sunt qui ad Plataas nobilissimi extitere: nam Cal-

στότατοι ἐγένοντο. Καλλιμαχῆς γὰρ ἔξω
 τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος
 ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μόνον
 αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἄλλων Ἑλλήνων ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο.
 Πausanίης, κατήμενος ἐν τῇ τάξει, ἐτρωμα-
 τίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ μὲν
 ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξενηνεγμένος ἐδυσθανάτεε τε,
 καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον, ἄνδρα Πλαται-
 εῖα, οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀπο-
 θήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, καὶ
 ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἐωϋτοῦ
 ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

οἷ. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι
 Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δήμου Δεκελῆθεν.
 Δεκελέων δὲ τῶν ποτε ἐργασαμένων ἔργον

licrates extra proelium occubuit: quo nemo tunc in castra Græcorum præstantior venerat, non medo ipsorum Lacedæmoniorum, sed etiam aliorum Græcorum. Hic, quum Pausanias sacrificaret, sedens in ordine, sagitta latera ictus est: et aliis pugnantibus ipse exportatus, sese morientem miserabatur, ad Arimnestum virum Platæensem

inquiens, non se curare quod pro Græcia periret, sed quod nihil manu-usus esset, nullamque operam navasset dignam se et sua cupiditate navandi.

73. Ex Atheniensibus eminusse fertur Sophanes Eutychedis filius, e populo Decelensi: Decelenses autem rem aliquando gesserunt, ut ipsi Athenienses aiunt, in omne ævum fruc-

χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὥς αὐτοὶ Ἀθη-
ναῖοι λέγουσι. ὥς γὰρ δὴ τοπάλαι κατὰ
Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν
τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθει, καὶ ἀνί-
στασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέ-
κειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι καὶ τοὺς Δεκε-
λέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε
τῇ Θησέος ὕβρι, καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ
τῇ Ἀθηναίων χάρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ
πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδ-
νας, τὰς δὴ Τιτακὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπρο-
διδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ Δεκελεύσι ἀπὸ
τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ ἀτελείῃ τε καὶ
προεδρίῃ διατελέει ἐς τόδε αἰεὶ ἔτι ἐοῦσα, οὕ-
τω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολ-
λοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισι τε

tuosam, siquidem quum olim
ad reportandam Helenam Tyn-
daridæ cum magnis copiis oram
Atticam invasissent, et populos
e sedibus suis ejicerent, ignari
quonam loci subducta Helena
esset, tunc Decelenses feruntur,
et, ut quidam volunt, ipse De-
celus, tum dolore contumeliæ
quam Theseus intulisset, tum
metu totius Atheniensium soli,

ne vastaretur, exposuisse illis
omnem rem gestam, eosque de-
duxisse ad Aphidnas, quas Ti-
tacus indigena Tyndaridis pro-
deret. Quo ex facto Decelensi-
bus permansit ad hanc usque
memoriam in Sparta immunitas
vectigalium, et dignitas præsi-
dendi: adeo quidem ut bello
quod multis postea annis inter
Athenienses atque Peloponnen-

καὶ Πελοποννησίοισι, σινομένων τὴν ἄλλην
Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων, Δεκελῆς ἀπέχε-
σθαι.

οδ'. Τούτου τοῦ δήμου ἐὰν ὁ Σωφάνης, καὶ
ὀριστεύσας τότε Ἀθηναίων, διζοῦς λόγους
λεγομένους ἔχει. τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστῆρος
τοῦ θώρηκος ἐφόρει χαλκὴν ἀλύσι δεδεμένην
ἄγκυραν σιδηρὴν τὴν, ὅπως πελάσειε ἀπικ-
νεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκετο, ἵνα
θῇ μιν οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς τάξις
μετακινήσαι μὴ δυναίατο. γινομένης δὲ φυγῆς
τῶν ἐναντίων, δέδοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλα-
βόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται
ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι
ἀμφισβητέων, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ
περιθεούσης καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμιζούσης ἐφόρει

ses gestum est, Lacedæmonii
quum ceteram Atticam popu-
larentur, a Decelea temperave-
rint.

74. Ex hoc populo ortus So-
phanes, et præclarissime tunc
inter Athenienses navata opera,
ancipiti sermone celebratur:
uno, fertur gestasse ferream an-
coram e balteo thoracis catena

alligatam, quam, quoties adven-
tantibus hostibus propinquus
erat, abjiciebat humi, ne illi ir-
ruentes, ipsum ex ordine sum-
movere possent: rursus eisdem
in fugam se vertentibus, resump-
ta ancora ita fugientes insequ-
batur. Altero sermone a supe-
riori differente fertur gestasse
ancoram non ferream ex thorace,

ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην
σιδηρέην.

οε'. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει' λαμπρὸν
ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων Ἀθη-
ναίων Αἰγιναν, Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα
πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ
Σωφάνεια χρόνῳ ὕστερον τουτέων κατέλαβε,
ἄνδρα γενόμενον ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατη-
γέοντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθα-
μεῖν ὑπὸ Ἡδωνῶν ἐν Δάτρῳ, περὶ τῶν μετάλλων
τῶν χρυσέων μαχεόμενον.

οε'. Ὡς δὲ τοῖσι Ἑλλήσι ἐν Πλαταιῇσι
κατέστρωντο οἱ βάρβαροι, ἐνθαῦτά σφι ἐπῆλθε
γυνὴ αὐτόμολος· ἢ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας
τοὺς Πέρσας, καὶ νικῶντας τοὺς Ἑλληνας,
ἐοῦσα παλλακὴ Φαρανδάτεις τοῦ Τεάσπιος,

alligatam, sed insignitam in scu-
to, quod nunquam quiescens,
assidue rotabatur.

75. Extat et alterum Sophanis
præclarum facinus, quod obsi-
dentibus Æginam Atheniensi-
bus, Eurybatem virum Argi-
vum quinquentionem ex provo-
catione interemit. Sed aliquan-
to post hæc gesta virum egre-
gium exhibens, dum Athenien-

TOM. VII.

sium una cum Leagro Glaucon-
is filio dux esset, ac de metallis
aureis decertaret, contigit ut
ab Edonis apud Daton occum-
beret.

76. Postquam barbari ab
Græcis ad Platæas strati sunt,
accessit illuc ad hos mulier quæ-
dam transfugiens, quæ quum
accepisset Persas periisse et
Græcos victores, pallaca Pha-

G

ἀνδρὸς Πέρσῃ, κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ
 καὶ αὐτὴ καὶ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλ-
 λίστῃ τῶν παρεουσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἀρ-
 μαράξης, ἐχώρει ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους
 ἔτι ἐν τῇσι φονῇσι ἑόντας. ὁρῶσα δὲ πάντα
 ἐκεῖνα διέποντα Πausανίην, πρότερόν τε τὸ
 οὐνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε
 πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Πausανίην,
 καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων, ἔλεγε τάδε,
 “ ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, ρῦσαί με τὴν ἰκέ-
 “ τιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ
 “ ἐς τόδε ἄνησας, τοῦσδε ἀπολέσας, τοὺς
 “ οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ
 “ δὲ γένος μὲν Κῶη, θυγάτηρ δὲ Ἥγητορί-
 “ δεω τοῦ Ἀνταγόρου. βίη δὲ με λαβὼν ἐν
 “ Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης.” ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσδε,

randatis filii Teaspis, viri Persæ,
 multo auro ornata, tum ipsa,
 tum ancillæ, et cum veste spe-
 ciosissima de omnibus quæ ade-
 rant; descendens ex carpento
 pergit ad Lacedæmonios adhuc
 in cæde occupatos: et intuita
 Pausaniam illa omnia adminis-
 trantem, cujus et nomen jam
 pridem et patriam noscebat, ut
 quod utrumque sane audierat,

cognovit Pausaniam: Ejus ge-
 nua amplectens, Spartæ rex, in-
 quit, libera me supplicem cap-
 tivitatis servitute, quam etiam
 hoc facto demeritus es quod is-
 tos extinxisti neque dæmonum
 neque deorum respectum ha-
 bentes. Equidem genere sum
 Coa, Hegetoridæ filia, Anta-
 goræ neptis, quam vi raptam ex
 Co Persa habuit. Huic respon-

“ Γύναι, θάρσει, καὶ ὡς ἰκέτις, καὶ εἰ δὴ
 “ πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα,
 “ καὶ εἴ θυγάτης Ἥγητοςίδεω τοῦ Κῶου, ὅς
 “ ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν περὶ
 “ κείνους τοὺς χώρους οἰκημένων.” ταῦτα δὲ
 εἶπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν Ἐφόρων τοῖσι
 παρεούσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴγιναν,
 ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι.

οζ'. Μετὰ δὲ τὴν ἀπιζὺν τῆς γυναικὸς, αὐ-
 τίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξερ-
 γασμένοισι. μαθόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἤκουσι τῆς
 συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοί
 τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι
 δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζου φεύγον-
 τας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας. Λα-
 κεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ

dens Pausanias, Bono, inquit, O mulier, animo esto, tum quia supplex, tum si insuper loqueris illa vera, et filia es Hegetoridæ Coi, mihi inter omnes, qui illa circa loca incolunt hospitii præcipui. Hæc loquutus, eam impræsentiarum Ephoris qui aderant commendavit: postmodum in Æginam, quo illa voluit, dimisit.

77. Post hujus mulieris digressum continuo Mantineenses supervenerunt rebus confectis: qui se animadvertentes venisse sero ad pugnam, magnæ jacturæ loco id sibi esse putaverunt, sed idoneos se esse ad sumendas de se pœnas dixere. Itaque cognito, Medos qui cum Artabazo erant, fugæ se mandasse, eos in Thessaliam usque persequuti sunt,

δὲ ἀναχωρήσαντες εἰς τὴν ἐωϋτῶν, τοὺς ἡγεμό-
 νας τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ
 δὲ Μαντινέας, ἦκον Ἑλεῖοι. καὶ ὡσαύτως οἱ
 Ἑλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμε-
 νοι, ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι
 τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας
 μὲν καὶ Ἑλείους τοσαῦτα.

οή. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 τῶν Αἰγινητέων ἦν Λάμπων ὁ Πύθεω, Αἰγινη-
 τέων τὰ πρῶτα· ὃς ἀνοσιώτατον λόγον ἔχων,
 ἔετο πρὸς Πausανίην. ἀπικόμενος δὲ σπουδῇ,
 ἔλεγε τάδε, “ ὦ παῖ Κλεομβρότου, ἔργον
 “ ἔργασταί τοι ὑπερφυές, μέγαθός τε καὶ
 “ κάλλος· καὶ τοι θεὸς παρέδωκε, ῥυσάμενον
 “ τὴν Ἑλλάδα, κλέος καταθέσθαι μέγιστον
 “ Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ

etsi vetantibus Lacedæmoniis
 insequi fugientes. Iidem postea
 domum reversi, duces suos ex-
 ilio mulctaverunt. Post Man-
 tineenses venere Elei, qui iti-
 dem ut Mantineenses magno id
 sibi detrimento existimantes,
 discesserunt, suosque et ipse du-
 ces exilio mulctaverunt. Ha-
 ctenus de Mantineensibus et
 Eleis,

78. Erat autem apud Plateas
 in exercitu Lampon Pythæi fili-
 us Æginetarum e primoribus,
 qui Pausaniam adiens, infandis-
 sima usus est oratione, inquires,
 Fili Cleombroti, rem tu mirifi-
 cam et magnitudine et fulgore
 gessisti, cui deus tribuit ut libe-
 rata Græcia, omnes quos novi-
 mus Græcos gloria supergrede-
 reris, quod superest in hac re,

“ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοισι ποιήσον, ὅπως λόγος
 “ τέ σε ἔχη ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον φυ-
 “ λάσσηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα
 “ ἀτάσθαλα ποίεων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνί-
 “ δεω γὰρ ἀποθανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι,
 “ Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες τὴν
 “ κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην
 “ ἀποδιδούς, ἔπαινον ἔξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ
 “ πάντων Σπαρτιητέων, αὖτις δὲ καὶ πρὸς
 “ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Μαρδόνιον γὰρ
 “ ἀνασκολοπίσας, τιτιμώρησαι ἐς πατέρων
 “ τὸν σὸν Λεωνίδην.” ὁ μὲν, δοκέων χαρίζε-
 σθαι, ἔλεγε τάδε·

αθ'. Ὁ δ' ἀνταμείβετο τοῖσδε, “ ὦ ξεῖνε
 “ Αἰγινῆτα, τὸ μὲν εὖ νοεῖν τε καὶ προορᾶν,
 “ ἄγαμαι σεῦ γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας
 “ χρηστῆς. ἐξάρσας γάρ με ὑψοῦ καὶ τὴν

agas ita, ut et tu majore fama
 celebreris, et aliquis barbarorum
 posthac caveat nefanda facinora
 inchoare in Græcos. Etenim
 Leonidæ apud Thermopylas in-
 terempti reciso capite Mardon-
 ius ac Xerxes truncum in cru-
 cem sustulerunt: cui si vicem
 reddes, laudem nancisceris, pri-
 mum ab omnibus Spartiatis, se-

cundo loco ab universis Græcis,
 siquidem suffixo Mardonio, Le-
 onidam patrum tuum fueris
 ultus. Hæc Lampon gratiam
 se initurum ratus apud Pausan-
 iam dicebat.

79. Cui respondens Pausanias,
 Tuam, inquit, hospes Ægineta,
 benevolentiam atque providen-
 tiam amplector: tamen ab α-

“ πάτερη καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέξα-
 “ λες, παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι· καὶ, ἦν
 “ ταῦτα ποίεω, φὰς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι.
 “ τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποίειν
 “ ἢ περ Ἑλλήσι· καὶ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέο-
 “ μεν. ἐγὼ δ’ ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινή-
 “ τησι ἄδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκεται·
 “ ἀποχρᾶ δέ μοι, Σπαρτιάτησι ἀρεσκόμειον,
 “ ὅσια μὲν ποίειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν.
 “ Λεωνίδῃ δέ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι,
 “ φημί μέγας τιμωρῆσθαι. ψυχῇσί τε
 “ τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός
 “ τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι τελευ-
 “ τήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε,
 “ μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε, μήτε συμβουλεύ-
 “ ης· χάριν τε ἴσθι, ἐὼν ἀπαθής.”

quitate iudicandi deorra, nam
 qui et me et patriam in altum
 extulisti et hæc gesta, ad nihi-
 lum redigis, quum suades mihi
 sævire in mortuum, aisque me
 auditurum melius, si istud fece-
 ro, quod barbaros decet potius
 facere quam Græcos, quodque
 illis exprobramus. quare ego ne-
 que Æginetis, neque iis quibus
 ista probantur assentior: conten-
 tusque sum Spartiatis placere,

ut in negotiis dictisque fas tuear.
 Leonidæ autem, cui me jubes
 parentare, affirmo magnifice es-
 se parentatum; nam funeribus
 horum innumerabilibus vindica-
 tus est et ipse et ceteri, qui a-
 pud Thermopylas occubuerunt.
 Tu vero posthac hærens in hac
 eadem cogitatione ne me adie-
 ris: quod tibi impune esse, loco
 beneficii ponas. Hoc quum ille
 audisset, abiit.

π'. Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσετο. Πausανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μηδένα ἄπτεσθαι τῆς ληΐης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἴλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδιάμενοι, εὗρισκον σκηναὺς κατεσκευασμένας χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρυσούς καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσεύς, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ' ἀμαξίων εὗρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρυσεοὶ τε καὶ ἀργυροί. ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψελιδὰ τε καὶ στρεπτοὺς, καὶ τοὺς ἀκινάκεις, ἔοντας χρυσεύς· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδεὶς. ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγιήτας οἱ εἴλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥστε

80. Pausanias autem quum præconio edixisset, nequis de præda quid tangeret, jussit helotas omnem comportare pecuniam. Illi per castra dispersi inveniunt tentoria auro et argento ornata, lectosque ex auro et argento, crateras etiam aureas, phialasque, et alia vasa potoria: nec non saccos super plaustra,

interlucentibus intus inclusis ex auro et argento lebetibus. Quintiam cæsorum cadavera spoliabant armillis et torquibus, sed et acinaces aureos tollebant. Nam diversicolora vestimenta nullius momenti habebantur. Ibi tum multa furto subtrahentes helotæ Æginetis venundabant; multa, quæ occultare non

Αἰγυινήτησι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῶ-
 τεν ἐγένοντο, οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἑόντα χαλκὸν
 θῆθεν, παρὰ τῶν εἰλωτέων ὠνέοντο.

παί. Συμφερέσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ
 δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ'
 ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ
 τρικαρχήνου ὄφις τοῦ χαλκέου ἐπεστεῶς ἄγ-
 χιστα τοῦ βαμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ
 ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία
 ἀνέθηκαν· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπ-
 τάπηχυν χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο. ταῦτα
 ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέοντο καὶ ἔλαβον
 ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν, καὶ τὰς παλλακὰς
 τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυ-
 ρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια.
 ὅσα μὲν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύσασι αὐ-

poterant, monstrabant : prorsus
 ut inde primitus extiterint in-
 gentes divitiæ Æginetis, utpote
 aurum ab helotis pro ære mer-
 cantibus.

81. Collata autem pecunia
 decimam selegerunt deo, qui
 Delphis est, ex qua tum tripes
 aureus ibi repositus est, insistent
 super tricipiti ex ære colu-
 bro, proxime aram : tum deo

qui est in Olympia, æreus de-
 cem cubitorum Jupiter : tum
 deo qui est in Isthmo. æreus sep-
 tem cubitorum Neptunus. Hac
 parte selecta, ceteras inter se
 distribuerunt, pro suo quisque
 merito accipientes : itemque
 pallacas Persarum, et aurum et
 argentum et reliquas opes cum
 jumentis. Quæ autem eximia
 data sint iis, quæ optimam ope-

τέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς εὐδαμῶν, δοκίω δ' ἔγωγε καὶ τούτοις δοθῆναι. Πausanίη δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὡς δὲ αὐτῶς καὶ τὰ ἄλλα χρήματα.

πζ'. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἐαυτοῦ. Πausanίην δὲν ὁρῶντα τὴν Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῶ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοισι κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιούς κατὰ ταῦτά καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὡς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίησαν ταῦτα, ἐθαῦτα τὸν Πausanίην ἰδόντα κλίνας τε χρυσείας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας χρυσείας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγα-

ram navaverant ad Plataeas refertur a nemine, data tamen illis fuisse arbitror: certe Pausaniæ sunt ex omnibus dena, et ea delecta, dono data, ex mulieribus, equis, talentis, camelis, et item ex ceteris rebus.

82. Feruntur autem hæc quoque acta esse: Xerxeni, dum e Græcia fugit, omnem appara-

tum suum Mardonio reliquisse: et Pausaniam dum eum apparatus videt, ex auro argentoque et velariis diversicoloribus confectum, jussisse pistorum et coquorum cenam sibi, uti Mardonio instruere, quod quum illi ex jussu fecissent, tum Pausaniam lectos intuentem aureos argenteosque probe stratos, mensas

λοπρεπία τοῦ δείπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἐαυτοῦ δικήκονους παρασκευάσαι Λακωνικὸν δείπνον. ὥς δὲ τῆς βοήθης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Πausanίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συνελθόντων δὲ τουτέων, εἶπαι τὸν Πausanίην, δεικνύοντα ἐς ἐκατέρην τοῦ δείπνου τὴν παρασκευήν, “ Ἀνδρες Ἕλληες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ
 “ ὑμῖας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν τοῦδε
 “ τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην δεῖξαι.
 “ ὅς τοιήνδε δίαίταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμῖας
 “ οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.” ταῦτα μὲν Πausanίην λέγεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων.

πγ'. Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα

etiam aureas ac argenteas, magnificentique cœnæ apparatus, propositis bonis stupefactum, imperasse ad risum suis ministris ut Laonicam instruerent cœnam. Ea quum esset parata et pateret magnum intervallum, ibi eundem cachinnantem arcessivisse Græcorum duces, eisque ubi convenerant, inter ostendendum utrumque cœnæ appa-

ratum, dixisse, Viri Græci, hac ego vos de causa convocavi, quod volebam vobis amentiam hujus Medorum ducis ostendere, qui quum talem vitam duceret, ad nos spoliandos venit, qui tam misere victitamus. Hæc Pausanias apud Græcorum duces dixisse fertur.

83. Interjecto deinde tempore complures Platænsium repere-

καὶ τῶν Πλαταιέων εὖρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τούτων τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· συνεφόρεον γὰρ τὰ ὅστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἓνα χώρον. εὐρέθη κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν, ἀλλὰ ἐξ ἑνὸς ἐοῦσα ὀστέου. ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα ὀδόντας μουννοφύας, ἐξ ἑνὸς ὀστέου πάντας τοὺς τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους· καὶ πενταπήχeos ἀνδρὸς ὅστέα ἐφάνη.

πδ'. Ἐπεὶ τε δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ἠφάνιστο· ὑπ' ὅτεν μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκέες οὐκ ἔχω εἶπαι· πολλοὺς δὲ τινας ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας πολλοὺς

runt loculos auri argentine et aliarum pecuniarum. Hoc quoque rei apparuit postmodum in his cadaveribus carne nudatis, ut quum eorum ossa comportarent unum in locum Plataenses, inventum sit caput nullam suturam habens, sed ex uno osse solidum; item maxilla, cum eo quod super maxillam est, habens dentes, etsi distinctos, tam-

en ex uno osse universos tam molares quam ceteros, quin etiam ossa viri quinque cubitorum.

84. Postquam vero cadaver Mardonii altero die subductum fuit, a quo hominum certum non habeo dicere, audiavi tamen jam multos, immo omnigenas sepelisse Mardonium; et ob id multos scio gentia dona ab

παρὰ Ἀρτόντew τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ὅστις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ ὑπελόμενός τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως πυθέσθαι. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσοφάνης, ἀνὴρ Ἐφέσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τῷ τριούτῳ ἐτάφη:

πέ. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὥς ἐν Πλαταιῇσι τὴν λήϊν διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἐωϋτῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμόνιοι μὲν τριζᾶς ἐποίησαντο θήκας. ἐνθα μὲν τοὺς ἱρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδάνιος καὶ Ἀμομφάρετος ἔσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὲ ἐνὶ τῶν τάφων ἔσαν οἱ ἱρένες, ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι Σπαρτιῇται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἰλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον· Τεγεαται δὲ

Artonta Mardonii filio accepisse. Sed quis illorum curam suscepit: cadaveris Mardonii subtrahendi et humandi, pro comperto non possum sciscitari, habet tamen nonnihil famæ Dionysophanes vir Ephesius sepelisse Mardonium. At hic quidem hoc modo tumulatus est.

85. Græci vero, posteaquam prædani Plataensem dispertie-

runt, cæsos separatim quisque suostumularunt. Lacedæmonii, tribus sepulcris effectis, in eorum uno Irenes, e quibus fuere Posidonius et Amompharetus et Philocyon et Callicrates. In uno igitur sepulchrorum fuerunt Irenes: in altero reliqui Spartiatæ, in tertio helotæ. Sic quidem illi humaverunt: Tegeatæ vero seorsum

χωρὶς πάντας ἀλέας· καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς
 ἐαυτῶν ὄμιον, καὶ Μεγαρεῖς τε καὶ Φλιάσιοι
 τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαζέοντας. τουτέων
 μὲν δὴ πάντων πλήρεις ἐγένοντο οἱ τάφοι. τῶν
 δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι
 ἑόντες τάφοι, τούτους δὴ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι,
 ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, ἐκά-
 . στους χώματα χῶσαι κεινά, τῶν ἐπιγνομένων
 εἵνεκα ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ
 αὐτόθι καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ
 δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων
 Αἰγινητέων, χῶσαι Κλεάδην τὸν Αἰτοδίκου,
 ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξενον ἑόντα αὐτῶν.

πς'. Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν
 Πλαταιῇσι οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομέ-
 νοιςί σφι ἐδόκει στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας,

omnes confertos, et Athenienses
 suos simul, nec non Megarenses
 atque Phliasii suos ab equitatu
 interemptos. Horum igitur
 quidem omnium sepulcra fue-
 runt repleta. At aliorum se-
 pulcra quotquot ad Plataas os-
 tenduntur, illi sunt, quantum
 ego accipio, tumuli ab his singu-
 lis excitati manes, qui erube-
 bant se a pugna abfuisse, respec-
 tu posterorum hominum. Quip-

pe tumulus illic est etiam qui
 dicitur Æginetarum: quem ego
 audio vel decem post hanc pug-
 nam annis rogatu Æginetarum
 a Cleade Autodici filio, viro
 Platæensi, illorum hospite agge-
 ratum fuisse.

86. Grecis statim a cæsorum
 huciatione in agro Platæensi,
 inito consilio visum est bellum
 Thebis inferendum, exposcen-
 dumque eos qui cum Mediæ an-

καὶ ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μὴδίσαντας· ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον, οἳ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἦν δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπο τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὥς δὲ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τήν τε γῆν αὐτέων ἔταμνον καὶ προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος.

πζ'. Καὶ, οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινόμενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε, “ Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω “ δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπα- “ ναστῆναι πολιορκέοντας, ἢ ἐξέλωσι Θήβας, “ ἢ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὧν ἡμέων

sissent : et in primis Timegenidem et Attaginum, qui principes factionis inter primos extitissent ; et, ni eos deditissent, non prius ab urbe discedendum quam eam evertissent. Hoc ubi decrevere, undecimo a pugna die moventes obsedere Thebanos, jubentes dedere quos diximus viros. Abnuentibus dedere Thebanis, agrum eorum

populabantur, murumque adoriebantur.

87. Quorum ager quum continenter vastaretur, vicesimo die Timigenides ad populares ita inquit : Viri Thebani, quandoquidem Græcis ita constitutum est, non prius abscedere ab oppugnatione Thebarum, quam aut eas expugnaverint, aut nos illis dedideritis, absit ut nostra

“ εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτὴ πλέω μὴ ἀναπλήσῃ.
 “ ἀλλ’ εἰ μὲν χρημάτων χρηΐζοντες, πρόσχη-
 “ μα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφι δῶμεν
 “ ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμη-
 “ δίσαμεν, οὐ δὴ μῶνοι ἡμέεις· εἰ δὲ ἡμέων
 “ ἀληθῶς δεόμενοι πολιορκέουσιν, ἡμεῖς ἡμέας
 “ αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρέξομεν.” κάρτα
 τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρὸν αὐτίκα τε
 ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Πausanίην οἱ Θηβαῖοι,
 θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας.

πῆ. Ὡς δὲ ὁμολόγησαν ἐπὶ τούτοις,
 Ἀτταγῖνος μὲν ἐκδιδρῆσκει ἐκ τοῦ ἄστεος,
 παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπαχθέντας Πausanίης ἀπέ-
 λυσε τῆς αἰτίας, φὰς τοῦ μηδισμού παῖδας
 οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας
 τοὺς ἐξέδωσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀν-

caussa Bœotius ager amplius
 vexetur: sed sive per caussam
 deposcendi nos, pecunias cupi-
 unt, pecunias eis e publico de-
 mus: nam et publice cum Me-
 dis sensimus, non autem nos so-
 li: sive revera deposcentes nos
 urbem obsident, nos ipsi nos
 in disceptationem exhibemus.
 Eum Thebani sane probe et op-
 portune loquutum arbitantes, e

vestigio caduceatorem ad Pau-
 saniam misere, velle se viros de-
 dere.

88. Ea re inter eos conventa,
 Attaginus ex urbe profugit: cu-
 jus liberos ad se Pausanias ad-
 ductos culpa absolvit, negans
 pueros factionis Medicæ esse
 participes. Ceteri quos The-
 bani dedidere, ipsi quidem puta-
 bant se adepturos disceptatio-

τιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι ἔπει-
ποιήεσσαν διωθέεσθαι. ὁ δὲ, ὡς παρέλαξε, αὐτὰ
ταῦτα ὑπονέων, τὴν στρατιὴν τὴν συμμάχων
ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κό-
ρινθον, διέβριζε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλα-
ταιῇσι καὶ Θήβησι γεγόμενα.

πθ'. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, φεύ-
γων ἐκ Πλαταιέων, καὶ δὴ πρόσω ἐγένετο.
ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέ-
ας, ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνειρώ-
τευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπι-
στάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ
Ἀρτάβαζος, γινὼς ὅτι εἰ ἐθέλοι σφι πᾶσαν
τὴν ἀληθειάν τῶν ἀγώνων εἶπαι, αὐτός τε κιν-
δυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός·
ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἶετο πυνθα-
νόμενον τὰ γεγονότα ταῦτα ἐκλογιζόμενος,

nem, atque etiam sibi persuase-
rant pecunia disiectum iri. Pau-
sanias autem hoc ipsum suspi-
cans fore, ubi accepit, dimissis
omnibus sociorum copiis, etiam
illos Corinthum deductos sup-
plicio affecit. Hæc hactenus
quæ ad Platæas et ad Thebas
gesta sunt.

89. Artabazum autem Pharna-

cis filium, ut e Platæis fugiens
porro se proripuerat, Thessali,
quum ad ipsos venit, hospitio in-
vitatum interrogabant de reliquo
exercitu, ignari prorsus rei ad
Platæas gestæ. Iste intelligens,
si omnem veritatem pugnarum
illis referret, aditurum se vitæ
discrimen cum suo exercitu;
fore enim, ut unusquisque cog-

εὐτε πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδέν, πρὸς
 τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε τάδε, “ Ἐγὼ
 “ μὲν, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπεί-
 “ γομαί τε κατὰ τὴν ταχίστην ἑλὼν ἐς Θρησί-
 “ κην, καὶ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατὰ τι
 “ πρῆγμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδε.
 “ αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρατὸς
 “ αὐτοῦ, οὗτος ὁ κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων,
 “ προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ ξεινίζετε, καὶ
 “ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε. οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρό-
 “ νον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει.” ταῦτα δὲ
 εἰπας, ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσ-
 σαλίας τε καὶ Μακεδονίας ἰθὺ τῆς Θρηϊκής, ὡς
 ἀληθέως ἐπειγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμ-
 νων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, κα-
 ταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐαυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ
 Θρηϊκῶν τε κατακοπέντας κατ’ ὁδόν, καὶ

nita re ipsum adoriretur: hæc
 considerans, nec apud Phocenses
 retulerat quippiam, et tunc ad
 Thessalos ita loquutus est: E-
 quidem, viri Thessali, maturo,
 ut cernitis, quam celerrime per-
 venire in Thraciam, idque ope-
 ram do missus ex castris cum
 hæc exercitus parte ad quoddam
 negotium. Mardonius autem
 ipse cum suo exercitu, meis ves-

ΤΟΜ. VII.

tigiis insistens, expectandus est,
 cui et hospitium et officium præ-
 state, non enim vos in tempus
 hæc præstitisse pœnitebit. Hæc
 fatus, copias festinabundus per
 Thessaliam Macedoniamque a-
 gebat, recta Thraciam versus,
 tanquam vere properans: ac
 regionem mediterraneam viæ
 præciciens pervenit Byzantium,
 permultis sui exercitus in itinere

H

λιμῶ συστάντας καὶ καμάτῳ. ἐκ Βυζαντίου
δὲ διέβη πλοίοισι. αὐτὸς μὲν οὕτω ἀπενόστησε
εἰς τὴν Ἀσίην.

4'. Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆσπερ ἐν Πλα-
ταιῆσι τὸ τρωῖμα ἐγένετο, συνεκύρησε γένε-
σθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίης. ἐπειδὴ γὰρ
ἐν τῇ Δήλῳ ἑκατέατο οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῇσι
νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπι-
κόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου,
Λάμπων τε Θρασυκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης
Ἀρχεστρατίδew, καὶ Ἡγησίστρατος Ἀριστα-
γόρῃw, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρῃ τῶν τε
Περσέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήστορος τοῦ
Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύ-
ραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δὲ σφῶν ἐπὶ
τοὺς στρατηγούς, ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολ-

relictis, qui vel a Thracibus ob-
truncati fuerunt, vel fame atque
labore enecti. Ex Byzantio na-
vigiiis transmisit. Hunc in mo-
dum iste quidem rediit in A-
siam.

90. Quo autem die ad Plataas
vulnus illatum est, ea die contigit
et apud Mycalen Ioniae inferri:
quum apud Delon Graeci consi-
derent, ii, qui una cum Leuty-

chide Lacedaemonio navibus ve-
nerant, eo appulsi sunt e Samo
legati, Lampon Thrasyclis et
Athenagoras Archestratidae et
Hegesistratus Aristagorae filii,
missi a Samiis clam Persis ac ty-
ranno Theomestore Androdama-
ntis filio, quem Persae tyran-
num Sami constituerant. Hi
quum adierunt duces, verba fe-
cit Hegesistratus multa et va-

λὰ καὶ παντοῖα· ὡς ἦν μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὡς οἱ Βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσιν· ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ ἐτέρην ἄγρην τοιαύτην εὖρεῖν ἂν αὐτούς. θεοὺς τε κοινούς ἀνακαλέων, πρὸς-
 τρεπε αὐτοὺς ρύσασθαι ἀνδρας Ἑλλήνας ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν Βάρβαρον· εὐ-
 πετές τε αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε γὰρ νῆας αὐτέων κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιό-
 μάχους κείνοισι εἶναι. αὐτοὶ τε εἴ τι ὑποπτεύ-
 ουσιν μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἐν τῇσι νηυσὶ
 ἑτοῖμοι εἶναι τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὄμηροι
 εἶναι.

4α'. Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληθόνος εἶνεκε θέλων πύθέσθαι, εἴτε καὶ κατὰ συντυ-

ria: Fore enim ut si tantummodo viderent hos Iones, a Persis deficerent, nec barbari manerent: etiam, ut manerent, tamen fore ut non aliam prædam talem isti reperirent. Præterea deos communes invocans obsecrabat, ut Græcos Græci liberarent ex servitute, ulciscerenturque barbarum, quæ facilia eis dicebat factu esse, quia naves il-

lorum segnes essent ad cursum, nec pares Græcis ad prælium. Siquid vero apud hos suspicionis subesset, ne dolo ipsos deducerent, dicere paratos esse se, ut in horum navibus pro obsidibus veherentur.

91. In his obsecrandis quum multus esset hospes Samius, sciscitabatur Leutychides, sive ominis gratia volens audire, sive

χίην, θεοῦ ποιεῦντος, “ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι
 “ τὸ οὔνομα;” ὁ δὲ εἶπε, “ Ἡγησίστρατος.”
 ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα
 ᾤρητο λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε, “ Δέ-
 “ κομαι τὸν οἶωνόν τὸν Ἡγησιστράτου, ὦ
 “ ξεῖνε Σάμιε· σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε ὅπως αὐτός
 “ τε δοὺς πίστιν ἀποπλεύσεται, καὶ οἱ σὺν σοὶ
 “ εὐόντες οἶδε, ἢ μὴν Σαμίους ἡμῖν προθύμους
 “ ἔσεσθαι συμμάχους.”

46'. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ
 ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίστιν
 τε καὶ ὄρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης πέρι πρὸς
 τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, οἱ μὲν
 ἀπέπλεον· μετὰ σφῶν γὰρ ἐκέλευε πλέειν
 τὸν Ἡγησίστρατον, οἶωνόν τὸ οὔνομα ποιεύμε-
 νος. οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν
 ἡμέρην, τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλιερζέοντο, μαντεuo-

casu, deo agente, Samie hospes, quod est tibi nomen? Ille respondet, Hegesistrato. Leutychides interpellata reliqua oratione, si quam instituerat, Accipio, inquit, omen Hegesistrati, hospes Samie; effice tu, ut et ipse fide data abnaviges, et isti qui tecum sunt, certe Samios promptos fore nobis socios.

92. Hæc loquutus, et rem pariter exequi aggressus est, nam quum Samii extemplo fidem interposito etiam jurejurando dedissent de societate cum Græcis, Leutychides dimissis domum ceteris legatis, jussit eum, cujus nomen pro augurio acceperat, secum navigare. Græci eum illic diem commo-

μένου σφι Δηϊφόνου τοῦ Εὐήνιου, ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτῃ, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν Ἰονίᾳ κόλπῳ.

Λγ'. Τούτου τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα τοιόνδε· ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίᾳ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκειται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ Λάκρωνος οὖρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς θάλασσαν, παρ' Ὠρικὸν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένεϊ δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῇται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐν θεοπροπίῳ τινός. ἐν δὲ ἄντρῳ αὐλίζονται ἀπὸ τῆς πόλιος ἐκᾶς. ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καὶ κοτε αὐτοῦ κα-

rati, postridie pulchre litavere, haruspice Deiphono Euenii filio Apolloniata, ex Apollonia quæ est in sinu Ionio.

93. Hujus patri Euenio res huiusmodi contigit. Sunt in hac Apollonia sacra solis pecora, quæ interdum secundum flumen pascuntur, quod e monte Lacmone per Apolloniatem agrum fuit in mare juxta Oricum por-

tum. noctu autem delecti viri, divitiis et genere inter populares suos splendidissimi, illi custodiunt singulis annis singuli; nam ex oraculo quodam Apolloniata ea pecora permagni faciunt. Stabulantur autem in antro procul ab urbe. Ibi Euenius hic, quum aliquando delectus ad custodienda pecora non excubaret vigilans, sed obder-

τακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν, παρελθόντες λύκοι εἰς τὸ ἀντρον, διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἐξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς ἐπήϊσε, εἶχε σιγῇ, καὶ ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνιήτας ταῦτα γενόμενα· ἀλλ' ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα, τῆς ὥψιος στέρηθῆναι. ἐπεὶ τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοίως καρπὸν. πρόφαντα δὲ σφι ἐν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγένετο. ἔπειτα ἐπειρώτευν τοὺς προφῆτας τὸ αἴτιον τοῦ παρεόντος κακοῦ. οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον

misset, ingressi antrum lupi pecora circiter sexaginta trucidaverunt. Id ubi iste animadvertit, rem suppressit, neminique aperuit, habens in animo totidem mercari, quæ substitueret: at Apolloniatae ubi acceperunt, neque enim eos quod gestum erat latuit, adductum in iudicium Euenium condempnaverunt, ut, quia vigiliam edormisset, visu

privaretur. Quem posteaquam excacaverunt, mox eis neque pecora foetificabant, neque humus pro consuetudine fructum ferebat. Erant autem illis praedicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetæ de causa mali praesentis, responderunt illis causam esse, quia custodem sacrorum pecorum Euenium inique luminibus orbassent;

τῆς ὄψιος ἐστέρησαν· αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς ἂν αὐτὸς ἔλῃται καὶ δικαιοῖ. τουτέων δὲ τελεομένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολλοὺς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.

4δ'. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῇται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσάν τῶν ἀστέων ἀνδράσι διαπρῆξαι· οἱ δὲ σφι διέπρηξαν ὧδε. κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο· ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώτεον τίνα δίκην ἂν ἔλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῇται δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ, οὐκ

se enim immisisse lupos : nec prius ab illius ultione cessaturos quam ei satisfecissent de iis, quæ in eum perpetrassent, prout ipse sibi suo arbitrio satisfactum putaret. His perfectis, daturus se Euenio tale donum, quod habentem plerique hominum putarent beatum.

94. Hæc Apolloniatis sunt reddita oracula. Quæ Apolloniata silentio suppressentes, qui-

busdam e civibus exequenda delegaverunt. Isti hunc in modum putarunt exequenda : Euenium in sella sedentem adeunt, eique assidentes aliis de rebus verba faciunt, donec deveniunt ad miserandam hominis calamitatem. Ita introducta ejus rei mentione, percontantur, quam mulctam ejus injuriæ optaret, si eam promitterent pendere Apolloniata. Hic, qui oraculum non audisset,

ἀκηκοὺς τὸ θεοπρόπιον, εἴλετο, εἶπας, εἴ τίς οἱ
δοίῃ ἀγροῦς· τῶν ἀστῶν ὀνομάσας, τοῖσι ἠπί-
στατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ
Ἀπολλωνίῃ· καὶ οἶκῃσιν πρὸς τούτοις, τὴν ἥδε
καλλίστην ἐοῦσαν τῶν ἐν τῇ πόλει. τουτέων δὲ
ἔφη ἐπήθετος γενόμενος, τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος
εἶναι, καὶ δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην.
καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε. οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν
ὑπολαβόντες, “ Εὐήνι, ταύτην δίκην Ἀπολ-
“ λωνιῇται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί τοι
“ κατὰ τὰ θεοπρόπια τὰ γενόμενα.” ὁ μὲν
δὴ πρὸς ταῦτα, δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθό-
μενος τὸν πάντα λόγον, ὡς ἐξαπατηθείς. οἱ δὲ,
πριᾶμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων, διδοῦσί οἱ τὰ
εἴλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον
μαντικὴν εἶχε, ὥστε καὶ οὐνομαστός γενέσθαι.

se optare dixit duo prædia civi-
um, quos nominabat, quorum
patrimonia omnium Apollonia-
tarum putabat esse pulcherrima,
et præterea domicilium quod in
urbe sciebat esse optimum. Ho-
rum si compos effectus esset
non infensum se posthac fore
dicebat, sed hac satisfactione
contentum. Hoc quum respon-
disset Euenius, tum ii qui ei as-

sidebant, excipientes, Eueni, in-
quiunt, hanc tibi satisfactionem
Apolloniatae pro ereptis oculis
rependunt, ex oraculis redditis.
Euenius, ubi omnem rem audi-
vit, indigno animo tulit sese fu-
isse deceptum. At cives ea præ-
dia a dominis mercati, huic illa
quæ optarat dedere: qui mox
deinde insitam divinationem
obtinueit, unde celebratus fuit.

44. Τούτου δὲ ὁ Δηϊφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου, ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἥδη δὲ καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηϊφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐηνίου παῖς.

45. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὡς ἐκαλλιέργησε, ἀνῆγον τὰς νῆας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμῆς πρὸς Καλαμίσοις, οἱ μὲν αὐτοῦ ὀρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτη, παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Πέρσαι, πυθόμενοί σφεας προσπλέειν, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς νῆας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευομένοισι γὰρ σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιεῖσθαι· οὐ γὰρ ᾧ ἐδόκεεν

95, Hujus Euenii filius fuit Deiphonus, qui ductus a Corinthiis exercitui vaticinabatur. Jam vero illud quoque audiui, Deiphono negotium in Græcia fuisse exhibitum, quod se filium Euenii, cujus non esset, nuncuparet.

96. Ceterum postquam litavere Græci, classem e Delo Samum versus solverunt : et quum

Samum venissent ad Calamisa, illi quidem istis applicantes circa templum Junonissese ad prælium navale parabant. Eos adnavigare quum Persæ audivissent, et ipsi ceteras naves ad continentem reducunt, nisi quod Phœnicum naves abire permis-
erunt : deliberantes enim cen-
sebant pugnam navalem sibi
non esse cupessendam, quum

ὁμοῖοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἡπειρον ἀπέπλεον, ὅπως
 ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον, ἑόν-
 τα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὅς, κελεύσαντος Ξέρξεω,
 καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην
 ἐφύλασσε. τοῦ πλῆθους μὲν ἕξ μυριάδες· ἐ-
 στρατήγεε δὲ αὐτοῦ Τιγράνης, καλλεῖ τε
 καὶ μεγάλῃ ὑπερφέρων Περσέων. ὑπὸ τοῦτον
 μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο καταφυγόν-
 τες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀναιρῆσαι τὰς
 νῆας, καὶ περιβαλέσθαι ἕρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν,
 καὶ σφέων αὐτέων κρησφύγετον.

4ζ'. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀ-
 πικόμενοι δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς
 Μυκάλης ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ
 Δήμητρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν, τὸ Φίλιστος ὁ
 Πασικλῆος ἰδρύσατο, Νείλεω τῷ Κόδρου ἐπι-

pares hosti non esse sibi viderentur. In continentem igitur navigabant, ut essent sub suo pedestri exercitu qui in Mycale tendebat, ex mandato Xerxis ab aliis copiis relictus ad Ioniam tutandam, numero sexaginta millium, duce Tigrane, Persarum et specie et statura eminentissimo. Ad hunc exercitum constituerunt. refugere du-

ces classis, subductisque navibus, munimenta circumdare, in illarum præsidium suumque refugium.

97. Hoc inito consilio, perfecti sunt, et evecti prope Venerandarum templum Mycales ad Gæsonem et Scolopoëntem, ubi Cereris Eleusinix cernitur templum, quod Philistus Pasiclis filius condidit, sequutus Neleum.

σπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστὺν ἐνθαῦτα τάς τε νῆας ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλλοντο ἔρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμέρα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος κατέπηξαν. καὶ παρεσκευάδατο ὥς πολιορκησόμενοι, καὶ ὥς νικήσοντες· ἐπ' ἀμφοτέρω ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο.

Ζή. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὥς ἐπύθοντο οἰχωκότητας τοὺς βαρβάρους εἰς τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὥς ἐκπεφευγότες. ἐν ἀπορίῃ τε εἶχοντο ὅ, τι ποίεωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δ' ἔδοξε τουτέων μὲν μηδέτερά ποίειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἡπειρον. παρασκευασάμενοι ὧν εἰς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε

Codri filium ad Miletum condendam; ibi subductas naves munimento circumdederunt et saxis stipitibusque mitium arborum, quas exciderunt, et circum munitionem depactis sudibus. Ita se instruxerunt, tanquam et obsidendi et victoria potituri: in utrumque enim casum ratione inita sese parabant.

98. Barbaros abiisse in continentem postquam accepere Græci, tanquam qui effugissent, ægre ferebant, incerti quid agerent, retrone se reciperent, an procederent in Hellespontum. Tandem neutrum horum visum est faciendum esse, sed navigandum versus continentem. Præparatis igitur ad pugnam navalem et descensuum tabulis, aliis

ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό
 σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων νῆας ἀνελκυ-
 σμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν πα-
 ρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ἐνθαῦτα
 πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηὶ παραπλέων, ἐγχρίμψας
 τῷ αἰγιαλῷ ταμάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ
 κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων, “ Ἄν-
 “ ῥες Ἴωνες, οἳ ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακού-
 “ οντες, μάθετε τὰ λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν
 “ συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλο-
 “ μαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνήσθαι τινα
 “ χρὴ ἐλευθερίας μὲν πάντων πρῶτον· μετὰ
 “ δὲ, τοῦ συνθήματος Ἑβης. καὶ τάδε ἴστω
 “ καὶ ὁ μὴ ἀκούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἀκού-
 “ σαντος.” Ὡς τὸς δὲ οὗτος ἐὼν τυγχάνει
 νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ

que quibuscunque opus erat, ad
 Mycalen navigant: et quum
 prope castra hostium fuere, ne-
 minem ex adverso obviam navi-
 gare vident, sed naves intra mu-
 rum subductas, et magnam vim
 peditatus pro litore dispositam.
 Ibi primum Leutychides in na-
 ve prætervehens, litori appro-
 pinquans quammaxime, Ionibus
 per præconem imperabat, in-

quiens, Viri Iones, quicunque e
 vobis me exauditis, intelligite;
 quæ dico, nihil enim horum
 quæ vobis mando intelligent
 Persæ. Ubi pugnam conserue-
 rimus, primo quidem debetis
 reminisci libertatis omnium:
 deinde tesserae Hebes. Atque
 hoc qui e vobis non audiit, ab
 eo qui audiit discat. Facti au-
 tem eadem ista mens fuit, quæ

ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους, ποιήσιν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

4θ'. Λευτυχίδει δὲ ταῦτα ὑποθεμένου, δεύτερα δὴ τάδε ἐποίειν οἱ Ἕλληνες. προσχόντες τὰς νῆας, ἀπέβησαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, ἀπαιρέονται τὰ ὄπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τοὺς λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιδά-

Themistoclis ad Artemisium : quod videlicet hæc verba, si laterent barbaros, persuasura Ioni- bus essent ; sin mox delata ad barbaros, redditura malefidos Græcis.

99. His per Leutychidem admonitis, secundum opus Græcorum fuit, ut naves litori admoventes in litus egrederentur. Et hi sese ad pugnandum in-

struebant. Quod facientes Græcos quum cernerent Persæ, et scirent Ionas fuisse adhortatos, arma Samiis adimunt, suspicati illos sentire cum Græcis. Quippe Samii devectos illuc classe barbarorum Athenienses captivos, quos exceperat circa Atticam relictos miles Xerxis, redemerant eos omnes, Athenasque cum viatico remiserant. Quo

σαντες ἐς τὰς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην ἔχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς ἐς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὥς ἐπισταμένοισι δῆθεν μάλιστα τὴν χώραν. ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἂν τι ποίειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοις προεφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι. αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέρρα ἕρκος εἶναί σφι.

ε'. Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσήϊσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δὲ σφι φήμη τε ἐσέπτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκῆϊον ἐφάνη ἐπὶ τῆς κυματώγης

nomine non minimum suspicionis attraxerant, qui quingenta capita hostium Xerxis liberaverant. Præterea Milesiis, tanquam maxime loci istius gnaris, Persæ imperant, ut tramites qui ad cacumina Mycales ferunt custodiant; eo consilio id facientes, ut Milesii extra exercitum essent. Hunc in modum ab iis Ionibus, qui aliquid rerum nova-

rum molituri videbantur, si facultatem nacti essent, Persæ sibi præcaverunt. Iidem facto ex scutis vimineis sepimento sese constipaverant.

100. Græci, ubi instructi fuere, ire in barbaros tendunt: quibus euntibus advolavit in universum exercitum rumor, caduceumque supra fluctus positum apparuit. Rumor autem

κείμενον. ἡ δὲ Φήμη διηλθέ σφι ᾧδε, ὥς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικῶεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. δῆλα δὲ πολλοῖσι τε-
κμηρίοισι ἐστὶ τὰ θεῖα τῶν πρηγμάτων· εἰ
καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης, τοῦ
τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλλον-
τος ἔσεσθαι τρώματος, Φήμη τοῖσι Ἕλλησι
τοῖσι ταύτῃ ἐσαπίνετο, ὥστε θαρσῆσαί τε τὴν
στρατιὴν πολλῷ μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυ-
μότερον κινδυνεύειν.

ρά'. Καὶ τότε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον,
Δήμητρος τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέ-
ρας τὰς συμβολὰς εἶναι· καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ
Πλαταιῷδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγένετο,
ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν
Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι

hujusmodi ad eos ferebatur, Græcos acie in Bæotia superasse Mardonii copias. Multis nempe signis res quæ divinitus fiunt, declarantur: si etiam tunc eodem die procedente utriusque cladis, et ejus quæ ad Platæas, et ejus quæ ad Mycalen futura erat, fama huc ad Græcos venit, ita ut reddiderit eos multo ferociores, et ad subeundum ultro periculum alacriores.

101. Alterum etiam quiddam concurrere contigit, ut prope ad utramque pugnam fuerint Cereris Eleusiniae templa; nam et apud ipsum Cereris fanum, ut a me superius demonstratum est, in agro Platæensi pugna facta est, et similiter in Mycale futura pugna erat, ut non ab re venerit ad istos fama victoriæ ab Græcis, qui cum Pausania erant, partæ, nam pugna ad Pla-

δὲ νίκην τῶν μετὰ Πausανίῳ Ἑλλήνων, ὁρῶς σφι ἡ φήμη συνέβαινε ἐλθοῦσα. τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρῶτ' ἔτι τῆς ἡμέρης ἐγίνετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δείλῃν. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μῆνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνον οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμνισθάνουσι ἐγένετο. ἦν δὲ ἀρρῶδής σφι πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέσθαι, οὔτι περὶ σφέων αὐτέων οὕτω, ὥς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὥς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον ἐποιεῦντο. οἱ μὲν δὲ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἄεθλα προέκειτο.

ρζ'. Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι τούτοις τεταγμένοις, μέχρις

tas diluculo diei gesta est, apud Mycalen vesperi: quarum utramque eodem ejusdem mensis die gestam esse, non diu post ab his rem cognoscentibus declaratum est. Ante rumoris autem adventum subibat istos timor non tam de seipsis quam de Græcis, ne in Mardonio offenderet Græcia: at ubi fama

hæc ad eos advolavit, impensius atque properantius ad congregiendum processerunt. Attamen Græci ac barbari in pugnam festinarunt, tanquam et insulæ eis et Hellespontus propo- sita præmia essent.

102. Athenienses porro, et qui juxta erant instructi, pæne dimidium copiarum, iter tene-

τῶν ἡμισέων, ἡ οὐδὲς ἐγένετο κατ' αἰγιαλὸν τι καὶ ἄπεδον χῶρον τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι· καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοις τεταγμένοις, κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήϊσαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ κέρει ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο, ἕως μὲν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρθια ἦν τὰ γέρρα, ἡμύνοντό τε, καὶ οὐδὲν ἔλασσαν εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατὸς, ὅπως ἐωϋτῶν γένοιτο τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι, ἔργου εἶχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέρρα οὗτοι, φερόμενοι ἐσέπesson ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας. οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Τροιζήνιοι, οὗτοι γὰρ ἔσαν οἱ

bant per litus atque planitiem; Lacedæmonii autem, et deinceps collocati, per confragosa et montes. Quæ dum Lacedæmonii circuibant, interim Athenienses in altero cornu jam præliabantur. Persæ, quoad ipsis sepimenta mansere recta, sese defensavere, et nihilo inferiores in pugna erant: postea vero quam

TOM. VII.

Atheniensium et eorum qui cum Atheniensibus erant copiarum adnixæ sunt vehementius, se mutuo adhortantes, ut laus operis ipsorum esset, non Lacedæmoniorum, tum commutari jam res, et dejectis sepimentis Græci confertim impressionem facere in Persas. Illi excepto impetu per diu resistere, ad postremum

f.

ἐπεξῆς τεταγμένοι, συνεπισπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος· ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραι-
ρητο, οὐτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βαρ-
βαροι, πρὸς φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν
Περσέων. οὗτοι δὲ κατ' ὀλίγους γινόμενοι,
ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι
Ἑλλήνων· καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν
δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρ-
ταῦντης μὲν καὶ Ἰθαμίτρης, τοῦ ναυτικοῦ
στρατηγέοντες, ἀποφεύγουσι· Μαρδόντης δὲ,
καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράνης, μαχό-
μενοι τελευτῶσι.

ργ'. Ἔτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπί-
κοντο Λακεδαιμόνιοι, καὶ οἱ μετ' αὐτέων, καὶ
τὰ λοιπὰ συνδιεχέριζον. ἔπεισον δὲ καὶ αὐτέων
τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα· ἄλλοι τε καὶ

in murum refugere: cum qui-
bus pariter irruerunt Atheni-
enses et Corinthii et Sicyonii et
Troezenii: ita enim erant ii
junctim in acie collocati. Ubi
vero et murus captus est, ibi
barbari non roboris memores
esse, sed fugæ, præterquam Per-
sæ: hi autem ad paucos reda-
cti pugnabant, Græcis assidue
in murum irruentibus. Et Per-

sici duo classarii duces, Artayn-
tes et Ithamitres, effugerunt:
totidem pugnantes occubuerunt,
Mardontes, et pedestrium co-
piarum dux Tigranes.

103. Adhuc autem dimican-
tibus Persis supervenere Lace-
dæmonii ac socii, qui eos, qui
supererant trucidaverunt. Ip-
sorum quoque Græcorum com-
plures illic cecidere, et cum alii

Σικυώνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεος. τῶν δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἔοντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὄπλα, ὡς εἶδον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς γινόμενῃν ἑτεραλκείᾳ τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνάετο προσωφελείην ἐθέλοντες τοῖσι Ἕλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροις.

ρδ'. Μιλησίοις δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, σωτηρίας εἵνεκά σφι· ὡς ἦν ἄρα σφέας καταλαμβάνη οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώζονται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μὲν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι τούτου γε εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ παρεόντες τῷ στρατοπέδῳ

ex Sicyoniis, tum eorum dux Perilaus. Quinetiam Samii, qui in exercitu Medorum militabant, quibus adempta arma fuerant, ubi viderunt statim ab initio pugnam pertinaciorem, quoad poterant Græcis suppetias iere. Quos inchoasse cernentes alii Iones, ita et ipsi a Persis deficientes adorti sunt barbaros.

104. Milesiis autem præceptum erat, ut exitus viarum custodirent, Persarum salutis gratia, ut siquis casus, qualis accidit, eos deprehendisset, Milesiis ducibus salutem sibi ad Mycales cacumina compararent, hujus quidem rei causa Milesii illic collocati fuerant, neve si exercitui adessent, aliquid innovarent. At illi e contrario pror-

τι νεοχμὸν ποίειεν. οἱ δὲ πᾶν τοῦναντίον τοῦ προστεταγμένου ἐποίεον· ἄλλας τε κατηγεόμενοί σφι ὁδοὺς φεύγουσι, αἱ δὲ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους· καὶ τέλος, αὐτοί σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι. οὕτω δὲ τοδεύτηρον Ἰωνίῃ ἀπὸ Περσέων ἀπέστη.

ρξ'. Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἡρίστευσαν Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀνὴρ παγκράτιον ἐπασκήσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε ὕστερον τουτέων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισι τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρνῳ τῆς Καρυστής χώρας ἀποθανόντα ἐν μάχῃ, κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῶ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κορίνθιοι καὶ Τρσιζήνιοι καὶ Σικυνῶνιοι ἡρίστευσαν.

ρς'. Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες

sus quam jussi fuerant fecere: qui et per alias, quæ ad hostem ferebant, vias illos in fugam versos deduxere, et ad extremum in eis mactandis omnium extitere maxime hostiles. Hunc in modum Ionia iterum defecit a Persis.

105. In hoc prælio præclarissimam inter Græcos operam navaverunt Athenienses, et ex

Atheniensibus Hermolycus Euthyni filius, vir in pancratio celebris: cui postea contigit, ut bello inter Athenienses et Carystios, in pugna apud Cyrnum agri Carystii occisus in Geræsto sepeliretur. Secundum autem Athenienses egregii extitere Corinthii Træzeniique ac Sicyonii.

106. Græci vero plerisque

τούς πολλούς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, τὰς νῆας ἐνέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληϊήν προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυροῦς τινὰς χρημάτων εὔρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νῆας, ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβούλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅπη χρεῶν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσει, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἔσαν. τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροισι. ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῖσι εἶναι ἐαυτοὺς τε Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον· καὶ ἐαυτῶν μὴ προκατημένων, Ἰωνᾶς οὐδὲ μίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλει εὐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων

barbarorum aliis in pugna, aliis in fuga interfectis, eorum naves incenderunt, totumque munimentum, ante egesta illinc in litus præda, et quosdam pecuniarum thesauros repperunt. Ubi arcem atque naves cremavere, vela fecerunt, et quum Samum appulsi sunt, consultabant de gente Ionica transferenda, et ubinam in Græcia illam locari

oporteret, cujus ipsi imperium obtinerent; Ioniam autem barbaris relinquerent. Neque enim videbatur eis fieri posse, ut per omne tempus Ionibus tutandis præessent; sin autem non tutarentur, sperare non poterant, ut Iones a Persis defecis- te gauderent. Ad hæc magistratus Peloponnesium censebant emporia nationum Græcæ

ἐθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν χώραν Ἰωσι ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν, Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλεύειν. ἀντιτεινόντων δὲ τουτέων, προθύμως εἶζαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι Ἑλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποίησαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἐμμένειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὀρκίοισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένια εὐρῆσειν. οὗται μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

ρζ'. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, ἐς τὰ

rum, quæ cum Medis sensissent, ejectis incolis danda cum agro Ioniis habitanda. Athenienses nullo pacto sedibus summoventos esse Iones censebant, nec Peloponnensibus de ipsorum coloniis consultandum; et quum in hoc contenderent Athenienses, libenter eis cessere Peloponnenses: atque ita Samios et Chios et Lesbios ac ceteros in-

sulanos, qui secum militabant, ad societatis fœdus adsciverunt, data acceptaque fide cum jurejurando, se permansuros in societate, nec ab ea defecturos. Hoc jurejurando perfecto, ad pontes solvendo navigaverunt, rati adhuc illos intentos se esse inventuros. Et quidem in Hellespontum navigabant.

107. Il vero barbari qui effu-

ἄκρα τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, ἐγίνετο κομιδὴ ἐς Σάρδεις. πορευομένων δὲ κατ' ὁδὸν, Μασίστης ὁ Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθει τῷ γεγονότι, τὸν στρατηγὸν Ἀρταΰντην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλῆος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσῃσι, γυναικὸς κακίῳ ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποιούμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκεια, ἀποκτεῖναι θέλων. καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς Ξειναγόρης ὁ Πρηξίλεω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησσεύς, ὅπισθε ἑστέως αὐτοῦ Ἀρταΰντεω, ἀρπάζει μέσον· καὶ ἐξάρας, παίει ἐς τὴν γῆν. καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι οἱ

gerant, quum ad cacumina Mycales venissent, non ita multi se Sardes recipiebant. Qui dum iter faciunt, Masistes Darii filius, qui pugnæ male gestæ advenerat, conviciari præfecto Artayntæ cum aliis multis probris, tum vero dicere, illum muliere esse ignaviorem, qui ita ducis munere fuisset functus, dignumque omni malo esse, qui de re-

gia domo male meritus esset. Apud Persas autem summo opprobrio datur, audire se muliere esse ignaviorem. Artayntes igitur, ubi multa audiit, indigne ferens, acinacem in Masistem stringit, interficiendi avidus: quem irruentem advertens Xenagoras Praxilai filius, vir Halicarnassensis, ut stabat a tergo Artayntæ, hominem medium

Μασίστew προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἱκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης ἤρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων, ἀλλ' ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις. ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἱκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθηνέων προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, φυγὰν ἀπίκετο.

ρή. Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἔρατῆς Μασίστew γυναικὸς, εὐούσης καὶ ταύτης ἰθαῦτα. ὥς δέ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην προσέφερε, προκηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· τῷτὸ δὲ τοῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ τε γὰρ ἐπί-

rapit, sublatumque humi allidit, intereaque satellites Masistis adfuere. Ea facto Xenagoras et ipsius Masistis gratiam meruit, et Xerxis, cujus fratrem servasset, ita ut ab eo ob hanc rem totius Ciliciæ præfectura donatus sit. Nihil hoc amplius inter viam illi egerunt, Sardesque pervenerunt, ubi rex erat ex eo tempore, quo Athenis prælio

navali male gesto, illuc profugerat.

108. Sardibus autem tunc agens, adamabat uxorem Masistis, quæ et ipsa illic erat: ea quum potiri non posset, neque donis missitandis, neque vim afferre vellet, fratris Masistis respectu: quæ res et mulierem retinebat, probe gnaram non se coactum iri vi. ibi Xerxes ce-

στατο βίης οὐ τευξομένη. ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἐαυτοῦ Δαρείῳ θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστειν· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι ἢ ταῦτα ποιήσῃ. ἀρμόσας δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖσε ἀπίκετο, καὶ ἡγάγετο ἐς ἐαυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστειν μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμειψάμενος, ἔσα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστειν δὲ θυγατρὸς· οὖνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταῦντη.

ξθ'. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε· ἐξυφήματα Ἀμηστρις ἢ Ξέρξει γυνὴ Φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ

teris prohibitus, huc ewasit, ut filio suo Dario in matrimonium daret filiam hujus mulieris ac Masistis; existimans, si hoc fecisset, commodius se illa potiturum. Contracto matrimonio, aliisque ex consuetudine celebratis, Susa profectus est, eo postquam pervenit, et uxorem Dario domum suam duxit, ita demum ab uxoris Ma-

sistis amore cessavit; sed mutato amore amblit et petitus fuit Darii quidem sui uxore, sed Masistis filia, cui nomen erat Artayntæ.

109. Qua quum potiretur, processu temporis res patefacta est, hunc in modum: Amestris uxor Xerxis, amiculum quod ipsa texuerat, grande atque variegatum, et spectatu dignum, vi-

θέης ἄξιον, δίδοι Ξέρξης. ὁ δὲ, ἡσθεῖς, περι-
 βάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταύν-
 την. ἡσθεῖς δὲ καὶ ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰ-
 τῆσαι ὅ, τι βούλεται οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐ-
 τῷ ὑπουργημένων· πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰ-
 τήσασαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε παιοικίῃ γε-
 νέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξης. “ Δώσεις μοι
 “ τὸ ἄν σε αἰτήσω;” ὁ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων
 κείνην αἰτῆσαι, ὑπισχέετο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ,
 ὡς ὤμοσε, ἀδεῶς αἰτέει τὸ φᾶρος. Ξέρξης
 δὲ, παντοῖος ἐγένετο, οὐ βουλόμενος δοῦναι·
 κατ’ ἄλλο μὲν οὐδὲν, φοβέμενος δὲ Ἄμμη-
 στριν, μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινό-
 μενα, οὕτω ἐπευρεθῇ πρῆσσων· ἀλλὰ πόλιν τε
 ἐδίδου καὶ χρυσὸν ἄπλετον, καὶ στρατὸν τοῦ
 ἐμελλε οὐδεὶς ἄρξαιν ἄλλ’ ἢ ἐκείνη Περσικὸν

ro donavit. Qua ille delectatus
 atque amictus, ad Artayntam se
 se confert: atque ubi et se ob-
 lectavit cum ea jussit a se petere
 mulierem quæ optaret sibi fieri
 pro præbito obsequio, omnia
 enim quæ peteret, impetratu-
 ram. Ad hoc illa respondens,
 debebatur enim toti familiæ in-
 fortunium, Dabisne, inquit, mi-
 hi quicquid a te petiero? Xer-
 xes, omnia alia potius eam peti-

turam ratus, cum jurejurando
 promisit. Qui postquam jura-
 vit, mulier intrepide amiculum
 poposcit. Xerxes enimvero re-
 cusare, non ob aliud quam quod
 vereretur Amestrin, ne sic illa
 rem quæ agebatur, jampridem
 suspicata, deprehenderet: sed
 offerre ei et urbes, et immen-
 sam vim auri, et copias militum,
 quibus nemo præter illam esset
 imperaturus. Exinivium autem

δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον· ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε. διδοῖ τὸ φάρος. ἡ δὲ, περιχαρὴς ἐοῦσα τῇ δώρῳ, ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλετο.

ρί. Καὶ ἡ Ἀρμηστρίς πυνθάνεται μιν ἔχουσαν. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιούμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην, καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστῳ γυναικὶ ἐβούλευε ὀλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἐωῦτης Ξέρξην βασιλῆϊον δεῖπνον προτιθέμενον· τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς· οὐνομα δὲ τῷ δεῖπνῳ τούτῳ, Περσιστὶ μὲν Τυκτά· κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μοῦνον ὁ βασιλεὺς, καὶ Πέρσας δαρέεταί. ταύτην δὲ τὴν

donum est apud Persas, exercitu donari. Verum quum non posset persuadere mulieri, amiculum dedit. Quo dono illa supra modum læta, eo gestando gestiebat.

110. Amestris ubi mulierem habere amiculum scivit, et rem gestam, non in puellam concepit odium, sed in illius matrem, Masistis uxorem, penes quam culpani et quam hujus rei auto-

rem esse credebat, exitium machinatur. Observato itaque tempore quo vir suus Xerxes regalem instrueret cœnam, quæ cœna semel quotannis eo die, quo rex creatus est, instruebatur: cœnæ nomen Persice Tyc-ta, Græce τέλειον id est, perfecta: in qua rex solum caput ornatur, Persasque strenis donat: hoc die observato Amestris a Xerxe petit, ut se Masistæ uxore do-

ἡμέτερον φυλάξασα ἢ Ἀμυστρί, χρητίζει τοῦ
Ξέρξεω, δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστew γυναῖκα. ὁ
δὲ δεινὸν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποίετο, τοῦτο μὲν,
ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀ-
ναιτίην ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου· συνῆκε
γὰρ τοῦ εἶνεκεν εἰδέετο.

ριαί. Τέλος μέντοι, ἐκείνης τε λιπαρευούσης,
καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆ-
σαι τὸν χρητίζοντα, οὐ σφι δυνατὸν ἐστὶ βα-
σιλῆϊου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων
κατανεύει καὶ παραδούς, ποίει ᾧδε. τὴν μὲν
κελεύει ποιεῖν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμ-
ψάμενος τὸν ἀδελφεὸν, λέγει τάδε, “ Μα-
“ σίστα, σὺ εἷς Δαρείου τε παῖς, καὶ ἐμὸς
“ ἀδελφεός· πρὸς δ’ ἐστὶ τούτοις, καὶ εἷς
“ ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὲ ταύτῃ τῇ νῦν συ-
“ νοικέεις, μὴ συνοίκες· ἀλλὰ τοι ἀπ’ αὐτῆς

naret. Xerxes id indignum fac-
tu nefariumque arbitrari, uxo-
rem germani dono dari, eamque
insontem negocii illius, cujus
caussa uxor sua eam flagitaret.

111. Tandem hujus precibus
evictus, et instituto, quo nefas
est regia cena proposita oran-
tem non exorare, invitus admo-
dum annuit: tradensque uxori,

ac jubens facere quod liberet,
germano ad se arcessito, ita in-
quit, Masista, tu Darii filius es,
idemque mihi frater, præterea
vir eximius: tamen istam mu-
lierem, cum qua nunc domum
communicas, noli habere: in
cujus locum do tibi filiam meam,
cum qua domum communices.
Istam autem quam in matrimo-

« ἐγὼ δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν. ταύτη συ-
 « ναίηαι. τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ γὰρ δοκέει ἐμοὶ,
 « μὴ ἔχε γυναῖκα.” ὁ δὲ Μασίστης ἀποθω-
 μάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε, “ ὦ δέ-
 « σποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον,
 « κελεύων με γυναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες
 « νεηῖαι τέ εἰσι τρεῖς, καὶ θυγατέρες, τῶν
 « καὶ σὺ μίην τῷ παιδὶ τῷ σεωῦτοῦ ἡγάγεο
 « γυναῖκα. αὕτη τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει
 « κάρτα ἐοῦσα ταύτην με κελεύεις μετέντα,
 « θυγατέρα τὴν σεωῦτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δέ,
 « βασιλεῦ, μέγα μὲν ποιεῦμαι, ἀξιεύμενος
 « θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μὲν τοι τουτέων
 « οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βίῳ πρήγματος
 « τοιοῦδε δεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ
 « ἀνὴρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἥσων,
 « ἐμὲ τε ἕα γυναικὶ τῇ ἐμῇ συνοικέειν.” ὁ

nio habes, non enim mihi vide-
 tur habenda, missam facias.
 His verbis stupefactus Masistes,
 Domine, inquit, quam tu mecum
 orationem habes importunam :
 qui uxorem, ex qua liberi mihi
 sunt adolescentes tres, et filia,
 quarum unam tu filio tuo dux-
 isti uxorem, jubes me relinquere,
 quæ mihi est ex animi mei sen-

tentia, ut filiam tuam in matri-
 monio ducam? Equidem, rex,
 etsi magni facio me dignari con-
 jugio filiaæ tuæ, tamen neutrum
 istorum faciam: tu vero, qui
 nequaquam necesse habes, noli
 ad hoc rei me cogere; alius non
 inferior me existet maritus filiaæ
 tuæ: sine me meæ uxoris con-
 hil audisset Masistes, metuens

μὲν δὴ τοιούτοισι ἀμείβεται. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς λέγει τάδε, “ Οὕτω δὴ τοι, Μασίστα, “ πέπερηκται. οὔτε γὰρ ἂν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε ἐκείνη ἔτι πλεῦνα χρόνον συκοιήσεις· ὥς μάθης τὰ διδόμενα “ δέκεσθαι.” ὁ δὲ, ὥς ταῦτα ἤκουσε, εἶπας τοσόνδε, ἐχωρεε ἔξω, “ Δέσποτα, οὐ δὴ κου με “ ἀπώλεσας.”

ριβ'. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ δια μέσου χρόνῳ ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἀμεστρίς μεταπεμφαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα τὴν Μασίστew. τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα, κυσὶ πρόεβαλε· καὶ ῥῖνα, καὶ ὦτα, καὶ χεῖλεα, καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦσα ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμασμένην.

ριγ'. Ὁ δὲ Μασίστης οὐδέν κω ἀκηκοὺς

suetudine frui. Hæc ille quum respondisset, percitus ira Xerxes, Atqui, inquit, ita tecum, Masistæ, agetur, ut neque jam tibi filiam meam nuptum dem, neque tu consuetudine tuâ diutius fruaris: ut discas accipere oblata. Masistes, his auditis, exiit, hactenus loquutus, Domine, nondum me interemisti.

112. Hoc interim tempore dum Xerxes cum fratre colloquitur, Amestris accitis satellitibus Xerxis, uxorem Masistæ excarnificat, mammas præcidit, easque canibus objicit: præcidit nares, aures, labra, linguam: atque ita excarnificatam remittit domum.

113. Harum rerum quum ai-

τουτέων, ἐλπόμενος δὲ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σὺν τε ταῖσι ἐωϋτοῦ υἱοῖσι, καὶ δὴ κουτισὶ καὶ ἄλλοισι, ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλῆα. τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, εἴ περ ἐφθῇ ἀναβὰς ἐς τοὺς Βακτρίους, καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἐστεργόν τέ μιν, καὶ ἦν ὑπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιήν, ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινεν αὐτόν τε ἐκεῖνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν στρατιήν τὴν ἐκεῖνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω, καὶ τὸν Μασίστew θάνατον, τοσαῦτα ἐγένετο.

tamen aliquid sibi esse mali, cursu se domum proripiebat. ubi vero mutilatam uxorem vidit, confestim inito cum liberis consilio, abiit Bactra cum illis et aliis quibusdam, tanquam praefecturam Bactriam ad defectionem inducturus, et plurimum mali regi facturus. Quod et contigisset, ut mihi videtur,

si occupasset ad Bactrios et ad Sacas ascendere: etenim praeses erat Bactriorum, a provincialibusque diligebatur. Sed enim haec eum perpetraturum Xerxes audiens, missis adversus hominem copiis, et ipsum et liberos et copias in itinere trucidavit. De amore Xerxis et nece Masisstæ hæc hactenus.

ριδ'. Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἑλλη-
 ληνες ἐπ' Ἑλλησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκ-
 τὸν ὥρμεον, ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμφθέντες· ἐν-
 θεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἀβυδὸν, καὶ τὰς γε-
 φύρας εὖρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὐρήσειν
 ἔτι ἐντεταμένας· καὶ τουτέων οὐκ ἤκιστα εἵνε-
 κα ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μὲν
 οὖν ἀμφὶ Λευτυχίδα Πειλοποννησίοισι ἐδοξε
 ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοισι δὲ
 καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομεί-
 ναντας, πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὴ
 ἀπέπλεον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου δια-
 εάντες ἐς τὴν Χερσονήσον, Σηστὸν ἐπολιόρκεον.

ριέ'. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἰόντος
 ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον, ὡς
 ἤκουσαν παρῆναι τοὺς Ἑλληνας ἐς τὸν Ἑλ-

114. Græci a Mycale profecti Hellepontum versus, primum circa Lecton stationem habuerunt, a ventis intercepti. Inde Abydum tenuerunt: et quum pontes, quorum præcipue caussa illuc ierant, credentes se adhuc eos intentos esse inventuros, reperissent solutos, deliberabant. Leutychidi et, qui cum eo erant, Lacedæmoniis, videbatur in

Græciam redeundum: Atheniensibus autem et eorum duci Xanthippo, illic manendum, ut Chersonesum tentarent. Itaque illi quidem abiire: Athenienses autem Abydo in Chersonesum trajicientes, Sestum obsidebat.

115. Huc, postquam auditum est Græcos in Hellesponto adesse, tanquam ad omnium ejus tractus munimentum validissi-

λήσποντον, ἕκ τε τῶν ἄλλων τῶν περὶ οἰκίδων,
καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόεαζος,
ἀνὴρ Πέρσης, ὅς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὄπλα ἐν-
θαῦτα ἦν κεκοιμηώς. ἔχον δὲ ταύτην ἐπιγώ-
ριοι Αἰολέες, συνῆσαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν
ἄλλων συμμάχων συχρὺς ὅμιλος.

ρς'. Ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρ-
ξω ὑπαρχος Ἀρταΰκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης,
δεινὸς δὲ καὶ ἀτάσθαλος· ὅς καὶ βασιλῆα
ἐλαυνόντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπάτησε, τὰ Πρω-
τεσίλειω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἐλαιούντος
ὑφελόμενος· ἐν γὰρ Ἐλαιούντι τῆς Χερσονή-
σου ἐστὶ Πρωτεσίλειω τάφος τε, καὶ τέμενος
περὶ αὐτὸν, ἐνθα ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ
φιάλαι χρύσειαι καὶ ἀργύρεαι, καὶ χαλκός,
καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρ-

mum, convenere cum alii ex aliis circa locis, quæ incolebantur, tum ex Cardia urbe, Oeobazus, vir Persa, qui armamenta e pontibus illuc comportaverat. Tenebant autem id oppidum indigenæ Æolenses, junctis Persis pariter et magna sociorum frequentia.

116. Tyrannidem illius præfecturæ obtinebat Xerxis prætor
Tom. VII.

Artayctes, vir ille quidem Persa, sed dirus tamen et facinorosus, qui et Xerxem Athenas tendentem circumvenit, subreptis Protesilai Iphiclo geniti ex Elæunte pecuniis. Etenim est in Elæunte Chersonesi sepulcrum Protesilai, et ei fanum circumjectum, ubi inerat ingens vis pecuniæ, nec non phialæ aureæ argenteæque, et æs, et ves-

K

ταῦτης ἐσύλησε, βασιλῆος δόντος. λέγων δὲ
 τοιάδε, Ξέρζεα διεβόλετο, “ Δέσποτα, ἔστι
 “ οἶκος ἀνδρὸς Ἑλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν
 “ τὴν σὴν στρατευσάμενος, δίκης κυρήσας,
 “ ἀπέθανε· τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καί
 “ τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύε-
 “ σθαι.” ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε
 ἀναπείσειν Ξέρζεα δοῦναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν
 ὑποτοπκθέντα τῶν ἐκείνος ἐφρόνεε. ἐπὶ γῆν δὲ
 τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλε-
 γε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι
 ἐαυτῶν Πέρσαι εἶναι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύον-
 τος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἑλαιοῦν-
 τος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ τέμενος ἔσ-
 πειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτός τε ὅκως ἀπίκοιτο ἐς
 Ἑλαιοῦντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο.

tis, aliaque donaria, quæ Artayctes rege donante compilavit, his verbis eum circumveniens; Here, est hoc in loco domus viri Græci, qui cum militum copiis terram tuam adortus, meritis morte pœnas dedit: ejus mihi domum dato, ut discant alii non militare adversus regionem tuam. Hæc dicendo facile erat persuasurus Xerxi, ut largiretur sibi domum ejus viri, de

quo nihil suspicabatur eorum quæ iste statueret. Enimvero dicebat Artayctes Protesilaum in terram regis militasse, quod videlicet Persæ omnem Asiam suam esse arbitrabantur, et ejus semper, qui potitur regno. Hic, postquam pecuniis ab rege donatus est, eas ab Elæunte Seston exportavit, fanumque sevit et coluit: et quoties Elæuntem pergebat, in penetrali cum mu-

τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· ἀφύκτως δὲ κως αὐτᾷ ἐπέπεσον.

ριζ'. Ἐπεὶ δὲ πολιορκεομένοισί σφι φθινόπωρον ἐπεγένετο, καὶ ἥσχαλον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τε τῆς ἐωϋτῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ δύναμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅπως ἀπάγοιέν σφεας ὀπίσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφεας μεταπέμψηται· οὕτω δὲ ἔστρεγον τὰ παρεόντα.

ριή'. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακου ἀπιγμένοι ἔσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔφοντες τῶν κλινέων, ἐσιτέοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι ἔχον, οὕτω δὲ ὑπὸ νύκτα οἴχονται

lieribus concumbebat. Tunc autem ab Atheniensibus obsidebatur, neque paratus ad obsidionem, neque expectans Græcos qui ex improvise illum invaserunt.

117. Illi, posteaquam obsidione advenerat autumnus, tum et gravari peregrinam a patria expeditionem, et quoniam castellum expugnare non poterant, orare duces suos, ut se illinc re-

ducerent. Duces negare se prius id facturos quam aut castellum expugnassent, aut ipsos republica Atheniensium arcessivisset: ita illi præsentem rerum statum boni consulebant.

118. At ii qui intra muros erant, in omnem adducti calamitatem, adeo ut funibus lectorum elixis vescerentur; ubi jam ne hos quidem habebant, ita sub noctem capesserunt fu-

ἀποδράντες οἱ τε Πέρσαι, καὶ ὁ Ἀρταΰκτης
καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὅπισθε τοῦ τείχεος κατα-
βάντες, τῇ ἦν ἐρημότατον τῶν πολεμίων. ὥς δὲ
ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησίται ἀπὸ τῶν πύρ-
γων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός,
καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖνες
ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν ἔχον.

εθ'. Οἰόβαζον μὲν νυν ἐκφυγόντα ἐς τὴν
Θρηάκην, Θρηῆκες Ἀψίνθιοι λαβόντες, ἔθυσαν
Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ·
τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ τρόπῳ ἐφόνευσαν.
οἱ δὲ ἄμφι τὸν Ἀρταΰκτην, ὕστεροι ὀρμηθέντες
φεύγειν, ὥς κατελαμβάινοντο ὀλίγον ἔοντες
ὑπὲρ Αἰγὸς Ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ
συχρόν, οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμ-
φθησαν. καὶ συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες,

gam cum alii Persæ, tum Ar-
tayctes et Oeobazus, delapsi ab
tergo castelli, quod præcipue
destitutum ab hostibus erat.
Postquam illuxit, Chersonesitæ
turribus rem indicavere Athen-
iensibus, portasque patefecere,
quorum plerisque fugientes Per-
sas. persequentibus, alii urbem
tenuere.

119. Oeobazum in Thraciam

fuga elapsum, Thraces Apsin-
thii exceptum, Pleistoro indi-
genæ deo, ritu suo immolave-
runt; ceterum ejus comites ali-
ter interfecerunt. Artayctes
autem cum suis inita posterius
fuga, quum deprehenderentur
paullo supra Capræ fluentia,
quum perdiu sese defensassent,
partim occubuerunt, partim vi-
vi sunt capti. Quos Græci ab

ἤγον ἐς Σηστόν μετ' αὐτέων δὲ καὶ Ἀρταΰκ-
την δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ.

ρκ'. Καί τινες τῶν φυλασσόντων λέγεται
ὑπὸ Χερσονησιτέων ταξίχους ὀπτῶντι, τέρας
γενέσθαι τοιόνδε· οἱ τάξιχοι ἐπὶ τῇ πυρὶ κεί-
μενοι ἐπάλλοντό τε καὶ ἔσπαιρον, ὅπως περ
ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν, περιχυθέντες,
ἐβωῦμαζον. ὁ δὲ Ἀρταΰκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας,
καλέσας τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταξίχους, ἔφη,
“ Ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φοβέο τὸ τέρας τοῦ-
“ το. οὐ γὰρ σοι πέφηνε, ἀλλ' ἐμοὶ σημαίνει
“ ὁ ἐν Ἑλαιοῦντι Πρωτεσίλεως, ὅτι καὶ τε-
“ θνεὺς, καὶ τάξιχος ἐὼν, δύναμιν πρὸς θεῶν
“ ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. νῦν ὦν ἀποινά-
“ οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι· ἀντὶ μὲν χρημιά-
“ των τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἐκατὸν τάλαν-

ligatos Sestum duxerunt, inter-
que eos Artayctem cum filio
suo æque ligatum.

120. Tunc uni eorum, qui is-
tos servabant fertur ab Cher-
sonesitis, dum salsamenta torret,
tale ostentum extitisse: salsame-
nta igni imposita resiluerunt
palpitaveruntque quemadmo-
dum pisces recens capti. Qua
de re quum circumfusi admira-

rentur, Artayctes ostentum ut
vidit, accito viro, qui salsamen-
parabat, Hospes, inquit, Athen-
iensis, non est quod istud me-
tuas ostentum; quod non tua
caussa effulsit, sed mihi Protesi-
laus, qui est Elæunte, signum
dat, quantopere mortuus ac sale
conditus, habeat a diis potesta-
tem, eum, a quo injuriam acce-
pit, puniendi. Nunc igitur ei

“ τα καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀντὶ δ' ἐμεαυτοῦ
 “ καὶ τοῦ παιδὸς, ἀποδώσω τάλαντα διηκό-
 “ σια Ἀθηναίοισι περιγενόμενος.” ταῦτα
 ὑποσχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ
 ἔπειθε· οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλῃ
 τιμαρτέοντες, ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι, καὶ
 αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ὁ νόος ἔφερε.
 ἀπαγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν
 Ξέρξης ἔξευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ
 τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, σαινίδα
 προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ
 παῖδα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταΰκτεω κατέ-
 λευσαν.

ρκά'. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς
 τὴν Ἑλλάδα, τά τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες,
 καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα τῶν γεφυρέων, ὡς ἀναθή-

præmia redemptionis ista tri-
 buere in animo habeo: pro pe-
 cuniis quidem, quas e templo
 sustuli, huic deo centum talenta
 pendam: pro mea vero ipsius
 salute ac filii, ducenta talenta
 Atheniensibus. Hæc pollicens
 Xanthippum Atheniensium ducem
 non mitigavit, tum sua
 sponte animum, tum ab Elæu-
 siis exoratum, quo Protesilaum
 ulciscerentur, ut hominem in-

terimeret. Itaque adductum
 hunc in litus, in quo Xerxes
 trajectum junxerat, ut alii aiunt,
 in tumultum urbi Madyto im-
 minentem, depacto humi assere
 suffixerunt, filio ante patris o-
 culos lapidibus obruto.

121. His actis Athenienses in
 Græciam remeaverunt, portan-
 tes tum alias pecunias, tum vero
 armamenta pontium, tanquam
 apud templa reposituri. Nec

τοντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, οὐδὲν ἔτι πλέον τουτέων ἐγένετο.

ρκε'. Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνα-
κρεμασθέντος προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ, ὃς
Πέρσῃσι ἐξηγησάμενος λόγον, τὸν ἐκείνοι ὑπο-
λαβόντες, Κύρῳ προσήνεικαν, λέγοντα τάδε,
“ Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοῖ, ἀν-
“ δρῶν δὲ σοὶ, Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγεια,
“ φέρε, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην, καὶ ταύ-
“ την τρηχέην, μεταναστάντες ἐκ ταύτης, ἄλ-
“ λην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν
“ ἀστυγεῖτονες, πολλαὶ δὲ καὶ ἐκαστέρω.
“ τῶν μίην σχόντες, πλέοσι ἐσόμεθα θαυμά-
“ στότεροι. οἶκός δὲ ἄρχοντας ἄνδρας τοιαῦ-
“ τα ποίειν. τότε γὰρ δὴ καὶ παρῆξει κἀλ-
“ λιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχο-

aliud præterea quippiam ges-
tum est per eum annum.

122. Hujus autem Artayctæ,
qui suspensus est, avus paternus
fuit Artembares, qui orationem
quandam habuit abud Persas,
quam excipientes Persæ, ad Cy-
rum detulerunt in hæc verba,
Quandoquidem Persis Jupiter
principatum dedit, et ex viris

dum demigrantes ex hac regione,
quam exiguum habemus et as-
peram, obtineamus meliorem
aliam. Multæ sunt nobis con-
fines, multæ longinquæ: qua-
rum unam incolentes, efficiemur
pluribus admirabiliores. Decet
autem hoc eos viros facere qui
imperant. nam quando facultas
nobis præstabitur melior, quan-
tum multorum hominum im-

“ μεν, πάσης τε τῆς Ἀσίας;” Κῦρος δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ θαυμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιεῖν ταῦτα. οὕτω δὲ αὐτοῖσι παρήνευε κελεύων παρασκευάζεσθαι ὥς οὐκέτι ἄρξοντας, ἀλλ’ ἀρξομένους· φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χάρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι· οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπὸν τε θαυμάσιον φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγινόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἐσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου. ἄρχειν τε εἶλοντο, λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον, ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

perium habemus, et universæ Asiæ? Hac oratione audita, Cyrus haudquaquam admiratus, jussit eos illud facere: sed ita ut jubendo admoneret, se post-hac præpararent non ad imperandum aliis amplius, sed aliis parendum. natura enim comparatum esse, ut e mollibus regi-

onibus molles viri existant, neve ex eadem terra admirandæ fruges et egregii bello viri gignantur. Hac Cýri sententia Persæ superati, discesserunt suam damnantibus: præoptaruntque exile solum incolentes, imperare aliis, quam campestre colentes, aliis servire.

ἙΞΗΓΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ

ὍΜΗΡΟΥ

ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ

ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἀλικαρνασσὺς περὶ Ὀμήρου γένεσις καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἰστέηκε, ζητήσας ἐπιχειθεῖν εἰς τὸ ἀπρεκίστατον. ἔπει γὰρ ἡ τάλας Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνη Ἑλληνικὰ, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλαι τέ τινες, καὶ Μελάνωπτος ὁ Ἰθαγενὴς τοῦ Κοῖθωνος, οὐ πολύφορτος, ἀλλὰ βραχίλια τοῦ βίου ἔχων. οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπτος ἔγκειν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμόρητος, καὶ αὐτῇ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ οὖνομα τίθεται Κριθηΐς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπτος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐπιλεύτῃσαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπτει ἀνδρὶ ᾧ ἔχρῃτο μάλιστα, Κλειάναντι τῷ Ἀργεῖῳ.

β'. Χρόνου δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν παῖδα μιγνῆσαν ἀνδρὶ λαβραίως, ἐν γαστρὶ σκεῖν. τὰ μὲν αὖν πρῶτα ἐλάνθανεν. ἔπει δὲ ᾤσθετο ὁ Κλειάναξ, ἔχθετο τῇ συμφρεῇ, καὶ καλυσσάμενος τὴν Κριθηΐδα χωρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνῃ τὴν πρὸς τοὺς πολίτας, προσβυλεύεται δὲ περὶ αὐτῆς τάδε· ἔτυχεν οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες τοῦ Ἐρμείου κόλπου τὸν μυχόν· κτιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεύς, μνημῶν ἐθέλων καταστήσαι τῆς ἐαυτοῦ γυναικὸς ἐπάνυμον. ἦν γὰρ αὐτῇ τοῦνομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεύς ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα αὖ ἔχων τοῦ βίου. ἐμβαῦτα ἐπικτιθεται ὁ Κλειάναξ τὴν Κριθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην τὴν Βαϊώτιν τῶν ἀπείκων λελογχότα, ὅς ἔτυχεν αὐτῇ ἰὼν ἑταῖρος· σκεμνίστα.

γ'. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελθοῦσα ἡ Κριθὴς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτήν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Μέλητα, ἥδη ἐπίτοκος οὖσα, τίκτει τὸν Ὀμηρον, οὐ τυφλόν, ἀλλὰ διδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδί Μελησιγενέα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἑπωνυμίαν λαβοῦσα. Τίως μὲν οὖν ἡ Κριθὴς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίᾳ προϊόντος· δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὤρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἑαυτὴν, ἄλλοτε ταρ' ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα· καὶ ἑπαίδευσεν τὸν παῖδα ἀφ' ὧν ἔδυνατο.

δ'. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τούνομα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. οὗτος μισθοῦται τὴν Κριθῆδα, ὣν μισότροπος, ἐλευργηῆσαι αὐτῷ ἑρία· τινα δὲ παρὰ τῶν παιδῶν εἰς μισθὸν ἐλάμβανεν. ἡ δὲ παρ' αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῶ κασμίᾳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἡρεσκετο τέλος· δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων ἑαυτῷ συνικεῖν, ἀλλὰ τι πολλὰ λόγων οἷς μιν ᾤετο προσᾶξέσθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδὸς, υἱὸν ποιούμενος· καὶ ὅτι τραφεῖς καὶ παιδευθεῖς παρ' αὐτοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφύει. ἔς τ' ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιεῖν ταῦτα.

ε'. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπιμελίης τε καὶ παιδεύσεως προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερέσχε. χρόνου δὲ ἐπιγενομένης ἀνδρῶμενης, υἱὸν τοῦ Φημίου ὑποδέεσθαι ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως ὁ Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλίπων πάντα τῷ παιδί. οὐ πολλῶν δὲ ὑπερὶ καὶ ἡ Κριθὴς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελησιγενὴς ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθεστῆκε. καθ' ἑαυτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἠωρᾶτο. καὶ αὐτοῦ θαυμάσται καθεστῆκεισαν οἱ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων οἱ ἱσαπικνεύμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολὺ· αὐτόθι ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας δαφνιλέως κάρτα ἱσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσονται τῶν ἔργων, ἀπισχέλαζον παρὰ τῷ Μελησιγενεῖ ἱγκραθίζοντες.

ς'. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντες ναύκληρος ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκός· ἐπὶ σῖτον, ἔχων ναῦν, πεταιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν κείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυῖστωρ· ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενῆ μετ' ἑαυτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας καὶ πόλεως βέησασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νῆος ἐστί. καὶ μιν οἶμαι μάλιστα τούτοις προαχθῆναι ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἑπινόει ἐπιβήσεσθαι. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἱκανύλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω. καὶ ὅπου ἐκάσποτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ

ἰσχυρῶς διωρᾶτο, καὶ ἰστορίαν ἱκανῶς αὐτοῖς εἰκὸς δὲ μοι ἦν καὶ μικρό-
συνα πάντων γράφειν.

ζ'. Ἀνακμιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίης καὶ τῆς Ἰβηρίας, ἀπικνίσονται εἰς
'Ιθάκην. καὶ τῷ Μιλησιγινῷ συνίδη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς, κέρτα
διπλῶς ἔχον, καὶ αὐτὸν, θεραπείης ἰήσασα, πλείν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα,
καταλιπὼν ὁ Μίντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἰωῦτοῦ εἰς τὰ μάλιστα Μίντωρ
τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ διηλὺς ἐπιμιλήν ἔχον· ἱτασιπλάσας
δὲ, ἀνακλήψεται αὐτὸν. ὁ δὲ Μίντωρ ἰσθλίσας αὐτὸν ἐκτινίως· καὶ γὰρ
τοῦ βίου ἀρκιόντως ἔχον, καὶ ἤκουε εὖ ἐν δικαιοσύνῃ τι καὶ φιλοξινήν·
μάλιστα μάλιστα τοῦ Ἰθακῆος ἔχον. ἱτασιπλάσας δὲ τῷ Μιλησιγινῷ πάλιν
'Οδυσσεὺς ἔξιστορῆσαι καὶ πυθίσθαι. οἱ μὲν δὲ Ἰθακῆσιν λέγουσι τότε μιν
παρ' ἰωῦτοῖς τυφλωθῆναι ὥς δι' ἡγ' φημι, τότε μὲν ὑγὴ γινώσκει, ὕστερον
δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. συνομολογοῦσι δὲ μοι καὶ Κολοφῶνιοι τούτοις.

δ'. Ὁ δὲ Μίντης, ἀναπλῖν ἐκ τῆς Λευκάδος πρὸς ἄσχιον εἰς τὴν Ἰθά-
κην, καὶ ἀνιλάει τὸν Μιλησιγινᾶ· χρεῖον τι ἐπὶ συχνὴν συμπεριέπλει
αὐτῷ. ἀπικομίσθ' δὲ εἰς Κολοφῶνα συνίδη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἱταῦδα. ἐκ δὲ
τῆς Κολοφῶντος τυφλὸς ἰὼν ἀπικνίσται εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ οὕτως ἐπι-
χρίσει τῇ παύσει.

η'. Χρεῖον δὲ προύκοντος ἐν τῇ Σμύρῃ ἄπαρος ἰὼν τοῦ βίου, δινοήσθ
ἀπικνίσθαι εἰς Κύμην. πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἑρμου ποδίου, ἀπικνίσται εἰς
Νέον τύχης, ἀπικνίσθ' Κυμαίων. φέρεται δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύ-
μης ἔστιν ἐκτῷ. ἱταῦδα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάτα ἐπὶ σκυτίῃν τι,
ἐπὶ τῷ πρῶτῳ τὰ ἔτι καὶ ταῦτα,

Λιδίησιν ξινίωσι κεχηρμένον ἢ δὲ δόμοιο
Οἱ πάλιν αἰτίων Κύμην Ἐριώτιδα κούρη.
Ναίητι, Σαρδόνιος τίδα νύκτεον ὑφικόμειο·
Ἀμφόροισι πίνεσσι ὕδαρ ὅθεν ποταμῷ
Ἑρμου διήκτες, ἐν ἀνάκτορσι τίκετο Ζεύς.

ἢ δὲ Σαρδόνη, ὅς ἐστιν ὑπερχόμενον τοῦ τι Ἑρμου ποταμοῦ καὶ τοῦ
Νέου τύχης. τῷ δὲ σκυτῷ ὄνομα ἦν Τύχης· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἱπίων
ἔδοξεν αὐτῷ δίκασθαι τὸν ἀνέρωπον. κλίσει γὰρ αἰτίοντα τυφλὸς, καὶ
μιτίξιν ἔφη τῶν παριόντων. ὁ δὲ ἰσθλῆι. κατήμιος δὲ ἐν τῷ σκυτίῳ,
ταύτης καὶ ἄλλων, τὸν τι τύχης αὐτοῖς ἐπιδέκναι, Ἀμφόροισι καὶ

τὴν ἑξελασίαν τὴν ἐς Θήδας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῶ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παριόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θαῦματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι.

ί'. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγενὴς περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσεώς γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων ἰδεῖν οὖν δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρεις ἐπ' ἑμοῦ τὸν χῶρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπιδείξιν ἐποιέετο. καὶ πάρατα ἐσέβοντο τὸν τόπον. ἐν ᾧ καὶ αἴγεις ἐπιφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἔφ' οὗ ὁ Μελησιγενὴς ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι.

ια'. Χρῆνον δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων, ἐπεισέηκτο εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, εἴ τι βέλτιον πρῆξι. μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τὰδε τὰ ἔπεα λέγει,

Αἴψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.

Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τεύχεος πορεύμενος, ἀπικέτο εἰς τὴν Κύμην, διὰ Λαρίσσης τὴν τριεὶς ποικισάμενος· ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατος, καὶ, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίῃς βασιλῆϊ Μίδῃ τῷ Γορδῖῳ, δευτέρων πειρῶν αὐτοῦ, ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τῷδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδῖου ἐπιγέγραπται,

Χαλκῇ παρθένης εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·

Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ρίη, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθῆλη,

Ἡελίος τ' ἀνιὼν λάμπη, λαμπρὰ τε σελήνη,

Καὶ ποταμοὶ γε ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα,

Αὐτοῦ τῆδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου

Ἀγγελίῳ παριούσι, Μίδης ὅτι τῆδε τίθαπται.

ιβ'. Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λίσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγενὴς τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπιδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτι περὶ τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θαυμάσται καθιστήκεισαν. γινούς δὲ ὅτι ἀποδέκονται αὐτοῦ τὴν ποιήσιν οἱ Κυμαῖοι, καὶ εἰς συνθήσαν ἔλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούτους προσήνεγκε, λέγων ὡς εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικληιστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλευμένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτὰ παρῆεν ἰδόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δευθῆναι τῶν βουλευτῶν· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπερῆξιν· ὁ δὲ ἐπεὶ

ἔειπε αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἔλθων ἐπὶ τὸ βουλευῖον, ἰδεῖτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλὴν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε καὶ, ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε· καταστὰς δὲ ὁ Μελησιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαῖς ἔλεγεν. ὥς δὲ εἶπεν, ἔξελθὼν ἐκάθητο.

ιγ'. Οἱ δὲ ἐβουλευόντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμωμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαῖς ἐπήκουσι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρημῇ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὥς εἰ τοὺς ὀμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἔξουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοῦτομα Ὅμηρος ἐπικράτησε τῇ Μελησιγενεὶ ἀπὸ τῆς συμφροῆς· οἱ γὰρ Κύματι τοὺς τυφλοὺς ὀμήρους λέγουσιν ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγένους, τοῦτο γενέσθαι τοῦτομα Ὅμηρος.

ιδ'. Καὶ οἱ ξῖνοι· δύνεικαν, ὅτι μνήμην αὐτῷ ποιοῦντο. ἐτελευτα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἀρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δὲ πῶς καὶ τῇ ἄλλῃ βουλῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἰκανιωθέντας λόγους τῇ χρημῇ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὥς ἤκουσεν, ἐσυμφορήν τε καὶ λέγει τὰ ἔπεια τὰδε,

Οἷή μ' αἶτη δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
 Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
 "Ἦν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
 Λαοὶ Φρύκωνος, μάργων ἐπιθήτορες ἴππων
 Ὀπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρήνοντες Ἄρηα
 Αἰολίδα Σμύρνην ἄλιγείτονα ποτνιαῖνακτος·
 "Ἦν τε δι' ἀγλαὰν εἷσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλκτος,
 "Ἐνθεν ἀπορνύμεναι κούραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
 "Ἡβελέτην κληῖσαι διὰν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν
 Οἱ δ' ἀπανῆνάσθην ἱερὴν ὅπα, φημὶ αἰοδὴν.
 Ἀφραδίην τῶν μὲν τε παθῶν τις φράσσεται αὖτις,
 "Ὅς σφιν οἰειδίησιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
 Κῆρα δ' ἐγὼ τήν μοι θεὸς ἄπασε γεινομένην περ,
 Τλήσομαι ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ.
 Οὐδέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱερῶϊς ἐν ἀγυιαῖς
 Κύμης ὀρμαίνουσι, μέγας δὲ με θυμὸς ἐπείγει
 Δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ἵεται ὀλίγον περ ἔντα.

14'. Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις· ἐπαρησάμενος μηδέν· ποιητὴν δοκίμον ἐν τῇ χώρῃ γενέσθαι ὃς τις Κυμαίους ἐπαγλαίῃ· ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐπιόψουσιν, ἔπει· ἐπιεικνύμενος ἐν ταῖς λίσχαις κατίζων. ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυρος· κατανοήσας δὲ τοῦ Ὀμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούτους αὐτῷ προσήνεγκε, φᾶς ἔτοιμος εἶναι βραπτεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἄγε· πεποιημένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιῶν, πρὸς· ἐωυτόν ἀναφέρειν αἰεὶ.

15'. Τῷ δὲ Ὀμῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητὴν εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων καὶ βραπτεύειν. διατρέφων δὲ παρὰ τῇ Θεστορίδῃ, ποιῶν Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἥς ἡ ἀρχή,

Ἴλιον αἰῶν καὶ Δαρδανίην ἑσπῶλον,

Ἦς περίε πολλὰ πάθον Δαναοί, θεράποντες Ἄρης·

καὶ τὴν καλουμένην Φωκαῖδα, ἣν φασιν οἱ Φωκαεῖς Ὀμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆται. ἐπεὶ δὲ τὴν τε Φωκαῖδα καὶ τᾶλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὀμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διενόησεν ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάσσασθαι, τὴν ποίησιν θέλων τοῦ Ὀμήρου ἐξιδάσθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε τὸν Ὀμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπει· τὰδε,

Θεστορίδης, θνητοῖσιν ἀνώϊστων πολέων περ,

Οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

ὁ μὲν δὲ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ ἐδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπει ἐπιεικνύμενος ὡς ἐωυτοῦ ἰόντα, ἔπαινεν τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὀμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διηγεῖται ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσεως τὴν βιοτὴν ἔχων.

16'. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χίῳ ἔμποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην ἀκούσαντες· οἱ τῶν ἐπέων τοῦ Ὀμήρου ἢ πρῶτον ἀκηκούσαν πολλὰκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδου, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τις ἐπιεικνύμενος τὰ ἔπει ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος, κάρτα πολλὸν ἔπαινον ἔχει. ὁ δὲ Ὀμηρος κατενόησεν ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλεῖον πλεῖον, ἐς δὲ τὴν Ἐρεχλίαν

τινὲς ἐπὶ ξύλου παρσκευάζοντο πλεῖν. καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὅμηρῳ δι' Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἔχρηζε παρὰ τῶν ναυτῶν δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλὰ τε καὶ προσαγωγὰ λέγων οἷς σφείας ἔμελλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν. καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὅμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτούς, ἐσέβη· καὶ ἐπεὶ ἔζετο, λέγει τὰ ἔπια τάδε,

Κλυθὶ Ποσειδάων μεγαλοσθενὲς ἔννοσίγαιε,
 Ἐρυθρχόρου μεδίων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
 Δὸς δ' οὐρον καλὸν, καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
 Ναύταις, οἳ νηὲς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
 Δὸς δ' ἐς ὑπῶρειαν ὑψικρήμοιο Μίμαντος
 Αἰδαίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
 Φῶτά τε τισαίμην, ὅς ἐμὸν νόον ἡπεροπέυσας,
 Ὀδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τραπέζην.

ἡ'. Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὸν αὐλὶν ἐπὶ τῷ πλοῖῳ ἐποιήσατο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτῶν τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν. οἳ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. πορευόμενος δὲ Ὅμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης, τραχείης καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φέρεται τάδε τὰ ἔπια,

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
 Ὄς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὖοχθος ἐτύχθης,
 Τοῖσι δὲ δύσκολος καὶ τρηχεῖς οἷς ἐχολώθης.

ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐτηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ καὶ τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἰωρακῶτων ἐν τῇ Φωκαίᾳ καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβῇ.

ιβ'. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστασιν, ἀγχι δὲ αὐτὸν ἔκειτο τῶν αἰλίων τὰ πλοῖα ὀρμίζεται, καὶ πως ἐντυγχάνει μέλλουσι τιτὶ διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἰδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον. αἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμεναι, ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φέρεται τὰδε τὰ ἔπια,

Ναῦται ποντοπόροι στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
 Πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
 Δεινὴ γὰρ μέγ' ὅπῃς ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτῃται.

ἀναχρεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέη, ἐναντίου ἀνέμου γενομένου, παλινδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν ἀνηγάγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. μαθὼν δὲ αὐτοὺς πεπαλινδρομηκότες, ἔλεξε τὰδε, “ Ὑμεῖς, ὦ ξῖνοι, ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος· ἀλλ’ ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται.” οἱ δ’ ἁλιεῖς, ἐν μεταμείλῃ γενόμενοι ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόντες ὅτι οὐ καταλιμπάνουσιν ἢν ἐβόλοι συμπληρῇν, ἐκέλευον ἐσθαινεῖν καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχυουσιν ἐπ’ ἀκτῆς.

κ’. Οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτρέπτησαν. ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέραν πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκετο εἰς τὸ χωρίον ὃ Πίτυς καλεῖται. κῶνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένην τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξίτεροι στρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος θφέγγεται τὰ ἔπειτα τὰδε,

Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν
 Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης,
 Ἐνθα σίδηρος Ἀρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
 Ἔσσεται, εὐτ’ ἂν μιν Κεβρῆνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

τὰ δὲ Κεβρῆνια τοῦτον χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρσικευάζοντο πρὸς τῇ Ἰδῃ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος.

κα’. Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὅμηρος ἱσχυεύετο κατὰ φωνὴν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκτειον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς, ἦν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι πὰς αἰγας, ἐπιδραμεὶν ὀτρυνέως, πὰς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπεσέβησεν ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν βωῦματι ἦν, ὅπως τυφλὸς ὢν, μόνος ἀπίκοιτο εἰς τοιούτους χώρους, καὶ ὅ, τι βέλων. προσελθὼν τέ μιν ἰσχύρειν ὅστις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο εἰς τόπους αἰκητούς καὶ ἀσπίδια χωρία, καὶ τίνες κεχρημένοι εἴη. ὁ δὲ Ὅμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἐωυτοῦ πάθῃν καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο. ἦν γὰρ, ὡς εἰκιν, οὐδ’ ἀγνώμων ὁ

Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν σταβμον πῦρ τε ἀνακαύσας, δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθείς, δειπνῆν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος.

κθ'. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθίωντων καὶ ὑλακτούντων δειπνούντα, καθάπερ εἰώθεσαν, λείγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὀμηρος τὰ ἔπια τὰδε,

Γλαῦκε πίπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φερσὶ θήσω
 Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
 Δοῦναι. ὥς γάρ ἄμεινον ὃ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει.
 Ἄνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.

ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἦλθῃ τῇ παραίνεσι, καὶ ἐν θωῷματι εἶχεν αὐτόν, δειπνήσαντες δὲ, διὰ λόγων εἰσιτῶντο. ἀπηγεσμένου δὲ Ὀμήρου τὴν τε πλάνην τὴν ἐωυτοῦ καὶ πᾶς πόλεις ἅς ἐσαπύκνιτο, ἐκπληκτος ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκούων. καὶ τότε μὲν, ἐπεὶ ὥρῃ κοίτου ἦν ἀνεπαύετο.

κγ'. Τῇ δ' ὑστεραίῃ διεισέθῃ ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορεύσθαι, σημαίνων τὰ περὶ Ὀμήρου. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἰγας, τὸν Ὀμηρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτόν, ὅτι διὰ ταχέων πορεύσθαι. κατὰ δὲ ἐς Βολισσὸν, ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου, καὶ συγγινόμενος τῷ δεσπότη, ἀπηγίετο ὑπὲρ Ὀμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περὶ τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξις, ἐν θωῷματι ποιούμενος· ἡρώτιέ τε ἔ, τι χρὴ ποιεῖν περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσέειπε τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαύκου ὡς ἄφρονος ἰόντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξῆνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν.

κδ'. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὀμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι ταῦτον· οὕτω γὰρ εὔσχεσθαι, ὃ δὲ Ὀμηρος ἠέλει πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὀμήρῳ ὁ Χίος, εὐρίσκει ἰόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἐμπειρον. ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι ἣσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθῃσι παιδεύειν. ὁ δὲ ἐπηρεσε ταῦτα καὶ τοὺς κέρκωπας, καὶ βατραχομουμαχίαν, καὶ ἐπιχιχλίδας, καὶ τάλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὀμήρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ. ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιόχτος ἦδη ἱγίετο ἐν τῇ παιήσει. καὶ ὁ μὲν Θεσπεσίδης, ὡς τάχιστα ἐπέβητο αὐτὸν παρῶντα, ἄρχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου.

κε. Κρητι δὲ πρῶτος, δεξιῆς τοῦ Χίου πορεύεται αὐτὸν εἰς τὴν Χίον, ἀπίπτει εἰς τὴν πόλιν καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδιδάττει παῖδας τὰ ἔπαια. καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκειεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ ἐβούλυσται αὐτοῦ καθεστῆναι. συλλεξαμένοι δὲ βίον ἱκανόν, γυναῖκα ἔγημαιν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν δὲ συνέκισεν ἀνδρὶ Χίῳ.

κε'. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει, ἀπίδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μίντορι τῷ Ἰθακῆσίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλμούς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσφίλειεν ἐκτινῶς, τοῦτομα αὐτοῦ ἐναγμόσας εἰς τὴν πόλιν, Ὀδυσσεὺς τε ἱταῖον φᾶς εἶναι ποιήσας, Ὀδυσσεΐα, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μίντορ. ἐπιτείψαι τὸν οἶκον, ἵοντι Ἰθακῆσίῳ ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλη τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτὸν, τὴν Ἀθηνᾶν, ὅποτε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ Μέντορι ἐκινῶν ποιῆ. ἀπίδωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτοῦ διδασκαλῷ τροφίᾳ καὶ διδασκαλείᾳ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεισι,

Κέρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
Φημίῳ, ὃς δὴ πολλὸν ἐκαίνετο πάντας αἰδεῖων.

καὶ πάλιν,

Αὐτὰρ ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰδεῖν.

μύμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσε, καὶ εἶδε πόλιν ἃς τε πολλὰς καὶ χώρας, ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης, ἐν τοῖς ἔπεισι τοῖσδε,

Μέντης Ἀγχιιάλοιο δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι
Τὶς, ἀπὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

ἀπίδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς εἰδόμενος αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τεύχεϊ, προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεισι καταξυύζας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε,

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρον σάκος ἥντε πύργον,
Χάλκειον, ἑπταβόειον· ὃ οἱ Τύχιος κάμει τεύχων,
Σκυτετόμων ὅχ' ἄριστος, ἣ Τληΐνι οἰκία ναίων.

κζ'. Ἀπο δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκίμει Ὀμηρος περὶ τε τὴν Ἰωνίαν, καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἥδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται· καὶ οἰκίων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκίμων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικισμένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικίσθαι· ὁ δὲ προσεδίξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπιθύμει ἀποδηῆσαι.

κη'. Κατανοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὐ, ἔμποιε ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, Ἐρεχθίδα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ, τὰ ἔπειτα τὰδε,

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ Ζεῦδος ἄρουρα.

καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεστιά, ὃς πάντων εἴη ἀρίστος τάξαι περὶ τὸν στρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπαισιν εἶπε,

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθέες.
Τῷ δ' οὐ πά τὶς ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κεσμήσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρος ἀσπιδιώτας.

Αἶψα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμίνιος ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τὰδε,

Αἶψα δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσαι δ' αἶγων ἴν' Ἀθηναίων ἴσταντο φάλαγγες.

ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσεὺν τὰδε ἐποιήσεν, ὡς Ἀθηναῖς λόγους ἐλθεῖνσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκτο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῶν μάλιστα,

Ἰκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρου ἐς Ἀθήνας·
Δύνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν ἄϊμον.

κθ'. Ἐμποίησας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιέσθαι τὸν πλοῦν, προσίσχει τῇ Σάμῳ, ἔτυχον δὲ οἱ ἐκίπτε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια. καὶ τις τῶν Σα-

μίαν ἰδὼν τὸν Ὀμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς Φρατράδας διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιούμενος αὐτόν. οἱ δὲ Φράτρες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὀμήρῳ, ἔλεξεν, “ὦ ἕνε, Ἀπαπορεία ἀγούσης τῆς πόλιος, καλοῦσί σε οἱ Φράτρες οἱ “ἡμέτεροι συνεστάντα.” ὁ δὲ Ὀμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσιν, καὶ ἦει μετὰ τοῦ καλίσαντος.

λ'. Προεϋμένους δὲ ἐγχοίμνεται γυναῖξί Κουροτρόφῃ θυύσαις ἐν τῇ τριόδῳ· ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτόν, δυσχερῆνασα τῇ ὄφει, “Ἄνερ ἀπὸ “τῶν ἱεράων.” ὁ δὲ Ὀμηρος ἐς θυμὸν τε ἔβαλε τὸ ῥηθῆν, καὶ ἤρετο τὸν ἄγοντα τίς τε εἴη ὁ φειγζάμενος, καὶ τίνι ἐσὼν ἱερεὺς ἔεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο ὅτι γυνὴ εἴη Κουροτρόφῃ θυύσα. ὁ δὲ, ἀκούσας, λέγει τάδε τὰ ἔπια,

Κλυῖ μοι εὐχομένη Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
ἥ δ' ἐπιτερπείσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
ὦν ὥρῃ μὲν ἀπαμείλυνται, θυμὸς δὲ μινεινᾷ.

λα'. Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρήγην, καὶ τοῦ οἴκου ἵστα δὴ ἰθαίνυντο, ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι, καιρῷ πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δὲ φασὶ τότε ἐπαυῶσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὀμηρος τὰ ἔπια εἶπεν,

Ἄνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ, πόλῃος·
Ἴσποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
Χρήματα δ' οἶκον αἵξει· ἀπὰρ γεραροὶ βασιλῆης
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀρεῖσθαι.
Αἰθόμενου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

εἰσελθὼν δὲ, καὶ κατακλιθεὶς ἰθαίνυντο μετὰ τῶν Φρατράδων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν βωτῇματι εἶχον· καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποίησατο Ὀμηρος.

λε'. Τῇ δὲ εἰσαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεράμεις τινὲς, κάμινον ἐγκάμντες κεράμιον λιπταῦ, προσεκαλίσσαντο αὐτόν, πετυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν αἰεῖσαι, φάμενοι δάσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ἔτι ἂν ἄλλο ἔργον· ὁ δὲ Ὀμηρος ἀεῖδει αὐτοῖς τὰ ἔπια τάδε, ἃ καλεῖται Κάμινος,

Εἰ μὲν δώσετε μισθόν, αἶσω, ᾧ κεραμῆες.
 Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα Καμίνου.
 Εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μαλ' ἱρά.
 Φρυγῆθ' αἰ καλῶς καὶ τιμῆς ἄνδρ' ἀρέσθαι,
 Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυαῖς,
 Πολλὰ δὲ κερδῆναι ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι.
 Ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδ' ἄρῃσθε,
 Συγκαλέω δ' ἥπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,
 Σύντριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ Ἀσβεστον, ἥδ' ἔγ' Ἀδακτον,
 Ὀμόδαμόν θ' ὅς τῃδε τέχνη κακὰ πολλὰ πορίζοι.
 Πίρθε πύρ' αἶθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμιнос
 Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυτάντων.
 Ὡς γνάθος ἱππεΐῃ βρύκει, βρύκοι δὲ κάμιнос,
 Πάντ' ἐντοσθ' αὐτῆς κεραμῆϊα λεπτὰ ποιῶσα,
 Δεῦρο καὶ ἡλείου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη,
 Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτοῦς τε καὶ ἔργα.
 Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολίης Κενταύρου·
 Οἳ θ' Ἡρακλείους χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντο,
 Τύπτοιεν τὰδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δὲ κάμινον.
 Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώματο ἔργα πονηρά.
 Γηθήτω δ' ὀρώων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
 Ὅς δὲ χ' ὑπερκύψει, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
 Φλεχθείη ὥς πάντες ἐπίσταιντ' αἵσιμα ῥέζειν.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάλῃ, ταῖς νουμηνίαις προσπορεύμενος τῇ
 τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάμβανέ τι, αἰδῶν τὰ ἔπειά τῳ
 καλεῖται Εἰρεσιόνη, ἀδήγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαραῆσαν αὐτὸ τῶν τῶν
 τινὲς τῶν ἐγχωρίων,

Δῶμα προσετραπόμεισθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο, ἥ
 ὅς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει, ὄλβιος αἰεὶ.
 Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτες γὰρ ἔσσιςι
 Πολλὰς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνῃ τεθαλυῖα,
 Εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἄγγεα, μιστὰ μὲν εἴη,
 Κυρθαίῃ δ' αἰὶ κατὰ καρδίου ἔρποι μάλα.
 Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὕμνῳ

Ἡμίονοι δ' ἄρ' οὐσι κραταίποδες ἐς τὰδε δῶμα.
 Αὐτὴ δ' ἴστων ὑφαίνοι ἐπ' ἡλέκτρον βεβαυῖα.
 Νεῦμαί σοι, νεῦμαι, ἐνιαύσιος, ὥπτε χελιδὼν.
 Ἔστηκε ἐν προθύροις·

καί,

Εἰ μὴν σι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἴσπῃζομεν,
 Οὐ γὰρ συνοικήσונτες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

ἦδετο δὲ τὰδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων, ὅτε ἀγεί-
 ροιεν ἐν τῇ ἱερτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος.

λδ'. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπεχείρησε πλεῖν Ὀμήρος εἰς τὰς Ἀθή-
 νας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναρχθεὶς μετὰ τιναν ἐγχευρίαν, ἀπηνέχθη εἰς τὴν
 Ἴον καὶ ὠρμίσθησαν οὐ κατὰ τέλος, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέθη δὲ τῷ Ὀμή-
 ρῳ κατὰ πολὺ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκεῖς δὲ ἐκ τοῦ πλούτου,
 ἰκοιμάτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὁμοού-
 των αὐτῶν δι' ἀπλοῖαν, καταβαίνοντες αἰεὶ τινες τῶν ἐκ τῆς πόλεως, ἀπι-
 σχόλαζον παρὰ τῷ Ὀμήρῳ, καὶ ἐν θωῦματι εἶχον αὐτὸν, ἀκούοντες
 αὐτοῦ.

λε'. Τῶν δὲ ναυτίων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τινῶν ἡμέων παρὰ τῷ
 Ὀμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἀλιεῖς τὸν τόπον, καὶ ἐκθάντες ἐκ τοῦ ἀ-
 κατίου, προσελθόντες αὐτοῖς τὰδε εἶπον, Ἀγετε, ὦ ξένοι, ἀπακούσατε
 ἡμέων, ἃν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι ἄσ' ἃν ὑμῖν εἴπωμεν." καὶ τις τῶν τα-
 ρεόντων ἐκέλευε λέγειν· οἱ δὲ εἶπαν, "Ἡμεῖς ἄσσα εἴλομεν, κατελίπο-
 μεν. ἃ δὲ μὴ εἴλομεν, φέρομεν." οἱ δὲ φασὶ μέτρῳ εἰπεῖν αὐτούς,

Ἄσ' ἔλομεν, λιπόμισθα ἃ δ' οὐχ ἔλομεν, φερόμισθα.

οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γινῶναι τὰ ρηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες,
 ἵτι ἀλιεύοντες οὐδὲν εὐρίσκοντο ἐλπεῖν· καθήμειοι δὲ ἐν γῇ, ἐφθειρίζοντο· καὶ
 ἄσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειζῶν, κατέλιπον ὄσους δὲ μὴ εὐρίσκοντο, ἐς οἴκους
 ἀπεφέροντο. ὁ δὲ Ὀμήρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεια τὰδε,

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐγγιγνάσκει,
 Οἷα τε βαθυκλήρων, οὐτ' ἄσπετα μῦθ' αἰνεμένων.

λς'. Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὀμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴω, οὐ παρὰ τὸ μὴ γινῶναι τὸ παρὰ τῶν παιδῶν βῆθιν, ὡς οἶονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίᾳ. τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴω, αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπὸ τε τῶν συμπεπόντων καὶ τῶν πολιήτων ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐξηγήθητο αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγεῖν τόδε ἐπίγραφαν ἴηται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἦδη ἢ τε ποιήσεις ἐξεπεπτώκει, καὶ ἐταυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὀμήρου ἐστίν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύψεν,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα βεῖον Ὀμηρον.

κς'. Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὀμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεὺς, τοῖς τε ἐξηγμένοις δεδήλωται μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖςδε τεκμηρίοις παρέρχει. ἄνθρωποι ποιητὴν τηλικαῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιοῦντα εἰς τὴν ποίησιν, ἢ τοὶ τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιεῖν, ἢ τὰ ἰαυτοῦ, πατρια ἰόντα. ἦδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπῶν ἀκούοντες κρινῶσι. ἱεροποιῶν γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησιν, ἢ τὴν ἰαυτοῦ πατρὶδι προσήκουσαν. λίγει γὰρ ᾧδε,

Αὐτὸν ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, ἢ ἐς τὰ ἱερὰ χρεόνται· μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖςδε τοῖς ἔπεσιν ὅτι Αἰολεὺς ὢν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο,

Καῖς δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἰθοπα οἶνον
Λεῖθε· ἰοί δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάεσσα χερσίν.

Λιολεῖς γὰρ μόνον τὰ σπλήγχνια ἐπὶ πίντε ἐξέλειπον ὅτῳσι, οἱ δὲ ἄλλοι. Ἑλλήνες ἐπὶ τραγῶν. καὶ γὰρ ἐνομαζοῦσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πίντε, πίνυπτε.

λη'. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσεως καὶ τελευτῆς καὶ βίου δεδήλωται μοι. Περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὀμήρου, ἐκ τῶνδ' ἂν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβῶς καὶ δοθῶς λογίζετο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτισαν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Αἴα.

εος ἀκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον ἰούσα ἄπολις. μετὰ δὲ Λίσβον οἰκισ-
 θείσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι Κύμη ἢ Λίολιῶτις καὶ Φρικῶτις καλεομέ-
 νη ἀκίσθη. μετὰ δὲ Κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ Κύ-
 μαίων κατακίσθη καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. ἀφ' οὗ δὲ Ὅμηρος
 ἐγένετο, ἔτι ἀἴστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἣν
 στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, διέβη
 ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τούτου ῥηϊδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν
 χρόνον τῷ ἐβέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων Ἀθήνησι. τῶν δὲ Τρωϊκῶν
 ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἐξήκοντα ὀκτώ

ΤΕΛΟΣ.

NOTÆ IN LIBRUM IX.

Pag. 7. l. 7. Λυκίδα κατέλειψαν] Idem si fatum ante decem menses subierat Cyrsilus, mirum est hujus exemplo non fuisse Lycidam deterritum. Ignotum *Herodoto*, plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses *ut urbe relicta — naves conscenderent*, — *Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxenque reciperent, lapidibus obruerunt*: sic scribit *Cicero* de Off. III, c. XI. *Demonsthenem* sequutus de Cor. p. 174. ex quo Cyrsilus innotuit *Harpocrati*, *Hermogeni* p. 448. aliis. Cautè *Aristides* neque Cyrsilum nominat nec Lycidam, duo tamen diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint: de illo, qui *Demostheni* dicitur Cyrsilus, in *Panathen.* T. I. p. 243. ἐπειδὴ τις ἐπολιμῆσεν εἰπεῖν, ὡς καὶ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπιλεθῆναι διέφθειραν ἐκ χειρὸς: illic in *Schol. MSS.* Cyrsilus vocatur. De Athenis agens *Aristides* secunda vice captis, missoque ad Athenienses in *Salamina* nuncio T. III. p. 356. ἐπειδὴ τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δεχέσθαι, συλλεγόντες πάντες κατέλειψαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ hoc ibi *Scholion* præbet Cod. MS. ad Ἐπειδὴ τις εἶπε] *Κυρσίλος κατὰ Δημοσθένην* ὁ γὰρ Ἡρόδοτος *Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ*. *Demosthenes* quidem et *Herod.* de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est *Aristide*, ut *Demosthenem* in re tum notissima erroris auisim arguere, quod fecit *G. Canter.* N. L. VII, c. 4. VALCKEN.

Pag. 9. l. 14. Δία τις Ἑλλήνων] *Jovis Παισλληνίου* apud *Æginetas* et Athenienses cultus in *Pausania* fin. Libri primi; ΕΛΛΑΝΙΟΝ novit *Pindarus* et *Syracusanorum* numi, de quibus Cl. *Havercampus* ad *Parutæ* Sicil. Numism. p. 343. In vicinis ἀλλὰ ἀπεισάμεθα gravius et elegantius legenti accidit, suadentque niembranæ. Hoc amplius, καὶ τὸ μὲν ἅπ' ἡμῶν ὥτω — a *Gronovio* ac *Pavio* summo jure laudatur, idem quidem ac τὸ μὲν ἡμέτερον, sed suavius atque ex interiore sermonis usu. Quod autem aderat participium ἰόν. sæpe Scriptori in deliciis, abesse Codicum jussu potest; neque hic criminationem, in *Th. Galeum* intentatam, metuo, quippe temerariam valde. Ceterum νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἑλλήνας in *Græcos* inpenditur sive distribuitur, bene *Portus.* WESS.

Δία το. Ἑλλήνιον] *Jovem Græcis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur *Aristophani* in *Eq.* v. 1250. et *Pindaro* *N.* v, v. 19. adpellationis originem ab *Æaco* recte repetunt *Scholiastæ*: *Æaci* precibus malorum, quibus tota Græcia premebatur, levamen adepti ἰερόν ἐν λίγινῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκείνος ἐποίησατο τὴν εὐχὴν, *Isocrat.* p. 191. E. Jovis scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελλανίου huic *Æacus* sacra fecisse dicitur *Pausaniæ* *i.* p. 108. *ii.* p. 179. τῷ Πανελληνίῳ Διὶ θύσας καὶ εὐχόμενος τῇ Ἑλλάδι γῆν ἐποίησεν ὑεθαί a templo Jovis Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste p. 181. Fortasse scripserat *Gleimens Alex.* vi, p. 753, 14. Διάκος, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος, — τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπικαλέσας θεὸν ἠύξατο. VALCKEN.

Pag. 14. l. 6. Θυομένη οἱ ἐπὶ τῷ Πέτρῳ] *Alibi θυομένη ἐπὶ Κρότωνᾳ* *L.* v, 44. De Cleombroto, exercitus ad Isthmum imperatore superius *L.* viii, 71. de Solis vero eclipsi, qua rex territus copias domum reduxit, præclare *Dionys. Petavii* *Doctr. Temp.* *L.* x. C. 25. WESS.

Pag. 15. l. 16. τῶν περιόικων Λακεδαιμ.] Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιόικων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. *Clar Duker.* ad *Thucyd.* *P.* 510. in *Addendis*, *Heinsius*, inquit, scribit (in notis ad *Max. Tyr.* p. 65.) eosdem esse περιόικους *Lacedæmoniorum* et *Εἰλωτας*: sed nondum mihi persuadet. Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet *Herodoti* loco, ubi quinque millia τῶν περιόικων distinguuntur a quinque millibus *Σπαρτιητέων*, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἰλωτῶν infra c. 28. in acie stitisse dicuntur *Λακεδαιμονίων μύριοι* quorum dimidiam partem, ἰόντας *Σπαρτιάτας*, ἐφύλασσαν ista quinque et triginta millia τῶν εἰλωτῶν, ut levis armaturæ milites. Erant itaque *Lacedæmonii* οἱ περιόικοι, non *Εἰλωτες*: hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περιόικοι. *Εἰλωτες*, si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati *Νεοδαμῶνεις* dicebantur: ab his etiam distinguuntur οἱ περιόικοι. *Χενοφ.* *Ἑλλ.* *i.* p. 256, 15. σὺν αὐτῷ τῶν περιόικων τινές, καὶ τῶν νεοδαμῶνδων οὐ πολλοί. Ubicunque in historia Græca περιόικοι vel junguntur vel opponuntur *Spartiatibus*, *Lacedæmonii* sunt intelligendi, cujuscunque fuerint urbis Laconicæ cives, excepta Sparta, *Spartiatum* imperio parentes. *Schol. Aristidis MS.* οἱ περιόικοι esse dicuntur οἱ περιουόντες *Σπάρτην τὴν μητρόπολιν* τοὺς ἐκ τῶν περιουίδων πόλεων dixit *Χενοφ.* *Ἑλλ.* *iii.* p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πόλιστατα *Pausan.* *vii.* p. 555. Hæ civitates, ut olim erant *Spartiatum* ὑπήκοοι, sic nunc quoque fuerunt recentiori eis *Σπάρτην* συνελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus jusserit esse αὐτονόμους, *Pausan.* *iii.* p. 265. Qui περιόικοι, iidem dicebantur et *Λακεδαιμόνιοι* et *Λακωνικοί*, *Thucyd.* *iv.* c. 8. οἱ Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν οἱ ἐγγύτατα τῶν περιόικων εὐθὺς ἐξοφλοῦν ἐπὶ τὴν Πύλον τῶν δὲ ἄλλων *Λακεδαιμονίων* βραδυτέρα ἐγίνετο ἡ ἐφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιόικων sunt utique *Lacedæmonii*: cecidisse scribit in pugna *Leuctrica* *Χενο-*

φρον 'ΕΛΛ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπάντων Λακεδαιμονίων ἑγγὺς χιλιάς. — αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιάται *geniini* sunt *Spartiate*, τὰ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν *Μακίμο*. *Tyrio* p. 347. *Thucydidi* Lacedæmoniorum duces memorantur VIII, c. 22. Εὐάλας Σπαρτιάτης et Δεινάδας περίοικος: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, præter alios, *Theramenes* dicitur Λακεδαιμόνιος, *Dercyllidas* autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui sæpe dicitur Ἀσιναιῖς *Xenophonti* in Κύρου Ἀναβάσει, *Neon* est Λακωνικὸς VII. p. 235, 31. conf. v. p. 204, 9. **VALCKEN.**

Pag. 38. l. 8. Ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου] *Campus Marathonius* præcipua semper fuit Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant: ea de re loquente *Lycurgo* c. *Leocr.* p. 162, 13. dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονούντες, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ταύτης ἄξια πράττειν. *Aristoph.* *Equit.* v. 1331. Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦν Μαραθῶνι τροπαίου de *Æschylo* mortui vicino vid. *Pausan.* I, p. 35. apud *Thucyd.* I. c. 73. Athenienses, φαρὲν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεύσαι τῷ βαρβάρῳ ubi notat *Was-sius*: hoc titulo *Critiae* designatur urbs Athenarum apud *Athen.* I. p. 28. C. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τροπαίου, Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus jucundissimum, sed depravatis suæ ætatis moribus sæpius istius temporis Μαραθωνομάχους opposuit *Aristophanes*, et in *Nub.* v. 982. acerbè *Athen.* VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ἦδον οἱ Μαραθωνομάχοι. **VALCKEN.**

41. l. 12. Συνάπαντες ἑόντες ἄρ.] In hoc numero gravis armaturæ militum 38700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim præter illos ψιλοὶ, memorantur cum Spartiatis missi Helotes 35000, tum ceterorum Græcorum ψιλοὶ, 34500. hi universi conficiunt 108200. quibus adjuncti tandem 1800. Thespienses summam implebant 110000. *Herodot.* infra: σὺν Θεσπιδέων τοῖσι παρεούσι ἐξεπληρῶντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. De his Græciæ libertatis statoribus intellico *Diodor.* Sic. XI, c. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπτως ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsan etiam scripserat εἰς ἑνδεκα: sed quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα, longius etiam ab *Herodoto* recedit, juxta quem illic βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες præter Græcos Persarum partes sequutos, quorum ad Plateas fuisse Noster suspicatur πέντε μυριάδας. Nostro loco memoratos ὁπλίτας 38700. ego quidem in capite superiori memoratis non reperio, verum duntaxat 29700. Utrum in *Æginetarum* numero, an et alibi vitium hæreat, si Codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad ista *Herodoti Pausaniæ* catalogum v. p. 437. comparanti occurrent inter illos, qui Πλαταιάσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac *Herodoti* recensione mentio, Κεῖται, καὶ Μήλιοι, Τήνιοι, καὶ Νάξιοι, καὶ Κύβηιοι. **VALCKEN.**

Pag. 50. l. 10. Ὁ πρὸς τῷ Ἴσθμῳ] Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupata Ithome, conflant: isthic res gesta in decem annos, longissime ab Isthmo; *Thucydides* I. I, 101. et *Diodorus* I. XI, 64, testes sunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ Ἰσθμῷ ad *Ithomem* veri-

tati. *Palmerio Parioque* observantibus, congrueret. *Pausanias*, hæc Herodotea apertissime æmulatus, nonihil inedit Laconic. C. II. τέταρτον δὲ ἡγωνίαστο *Tisamenus* πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἰλώτων. *Isthmum* enim *Ithomenque* pæne conjungit, nec sine suspitione reperti in *Herodoto* Ἰσθμοῦ Ἰσθμί. Sic maculæ origo *Pausania* antevertet; namque mendam esse, nullus dubito. Illa vero *Pausaniæ* an extra labis culpam? *Palmerius* Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, ἐξ Αἰθέου Ἰθώμην —, quoniam inter rebellantes, qui *Ithomen* occuparunt, ap. *Thucydidem* Αἰθεῖς, sive, uti *Steph. Byz.* citavit Αἰθαιῖς. At illorum Αἰθαία, *Æthæa*, oppidum, *Ethni* cognographo auctore, non Αἰθεός. *Pavii*, cui *Pausanias* itidem vitio notabilis, fingeat πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἰλώτων. *Ithomen* Ἰσθμί, quippe in Peloponneso atque intra *Isthmum* positam, discretamque tali notatione ab *Ithome* Thessaliæ. Bene ego memini *Ithomen* montium ὄρων, ὅποσα ἐντός ἐστιν Ἰσθμοῦ, nulli magnitudine concedere ex *Meseniac*. C. 9. *Ithomen* Ἰσθμί non reminiscor. Si *Pausaniæ* voces ἐξ Ἰσθμοῦ, ex corruptis Herodoteis fortasse additæ, abessent, in *Pavii* correctionem studio inclinarem. Alia doctissimus *Kubnius*. Quomodo autem cunque de *Pausania* statuatur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ ad *Ithomen* oportuerat.

Pag. 96. l. 2. Δικελίης ἀπέχεσθαι] Referri solet ad annum Olymp. xci, 3, quo Agis Archidami F. Deceliam occupavit et in maximum Atheniensium detrimentum muniit ap. *Thucyd.* vii, 19. non sine quadam imprudentia. Aliud profecto ἀπέχεσθαι Δικελίης ab ea abstinere, aliud occupatam munimentis et præsidio instruere, belloque sedem legere. Contigisse res videtur, quæ et Ampl. *Bouberii* opinio, belli Peloponnesiaci, quando Archidamus Atticam incursionibus infestam habuit, principio *Thucyd.* ii, 10. Wess.

Pag. 97. l. 9. Ἀμα Λεάγρου] Filius *Glaucon* Λεάγρου notus ex *Thucyd.* l. i, 51. pater etiam ex *Pansania* i, 29. hanc ejus et *Sophanis* cladum non reticente. Interiit *Sophanes* Olymp. lxxxii. exeunte, Archonte Athenis Lysistrate, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastæ in *Æschinis* Or. περὶ Παρατρ. adplicant *Dodavellus* et *Corsinus*, Viri Cl. Δεύτερόν οἱ μετὰ Λεωγόρου Κληροῦχοι ἐπὶ Λυσικράτους, in *Leogora* *Leagrum* invenientes, haud illi, nisi si *Leogoras* *Andocidis* pater fuerit, absurdi. Wess.

Pag. 104. l. 2. Ἄτε ἰόντα χαλκὸν δῆθεν] Quasi vero æs foret. Rudi simplicitate *Helotarum*, aurum atque æs vix internoscentium, abusi *Æginetæ* sunt. Quid victo ad *Gransonium* Carolo Audace, *Burgundiæ* duce, vasis ejus argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abjecerint *Helvetii*, durum ab stirpe genus, elegantissime *Ph. Comineus* Memor. l. v, 2. exposuit. Wess.

Pag. 108. l. 11. Ἐθλα μὲν τοὺς ἰρίνας ἔθελαν] Acquiesco in elegantissima Cl. *Vulkenarii*, ἰρίνας sive εἰρίνας corrigentis, conjectura,

eoque promptius, quod Αἰξίων Ἡρόδοτον collector vocem hic invenisse videatur. Eadem mens eruditissimo de Pausa, sic commentanti. *Locus est depravatus et sacerdotem requirit, qui ibi et offa piationem faciat; quo certe officio ego nunc fungar hic, qui inter Divæ Criticæ sacerdotes fortasse locum aliquem mereri possum.* Scribe, et Scribe emendatione certissima, ἔβαν μὲν τοὺς εἰσένας ἔβαψαν — et similiter statim post, ἐν μὲν — ἔσαν οἱ εἰσένας. Plutarchus audiendus est in Vita Lyncurgi (p. 50. D.) quo nemo melius εἰσένας nobis depinxit: Εἰσένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἥδη δεύτησαν ἐν παίδων γενοντάς — οὗτος οὖν δ' εἰσὲν, εἰκοσι ἔτη γενοντάς, ἀρχεῖ τῶν ὑποπιταγυλίων ἐν ταῖς μάχαις. — Quid censes? quidquamne certius aut accommodatius? Εἰσένας erant ordinum ductores, hos in una tumulto tumularunt una cum quatuor illis præstantissimis Heroibus. Quæ, quantumvis pluscula, placuit describere, ut confidentiæ et dictionis genus viri juvenis, nam admodum adolescentis sunt, in obscuro ne maneret. WESS.

Τοὺς εἰσένας] Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per exstispiciam Deorum mentem scrutaretur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Græca Spartiatæ memorantur εἰσέτες, sacerdotes, qui qui præliis interfuerint. Visus mihi semper est Herod. aliam hic primitus vocem posuisse: sed quænam illa fuerit mihi quidem non liquet. Memoratur in *Glos. Herod.* Εἰσέην. quibus alibi nusquam locus est in Musis, hic Grammaticum legisse suspicabar in suo Codice εἰσένας et paulo post εἰσένας. Conjecturam memorare dignatus est Celeberr. Wess. in *Diss. Herod.* p. 206. et removit difficultatem, quæ opponi posset. Neutrum fortasse, nec εἰσένας, neque εἰσέας, sed scripsisse potius alicui videbitur Herod. τοὺς ἱππείας, et οἱ ἱππείες, quia distinguuntur a ceteris Spartiatis; nostro autem memorantur VIII, c. 124. τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, — οἵπερ ἱππείες καλέονται VALCKEN.

Pag. 122. l. 16. Νεῖλεψ τῷ Κόδρεν] De migratione Ionica et condita Mileto, sociisque expeditionis, nulla tamen Philisti mentione, Pausanias L. VII, 2. &c. Strabo L. XIV. p. 939. quorum, huic Codri filius Νηλεὺς, illi Νεῖλεὺς, sicuti Nostro. Ista Strabonis aliorumque scribendi ratio Cl. Perizonio unice ad Ælian. Var. VIII, 5. ob Marmor Arundel. probatur absque caussa tamen, siquidem in laceris ejus tabulis NE. . ΕΤΣΩΙΚΙΣ. unde Νεῖλεὺς ὥκεισι formatur tantum. Hoc leve, neque ab eruditissimo H. Valesio ad Ammian. L. XXVIII, 1. contentum. Ionicam vocem κτιστῖν, quam κτίσιν ad Dionys. explicuit Eustatius, optime docti viri illustrarunt. WESS.

I N D E X

EORUM QUÆ APUD HERODOTUM SUNT MEMORABILIA.

*Monitus esse debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accom-
modatum esse, sed ad libros, et capita, in quæ eos distribuimus.*

A.

A BÆ, urbs Phocensium, i. 46. viii. 27. et 134, ubi erat Apollinis delubrum locuples, viii. 33. ibidem reddita oracula, Herodoti etiam ætate, ibid. Abantes Eubææ non minimam portio, i. 146. Abaris ferebatur fuisse Hyperboreus iv. 36. de eo et ejus sagitta fabula, ibid. Abdera, vi. 46. vii. 109, 126. urbs a Teiis condita in Thracia, i. 168. eam Xerxes præterit, vii. 109. cum Abderitis Xerxes hospitii fœdus iniit, et acinace aureo ac tiara auro intertexta eos donavit, viii. 120. Abrocomes et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidæ occumbunt, vii. 224. Abronymus, Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidem, viii. 21.	Abydus, una urbium in Hellesponto v. 117. vii. 33, 34. vicina Dardano, vii. 43. ponte a Xerxe jungitur, vii. 34. Abydeni prætorium quoddam Xerxi exstruunt, vii. 44. Acanthus urbs, vi. 44. Acanthios hospitii jure et Medica veste donat Xerxes, vii. 116. Acanthiorum mare, vii. 22. Accensio lucernarum, festi nomen, ii. 62. Accipiter inter animantes Ægyptiis sacras, ii. 65. eum qui necaverit apud Ægyptios, sive volens, sive nolens, morte mulctatur, ibid. eas aves in urbem Butun asportant sepeliendas, ii. 67. earum paria septem, omen sunt septem Persis, iii. 76. Acephali populi, iv. 191. in pectoribus oculos habent, ib. Aceratus, propheta in templo Delphico, viii. 37.

- Aces amnis, iii. 117. unde oriatur. *ibid.*
- Achæorum, qui Iones e sedibus suis exegerunt, partes duodecim, i. 145.
- Achæi Phthiotæ suppeditant Xerxi terrestres copias, vii. 185. eorum in Athamantis posteros actio, vii. 197.
- Achæiæ Cereris templum et orgia, v. 61.
- Achæmenes, Darii filius periit in Ægypto iii. 12. Xerxis ex utroque parente germanus, vii. 7, 97. Ægypti præses, vii. 7. Ægyptiacæ classi præfectus, vii. 97. bonum consilium Demarati invertit, vii. 236. ab Inaro interfectus, iii. 12. vii. 7.
- Achæmenes *alius*, Teispei pater, avus Cambysis, vii. 11. alius auctor regis stirpis per Darium, *ibid.*
- Achæmenidæ compellantur a Cambyse, iii. 65. eorum tribus apud Pasargadas, i. 125. ab iis reges Persidæ sunt oriundi, *ibid.*
- Achaia, viii. 36.
- Achelous fluvius, ii. 10. vii. 126.
- Acheron fluvius, v. 92. 7. viii. 47.
- Achilleum oppidum, v. 94.
- Achilleus cursus, locus sic dictus, iv. 55-76.
- Acinaces Martis, cui immolatur quotannis, iv. 62. acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo, iv. 70. acinaces Persicus in Hellespontum abjectus a Xerxe, vii. 54.
- Acræphia urbs, viii. 135.
- Acrisius Danaes pater, vi. 53.
- Acrothoon urbs, vii. 22.
- Aculeis jaculorum ahenum factum, iv. 81.
- Adicran, Afrorum rex, agro a Cyrenæis exutus, Apriæ se dedit, iv. 159.
- Adimantus Aristææ pater, vii. 137.
- Adimantus Ocyti filius, Corinthiorum classis dux, fugam facere vult, viii. 5. ejus dictum in Themistoclem, viii. 59. insolentia erga Themistoclem, viii. 61. ejus turpis fuga, viii. 94.
- Admetus Eumeli pater, ii. 2.
- Atranyttium urbs, vii. 42.
- Adrastus Phryx Gordii filius, nepos Midæ, i. 35, 45. fratris interemptor, *ib.* Cræso expiatus, i. 35. ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Cræsus, i. 41. Cræsi filium transfodit, aprum volens transfigere, i. 43. sese super bustum Atyis transfodit, i. 45.
- Adrastus, Talai filius, Sicyonis rex v. 68. pater Ægialei, v. 68. in Adrastum Clisthenis Sicyonii odium, v. 67. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi, *ibid.*
- Adria v. 9. a Phocænsibus ostensa, i. 163.
- Adrymachidæ Libyes, Ægyptum versus, iv. 168. eorum mores, et uxorum, *ibid.*
- Æa Colchis, vii. 193, 197.
- Æaces Sylosontis et Polycratis pater, iii. 139, vi. 13.
- Æaces Samius, iv. 138.
- Æaces, Sylosontis fil. Sami tyrannus, ab Aristagora exutus tyrannide, vi. 13. Samios ad defectionem a sociis sollicitat, *ibid.* Samum reductus, vi. 25.

- Æacus et Ægina, vi. 35.
 Æacus et Æacidæ a classe Græcorum invocantur, viii. 64.
 Æaci fanum, v. 89. Æacidæ ab Æginetis, Thebanis missi, v. 80. viii. 84.
 Ædes Veneris in Cyprio unde extracta, i. 105. Minervæ, viii. 39. Protei, dicta Veneris hospitæ, ii. 112. Vulcani, ii. 110. deorum et hominum ligneæ, iv. 108, fulmine assumptæ, iv. 79.
 Ædificii structura, in quo repositæ erant regiæ pecuniæ, ii. 121.
 Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum ii. 175. et ejus ex solido saxo descriptio, *ibid. et seq.*
 Ædificium Zalmoxis sive Zalmoxis subterraneum, iv. 95.
 Ædificia humanis operibus majora, ii. 148.
 Æga urbs, vii. 122.
 Ægæ una ex partibus Achæorum, i. 145.
 Ægææ civitas Æolum, i. 149.
 Ægæum mare, iv. 85.
 Ægæus mons, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, viii. 90.
 Ægestanorum pugna cum Spartanis ducibus, v. 46.
 Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit, i. 173.
 Ægeus, Ololyci fil. unde Ægidæ, iv. 149.
 Ægialenses, tribus Sicyonia, ab Ægialo Adrasti filio, v. 68.
 Ægialees Pelasgi, vii. 93.
 Ægicores Ionis filius, v. 66.
 Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta, iv. 149.
 Ægila, sive Ægile, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant, iv. 172, 182.
 Ægilea, Styreorum insula, vi. 107.
 Ægilia circa Eretriam, vi. 101.
 Ægina et Æacus, vi. 35.
 Ægina et Thebe, sorores, filiæ Asopi, v. 80.
 Æginetæ cur Samiis infensi, iii. 59. Samios ut mulctarint, *ibid.*
 Epidauriis quondam subditi, v. 83. eorum in Athenienses odii principium, v. 89. terram et aquam Dario dant, vi. 49. unde infensos habent Athenienses, et apud Spartam insimulantur *ibid.* contraque ejus rei autores mittitur Cleomenes, vi. 50. primores ipsorum dantur obsides Atheniensibus, vi. 73. eorum cum Atheniensibus similitudines, v. 82. undeque ortæ, v. 82, 83, *etc.* ab iis illatæ Atheniensibus injuriæ, vi. 87. auxilia rogantur a Thebanis contra Athenienses, v. 80, 81. ab iis statutz repetitæ per Athenienses, v. 84. circa Æginetas et Athenienses acta, *ibid. et seq.* eorum legati contra Leutychidem, Spartam missi, vi. 85. eorum piaculum, maximorum eis malorum causa, vi. 91. ab Atheniensibus navali prælio victi, vi. 92. præstantissimi in pugna navali contra Persam, viii. 93. aureas stellas tres quæ super malum navis æreum sunt Delphis dedicarunt, viii. 122. unde iis divitiarum principium, ix. 79. iis tumulus ipsorum rogatu structus, a quo, et cur, et quando, ix. 84.
 Ægineticum bellum cum Atheniensibus, vii. 144.

Ægion urbs Achæorum, i. 145.

Ægira urbs Achæorum, i. 145.

Ægiroëssa, Æolum civitas, i. 149.

Ægis Minervæ unde, iv. 180.

Ægli pop. iii. 92.

Ægos potami, ix. 118. circa

Ægrotos Babyloniorum lex, i. 197. ægroti apud quosdam Indos deserti in deserto cubant, iii. 100. apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, iii. 99. super ægrotos qui ad aram sunt cinis sparsus in Deo, iv. 35.

Ægyptus in xii. portiones distincta, ii. 147.

Ægyptus fluminis donum, ii. 5.

Ægypti seu Ægyptiacæ regionis natura, ibid. ejus longitudo, ibid. tota est palustris: vel, (ut Græcum verbum sonat) palus, ii. 4.

Ægyptus est quam Nilus irrigat, ii. 18. Asiæ et Africæ terminus, ii. 17. Africæ finitima, ii. 65, iii. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus, iii. 5. in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) divisa, ii. 164. urbes habitari in ea mille et viginti, ii. 177. montanæ Ciliciæ opposita est, ii. 34. qualis sit qua parte Africam spectat, ii. 8. fossas unde tam multas habeat, ii. 108. propter quas inequitabilis et plustris inhabilis effecta, ibid. de Ægypti magnitudine Ionum sententiæ, ii. 15, et Herodoti, ii. 17. plura mirabilia habet quam omnis alia regio, ii. 35. sub Amasi rege maxime beata, ii. 177.

Ægypto minatur interitum Cambyzes circiter decem annos natus, iii. 3. ea potiuntur Per-

sæ, iii. 7. Persis tributaria, iii. 91. ex ea scutum et galea, iv. 180.

Ægyptia sacra, ii. 81.

Ægyptii cum Cyri familia cognitionem sibi fingunt, iii. 2. pleraque omnia diversa a ceteris hominibus constituerunt instituta et jura, ut cœli eorum et fluminis diversa est natura, ii. 35. eorum instituta et jura, ii. 35, 36, etc. omnium hominum primos se arbitrati, ii. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt, ibid. in septem hominum genera distributi, ii. 164. hominum sapientissimi, ii. 160. multarum rerum cognitione ceteris antecellunt, ii. 121. eorum inventa, ii. 4, 82. primi immortalitatem animarum asseverarunt, ii. 123. primum annum excogitarunt, et in menses duodecim distribuerunt, ii. 4. prodigiorum observantissimi, ii. 82. divinationem certis diis vindicant, ii. 83. ignem animal esse asserunt, iii. 16. suis moribus et institutis contenti, ii. 78. nec ullis aliis uti volunt, ii. 91. nihil a Græcis mutuati, ii. 49. eorum in Græcos dicterium, ii. 13. quibus potissimum inter eos sine agricultura fruges proveniant; utque jacto semine in sua rura sues immittant, ii. 14. vitibus arent, ii. 77. eorum vinum ex ordeo, ibid. fabis abstinent, ii. 37. eorum victus, ibid. eorum præcipui conventus, ii. 59. eorum cantilena, ii. 79. medici apud eos singulis morbis singuli, ii. 84. eorum sacra, ii. 39, 40. eorum sacerdotes, ii. 37. quorum unum est ponti-

fex, *ibid.* suntque rasi, ii. 36.
 37. eorum superstitiones, ii.
 65. et nominatim circa bestias
 quasdam, *ibid.* illis sacrificia
 sub Cheope interdicta, ii. 124.
 a Mycerino restituta, ii. 129.
 eorum circa Cererem et
 Rhampsinitum ceremoniæ, ii.
 123. deorum omnia fere no-
 mina ab iis ad Græcos perve-
 nerunt, ii. 50. duodecim deo-
 rum cognomina primi in usu
 habuerunt, ii. 4. primi diis aras
 et simulacra et delubra statu-
 erunt, *ibid.* quorum deorum
 nomina nesciant, ii. 50. quo-
 rum deorum oracula, habeant
 ii. 83. dii aliquando eorum
 principatum obtinebant, ii.
 144. pudenda circumcidunt.
 ii. 36, 104. cum feris vescun-
 tur, ii. 36. eorum victimæ, ii.
 41, *etc.* sueni non alunt, iv.
 186. quo tempore sues im-
 molent et earum carne vescan-
 tur, ii. 47, 48. eorum ablu-
 tiones post contactam suem,
 ii. 47. qui Thebanæ provin-
 ciæ, ab ovib. abstinent et ca-
 pras immolant, ii. 42. contra
 faciunt Ægyptii Mendesiæ
 provinciæ, *ibid.* et 46. de-
 scriptio eorum qui sunt circa
 partem Ægypti frumentari-
 am, ii. 77. eorum qui in pa-
 ludibus sunt, mores et insti-
 tuta, ii. 92, 93. Ægyptiorum
 luctus et sepulturæ, ii. 85, 86,
etc. mos triplex in condiendis
 cadaveribus, ii. 86, 87, 88.
 eorum scripturæ et littera-
 rum duplex usus, ii. 36. eorum
 interpretes a quibus oriundi,
 ii. 154. eorum pueri linguam
 Ægyptii maxime salubri cor-
 pore ob aërem qui est im-
 mutabilis, ii. 77. purgant se

singulis mensibus, *ibid.* eorum
 capita quam firma, et cur, iii.
 12. Ægyptii medici ceteris
 præstantiores, iii. 129. apud
 Ægyptios viri binas vestes ha-
 bent, feminæ singulas, ii. 36.
 vestes eorum lineæ quales, ii.
 81. unguenta, ii. 94. naves, ii.
 96. eorum mysteria, ii. 170,
 171. eorum reges ii. 99, 100,
 101, 102, 111, 112, 121, 124,
 127, 129, 136, 137, 141, 147,
 151, 158, 160, 161, 172, iii.
 10. eorum sub duobus regibus
 calamitas, ii. 128. Ægyptii
 bellatores in magno contemtu
 Sethoni regi suo, ii. 141. Æ-
 gyptii libertatem adepti duo-
 decim sibi reges constitue-
 runt, ii. 147. Ægyptii a rege
 Aprie cur desciverint, iv. 159.
 eorum clades a Cyrenæis ac-
 cepta, *ibid.* in fugam vertun-
 tur, a Persis, iii. 11. morte
 mulctati a Cambyse quum
 Apin celebrarent, iii. 29. a
 Cambyse subacti, a Persis de-
 ficiunt, vii. 1. a Xerxe subacti
 denuo, vii. 7. ipsi et Phœnices
 commeatus comportant exer-
 citui Persico contra Græcos,
 vii. 25. navali in pugna strenui,
 viii. 17.

Ægyptius quidam vocalissimus,
 iv. 141.

Ægyptio thorace in pugna utun-
 tur Persæ, i. 135.

Ægyptiacum linum, ii. 105.

Ænea urbs, vii. 123.

Ænesidemus Pataici filius, sa-
 telles Hippocratis, vii. 154.

Ænesidemus Theronis pater, vii.
 165.

Ænigma Hipparcho per som-
 nium dictum, v. 56.

Ænigma piscatorium, ii. 35.

Ænyra, regio, vi. 47.

- Ænus* urbs, iv. 90. vii. 58.
Æoles invadit Cræsus i. 26. eosque subegit, i. 6, 28. *Cyros* sibi dedere volunt, i. 141. *Æoles* et *Iones* hereditarii *Cambysis* servi, ii. 1. tributarii *Dario* ii. 90. olim *Pelasgi* vocati vii. 95. eorum sacra et *pempobola*, ii. 37. *Æoles* circa *orram Iliadem* capti ab *Hymæ*, v. 122.
Æolenses *Mitylenæi*, v. 94.
Æolum in *Xerxis* classe arma, vii. 95.
Æoles *Sestum* tenentes, ix. 114.
Æolicæ undecim civitates, i. 149.
Æolicæ civitates insulares quinque, i. 151.
Æolicæ et *Ionice* ditionis collatio, i. 149.
Æolidarum oppidum incensum, viii. 35.
Æolis, vi. 127.
Æolus *Athamantis* pater, vii. 197.
Æor apud *Scythas* virum significat, iv. 110.
Æorpata, id est, viricidæ, *Amazones* dictæ lingua *Scythica*, ibid.
Æquabilitas, res egregia, v. 78.
Æquitati iniquitas invisæ, i. 96.
Ær *Ægyptiorum* nunquam immutatur, ii. 77.
Æris mutatione existunt præcipue morbi, i. 77.
Ærarium *Atheniensium*, vii. 144.
Æropus *Temeno* natus, viii. 137.
Æropus *Philippi* filius, *Alceta* pater, viii. 139.
Æropus *Echemi* pater, ix. 26.
Æs apud *Æthiopus* omnium pretiosiss. et rarissimum, iii. 23. apud *Scythas* non est in usu, iv. 71. ejus copia apud *Masagetas*, i. 215. pro ære aurum mercantur *Æginetæ*, ix. 79.
Æris alieni debitor mendacio obnoxius, i. 138.
Æs alienum debere, apud *Persas* turpe est, i. 138.
Æris alieni debitor cadaver patris deponit apud *Ægyptios*, ii. 136.
Ære alieno liberatur apud *Spartam*, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ sit obstrictus, vi. 59, ut et apud *Persas*, ibid.
Æris fodinæ prope *Prasiadem*, v. 17.
Ærei viri *Psammiticho* auxiliantur, ii. 152.
Æreus *Jupiter* et *Neptunus*, ix. 80.
Æreum totum *Mardonii* præsepe, ix. 69.
Æsanius, *Grini* pater, iv. 150.
Æschines, *Nothonis* filius, vi. 100. non sinit *Atheniensium* auxiliorum quatuor millia secum perire, ibid.
Æschreus, *Lycomedis* pater, viii. 11.
Æscritionia tribus, iii. 26.
Æschylus *Euphorionis* filius, ii. 156.
Æsopus fabularum scriptor, ii. 134.
Æstas ubi semper nubila est, iv. 28.
Æstatis et hiemis simulacra, ii. 121.
Æthiopie regno solus *Sesostris* *Ægypti* rex potitus, ii. 110.
Æthiopie situs extremus, iii. 114. ejus descriptio et quarum rerum ferax sit, ibid.
Æthiopes quomodo reddit mansuetiores, ii. 30. pudenda circumcidunt, ii. 104.
Æthiopes *macrobi*, unde tam longæ vitæ iii. 23. quales homines, iii. 20, etc. eorum regis

- cum Ichthyophagis, Cambysis legatis colloquia, iii. 21, 22, *etc.* adversus eos infelix Cambysis bellum, iii. 17, 25 *etc.*
- Æthiopes alii Ægypto contermini a Cambyse subacti, iii. 97. eorum semen, domus, *ibid.*
- Æthiopes nomades, ii. 29.
- Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium, vii. 69, 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, *ibid.*
- Æthiopum genitura nigra, iii. 101.
- Æthiopicus lapis, ii. 134.
- Ætolus Males Agaristæ procus, vi. 127. germanus Titormi, *ibid.*
- Affines Medi et Persæ similiter colunt, *ibid.*
- Africæ termini, ii. 17. deserta, ii. 32.
- Africæ superiora æstas semper obtinet, ii. 26. *vide* et Libya.
- Africus ventus pluviiosissimus, ii. 25.
- Agæus Onomasti pater, vi. 127.
- Agamemnon Pelopides, vii. 159. Orestis pater, i. 67.
- Agarista, Clisthenis filia, Græcorum præstantissimo destinata, vi. 126. ejus proci totius Græciæ præstantissimi juvenes, vi. 127. nubit Megacli, vi. 130. ejus liberi, vi. 131.
- Agarista, Hippocratis ex Agarista, nati filia, *ibid.* Xanthippo nupta, *ibid.* ejus visum in somnis, *ibid.* Periclis mater, *ibid.*
- Agasicles, vir Halicarnasseus, i. 144. legem Apollinis Triopii ausus violare, *ibid.*
- Agathoërgi Spartæ, i. 67.
- Agathyrsi, iv. 102, 125. eorum mores et instituta, iv. 103.
- Agathyrqus, Herculis filius, iv. 10.
- Agbalus pater Merbali, vii. 98.
- Agbatana Syriæ i. 98. iii. 62. et eorum exstructio atque situs, i. 98.
- Agbatana Mediæ, iii. 65.
- Agenor Cilicis Phœnicis pater, vii. 91.
- Ager Caici, vi. 28. Crestonicus, et Præonius, vii. 124. Plataënsis, ix. 15. Carystius, ix. 104.
- Agricolatores contemptissimi apud Thraces, v. 6.
- Agricultura Ægyptiorum quibusd. nulla, ii. 14.
- Agesilaus Doryagi filius, vii. 204.
- Agesilaus Hippocratidæ filius, viii. 131.
- Agetus, Alcidis filius, vi. 61. uxorem suam amico Aristoni collocat dolo adactus, vi. 62.
- Agger visu mirabilis a Nitocri aggestus, ii. 185.
- Agger Samiorum, iii. 60.
- Agis Menaris pater, vi. 65.
- Agauriæ Cecropis filiæ templum, viii. 53.
- Aglomachi turris, iv. 164.
- Agora, oppidi nomen, vii. 58.
- Agrianes fluvius, iv. 90.
- Agrianes pop. v. 16.
- Agyllenses vel Agyllai, i. 167. mala illis immissa propter Phocenses, *ibid.*
- Ahenum ex aculeis sagittarum factum in Scythia, ejusque descriptio, iv. 81.
- Ahenum a Samiis factum ad exemplum crateris Argolici, iv. 152.
- Ajax pater Philæi, vi. 35.
- Ajax Telamonis fil. pro heroë habitus, v. 66. ab Homero celebratus, ii. 28. a Græcorum classe invocatur, viii. 64. ab iis victoribus navis ad Salaminem ei reposita, vii. 121.

Aimnestus Spartiata, Mardonii
interfector, ix. 63. ejus interi-
tus cum trecentis aliis, *ibid.*
Alabanda urbs Phrygiæ, viii.
136.
Abandenses in Caria, vii. 195.
Alæ in humeris visæ, i. 209.
Alalia a Phocænsibus condita,
i. 165.
Alarodii, iii. 94. cum Xerxe mi-
litantes, vii. 79. eorum arma-
tura et dux, *ibid.*
Alazir Barcæorum rex, iv. 164.
ejus interitus, *ibid.*
Alazones, iv. 17, 52.
Albæ columnæ, sic dictus locus,
v. 118.
Albus murus Memphiticus, iii.
91.
Album litus, *vide* in Leuce acte.
Alcæus, Herculis filius, i. 7.
Alcæi poëtæ fuga, v. 95. ejus
arma suspenderunt in Sigeo
Athenienses, *ibid.*
Alcámenes Telecli filius, vii. 204.
Alcetes pater Amyntæ, viii. 39.
Alcibiades Clinix pater, viii. 17.
Alcides Ageti pater, vi. 6.
Alcimochus Euphorbi pater, vi.
101.
Alcimus Mentoris pater, ii. 7.
Alcinor et Chromius Argivi, i.
82.
Alcmæon Megaclis filius, vi.
125. ejus officium erga Lydos,
et Cræsi in eum ob id mu-
nificentia, *ibid.* quomodo se
auro ridicule oneravit, *ibid.*
ejus domus inde divitiæ, *ibid.*
alia Cræsi in illum beneficia,
ibid. victor in Olympicis, *ibid.*
idem Megaclis pater, vi. 127.
Alcmæonidæ obnoxii crimine pi-
aculati, i. 61 profugi Athenis
propter Pisistratum, i. 64, et
Pisistratidas, v. 62. ipsi Persas
in Athenienses excitarint nec-

ne, vi. 121. tyrannorum et ty-
rannidis hostes maximi, *ibid.*
123. clypeum ex composito
Persis ostenderint necne, vi.
115, 124. eorum laus, vi.
123. per Græciam quomodo
celebres facti, vi. 125, 126.
Alcmæonides, v. 62 et 66, vi.
125.
Alcmæna mater Herculis. ii. 43,
145.
Alcon Molossus e procis Aga-
ristæ, vi. 127.
Alæx ludus a Lydis inventus, i.
94.
Alæx lusus Cereris et Rhampsini-
ti, ii. 12.
Alæx Minervæ templum, i. 66,
IX. 69:
Aleius campus Ciliciæ, vi. 95.
Aleuæ filii, vii. 130. ix. 57.
Aleuadæ Thessaliæ reges, vii. 6.
eorum nuncii ad Xerxem missi
ut succurrat contra Græcos,
Thessalis invititis, vii. 172.
Alexander, Priami filius, i. 3.
Helenæ raptor, i. 3. ii. 113.
ejus cum Helena in Ægy-
ptum adventus, *etc.* ii. 13, 14,
etc. ex Sparta triduo Ilium
pervenit, ii. 117.
Alexander Macedo, Amyntæ
filius, v. 19 vii. 173. viii. 139.
ejus genus, viii. 139. vetusta
origine Græcus, v. 22. ix. 44.
Persarum insolentem libidi-
nem in convivio ulciscitur, v.
20. ejus prudentia, v. 21. in
Olympia cursor primo proxi-
mus, v. 22. Macedonum ty-
rannis quomodo ad eum per-
venit, viii. 137. Athenienses
hortatur ad paciscendum cum
Mardonio, viii. 140. Atheni-
ensibus Mardonii causam pro-
dit, ix. 43, 41. aurea ejus apud
Delphos statua, viii. 121.

Alilat, eadem Arabibus quæ Urania, iii. 8.

Alitta, Venus dicta ab Arabiis, i. 131.

Alizones pop. iv. 52.

Allesus Sidonii Tetramnesti pater, vii. 98.

Alluvione fluminis agros decurtatos compensat Ægypti rex, ii. 109. in Alopecis Atticæ bustum Anchimolii, v. 63.

Alpeni vicus, vii. 176, 177, 229.

Alpénus oppidum, vii. 216.

Alpheus et Maron Orsiphanto geniti, vii. 227. eorum virtus ad Thermopylas, ibid.

Alpis fluvius, iv. 49.

Alus, urbs Achaïæ, vii. 173, 197.

Alyattes, Sadyattæ successor in regno Lydiæ, i. 16. ejus acta memoratu digna, i. 16, 17, *etc.* qua ratione Miletum obsidebat, i. 17. ejus morbus, i. 19. cum Thrasybulo pactiones init i. 21. donaria ab eo Delphos missa, i. 25. ejus obitus, ibid. ejus sepulchrum quale, et a quibus constructum, i. 93. ejus filius Pantaleon, i. 92. filia Ariena, i. 74.

Amasis Ægypti rex, i. 30. ad eum se confert Solon, ibid. ejus cum Cræso fœdus, i. 77. ejus res gestæ cum Apria, quem regno pepulit ii. 162, 163, 169. ejus cum Cyrenæis amicitia, ii. 181. ejus res gestæ aliæ, solertia, contemptus, mores et ingenium, ii. 172, 173, 174. ejus opera magnifica, ii. 175, 176. ejus picturati thoraces, iii. 47. ejus litteræ ad Polycratem, iii. 40. cum Polycrate jus hospitii solvit propter ejus nimiam, felicitatem, iii. 43. Græcorum amator, ii. 178.

donaria in Græciam ab eo missa, ii. 182. primus Cyprum cepit et tributariam fecit, ibid. contra eum Cambysis expeditio, iii. 1. uxorem Cyrenæam ducit et quid ipsi acciderit, ii. 181. Cambysen deludit, missa Apriæ filia pro sua, iii. 1. Cambysis contra eum expeditio, ibid. ejus obitus, iii. 10. sepulchrum, ibid. in ejus cada ver Cambysæ contumelia, iii. 16.

Amasis, vir Maraphius, dux Pers. contra Barcæos, iv. 167. ejus contra Barcæos commentum dolosum, iv. 201. ob Cyrenen non direptam pœnitentia ducitur, iv. 203.

Amathuntis obsidio, v. 104, 105, 108, *etc.*

Amathusii, v. 104.

Amaxampeus fons, iv. 52. locus etiam unde fluit, sic dictus, ibid.

Amazones, Æorpata a Scythis appellatæ, iv. 110. earum cum Græcis bellum, ibid. earum cum Sauromatis bellum, quomodoque agnitæ sunt esse feminæ, iv. 110, 111. quomodo cum Scythis mixtæ, iv. 113, 114. viros suos Scythas a parentibus quomodo et quo abduxerint, iv. 114, 115, 116. linguam Scytharum ediscunt quum hi non possent illarum, iv. 114.

Amazonum filia expeditionem fecerunt in Atticam, ix. 27.

Amestris, Otanis filia, vii. 61. Xerxis uxor, vii. 61, 114. ejus amiculum, ix. 108. crudelitas in uxorem Masistæ, ix. 111. Amiantus Agaristæ procus, vi. 127.

Amicus solers possessio pretio-

- sissima, v. 24. amici casum flet
 Psammenitus, non liberorum,
 causamque reddit, ii. 14.
 Amiculum Sylosontis, iii. 139,
 140. amiculum Amestris, ix.
 108.
 Amilcar Hannonis filius, vii. 165.
 Carthaginiensium rex et ejus
 res gestæ et interitus, vii.
 165, 166, 167. ipsi sacrificia
 instituta, vii. 167.
 Aminias Palleneus, vir Atheni-
 ensis, vii. 84. Artemisiam fu-
 gientem insequitur, viii. 93.
 ejus virtus et præstantia in
 pugna navali, *ibid.*
 Aminocles Critini fil. vii. 190. e
 naufragio classis Persicæ dives,
ibid.
 Amitres dux classis cum aliis a
 Xerxe relictus, viii. 130.
 Ammonis oraculum in Africa,
 i. 46. ii. 32. ejus origo, ii. 55.
 Ammon Jovem appellant Æ-
 gyptii, ii. 42.
 Ammonii populus, iv. 181. Æ-
 gyptiorum et Æthiopum co-
 loni, ii. 42. adversus eos Cam-
 bysis expeditio infelix, iii. 25,
 26.
 Ammoniorum rex Etearchus, ii.
 32.
 Amompharetus Spartiata, ix. 52,
 53, *etc.* ejus virtus, ix. 70.
 Amomphareti sacerdotis sepul-
 crum apud Lacedæmonios, ix.
 84.
 Amoribus puerorum dediti Per-
 sæ et Græci, i. 135.
 Amores quomodo tractent Cau-
 nii, i. 172.
 Amorgis Persarum ducis interi-
 tus, v. 121.
 Ampa urbs, vi. 20.
 Ampelos promontorium Toro-
 naum, vii. 122.
 Amphiarai oraculum, l. 46. viii.
 134. verax a Cræso repertum,
 i. 49. eique donaria a Cræso
 missa, i. 52. Amphiarus, Am-
 philochi pater, iii. 91. Amphi-
 arai delubrum, viii. 134. Am-
 phiarai expeditio in Thebas,
 carmen Homeri, ii. 9.
 Amphicræa urbs, viii. 33.
 Amphicrates Samiorum rex, iii.
 59.
 Amphictyones, ii. 180. epigram-
 matis et cippis ornarunt Le-
 onidem et alios ad Thermop.
 duces, vii. 228. eorum sedilia,
 vii. 200. templum quod nunc
 Delphis est quot talentis con-
 struendum locarint, ii. 180. v.
 62.
 Amphictyonis delubrum, vii.
 200.
 Amphictyonidis Cereris tem-
 plum, *ibid.*
 Amphilochus, Amphiarai filius,
 iii. 91. colonia ab eo deducta,
ibid.
 Amphilochus Troja ejectus, vii.
 91.
 Amphilytus Acarnan ariolus, i.
 62.
 Amphimnestus proculus Agari-
 stæ, vi. 127.
 Amphionis filia clauda, v. 92.
 Amphissa urbs, viii. 32.
 Amphitryon Herculis pater di-
 ctus, vi. 53. et Alcmena Her-
 culis parentes, ii. 43. Amphi-
 tryonis tripus, v. 59.
 Ampraciota, ix. 28.
 Amyntas rex Maced. a Mega-
 byzo poscitur aquam et ter-
 ram, v. 17. Hippiaæ fautor, v.
 94. ejus prudentia circa Per-
 sas nuncios insolenter se ge-
 rentes, v. 18, 19. Alexandri
 pater, vii. 173. viii. 136, 139.
 ut et Gygææ, viii. 136. Al-
 cete filius, viii. 139.

Amýntas Bubaris fil. viii. 136.
 Amyrgii Scythæ, vii. 64.
 Amyrtæus rex Ægypti: ii. 140.
 pluribus malis Persas affecit,
 iii. 15.
 Amytheon Melampodis pater,
 ii. 49.
 Anacharsis sapiens, iv. 46. ejus
 genus et dignitas apud reges
 Scytharum, iv. 76. pervigilium
 Matri deorum agit, ibid. ejus
 de Græcis et Lacedæmoniis
 dictum, iv. 77. ejus cædes, et
 causæ hujus, iv. 76. eum no-
 visse se negant Scythæ, ibid.
 Anacreon Teius familiaris Poly-
 crati, iii. 121.
 Anactorii, ix. 28.
 Anaphes, Otanis filius, dux Cis-
 siorum in Xerxis exercitu, vii.
 62.
 Anaphlystus populus Atticæ, iv.
 99.
 Anaua Phrygiæ urbs, vii. 30.
 Anaxander Eurycratis fil. vii.
 204.
 Anaxandrides, Leontis filius,
 Spartæ rex, i. 67. v. 39. vii.
 204. ejus duæ uxores, altera
 jussu Ephorum ducta, et
 liberi ex iis, v. 39, 40, 41, 42.
 quatuor filii, vii. 205 Anaxan-
 drides Theopompi filius, viii
 131.
 Anaxilaus Archidami filius, viii.
 131.
 Anaxilaus Cretinei fil. vii. 165. in
 matrimonium duxit Terilli fi-
 liam, ibid. Rhegii tyrannus,
 vi. 23. vii. 167. Scythæ regis
 hostis, consilium dat Samiis
 Zanclam occupandi, vi. 23.
 Anchimolius, Asteris filius, ad
 pellendos Pisistratidas Sparta
 missus, v. 63. ejus interitus,
 ibid ejus sepulcrum, ibid.

Ancillarum opus maximum circa
 Alyattis sepulcrum, i. 93.
 Ancora fārrea a Sophane gestari
 solita in prælio, ix. 73.
 Andericca regionis Cissix, vi.
 119.
 Andrii pecunias Themistocli dare
 negant, viii. 111.
 Androbulus Timonis pater, vii.
 141.
 Androcratis herois fanum, ix. 25.
 Andromeda Persei uxor, Persen
 ex eo peperit, vii. 61. Cephæi
 filia, ibid. et 150.
 Androdamas Theomestoris pa-
 ter, viii. 85. ix. 90.
 Androphagi, iv. 18. 102. 106.
 eorum mores et descriptio, iv.
 106. eorum fuga, iv. 125.
 Androsphinges, ii. 175.
 Andrus, v. 31. a Græcis obses-
 sa, cur, viii. 111.
 Andrus Myronis pater, vi. 126.
 Aneristus Sperthiei pater, vii.
 134.
 Aneristus alius, Sperthiæ filius,
 vii. 137.
 Angaríon Persæ quid apellent,
 viii. 98.
 Angites flumen, vii. 113.
 Angrus fl. iv. 49.
 Anguis ingens arcis custos in
 templo ab Atheniensibus ob-
 servatus, viii. 41.
 Anguilla sacro Ægyptiis, ii. 72.
 Animalia quæ ab hominibus
 comeduntur, feracia et fetu-
 osa: quæ noxia sunt, parum
 fetuosa, iii. 107. animalia in
 saxis primi sculperunt Æ-
 gyptii, ii. 4. animalia quomo-
 do in suis vestibis pingant
 qui Caucasum incolunt, i. 203.
 animal nullum interimunt Indi
 quidam, iii. 100. animalia, tam
 volucres quam quadrupedes.

- in India majora quam aliis in locis, iii. 106. præter equos, ibid.
- Animam hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primidixerunt Ægyptii, ii. 123. quod sibi quidam Græcorum vindicarunt, ibid.
- Animus hominum habitat in auribus, vii. 59.
- Annon, v Hannon, vii. 39.
- Annum primi Ægyptii compere-
runt et distinxerunt in men-
ses, ii. 4. anni humanæ vitæ
lxx. i. 32. anni vitæ Æthio-
pum, et Persarum, iii. 22, 23.
annorum xv. millia a Dionyso
ad Amasin regem numerant
Ægyptii, ii. 145.
- Annulum signatorium gestant
Babylonii singuli, i. 195.
- Annulus Polycratis signatorius,
iii. 41.
- Anomia facilis inter gentes li-
beras, i. 95.
- Anoprea, via et mons, vii. 216.
- Anseres occiduntur in Ægypto,
ii. 45.
- Antacæi, cete ingentia sic dicta,
iv. 53.
- Antagoras Hegetoridæ pater, ix.
76.
- Antandrus ab Otane capta, v. 26.
- Antandrus Pelasgis, vii. 42.
- Anthela oppidum aut vicus, vii.
176, 200.
- Anthemus Hippiae oblata, v. 94.
- Antichares Eleonius, v. 43.
- Anticyra urbs, vii. 198.
- Antidorus Lemnius a Xerxe ad
Græcos transfugit, viii. 11.
- Antiochus, Tisameni pater, ix.
33.
- Antipater, Orgis filius, vii. 118.
Xerxianas ut excepit copias,
ibid.
- Antiphemus, vii. 153.
- Antrum Corycium, viii. 36.
- Antylla urbs, ii. 98. in calcea-
menta datur uxori ejus qui in
Ægypto regnat, ibid.
- Anysis rex Ægypti, successor
Asychis, cæcus, ii. 137. fuga-
tur a Sabaco, ibid. ubi interim
latuerit et ut imperium suum
recuperarit, ii. 140.
- Anysis urbs, ii. 137.
- Anysia plaga, ii. 166.
- Anysus pater Tetramnesti, vii.
98.
- Aparytæ pop. iii. 91.
- Apaturia festa, i. 147. ii. 29.
- Aper immanis Mysorum deva-
stat opera, i. 36. in Africa
nullus, iv. 192.
- Apes loca trans Istrum an obti-
neant, v. 10. animal omnino
frigoris intolerans, ibid.
- Aphetæ, loci nomen, vii. 193.
viii. 6.
- Aphidnæ Tyndaridis proditæ,
ix. 73.
- Aphidnæus Callimachus, vi. 109.
- Aphrodisias insula, iv. 169.
- Aphthitana plaga, ii. 166.
- Aphytis urbs, vii. 122.
- Apia, Tellus dea Scythiis, iv. 59.
- Apianus fluvijs, vii. 129, 196.
- Apis urbs, ii. 18.
- Apis Ægypti. Deus, Græcis E-
paphus, ii. 133. iii. 27. 28. ejus
descriptio, signa, iii. 28. quum
apparet, Ægyptiorum festum,
ibid. aula ejus, ii. 153. illusus
a Cambyse et vulneratus, ii.
ii. 29. moritur eo vulnere,
ibid.
- Apollo, Græcorum Deus, i. 90.
præcipue a Cræso cultus, ibid.
invocatus a Cræso, ignem py-
ræ exstinguit, i. 87. enumerat
sua in Cræsum beneficia, i.
91. Apollo Sileni Marsyæ
pellem ubi suspendit, vii. 26.

- Apollo Ismenius, i. 92. viii.
 134. ejus templum, v. 59. viii.
 134. Apollo Triopius, i. 144.
 Apollinis oraculum apud Ægypt.
 ii. 83. Apollo, Osiris apud Ægypt.
 seu Dionysi, et Isidis filius, ii. 156.
 a Latona nutrice occultatus, ibid.
 Apollo ad Metapontinos solos Italorum
 venit, iv. 155. Apollo, Ægyptiace
 Orus, ii. 156. Scythice, OEtosyrus,
 iv. 59. Apollinis templum Bute,
 ii. 155, 156. Apollinis templum a
 Milesiis structum, ii. 78. Apol-
 linis delubrum apud Abas, viii.
 33. cultus Spartæ, vi. 57. Apol-
 linis Ptoi fanum, viii. 135. Apol-
 linis fons, iv. 158. Apollinis simulacrum
 apud Laconicam in Thornace, i. 69.
 Apollinis arma sponte apparentia
 Delphis, viii. 37.
 Apollonio in Ponto Euxino, iv. 90
 et 93.
 Apollonia in sinu Ionio, iv. 91.
 ubi sacræ solis oves, ix. 93.
 Apolloniates ager, ibid.
 Apollophanes Bisaltis pater, vi. 26.
 Apologus Cyri ad Iones, i. 141.
 Apries Ægypti rex, Psammis filius,
 regum longo tempore fortunatissimus,
 ii. 161. res ab eo gestæ, ibid.
 Afri Cyrenenses ad eum deficiunt,
 iv. 159. ab eo Ægyptii desciscunt,
 rege electo Amasi, ii. 161, 162.
 Ab Amasi prælio victus, et vivus
 captus, ii. 169. ejus interitus et
 sepultura, ibid.
 Apsinthii v. Absinthii Thraces,
 vi. 34. Plesthoros indigenæ deo,
 Oeobazum immolant, ix. 119.
 Aqua sacrificant Persæ, i. 131.
 aqua quomodo importetur in arida
 Syriæ loca, iii. 6. aquam in arida
 loca quomodo deportarit per canalem
 Arabum rex, iii. 9. aqua quædam adeo
 invalida, ut nihil super eam innatare
 possit, sed omnia vel ligno leviora in
 profundum eant, iii. 23. aqua fontana
 miræ apud Ammonios naturæ, iv. 181.
 alia similis, iv. 182. aqua Stygis,
 iv. 74. perque eam jusjurandum,
 ibid. miro labore et impensis petita
 ab Samiis, iii. 60.
 Aquiminaria Delphos a Cræso missa,
 i. 51.
 Ara Delphis a Chiis donata, ii. 135.
 ara Apollinis ab Aristeo extrui jussa,
 iv. 155. ara Dianæ Orthosiarum,
 iv. 87. Jovis forensis, v. 46. ara
 ventis statuta in Thyiæ æde, vii. 178.
 ara Herculis, vii. 176.
 Aras non extruunt Persæ, i. 131.
 aras primi statuere Ægyptii, ii. 4.
 aræ et delubra præterquam Marti in
 Scythia nulla, iv. 59.
 Arabiæ situs et qualis ea regio iii. 107.
 ejus jucundissimus odor, iii. 112.
 Arabiæ mons, ii. 8.
 Arabiæ humus, ii. 12.
 Arabes cum mulieribus suis ut misceantur,
 i. 198. maxime fidem servant inter
 homines, iii. 8. fœderis apud eos ineundi
 mōs, ibid. Dario immorigeri, iii. 88.
 tributorum immunes, iii. 91. Cambysi
 adiutum permiscere in Ægyptum, iii. 9,
 88. millena talenta thuris Dario
 pendunt, iii. 99. Arabum in exercitu
 Xerxis dux et armatura, vii. 69.
 Arabes camelis vehuntur in bello, vii. 86.

- Arabicus sinus, ii. 11. iv. 39.
 Ararus fluvius, iv. 48.
 Aratrum in Scythicam regionem
 ex cælo demissum, iv. 5.
 Araxes fluvius, i. 202. ejus ac-
 colæ, ibid. contra solem o-
 rientem fluit, iv. 40. ponte
 junctus a Cyro, i. 205.
 Arbores fructus odore, perinde
 ut vinum, inebriantes, i. 202.
 Arbores omnes in Thera præ-
 ter unam aridæ factæ, iv.
 151.
 Arcades, i. 146. ii. 171. v. 49.
 Arcadas invasuri Lacedæmo-
 nii a Pythia prohibentur, i. 66.
 Arcades glandivori, ibid. eos
 contra Spartam sollicitat Cleo-
 menes, vi. 74.
 Arcesilaus Batti filius rex Cy-
 ren. iv. 159.
 Arcesilaus alius Batti felicitis fil.
 iv. 160. ejus clades ab Afris
 accepta, ibid. interitus a fratre
 strangulati, ibid.
 Arcesilaus alius Batti claudi fil.
 iv. 162. in Samum profugit,
 ibid. redux in patriam Cy-
 renen oraculi immemor, ejus-
 que crudelia facinora, iv. 164.
 Cambysi Cyrenen tradidit tri-
 butariam, iv. 165. ejus interi-
 tus, iv. 164.
 Archander, Danaï gener, Phthii
 filius, Achæi nepos, ii. 98.
 Archandri urbs, ii. 97.
 Archelai, tribules Sicyone, v. 68.
 Archelaus Agesilai filius, vii. 204.
 Archestratidas Athenagoræ pa-
 ter, ix. 90.
 Archiæ et Lycopæ virtus ad Sa-
 mum, iii. 55.
 Archias alius Samii filius, ibid.
 Archidamus, Zeuxidami filius,
 vi. 71.
 Archidamus Anaxandridæ filius,
 viii. 131.
 Archidices nobilis meretricis fa-
 ma per Græciam, ii. 135.
 Archilochus Parius, i. 12. ejus
 iambus trimeter, ibid.
 Architecti: Eupalinus, iii. 60.
 Rhæcus, ibid. Mandrocles Sa-
 mius, iv. 87.
 Arcu utendi Scytharum artifi-
 cium, i. 73. arcus ab Æthiope
 Persarum regi missus, iii. 21,
 30. arcus Herculis, iv. 10. ar-
 cus semper intentus rumpitur,
 ii. 173.
 Ardericca vicus Assyriæ, i. 185.
 Ardys, Gygis filius, Sadyattæ
 pater, Sardium tyrannus, et
 ejus gesta, i. 15.
 Areius pagus sive Areopagus A-
 theniensium, viii. 52.
 Arena aurosa, iii. 102. arenæ cu-
 muli Cambysis exercitum ob-
 ruunt, iii. 26.
 Argadeus, Ionis filius, v. 66.
 Argæus Philippi pater, Perdiccæ
 filius, viii. 139.
 Arganthonius Tartessi rex, i. 163.
 ejus longævitas, ibid. ejus cum
 Phocænsibus amicitia, i. 163.
 ejus mors, i. 165.
 Argentum apud Scythas non in
 usu, iv. 71. nec apud Massa-
 getas, i. 215. argentum Ary-
 اندicum, iv. 166. argenti fe-
 rax Lydia, v. 49.
 Argentifodina prope Macedoni-
 am, v. 17.
 Argia, Aristodemi uxor, vi. 52.
 Argilus urbs, vii. 115.
 Argiopius, loci nomen, ix. 56.
 Argippæi pop. qui eorum mores,
 victus, etc. iv. 23.
 Argis et Opis virgines Hyper-
 boreæ, iv. 35. earum hynni,
 sepulcrum, ibid.
 Argo navis, vii. 193. fabricata,
 iv. 179.

- Argon, *Argon*, primus Heraclidarum, Sardinum rex, i. 7.
- Argos olim Græciæ civitates omnes antecellens, i. 1. Argos viris desolatum a servis tenetur, vi. 83. Argos Persis quam amicum, vii. 150. ab Homero celebratum maxime, ii. 28.
- Argi lucus a Cleomene incensus, vi. 80.
- Argivorum regio, i. 75. et 76. 82.
- Argivi mercede a Pisistrato conducti contra Athenienses, i. 61. eorum totidem cum ccc, Lacedæmoniis contentio de loco Thyrea, i. 82. Argivorum clades, ibid. et eorum lex ideo tonsis capitibus esse velle, donec Thyreas recuperarent, et mulieribus aurum gerere interdictum, i. 82. Argivi musica præstantes inter Græcos, iii. 131. Argivi contra Athenienses ab Æginetis arcessuntur, v. 66. multam indicunt Æginetis, et recusantibus, auxilia negant, vi. 92.
- Argivorum clades a Cleomene, vi. 78, 79. Argivorum servi res et magistratus, urbe ea clade afflictâ, suscipiunt, vi. 83. et a filiis cæsorum post ejecti, Tirynthem obtinent, ibid. eorumque bellum diuturnum cum dominis, ibid. Argivorum sex millia a Lacedæmoniis interempta, vii. 148. cum Lacedæmoniis pacisci volunt, vii. 148. sed partem imperii a Lacedæmoniis poscunt in bello Persico, ibid. oraculum consulunt an auxilium contra Medos ferre debeant, ibid. nuntii ab iis Susa missi, vii. 151. Persam in Græciam arcessisse feruntur, vii. 152. eorum cum Persis affinitas, vii. 150. mittunt nuncium ad Mardonium, ix. 12. Argivi contra Thebas cum Polynice militantes, ix. 27.
- Argivæ feminae a Phœnicibus raptæ, i. 1. Argivarum mulierum furor et insania, ix. 34.
- Argonautarum posteri Minyæ, a Lemno ejecti, a Lacedæmoniis recepti, et circa utrosque acta, iv. 145, etc.
- Ariantas rex Scytharum, iv. 81.
- Ariabignes, Darii filius, præfectus classi Xerxis, vii. 97. viii. 89. Xerxis frater, viii. 89. ejus interitus, ibid.
- Ariapithes rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, ibid.
- Ariaramnis Persæ interitus, viii. 90. in arida loca aquam quomodo per canalem deportavit Arabum rex, iii. 9.
- Aridolis Alabandensium tyrannus, vii. 195.
- Arienis Alyattis filia, i. 74. Astyagi nubis fœderis causa servandi, ibid.
- Arietes Thebanis Ægyptiis sacri, ii. 42.
- Arii pop. iii. 93. eorum in exercitu Xerxis armatura et dux, vii. 65.
- Arii olim dicti Medi, vii. 62.
- Arima Scythæ unum vocant, iv. 27.
- Arimaspi, iii. 116. viri unoculi, iii. 116. iv. 27. qui et ubi, iii. 116. iv. 13.
- Arimaspei versus, iv. 14.
- Arimnestus Platæensis, ix. 72.
- Ariomardus, Artyphii germanus, Caspiorum dux, vii. 67.
- Ariomardus, Darii et Parmyis filius, vii. 78. dux Moschorum et Tibarenorum, ibid.
- Arion Methymnæus, citharæ-

- dus, i. 23. primus docuit di-
 thyrambum, *ibid.* de delphino,
 insidente Arione, i. 24. ejus
 donarium apud Tænarum, *ibid.*
 Ariphron Xanthippi pater, vi.
 131. 136. vii. 33. viii. 131.
 Arisba Methymnæis subjecta, i.
 151.
 Aristagoras Cymæus, iv. 138.
 Aristagoras Heraclidis filius Cy-
 mæus captus, v. 37. dimissus,
ibid.
 Aristagoras Cyzicenus, iv. 138.
 Aristagoras, Molpagoræ filius,
 Histiaei gener, ac consobrinus,
 v. 30. Mileti procurator, *ibid.*
 a Naxiis exulibus sollicitatur
 ad eos reducendos, *ibid.* rebel-
 lionis Ionicæ autor, v. 36, 37.
 circa eum et Naxios acta, v.
 33, 34. manifesto a Dario de-
 ficit, v. 37. isonomiam insti-
 tuit, et tyrannos evertit, quasi
 ipse alienus a tyrannide, v. 37,
 38. Spartam missus ad socie-
 tatem comparandam, v. 38. et
 ejus cum Cleomene acta, v.
 49, 50, 51. Sparta frustra ex-
 cedit, v. 51. Athenas venit,
 eosque ad belli societatem in-
 ducit, v. 97. Pæones ad de-
 fectionem sollicitat, v. 98. ex-
 peditio ejus contra Sardis, v.
 99, 100. vii. 8. turbis tantis
 commotis, consilii inopia la-
 borat, v. 124. ejus interitus,
 v. 126.
 Aristagoras Hegesistrati pater,
 ix. 90.
 Aristetas Adimanti filius Corin-
 thiis, vii. 137.
 Aristetas Proconnesius, versifica-
 tor, Caustrobii filius, iv. 13,
 15. *ubi* de ejus præstigiis. ejus
 statua, iv. 15.
 Aristides Lysimachi filius, viii.
 79, 95. Atheniens. in exilium
 a populo ejectus, viii. 79. The-
 mistocli haud amicus, *ibid.* si-
 multatem missam facit pro
 bono communi patriæ, *ibid.*
 vir optimus Atheniensium at-
 que justissimus, *ibid.* nuncium
 affert Græcis, eos undique ad
 Salaminem circumventos, viii
 79. 81. Persas multos interficit,
 viii. 95. dux Atheniensium
 ad Platæas, ix. 28.
 Aristocrates, Casambi pater, vi.
 73.
 Aristocratia, iii. 81, 82.
 Aristocyprus, Soliorum rex, v.
 113. ejus interitus, *ibid.*
 Aristodemus pater Eurysthenis
 et Proclis, iv. 147. viii. 131.
 ejus interitus, vi. 52. Aristode-
 mus Spartiata a Leonida re-
 missus emanet e prælio, vii.
 229, 230. fugax dictus, et pro-
 bro notatus, vii. 231. infami-
 am in pugna ad Platæas delet,
 vii. 231. ix. 71. in qua occum-
 bens honore defunctorum ca-
 ret ob detractores, ix. 71.
 Aristodemus, Aristomachi filius,
 vii. 204.
 Aristodicus, Heraclidis filius, Cy-
 mæus, i. 158. oraculum ut ten-
 tarit, i. 159.
 Aristogiton et Harmodius, Ge-
 phyraei, interfectores Hip-
 parchi, v. 55
 Aristolaidis filius Lycurgus, i. 59.
 Aristomachus Cleodæi filius, vi.
 52. vii. 204. viii. 131.
 Ariston Byzantius, iv. 138.
 Ariston rex Spartæ, i. 67. vi. 6.
 circa ejus uxores duas et ter-
 tiam acta, vi. 61, 62, 63. quo
 commento ab amico Ageto
 uxorem abduxit, vi. 62. ejus
 dictum super filio nato Dema-
 rato, vi. 63. ejus uxor ex herocœ
 Astrabaco gravida, vi. 69.

- Aristonice Pythia**, vii. 140.
Aristonymus Clisthenis pater, vi. 126.
Aristophantus, Cobonis pater, vi. 66.
Aristophilides Tarentinorum rex iii. 136.
Arizanti Medorum gens, i. 101.
Arizus Gergis pater, vii. 82.
Arma sacra sponte extra templum Delphicum apparent, viii. 37.
Armenii cum Xerxe militantes, vii. 73. eorum armatura et dux, *ibid.*
Armenii pecuarii, i. 194. v. 49.
Armenius mons, i. 72.
Arpoxais Targitai apud Scythas filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
Arsamenes Darii filius, Utiorum et Mycorum dux, vii. 68.
Arsames, pater Hystaspis, i. 209, vii. 11. avus Darii, vii. 224.
Arsanes Darii filius et Artystonæ Cyrii filiz dux Arabum et Æthiopum, vii. 69.
Artaba, mensura Persica, i. 1. 2.
Artabanus Hystaspis filius, Darii frater, Xerxis patruus, iv. 83. bellum contra Scythas Dario dissuadet, iv. 83. ejus oratio qua Xerxi dissuadet bellum Græcis inferre, vii. 10. 11. ejus mirum in solio regio somnium, vii. 17. 18. ejus de Xerxis expeditione, et copiis cumque Xerxe colloquium, vii. 46, 47, 48, *etc.* Susa a Xerxe remissus, commisso regno, vii. 52, 53.
Artabanus Artyphii pater, vii. 66.
Artabanus Bagascis pater, vii. 76.
Artabates Pharnazathris pater, vii. 65.
Artabazus Pharnacis fil. ix. 40. Chorasmiorum et Parthorum dux, vii. 66. viii. 126, cum Mardonio remanet in Europa, *ibid.* Potidæam obsidet, viii. 127. Olynthum capit, viii. 127. ad Potidæam maris æstu et restagnatione male affligitur, viii. 129. dissuasor relinquendi in Græcia Mardonii et pugna contra Græcos a Mardonio suscipiendæ, ix. 61, 66. ejus fuga, defuncto Mardonio, ix. 66. *et seq.* fuga quomodo per Thessaliam sit elapsus, ix. 89.
Artace urbs, iv. incensa, vi. 33.
Artachæes fossæ apud Acanthum faciendæ præfectus, vii. 117. ejus statura, *ibid.* interitus et funus, *ibid.* ei sacrificant Acanthii ex oraculo, *ibid.*
Artachæus Artæi fil. vii. 21.
Artachæus, Otaspis pater, vii. 63.
Artachæus Artayntæ pater, viii. 130.
Artæi olim, qui Persæ, vii. 61.
Artæus Artachæi pater, vii. 21.
Artæus Azanis pater, vii. 66.
Artanes Darii frater, vii. 224.
Artanes fluvius, iv. 49.
Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus, v. 25, 30, 73. sollicitatur ab Aristagora ad reducendos Naxiorum exules, v. 31. una contra Ionas delectus imperator, resque gestæ, v. 123. ejus ad Aristagoram dictum, vi. 1.
Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, vi. 94. idem Datis ad Marathonem collega, vii. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, *ibid.*
Artayctes, Cherasmis fil. dux
b

- Macronum et Mosynæcorum, vii. 78. Sesti præses, *ibid.* et ix. 116. ejus facinora nefaria, vii. 33. ix. 116. obsidetur Sesti, ix. 116. capitur a Græcis, ix. 119. suffigitur palo ab Atheniensibus, vii. 33. ix. 120.
- Artayctæ filius coram patre saxis obrutus, 120.
- Artaynta, Masistæ filia, Dario filio a Xerxe collocata, ix. 103. eadem tamen amasia Xerxis, ix. 108, *seq.*
- Artayntes Artachæi fil. dux classis a Xerxe relictæ, viii. 130, ejus fuga, ix. 102. probris impetitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, ix. 107.
- Artembares vir inter Medos clarus, i. 114, 115, 116. Artembares avus paternus Artayctæ, ix. 122. instruit Persas, qua oratione a Cyro petant meliorem regionem sibi eligere liceat, *ibid.*
- Artemisia contra Græcos expeditionem sequuta, vii. 99. ejus genus et animi præstantia, virilitas, *ibid.* ejus imperium, *ibid.* ejus naves post Sidonias celebratiss. *ibid.* sententiæ inter socios optimæ, *ibid.* consilium de non tentanda ad Salaminem pugna, viii. 68. ejus facinus in pugna navali, viii. 87, 88. eam insequitur Aminias Palleneus, et ut servata, viii. 93. præmium propositum ei qui vivam cepisset, et quantum, *ibid.* in consilium a Xerxe adhibita separatim, viii. 101, 102. deducit liberos regios, viii. 103.
- Artemisium, iv. 35. vii. 175 et 195.
- Artimpasa, Venus Scythice, iv. 59.
- Artiscus amnis, iv. 92.
- Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe fratre de regno contendit frustra, vii. 2, 3.
- Artochmes Darii gener, vii. 73.
- Artontes, Bagæi pater, iii. 128.
- Artontes, Mardonii filius, ix. 84.
- Artoxerxes quid signif. vi. 98. filius Xerxis, vii. 106. et 151.
- Artozostra Darii filia, vi. 43.
- Artybius Persa eximius, v. 108. equus ipsius bellicosus, v. 111.
- Artyphius filius Artabani, vii. 66.
- Artyphus Ariomardi germanus, vii. 67.
- Artystona Cyri filia, iii. 88. vii. 69.
- Arura quid apud Ægypt. ii. 168.
- Aryandes Ægypti prætor ejusque interitus, iv. 166.
- Aryandicum argentum, *ibid.*
- Asbystæ Afri, iv. 170.
- Ascalon Palæstinæ urbs, i. 105.
- Aschy, liquoris genus, iv. 23.
- Asia, Promethei uxor, iv. 45.
- Asiæ magnitudo descripta qualis et quanta, iv. 37, 38, 39, 40. unde nomen accepit, iv. 45. pervestigata a Dario, iv. 44.
- Libyæ par, præter eam quæ ad solem orientem, *ibid.* India tenus habitatur, iv. 40.
- Asiæ termini, ii. 17.
- Asiam Persæ putant sibi necessitudine conjunctam, i. 4.
- Asiæ superioris imperio quamdiu potiti Assyrii, i. 95. Asia subacta a Phraorte, i. 102.
- Asiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur, i. 104, 105. idque quando Medi recuperarunt, i. 106.
- Asiæ quædam planities, iii. 117.
- Asias tribus, Sardibus sic vocata, iv. 45.

- Asies* *Cotyis* filius, iv. 45.
Asina *Argiva*, viii. 73.
Asini *Armeniorum* in navigiis *Babylonem* commeantium, i. 194. *asini* in *Scythia* nulli, iv. 28, 129. *asinorum* vocem et formam equi *Scythici* non ferunt, iv. 129. *asini* cornibus præditi ubi, iv. 191. *asini* nunquam bibentes ubi, iv. 192.
Asinari cum matre *Demarati* concubitus falso sparsus, vi. 68, 69.
Asmach, quid, ii. 30.
Asonides *navarchus*, vii. 181.
Asopii pop. ix. 15.
Asopus amnis, iv. 108. vii. 200. ix. 15, 29.
Asopodorus, *Timandri* filius, ix. 69.
Aspathines e *Persarum* primoribus, iii. 70. in femore percussus a mago, iii. 78.
Aspathines *Prexaspis* fil. vii. 97.
Asphaltus *Babylonica*, i. 179. *asphaltus* ubi e puteo hauritur, vi. 120.
Assa urbs, vii. 122.
Assesus, et *Assesia* *Minerva*, i. 19.
Assyria, ii. 17. iv. 39. ejus siccitas, i. 193. oppida habet magna et celeberr, i. 178.
Assyrii a *Græcis* dicti *Syrii*, vii. 63. quamdiu *Asiæ* superioris imperio potiti, i. 95. ab iis *Medi* deficiunt, ibid. eosque subigunt, i. 106. eorum bellum cum *Phraorte*, i. 102. cum *Cyaxare*, i. 103. eorum arma in exercitu *Xerxis*, vii. 62. eos aggreditur *Cyrus*, i. 177, etc.
Astacus *Melanippi* pater, v. 67.
Aster, *Anchimolii* pater, v. 63.
Astrabaci herois conditorium, vi. 69.
Astyages, *Medorum* rex, i. 46, 73, 107. avus maternus *Cyri* i. 74, 75. acerbe imperat *Medis*, i. 123. magos crucifigit, i. 128. a *Cyro* bello victus et captus, i. 75, 128, etc. *Arienin* uxorem ducit, i. 74. ejus somnia, i. 107, 108. gesta cum filia *Mandane*, ibid. *Harpago* filium comedendum proponit, i. 119. *Astyagis* et *Cræsi* affinitas unde, i. 73.
Asychis rex *Ægyptiorum*, ii. 136. res ab eo gestæ et pyramis ejus, ibid.
Asylum *Herculis*, ii. 113.
Atarbechis urbs, ii. 41.
Atarne urbs, vii. 42.
Atarnitis regio, vi. 28, 29.
Atarneus ager, i. 160. vii. 42.
Mysia in dominio *Chiorum*, viii. 106.
Atarnes fluvius, iv. 49.
Atarnites *Hermippus*, vi. 4.
Athamas *Æoli* filius inito cum *Inone* consilio, necem *Phrixo* machinatur, vii. 197.
Athenades *Trachinius*, vii. 213.
Athenagoras, legatus *Samius*, ix. 90.
Athenæ, *Ionicarum* urbium sola quondam insignis, i. 143. laudatæ ab *Homero*, ii. 28. oppressæ tyrannide a *Pisistrato*, i. 59, 60. tyrannide liberatæ, v. 55, etc. 64, 65. captæ a *Xerxe*, viii. 151. miterum a *Mardonio* et incensæ, ix. 13.
Athenarum arx occupata a *Cleomene*, v. 2. incensa a *Persis*, viii. 53.
Atheniensium origo vetustiss. vii. 162. eorum diversis temporibus diversæ appellationes,

viii. 44. populus 30. millium, v. 97. in Ionico genere præcellunt, i. 56. et Iones appellari nolebant, i. 143. Ionibus auxiliantur adversus Persas, v. 97. Iones ab illis deseruntur, v. 103. inter Græcos sapientia primi, i. 60. eorum prudentia in bello Xerx. viii. 3. ix. 27. eorum virtus in prælio, ix. 70, 101. laus fortitudinis ad Marathonem, vi. 112, 113, ix. 27. Atheniens. trecentorum virtus, ix. 21. Athen. Græciæ liberatores, et regis repulsores, vii. 139. nautici necessitate facti, vii. 144. eorum vires e navibus quantæ, viii. 61. Atheniensib. leges a Solone cond. i. 29. eorum uxores uxorem et liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, post obrutum a suis maritis Lycidam, ix. 5. earum vestis mutatio, v. 87. Athen. uxores a Pelasgis captæ, vii. 138. Atheniensium prytaneum, i. 146. quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata, v. 69. Atheniensium panyries, vi. 111. nunquam solum mutarunt, i. 56. vii. 161. eorum cum Mitylenæis pugna, v. 94. reditus metallici ex Lauro, vii. 144. sub tyrannis infirmi, v. 68. 91. §. 7. Græcorum præstantiss. i. 56. periti in oppugnand. muris, ix. 70. Tegeatis præstantiores, viii. 27, 28. cum Æginetis gesta, v. 48, etc. vi. 49, etc. 87, vii. 145. in Atheniens. et Æginetarum præsidio mare contra Xerxem. vii. 203. Athenienses in pugna navali præstantiss. post Æginetas, viii. 93. Græcorum præstantiss. pugna

navali ad Eubœam, viii. 17. eorum prælium cum finitimis apud Eleusinem, i. 30. contra Peloponnenses egrediuntur, v. 74. etc. eorum contra Carystios bellum, ix. 105. Sestum obsident, ix. 114. urbem suam deserunt bello contra Xerxem, viii. 41. Sardis mittunt ad contrahendam cum Persis societatem, et Dario terram et aquam promittunt legati, v. 73. Sardus invadunt, vii. 1, 8. apud Darium insimulati, vi. 94. et contra eos expeditio, sumta, ibid. in Salaminem quomodo transierint, ix. 6. Atheniensium legatio Spartam missa, ix. 7. Attica oppressa a Pisistrato, i. 59. Atticam quater ingressi Dores, v. 76. Atticæ magnam partem vastant Persæ, vi. 102. Attica multo magis ad austrum vergit quam Lemnus, vi. 139. Attica regio non equitabilis, ix. 13. Attica gens, Pelasgica, in Hellenes transiens, linguam Pelasgorum perdidit, i. 57. Atticus medimnus, i. 192. medimnus farinæ, *non adjecto vocab.* Atticus, vi. 57. Atticarum mulierum cædes, vi. 138. Athos mons, vi. 44. et 95, vii. 21. ejus descriptio, vii. 22. circa Athon jactura classis Persicæ, vi. 44. et 95. vii. 21. effossus a Persarum copüs, vii. 21, etc. 122. Athres fluvius, iv. 49. Athribitana plaga, ii. 166. Atlas fluvius, iv. 49. Atlas mons, iv. 184. ejus descriptio, ibid. Atlantes homines innominati eorumque descriptio, iv. 184. unde dicti, ibid.

Atlauticum mare, i 203.

Atossa, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambysis uxor, et magi, post Darii, iii. 68, 88 ejus ulcus in mamilla a Democede sanatum, iii. 133, 134. potentia ejus apud Darium, vii. 3.

Atramyttium urbs, vii. 42.

Atridæ, vii. 20.

Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis, ix. 15. eum sibi dedi volunt Græci victores, ix. 86. ipse profugit, ix. 88.

Attica, *vide post* Athenæ et Athenienses,

Atys Cræsi filius, adolescens eximius, i. 34, 35. ejus interitus, i. 43.

Atys, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrrheni pater, i. 7, 94. vii. 74.

Auchatæ Scytharum genus, iv. 6. Auras et Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes, iv. 49.

Auri majorem partem quomodo Indi sibi comparent a formicis, iii. 102, 103, 104, 105. aurifodina Thasiorum, vi. 46. auri magna copia in septentrionalibus Europæ plagis, iii. 116. auri ramenta e Tmolio, i. 93. auri ramenta e quodam lacu ut virgines e limo extrahunt, iv. 195. auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, i. 14. ex auro et argento ubi primum percussi nummi, i. 94. auri creber usus, in armis et ornatu equorum apud Massagetæ, i. 215. auro et argento constrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, ix. 80. auro oneratus Alcæon, vi. 125.

aurum sacrum Scytharum, iv. 7. auro merces ut commutant Carthaginienses cum Afris, iv. 196. aurum vili mercantur Æginetæ a servis Laced. ix. 80. auri thesaurismus regum Pers. iii. 96.

Aureus tripes apud Delphos, ix. 81. aurea phiala in balteo Herculis, iv. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vasa potoria *etc.* in Persarum exercitu Mardonii, ix. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, iii. 148. aureum aratrum, jugum, securis, et phiala, cælo delapsa in Scythiam, iv. 5. aureæ compedes Democedi donatæ, iii. 130. aureæ compedes apud Æthiopes, iii. 23. aurea metalla, ix. 75. aurea platanus ac vitis, vii. 27. aurosa arena, quæ a formicis egeritur, iii. 102.

Aures hominibus magis incredulæ quam oculi, i. 8. aures ignominie causa præcisæ, ii. 162. iii. 69, 118. aures sibi præcidit Zopyrus, iii. 154. in auribus animum habitare, vii. 39.

Auschisæ Afri, iv. 171.

Ausenses, iv. 180. aratores, iv. 191.

Auster pluviosissimus ventus, ii. 25. Psyllos contra se bellantes arena obruit, iv. 173.

Autesion Tifameni fil. iv. 147. vi. 52.

Autodicus Cleadis pater, ix. 85.

Automoli qui, ii. 30.

Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana, viii. 39.

Auxesiæ et Damisæ simulacra, v. 82, 83.

Axius fluvius, vii. 123.

Axus Cretæ oppidum, iv. 154.
Azanes Artæi fil. Sogdorum dux,
 vii. 66.
Azen Laphanes, vi. 127.
Aziris, a Cyrenæis habitata, iv.
 169.
Aziris insula, iv. 15.
Azotos, Syriæ urbs, diutissime
 inter omnes obsidionem su-
 stinuit, ii. 157.

B.

BABYLON urbs celeberr. et va-
 lidiss. Assyriæ, i. 178. ejus si-
 tus et magnitudo, ibid. ejus
 centum portæ, i. 179. ut ex-
 tructa, i. 179, 180, 181, *etc.*
 ubi ejus descriptio. primo cap-
 ta a Cyro, i. 191. ejus poten-
 tia, qua tertiam Asiæ partem
 æquat, i. 192. ejus principatus
 sive satrapia longe maxima,
 ibid. secundo capta a Dario
 post diuturnam obsidionem,
 iii. 158. ejus muri et portæ
 dejectæ, iii. 159. **Babylonio-**
rum leges, i. 196, 198, 199.
 eorum amictus et cultus, i.
 195. eorum navigia, i. 194.
 sepulcra et luctus funebres, i.
 198. cum mulieribus miscendi
 fœdus mos, i. 199. eorum tres
 tribus nullo alio nisi piscibus
 victitant, i. 200. a **Babylonis**
Græci quæ acceperint, ii. 109.
 eorum cura erga ægrotos, i.
 197. eorum ablutio post coi-
 tum, i. 198. eorum fœdus cum
Cræso initum, i. 77. eorum
 cum **Cyro** conflictus et fuga,
 i. 190. eorum rebellio sub **Da-**
rio adque bellum apparatus, ii.
 150. obsidentur diu, iii. 151,
etc. mulieres strangulant fere

omnes ne rem frumentariam
 obsessorum absumant, iii. 151.
 eorum tria millia patibulis af-
 fixa, iii. 159.
Babylonis reginæ dux insignes,
 i. 184, 185.
Babylonicarum virginum auctio,
 i. 196.
Babylonicæ regionis feracitas, i.
 193.
Babylonicum talentum quid va-
 leat, iii. 89.
Bacchus, Ægypt. **Osiris**, ii. 42.
 ejus festum, sacra, phalli, i.
 150, ii. 48, 49.
Bacchanalia Scythæ cur impro-
 bent, iv. 79.
Bacchantium vox, viii. 65.
Bacchica et **Orphica**, ii. 81. iv.
 79.
Bacchiadæ apud **Corinthios**, v.
 92.
Baccho dati chori, v. 67.
Bacidis oraculum, viii. 20, 77,
 96.
Bactrii in **Xerxis** exercitu mili-
 tantes, et eorum dux et arma-
 tura, vii. 64. eorum equites,
 ibid. 86.
Bactriana natio, i. 153. iii. 92.
Bacula Assyriorum, i. 195.
Badres **Pasargades** nauticis co-
 piis dux contra **Barcæos**, iv.
 167.
Badres **Hystanis** filius, **Cabeleum**
 eum et **Milyarum** dux, vii.
 77.
Bagæus, **Artontis** filius, ad **Oræ-**
tem interimendum delectus,
 iii. 128.
Bagæus **Mardontis** pater, vii. 80.
Bagasaces **Artabani** filius, dux
Thracum, vii. 76.
Balteus **Herculis**, in extrema
 commissura habens phialam
 auream, iv. 10.

- Barba proluxa nascens sacrificæ seu antistitæ Minervæ, res ominosa, i. 175. viii. 104. barbara gens minus dextra quam Græca, *vel potius*, minus dexteritatis habet, i. 60. barbaros potius quam Græcos in mortuum sãvire decere, ix. 79. barbarorum vociferatio in pugna, ix. 59.
- Barce oppid. iii. 91. ejus origo et conditores, iv. 160. obsessa a Persis, iv. 200.
- Barcæi Cambysi se dedunt, iii. 13. interficiunt Arcesilaum, iv. 164, 167. circa eos et Persas acta, iv. 201, *etc.* subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati, iv. 202, 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen, iv. 204.
- Bares dux nauticus Pers. Cyrenen vult diripi, cui obstat Amasis, iv. 203.
- Baris navigii nomen, ii. 96.
- Basilides Herodoti cujusdam pater, viii. 132.
- Bassaria feræ quædam, iv. 192.
- Batrachomyomachia Homeri, ii. 24.
- Battus Libyca lingua rex, iv. 155.
- Battus rex, Polymnesti filius ex Phronima concubina, iv. 150, 155. ejus vitium linguæ, iv. 155. unde dictus sit Battus, iv. 155. quot annos regnavit, iv. 159.
- Battus claudus, Arcesilai successor, iv. 161.
- Battus tertius felix appellatus, iv. 159.
- Battiadæ inter ceteros Barcæos cur non direpti, iv. 203.
- Beatus ante obitum nemo appellandus, i. 32. beatus ex viventibus nemo, i. 86.
- Beatorum insula, regio sic dicta, iii. 26.
- Becos, panem Phryges vocant, eaque prima vox a pueris edita in loco solo educatus, ii. 2.
- Bellariis multis utuntur Persæ, i. 133. e Bello et rapto vivere, pulchrum apud Thraces, v. 6.
- Belus Nini pater, i. 7.
- Belus Cephei pater, vii. 61.
- Belides portæ Babylonis, iii. 155, 158.
- Benemeriti de rege, Orosangæ Persis dicti, viii. 85. honoresque consequuntur, iii. 154.
- Benemeriti seu benefici Spartiatarum, i. 76.
- Bermius mons, viii. 138.
- Bessi vaticinantes, vii. 111.
- Bestiæ apud Ægyptios sacræ, ii. 65, *etc.*
- Bias Prienæus, i. 27. ejus saluberrimum consilium Jonibus datum, i. 170.
- Bias Melampodis frater, ix. 33.
- Bibli olim de pellibus, v. 58.
- Bisaltes, Apollophanis filius, Abydenus, vi. 26.
- Bisaltia regio, vii. 115.
- Bisaltarum regis eximium facinus in filios qui contra Græciam militabant, viii. 116.
- Bisanthe urbs in Hellesponto, vii. 137.
- Bistones pop. Thraciæ, vii. 110.
- Bistonis lacus, vii. 109.
- Bithyni a Cræso subacti, i. 28.
- Bithyni, Thraces in Asia dicti, vii. 75.
- Bitonis et Cleobis historia et beatitudo, i. 31.
- Bæbeis palus, vii. 129.
- Bæotia, ii. 49. v. 57.

- Bæoti ad Thermopylas, vii. 202
 Oenoe et Hysias occupant, v. 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. v. 77. sed infeliciter, ibid. cum Medis universi sentientes, viii. 34. eorum equitatus quantopere iuverit Mardonii milites fugientes, ix. 68.
- Bæoticæ solæ, i. 195.
- Boges præfect. Ejonis, vii. 113.
 Xerxi fidelissimus, vii. 107. in rogam se conjicit, ibid.
- Bolbitinum ostium, ii. 17.
- Bolissus, loci nomen, ii. 23, 24.
- Bonis hominibus usu venit ut malos habeant servos, viii. 68.
- Boreas Atheniensium gener, vii. 189. ab iis contra Xerxem invocatus, ibid. ejus uxor Ori-thia, ibid. ejus delubrum, ibid.
- Borysthenes fluvius, iv. 45, 47. ejus descriptio, iv. 53.
- Borysthenitæ, iv. 18, 53. eorum emporium, iv. 17.
- Boryes feræ ubi gignantur, iv. 192
- Boves mares Ægyptii immolant; feminæ Isidi sacræ sunt, ii. 38. 41. boves immolandos ut explorent Ægyptii, ii. 38. boum sepulturæ apud Ægyptios, ii. 41. bos lignea inaurata Mycerini filia sepulcrum, ii. 129. bos apud Cyrenæos etiam sacra propter Isidem, iv. 186. bobus ubi cornua non succrescant, iv. 29. boves præposere pascentes cornua inflexa antè habentes, iv. 182. Boves feri prægrandibus cornibus circa Macedoniam, vii. 126.
- Bosporus Cimmerius, iv. 12 et 100.
- Bosporus Thracius a Dario pon-
- te junctus, iv. 83, 85, 86. *ubi et* ejus dimensio.
- Bottia, populus, vii. 185. viii. 127.
- Bottia, regio, vii. 123. terminabatur per fluv. Lydian et Haliacmona, vii. 127.
- Branchidæ, ubi oraculum Apollinis, i. 92, 157. v. 36.
- Brauron Atheniensium, iv. 145. vi. 138.
- Briantica regio, ante Galaica, vii. 108.
- Briges, qui postea dicti Phryges, vii. 73.
- Brongus fl. iv. 49.
- Brundisium urbs, iv. 99.
- Bryas Darii et Artystonæ fil. vii. 72
- Brygi, Thraces, vi. 45. vii. 185.
- Bubali, iv. 192.
- Bubares Persa, Megabyzi filius, v. 21. vii. 21. viii. 136.
- Bubastis urbs, ii. 59, 137, 156.
- Bubastis Ægyptiace, Diana ii. 137, 154. prope Pelusium, ii. 156.
- Bubastiana plaga, ii. 166.
- Bucolicum ostium Nili effossum, ii. 17.
- Budii, Medorum gens, i. 101.
- Budini populus, iv. 21, 103. eorum mores, *etc.* iv. 103.
- Bulis Spartiata, Nicolai filius, vii. 134. offert se sponte ad Talthyirii iram placandam, una cum Sperthie: et eorum acta, vii. 134, 135, 136, 137.
- Bura Achæorum opp. i. 145.
- Busæ, Medorum gens, i. 101.
- Busiris urbs, ii. 59, 61.
- Busiritana plaga, ii. 165.
- Butacides, v. 47.
- Butus (*vel potius* Buto) urbs Ægypti, ubi oraculum Latonæ, ii. 59, 63, 155.

Bybassia, i. 174.

Byblus Ægyptiorum ejusque descriptio, ii. 92.

Byzantium ab Ionibus subactum, v. 103

Byzantii ab Otana capti, v. 26.

C.

CABALES gens Africae, iv. 171.

Cabalii, populus, iii. 90.

Cabeles Meones, qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux, vii. 77.

Cabirorum sacra, ii. 51. eorum templum Cambyses profanat, iii. 37.

Cadmus Agenoris, fil. iv. 147. v. 58, et 59. Semeles pater, ii. 45. Theram appellit, iv. 147. venit in Boeotium, ii. 49.

Cadmei, i. 146 Pelasgos ejiciunt, i. 56. Cadmei ab Argivis ejecti, v. 57, 61. in eos expeditio Atheniensium, ix. 27.

Cadmeæ litteræ, v. 59.

Cadmea quædam victoria Phocensibus obtigit, i. 166.

Cadmus Cous, Scythis filius, homo justitiæ amantiss. vii. 163, 164.

Cadytis, magna Syriæ urbs, ii. 159. iii. 5. a Neco rege occupata, ibid. urbs non minor quam Sardis, iii. 5.

Cænides Eëtion, v. 92. §. 2.

Caici campus Mysorum, vi. 28.

Caicus fluvius, vii. 42.

Calamisa, ix. 96.

Calamitas dimidiata est occidi ab digno, v. 111.

Calantiæ Indi, iii. 97. *vide* Calatiæ.

Calasiris vestis nomen, ii. 81.

Calasiries Ægyptii pugnatores,

ii. 164. ix. 32. soli arti militari operam dant, ii. 166, 168. *ubi et alia*. Calasirium plagæ, ii. 166.

Calatiæ Indi parentibus vescuntur, iii. 38. *at cap.* 97. *vocantur* Calantiæ.

Calchas, vii. 91.

Calchedonia, iv. 85. Calchedonii, v. 26.

Calculorum ludus inventus a Lydis, i. 94.

Callatebus urbs, vii. 31.

Calliæ Phænippi filii odium in tyrannos, vi. 121. solus bona Pisistrati Athenis ejecti ausus emere, ibid. *ubi alia de eodem*, 122. filiabus nuptum dat ex Atheniensibus quem quæque deligat, iv. 122.

Callias Eleus Jamidarum unus, vaticinus, v. 44, 55.

Callias Hipponici filius, vii. 151.

Calliades summum Athenis magistratum gerit, viii. 51.

Callicrates ejusque virtus et moribundi dictum, ix. 72. ejus sepulcrum apud Lacedæmonios, ix. 85.

Callimachus Aphidnæus polemarchus, vi. 109. ejus virtus et interitus, vi. 114.

Callipidæ populus Scythiæ: iidem et Græcoscythæ, iv. 17.

Callipolitani pop. vii. 154.

Callista insula, iv. 147.

Calvi populi ab ipso natali, itidemque feminæ calvæ, iv. 23.

Calvi paucissimi apud Ægyptios, et cur, iii. 12.

Calvitium quid impediât, ibid.

Calumnia unde in aulis, iii. 80. ejus propria, vii. 10. §. 7.

Calydnii pop. vii. 99.

Calyndensium rex, et navis demersa, viii. 87.

Calyndici montes, i. 172.

- Camarina** quondam Syracusanorum, vii. 154. eversa a Gelone, vii. 156.
- Cambyses**, Cyri pater, i. 46, 107, 112, 207. vii. 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, i. 107.
- Cambyses rex Pers.** Cyri et Cassandane Pharnaspe genitæ filius, i. 107. ii. 1. iii. 2. ejus genus sibi vendicant Ægyptii, iii. 2. regnum Cyri suscipit, ii. 1. ejus in Ægyptios expeditio, ibid. et iii. 1, etc. quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem, iii. 1, 2, 3, 4. Ægypto potitur, i. 181. iii. 7, etc. cum Arabum rege fœdus init, iii. 7, 9. ei dedunt se Afri, Cyrenæi ac Barcæi munera mittunt, iii. 13. triplex movet bellum, iii. 17. exploratores mittit ad Æthiopas, iii. 20. temeraria et infelix expeditio in Æthiopas, iii. 25. jubet Ammonios diripere et Jovis oraculum incendere, ibid. Cambyasis insania, iii. 25, 29, 30, 33, 34, 38. Apim Deum vulnerat lethali-ter, iii. 29. fratrem occiden-dum curat ex falso somnio, iii. 30, 61. sororem, eandemque uxorem, interficit, iii. 31, 32. morbo sacro laborat ab ipsis natalibus, iii. 33. ejus vinolen-tia, et inde scelera, iii. 34, 35. religionis derisor, iii. 37. ejus fatum, et imprecationes in se, iii. 64, 65. ejus interitus, iii. 66. cur Dominus a Persis ad-pelletur, iii. 89.
- Cameli**, i. 80. iii. 103. vii. 86. cameli Indorum, ibid. id ani-mal non solent invadere leones, vii. 125. camelos timent equi, i. 80.
- Camicus oppidum**, ejusque ob-sessio, vii. 169, 170.
- Caminus** poemation Homeri, ii. 32.
- Camirus civitas**, i. 144.
- Campsæ urbs**, vii. 123.
- Campus Mæandri**, i. 161. Xan-thius, i. 175.
- Canæ mons**, vii. 42.
- Canales coriacei miræ longi-tudinis**, iii. 9.
- Canastræum promontorium**, vii. 123.
- Candaules Myrsi filius**, Sardium tyrannus, i. 7. Myrsilus a Græcis cognominatus, ibid. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, i. 8, 9, 10. uxoris et Gygis consilio et dolo in-terimitur, i. 11, 12.
- Candaules alius Damasithymi pater**, vii. 98.
- Canes custodes domus**, ii. 22.
- Canes Indici**, i. 192.
- Canobus**, ii. 97.
- Canobicum Nili ostium**, ii. 17, 113, 179.
- Capita nullam suturam habens**, ix. 83. e capitibus inimicorum cæsorum potant Scythæ, iv. 65. capita animantium non degustant Ægyptii, ii. 39. ca-pita Ægyptiorum cur firma, Persarum vero fragilia, iii. 12.
- Capita quercus**, locus sic dictus, aliter Tria capita, ix. 39.
- Cappadociæ fertilitas**, i. 73.
- Cappadoces a Græcis Syri no-minati**, i. 72. v. 49. vii. 72. Cappadocibus bellum infert Cræsus, i. 73.
- Capras Mendesii cur non ma-ctent**, ii. 42, 46.
- Caprarii in honore apud Men-desios**, ii. 46.
- Capripedes homines**, iv. 25.

- Capræ et bubali apud Afros, iv. 192.
- Captivorum immolatio apud Scythas, iv. 62, et apud Taurros, iv. 103.
- Car fratres habuit Lydum et Mysum, i. 171.
- Caria, pars Ioniæ, i. 142. a Persis capitur, vi. 25.
- Cares olim Leleges, eorumque status antiquus, i. 171. eorum tria inventa, ibid. aiunt se aborigines, ibid. a Cræso subacti, i. 28. subacti et ab Harpago, i. 174. quidam Ægyptum incolentes, ii. 61, 152, 154. iii. 11. eorum a Persis defectio et pugna, v. 117, 118, 119, 120. naves et armatura in Xerxis exercitu, vii. 93.
- Caricarum mulierum factum contra maritos, i. 146.
- Carica Vestis, v. 88.
- Carine urbs, vii. 42.
- Carius Jupiter, i. 171, v. 66.
- Carcinitis urbs, iv. 55, 99.
- Cardamyla Laconica, viii. 73.
- Cardia urbs, vi. 33. vii. 58. ix. 115.
- Carenus Euæneti pater, vii. 173.
- Carnia festum, vii. 206.
- Carpathium mare, iii. 45.
- Carpis fluvius, iv. 49.
- Carthaginiensium bellum cum Phocænsibus, i. 166. rex Amilcar, vii. 165. iis vult bellum inferre Cambyses sed omittit, iii. 17, 19 colunt imaginem Amilcaris, vii. 167.
- Carystus opp. iv. 33. obsessa, vi. 99.
- Carystii se dedunt Persis, ibid. pecuniam dant Themistocli exigenti, viii. 112. contra Athen. bellum gerunt, ix. 105. eorum ager vastatur, viii. 121.
- Casambus, Aristocratis filius Atheniensibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
- Casia ubi et quomodo nascatur et metatur, iii. 110.
- Casius mons, ii. 6, 158, iii. 5.
- Casmena oppidum, vii. 155.
- Caspatyrus urbs, iii. 102. iv. 44.
- Caspia, iii. 92, 93. eorum armatura in exercitu Xerxis, vii. 67. eorum equites, vii. 86.
- Caspium mare, 202, 203.
- Cassandane Cyri uxor, mater Cambysis, ii. 1. iii. 2.
- Cassiteros, *id est, stannum*, iii. 115.
- Cassiterides insulæ, ibid.
- Castalia loci nomen, viii. 39.
- Casthanæa urbs, vii. 183, 188.
- Castor et Pollux Tyndaridæ, ii. 43. excepti ab Euphorione domo, vi. 127.
- Castores in quo lacu capiuntur, iv. 109. eorum testiculi morbis matricis, auxiliantur, ibid.
- Castra Tyriorum, locus sic dictus, ii. 112.
- Castra, nomen loci Ionibus et Caribus ad habitandum in Ægypto dati, ii. 154.
- Catadupa Ægypti, ii. 17.
- Catarractes amnis Mæandro par, vii. 26.
- Catiari et Traspies, Scytharum genus, iv. 6.
- Cava Eubææ, viii. 13.
- Caucasus mons, i. 203, 204. iii. 97.
- Caucones Pylia pop. i. 147. iv. 148.
- Caunus ab Harpago capta, i. 176, ad Iones deficit, v. 103.
- Caunii eorumque genus et mores, i. 172.
- Caustrobius Aristæ pater, iv. 13.
- Caystrius fl. v. 100.
- Cebreniorum origo, ii. 20.

- Cecrops rex, viii. 44. unde Cecropidæ dicti Athenienses, ibid.
 Ceiorum cœnaculum Delphis, iv. 35.
 Celænæ, ubi Mæandri fontes, vii. 26.
 Celees socius Doriei, v. 46.
 Celtæ populus, i. 33. omnium extremi in Europa ad solis occasum, iv. 49.
 Centum appellatæ insulæ, i. 151.
 Ceos prope Athenas, viii. 76.
 Cepheneſ olim, qui Persæ, vii. 61, Cepheus Andromedæ pater, vii. 61, 150.
 Cepheus Beli fil. vii. 61.
 Cephissus Thœæ pater, vii. 178.
 Cephissus amnis, viii. 38.
 Ceramicus sinus, i. 174.
 Cercasorum urbs, ii. 15, 17, 97.
 Cercopes Homeri, ii. 24.
 Cercopæon sedes, vii. 216.
 Ceres, Ægyptiace Isis, ii. 156. cum Cerere alea ludit Rhampsinitis rex, ii. 122. Ceres et Bacchus inferorum principes, ii. 123. Cereris matris templum in Scythia, iv. 53. Cereris Eleusiniæ templum, ix. 62, 97, 181, et lucus, ix. 65. Amphictyonidis templum, vii. 200. Achæiæ templum et orgia, v. 161. Cereris legiferæ sacra Thesmophoria, vi. 16. Cereris et Proserpinæ solemnia, viii. 65.
 Cervi in Africa nulli, iv. 192.
 Chalcedonii cæci a Megabazo dicti, ibid. ab Otane capti, v. 26.
 Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii, vi. 33. vetustiores Byzantiis, iv. 144.
 Chalcidenses oram Atticam populantur, v. 74. vastantur ab Atheniensibus, v. 77. Olynthum obtinent, viii. 27. illis opem ferunt Milesii, v. 99.
 Chalcidicum genus, vii. 185. viii. 127.
 Chaldæi, vii. 63. Chaldæi inter Assyrios, ibid. Chaldæi sacerdotes Ioves Dei i. 181, 183.
 Chalestra urbs, vii. 123.
 Chalybes a Cræso subacti, i. 28.
 Champsæ crocodili dicti, ii. 69.
 Charadra oppidum, viii. 33.
 Charaxus, vir Mitylenæus, Sapphus frater, ii. 135. iv. 135.
 Charileus Mæandrii frater, iii. 145.
 Charillus Eunomi filius, viii. 131.
 Charopinus Aristagoræ frater, v. 99.
 Chemmis insula, ii. 156.
 Chemmis oppidum grande Thebaicæ præfecturæ, ii. 91.
 Chemmitæ, ibid. Chemmitana plaga, ii. 165.
 Cheops, rex Ægypti, Rhampsinitis successor, ii. 124. ejus gesta, pyramides, ii. 124, 125, 126.
 Chephrenis regis Ægypti tyrannis, et pyramis, ii. 127, 128.
 Cherasmis Persa, vii. 78.
 Chersis Gorgi pater, vii. 98.
 Chersis Onesili pater, v. 104.
 Chersonesi urbes subactæ et eversæ a Phœnicibus, vi. 33.
 Chersonesi tyrannus Miltiades, vi. 34. Chersonesus quæ est in Hellesponto, vii. 33. Atheniens. ditionis fuit, vi. 140.
 Chersonesus, aspera, iv. 99.
 Chersonesitæ portas Sesti Atheniensibus aperiunt, ix. 118.
 Chersonesitarum primores in vincula conjecti a Miltiade, et quo astu capti, vi. 39.
 Chilei viri Tegeatæ consilium, ix. 9.
 Chilo vir Spartæ sapientiss. vii. 235. ejus consilium Hippo-

- crati datum, i. 59. Demar-
meni filius, vi. 65.
- Chius Ionum civitas, i. 142. ii.
178. a Persis capta, vi. 31.
- Chii soli Milesiis contra Lydos
opem ferunt, i. 18. Chiorum
tyrannus Strattis, viii. 132.
Minerva Poliuchos, i. 160.
eorum lingua, i. 142. ut Atar-
neum obtinuerint, i. 160. eo-
rum lingua, i. 142. ut Atar-
neum obtinuerint, i. 160 eo-
rum clades, vi. 15, 16, 26, et
prodigia quæ præcesserunt,
vi. 27.
- Choaspes fluvius ad Susa, i. 188,
v. 49, 52. ejus aquam solam
rex potat, i. 188.
- Chœnix mensura, vi. 57.
- Chœreata (*q. d. portales*) tribus
Sicynia, v. 68.
- Chœræ nomen loci in Eubœa,
vi. 101.
- Chærus Micythi pater, vii. 170.
- Chorasmii populus, iii. 93. eo-
rum in Xerxis exercitu arma-
tura, vii. 66.
- Chori muliebres lascivi, v. 83.
- Chori tragici, v. 67
- Chorus 100, adolescentum ex
Chio missus Delphos, vi. 27.
- Chromius Argivus, i. 82.
- Chutri, lavacri genus, vii. 176.
- Cicones gens Thraciæ, vii. 59,
108, 101.
- Cii sive Cei insulares, viii. 1.
- Cilices, ii. 28, 72. v. 49, 52. eo-
rum armatura, vii. 91. eorum
tributum, iii. 90.
- Cilicia, ii. 17, 34. Ciliciæ præ-
fectura, ix. 107.
- Cilissæ naves, viii. 14.
- Cilix Agenoris filius, a quo dicti
Cilices, vii. 91.
- Cilla, Æolum civitas, i. 149.
- Cimmerii, i. 6, 15, 16. 103. iv. 1,
11, 12.
- Cimmerius Bosporus, iv. 12, 28,
100. Cimmeria portoria, iv.
12, 45. Cimmerii muri, iv.
12.
- Cimon Miltiadis pater, vi. 34,
39.
- Cimon, Miltiadis filius, vii. 107.
multam patri impositam ex-
solvit, vi. 136.
- Cimon Stesagoræ pater, vi. 38.
- Cineas rex Thessal. v. 63.
- Cinnamomum ubi gignatur, et
quomodo colligatur, iii. 111.
- Cinyps fluvius, iv. 175. v. 42.
- Cinyps tellus Africæ fertilis, flu-
vio cognominis, iv. 198.
- Cion Mysiæ, v. 122.
- Cippus finium index, vii. 30.
- Circumcisio Ægyptiorum, ii. 36,
et aliorum quorundam popu-
lorum, ii. 104.
- Cissi in exercitu Xerxis militan-
tes, vii. 62. eorum dux et ar-
matura, ibid. eorum equitatus,
vii. 86. eorum tributum, iii.
91.
- Cissia terra, v. 49, 52. Cissæ-
portæ Babylonis, iii. 155, 158.
- Cithæronis radices, ix. 19, 25.
exitus, ix. 38.
- Cius fluvius, iv. 49.
- Claves Cypri, promontorium
dictum, v. 108.
- Clazomenæ Ionum civitas, i.
142. ii. 178. hæc invaditur ab
Alyatte, qui cladem accipit,
i. 16. capitur ab Artapherne
et Otane, v. 123. eorum the-
saurus, i. 51.
- Cleades Autodici filius, ix. 85.
- Cleanax Argivus, ii. i. 2.
- Cleander vates, Phigalensis, vi.
83.
- Cleander et Euclidis Hippocra-
tis filii, vii. 155.
- Cleander Pantarei f. Gelæ ty-
rannus, vii. 154.

- Cleobis et Bitonis historia et beatitudo, i. 31.
- Cleodæus Hylli filius, vi. 52. vii. 204. viii. 131.
- Cleombrotus et Leonides gemini, 41, i. viii. 71. Anaxandridæ filius, *ibid.* et ix. 10. pater Pausaniæ, iv. 81.
- Cleomenes Anaxandridæ filius, v. 41, 64. vii. 148. inops mentis, v. 42. Spartæ rex creatus, non propter fortitudinem, sed propter genus, v. 39. auro corrumpi non potest a Mæandrio, ideoque virorum justiss. audit, iii. 148. discordia inter illum et Demaratum, vi. 51, 61, 73, 74. Clisthenem Athenis ejicit, v. 70, 72. ejus cum Aristagora acta, v. 49, 50, 51. inter Cleomenem et Argivos acta, vi. 76, 77, 78, 79, 80. proficiscitur contra Pisistratidas, v. 64. Achæum se esse ait, non Dorem, v. 72. profugit Sparta et Arcadas sollicitat contra Spartanos, vi. 74. adversus Athenienses bellum gerit, v. 74, 75. ad insaniam redactus, v. 75, 84. ejus interitus, v. 48.
- Cleonæ urbs, vii. 22.
- Clinias Alcibiadis filius Atheniensium præstantissimus in classe contra Xerxem, viii. 17.
- Clisthenes, Sicyonis tyrannus, vi. 126. ejus odium in Aristum, v. 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta, vi. 126, 127, *etc.*
- Clisthenes Alcmaeonides Atheniensis Sicyonii Clisthenis nepos, v. 66, 67. vi. 131. ejus et Isagoræ factiones, v. 66, 69, 70.
- Clytiades Tisamenus, ix. 33.
- Cnidus civitas, i. 144. ii. 178.
- Cnidii Lacedæmoniorum coloni, i. 174. eorum cum Tarentinis amicitia, iii. 138. suam ditionem in insulæ formam perfodiendo tentant redigere, i. 174. et isthmum perfodere volentes quomodo impediti, *ibid.* Harpago se dedunt, i. 174. Cyrenæorum quosd. servant, iv. 164.
- Cnæthus pater Nicodromi, vi. 88.
- Cobon Aristophanti filius, vi. 66.
- Codrus Atheniensium rex, v. 65, 76.
- Codrus Melanthi f. i. 147.
- Codrus Nelei pater, ix. 97.
- Cæla, via quædam, vi. 103.
- Cæla Chii, vi. 26. Eubææ, viii. 13.
- Cœnyrorum et Ænyrorum locus prope quem metalla Thasia, vi. 47.
- Coës Mitylenæus Erxandri filius, iv. 97. v. 11. Mitylenes tyrannidem a Dario accepit, v. 11. captus Iatragora, v. 37. a Mitylenæis lapidibus interfectus, v. 38.
- Coitus in templis, ii. 64.
- Colæus, Samiæ navis gubernator, iv. 152.
- Colaxais Targitai filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6. triplex filius constituit regnum, iv. 7.
- Colchi, i. 104. progenies Ægyptia, ii. 104. iii. 97. iv. 40. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, vii. 79. Colchicum linum Sardonicum dictum, ii. 105.
- Colias ora Atticæ, viii. 96.
- Colophon Smyrnæ conditor, i. 164.
- Colophon Ionum civitas, i. 142. ii. 8. vi. capta a Gyge, i. 14.

- Colophonii soli cur ex Ionibus ab Apaturiis festis arcentur, i. 147.
- Colophoniorum profugi, Smyrnam occupant, i. 150.
- Colossæ, oppidum Phrygiæ, vii. 30.
- Colossi, ii. 130, 143, 153, 175, 176. Colossi apud Ægyptios cujusque pontificis, ii. 143.
- Columbæ Dodonææ nigræ, ii. 55.
- Columbas albas cur expellant Persæ, i. 138.
- Columnæ albæ in Caria, v. 118.
- Columnæ instar palmarum, ii. 160.
- Comam Lacedæmonii ex quo alant et Argivi non, i. 82. comam ut Babyloniigerant, i. 195. pectentes Lacedæmonii, vii. 208. comam ut alant et tondeant Macæ, iv. 175. comam quomodo gestent Maxyes, iv. 191.
- Combrea urbs, vii. 123.
- Comedunt in viis Ægyptii, ventrem domi exonerant, ii. 35.
- Compsatus fluuius, vii. 109.
- Conchylia in montibus Ægypti, ii. 12.
- Coniæus Thess. v. 63.
- Conos pini fructus, ii. 20.
- Consilio bono felix eventus, vii. 157.
- Consuetudines avitæ placent genti cuique, iii. 38.
- Consultant Persæ inter pocula, et quidem de rebus etiam maxime seriis, sed ab iisdem sobriis confirmari oportet consilia quæ tum capta fuerint, i. 133. consultare bene maximum est lucrum, vii. 10, §. 4.
- Contadesdus fluuius, iv. 90.
- Convitia irritant iram, vii. 160.
- Copais palus, viii. 135.
- Corcyra a Corinthiis condita, iii. 49. ei imperitat Periander, iii. 52.
- Corcyræi, iii. 48, 49. eorum cum Corinthiis perpetua discordia, iii. 49. interficiunt Periandri filium, iii. 53. in bello Xerxiano astute neutrarum partium, vii. 168.
- Coressus in agro Ephesio, v. 100.
- Corinthiorum tyranni Eetion et Periander filius, v. 92. Corinthii cccc adversus Persam missi, vii. 200. Corinthii minime contentui habent opifices, ii. 167. Corinthiorum thesaurus, i. 14, 50. iv. 162. eorum et Samiorum simultates, iii. 48. eorum cum Corcyræis discordia, iii. 49. Corinthii Peloponnenses contra Athenienses deserunt, v. 75. Corinthii naves nummo vendunt Atheniensibus, dono dare lege prohibiti, vi. 89. eorum fuga socios deserentium in bello Persico, viii. 94. eorund. virtus, ix. 102. Corinthiæ mulieres universæ exutæ a Periandro et cur, v. 92. Corinthia vestis cui simillima est Doris, v. 87.
- Corinthus felix, iii. 52.
- Cornua pecoribus ubi mature aut fero nascuntur, iv. 29.
- Corobius purpurarius, iv. 151.
- Corona oleagina Olympiorum præmium, viii. 26.
- Coronæi Thebanorum vicini, v. 79.
- Corsica vel Cyrenus, i. 165.
- Corycium antrum, viii. 36.
- Corydalus Anticyrensis, vii. 214.
- Corys Arabiæ flumen, iii. .
- Cos civitas, i. 144.

- Cos insula Tyrannos passa, vii. 164.
 Cotys Asiæ pater, iv. 45.
 Cranapes Mitrobatis filius, una cum patre ab Oræte cæsus, iii. 126.
²Cranai dicti Athenienses, viii. 44.
 Crastis, et Crastia Minerva, v. 45.
 Crater, qui Cræso portabatur, interceptus et calatura ejus, i. 70. iii. 47. crater in ostio Ponti, a Pausania dedicatus, iv. 81. crater Argolicus, iv. 152. crateres Lesbii, iv. 61.
 Crathis Ægarum fluvius perennis, a quo et Italicus ille vocatus est, 145.
 Cratines Anaxilai pater, vii. 165.
 Cratinus Aminoclis pater, vii. 190.
 Cremni, emporium paludis Mæotidis, iv. 20.
 Creston urbs, i. 57.
 Crestonæi, v. 3, vii. 137.
 Crestoniata, i. 57.
 Crestonicus ager, vii. 124.
 Crestonicæ terræ rex, viii. 116.
 Creta universa a barbaris habitata, i. 170.
 Cretenses cur auxilium non tulerint Græcis contra Persam, vii. 167. 170, 171, *ubi alia de eorum migratione et fortuna.*
 Crex avis, ii. 76.
 Crinippus Terilli pater, vii. 165.
 Crisæus campus, viii. 33.
 Cristas galeis imponere primi ostenderunt Cares, i. 171.
 Critala in Cappadocia, vii. 36.
 Critheis Melanopi filia, ii. 1. furtivo concubitu prægnans, ii. 2. parit Homerum, ii. 3. nubit Phemio, ii. 4. ejus mors, ii. 5.
 Crithon Ithagænis pater, ii. 1.
 Critobuli filia, Amasis uxor, ii. 181.
 Critobulus Toronæus, viii. 127.
 Crius Polycriti filius, vi. 50. circa eum et Cleomenem acta, *ibid.* Atheniensibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
 Crius Ægineta, Polycriti pater, viii. 92.
 Crobyzi Thraces, iv. 49.
 Crocodili descriptio, ii. 68, 69, 70. crocodili sacri, ii. 69, 148. eorum sepulcra, ii. 148. crocodili Africæ, iv. 192.
 Crocodilorum urbs, ii. 148.
 Cræsus rex Lydorum ejusque genus, i. 6, 7, 92. Ephesios invadit, i. 26. bonus vir, et religiosus, ac deorum cultor, i. 87. cum Astyage affinitas, i. 73. primus Græcos ad tributum pendendum adigit, i. 6, 27. Iones et Æoles subigit, *ibid.* cum Ionibus insularis hospitium contrahit, i. 27. per eum aucta Lydorum potentia, i. 28, 29. ejus cum Solone colloquium, i. 30, 31, 32, 33. eum deorum indignatio excipit, i. 34. Gygis tritavi crimen luit, i. 91. ejus somnium, i. 33. ejus luctus super filio interfecto, i. 44. Cyrum invasurus oraculum consulit varie, i. 46, 47, *etc.* donaria et hostiæ ab eo consecrata et jugulatæ, i. 50, 51, 52. v. 36. potentiss. Græcorum amicitiam petit, i. 16, 69. crater, viii. 124. ejus expeditio contra Cyrum, i. 71, 73. Halyn fl. trajicit, i. 75. Pteriam expugnat, i. 76. pugna cum Cyro, *ibid.* Sardis reddit, i. 77. vincitur a Cyro et obsidetur, i. 81. in observantia et amore a Cyro habetur, qui ejus consiliis utitur, i. 88, 89, 90, 155, 156, 207. Pythio mittit compedes, i. 90, 91.

- alia ejus in Græcia donaria, i. 92. fratrem Pantaleontem interficit, *ibid.* Cambysem desipientem admonet, et *vix* mortem effugit, iii. 36. alia sententia Cambysi adprobata, iii. 34. ejus munificentia in Alcæonem, vi. 125. liberat Miltiadem, vi. 37. Sardibus captis et ipse capitur, et vivus ad Cyrum perducitur, i. 86. rogo impositus ab Apolline invocato servatur, *'immissa pluvia*, i. 86, 87.
- Cræsi filius mutus, quando vocem rupit, i. 85. templi Delphici locupletator, viii. 35.
- Crophi mons, ii. 28.
- Crossæa regio, vii. 123.
- Crotoniatæ, genere Achæi, viii. 47. eorum cum Sybaritis bellum, v. 44, 45.
- Crotonienses, *vel potius* Crotoniatæ medici dicti primi, secundi Cyrenæi, iii. 131.
- Cubiti regii mensura, i. 178. cubitus Ægyptius Samio par, ii. 168.
- Cubiti mensura, ii. 149.
- Culicum vis ingens apud Ægyptios palustres et contra eos ab Ægyptiis excogitata, ii. 95.
- Cunctatio utilis, vii. 10. Cuniculi hostiles ære deprehensi, iv. 20.
- Cupere multa malum est, vii. 18.
- Cuphagoras Epizeli pater, vi. 117.
- Curium urbs Cypri, v. 113.
- Curienses, Argivorum coloni, *ibid.*
- Curotropho sacra Sanni fiunt a feminis, ii. 30.
- Currus bellici, v. 113.
- Currus sacer Jovis in Xerxis exercitu, vii. 55, quomodo amissus, viii. 113.
- Cyanæ insulæ, errabundæ a Græcis existimatæ, iv. 85.
- Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex, i. 73, 103. ejus res gestæ, i. 103, 104, *etc.* in ira peracerbus, i. 73. ejus interitus et anni regni, i. 107.
- Cybeles templum, Sardibus concrematum, v. 102.
- Cyberniscus Lycius, vii. 98.
- Cyclades insulæ, v. 30.
- Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia, vii. 165.
- Cydonia in Creta condita a Samiis, iii. 44, 59.
- Cydræa oppidum, vii. 30.
- Cyllestes, panes Ægypti. ii. 77.
- Cyllyrii Syracusanorum quondam servi, dominos ejiciunt, vii. 155.
- Cylon Atheniensis tyrannidis affectatæ compertus, v. 71.
- Cyma civitas Æoliæ, i. 149. v. 123. vii. 194. ii. 1, 2. vocata et Phriconis, i. 149. ii. 38. ejus origo, ii. 1, 2. capitur a Persis, v. 123.
- Cymæi hiberna classis Xerxæ, viii. 130. oraculum consulunt de reddendo Pactya, i. 157, 158, 159. Pactyam in Chium deportant, i. 165. tyrannum suum vivum dimittunt, v. 38. spernunt inepte Homerum, ii. 12, 13, 14, 15.
- Cymæus Aristagoras, iv. 138.
- Cynægirus, Euphorionis filius, navem adversariam prehensans, manu truncatur, vi. 114.
- Cyneas Philagri pater, vi. 101.
- Cynetæ Celtarum accolæ in ultimis Europæ occidentalis plagis, iv. 49.
- Cynesii populus, ii. 33.
- Cyniscus appellatus Zeuxidamus, vi. 71.

Cyno, sive Spaco, Mitradatis, bubulci Astyagis, uxor, i. 110. quomodo Cyrum servaverit, i. 112, 113. Cyno, semper in ore Cyri, i. 122.

Cynocephali populi, iv. 191. in Cynosarge Herculis templum, vi. 116.

Cynosyra, v. 63. viii. 76.

Cynurii, soli putantur Iones, Dore effecti, viii. 73.

Cypria carmina, Homeri non sunt, ii. 118.

Cyprus primum ab Amasi capta et tributaria facta, ii. 182. Persis tributaria, iii. 91. Cypriorum lex, i. 199. Cyprii se dedunt Cambysi, iii. 19. eorum bella et defectiones a Persis, v. 104, 105, 106, *etc.* in servitutem redacti, v. 116. eorum armatura, vii. 90. gentes variæ unde sint? *ibid.*

Cypria vox, Sigynas, v. 9.

Cypri claves, promontorium, v. 108.

Cypsela quid sit, v. 92. §. 5.

Cypselus, Eetionis filius, i. 114, v. 92. Cypselidæ, Corinthi, vi. 128. unde nomen hoc ei impositum, v. 92, §. 5. Corinthiorum tyrannus, ut eos tractarit, v. 92.

Cypselus Miltiadis pater, vi. 35.

Cyraunis insula, iv. 195. lacus in ea picifer, *ibid.*

Cyrene circumflua, iv. 164. Cyrenen, quam non diripuerant quum esset occasio, frustra adoriuntur postea Persæ, iv. 203. Cyrenaicæ regionis plagæ tres miræ fecunditatis, iv. 199.

Cyrenæi, iv. 154, 155. 159. 169, *etc.* Cambysi se dedunt, iii. 13. eorum et Ægyptiorum conflictus, iii. 161. iv. 159. agros

Libyum vastant, iv. 159. cladem a Libybus accipiunt, iv. 160. eorum amicitia cum Samiis, iv. 152. oraculum consulunt, iv. 161. Cyrenæi medici, secundi sunt: ut Crotoniatæ, primi, iii. 131. Cyrenææ feminæ bovem superstitiose observant, iv. 186. apud Cynum civitas a Phocæensibus condita nomine Alalia, i. 165. Cynus Carystiæ, ix. 105. Cynus heros, i. 167.

Cyrnii, vii. 165.

Cyrus pater Cambysis Cyri patris, i. 111.

Cyrus Persa, i. 120. vii. 11. ejus parentes, avus, *etc.* i. 75, 91, 107, 108, (*ubi et ejus nativitas*) i. 111. mulus oraculo (i. 55.) dictus, quia Semimedes et Semipersa, i. 91. Harpago traditus interimendus, et quomodo servatus, i. 109, 110, *etc.* educatur ab uxore bubulci, i. 113. cur a cane educatus dicatur, i. 122. bubulci filius cognominatus, i. 114. regalis indoles ut enituit in puero, *ibid.* ut a materno avo Astyage agnitus fuerit, i. 116. pervenit ad suos veros parentes, i. 122. Cyrus laudatur, iii. 89. *ubi dicitur* pater suis appellatus. *Item* iii. 160. *ubi dicitur de eo*, cui comparari (*vel potius*, cui se comparare) nullus unquam Persarum dignum se (*vel rem se dignam*), existimavit. *Videtur autem hæc fuisse illorum opinio ob ea præsertim quæ dicuntur de ejus genitura*, ob quam se existimabat majus quiddam homine esse, i. 204, et de ejus felicitate *ibidem*. *Sic vero et* i. 126. divina quadam sorte genitum se dicit.

Cyrus quæ prudenter dixerit, cum alibi, tum ix. ult. Cyri prudentia in alienandis animis Persarum a Medis, i. 125, 126, 127. et in eo quod commentus est, ut Persas ad rebelandum induceret, i. 125, et tamen stulte Gyndi amni minatur, i. 189. omnem Asiam adeptus, i. 130. ejus cum Cræso proelium, i. 76, etc. ut se adversus Cræsum gesserit in iisdem usque, 91. ut se gesserit contra rebellantes Lydos, i. 154, etc. ejus apologus ad Ionas, i. 141. Smerdi mago aures amputat, iii. 69. bellum adversus Labyntem, et Babylonios, quorum urbem capit, i. 188, 189, 190, 191. bellum contra Tomyrin, Massagetarum reginam, i. 205, 206, etc. in quo occumbit, i. 214. ubi narrantur et quæ acta circa mortui caput.

Cythera insula Argivorum ditionis, i. 82. Templum habet Veneris Cælestis ex Ascalone, i. 105. eam conducibilis Lacedæmoniis obrui quam extare, vii. 235.

Cythnii, gens, vii. 90. viii. 46.

Cytissorus, Phrixo genitus, vii. 197. ejus posterorum calamitas, ibid.

Cyzicum, urbs Propontidis, vi. 33.

Cyziceni Oebari Persæ se dedunt, ibid. Cyzicenorum festum in honorem Matris deum, iv. 76.

D.

DADICÆ populus. iii. 91. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, vii. 66.

Dædalum vestigat Minos, vii. 170.

Dai, Persarum genus, i. 125. pecuarii, ibid.

Damas Samyris fil. vi. 127.

Damasithymus Candaulis filius, dux in classe Xerxis, vii. 98. Damasithymus, Calyndensium rex, viii. 87. demersus ab Artemisia, ibid.

Damas Sirites, vi. 127.

Damiæ et Auxesiæ simulacra, v. 82, 83.

Danaë, Acrisii filia, Persei mater, i. 91. vi. 135. vii. 60. 150.

Danaus et Lynceus Chemmitæ, ii. 91.

Danaus Archandri socer, ii. 98.

Danai filiæ Thesmophoria in Ægyptum afferunt, ii. 171. templum Minervæ quod Lindi est, extruxerunt filios Ægypti fugientes, ii. 182.

Danai et Xuthi in Peloponnesum adventus, vii. 94.

Daphnæ Pelusiæ, ii. 30, 107.

Daphnis Abydenus, iv. 138.

Dardanus urbs, v. 117. contermina Abydo, vii. 43.

Dardanei, i. 189.

Daritæ populus, iii. 92.

Darius rex, Hystaspis filius, i. 183. 210. ii. 110. iii. 70. vi. 98. vii. 1. vii. 11. e conjuratis in magos fuit unus, iii. 70. Darius idem sonat quod ἐξέτης, id est, coercitor, vi. 98. ejus uxores, iii. 88. Darii liberi, iii. 12. vii. 2. 64. 68, 69. 72, 78. 97. 224. viii. 89. ix. 107. de Darii futuro regno Cyri visio, i. 209, 210. qua arte ad adipiscendum regnum usus, iii. 85, 86, 87. cum Persæ aiunt fuisse κάπηλον (id est, institutorem) quoniam omnia quæstui habebat, iii. 89. Darii

- reditus et auri thesaurus, iii. 95, 96. statua ejus equestris, iii. 88. pecuniarum spe frustratus sepulcro Nitocridis aperto, i. 187. unde Græciæ infensor redditus, vii. 1. ejus expeditio in Scythas, iv. 1, 85, 86, etc. *Alia ejus facta præ aliis memoratu digna vide*, ii. 110. iii. 88. iv. 44. 88. 135. v. 11, 12. vii. 194. *item quædam ejus dicta*, iii. 160. iv. 143. v. 105. ejus cum Idanthyrso colloquium per quendam equitem, iv. 126, 127. ejus oratio pro monarchia, iii. 82. oratio ejusdem ad primores Persarum de Oræte interficiendo, iii. 127. oratio ad Iones de ponte ad Istrum custodiendo, iv. 98. Darius quondam Cambysis satellites, iii. 139. bene de se meritos remunerat, iii. 140. v. 11. luxato pede a Democede sanatur, et acta cum eo, iii. 129, 130, 131, etc. Babylonem obsidet, capit, et diruit portas murosque, iii. 150, 151, 152, etc. Indos subegit, iii. 44. ejus crudele factum, iv. 84. a Macedonibus poscit terram et aquam, v. 17. et a Græcis, vi. 48. vii. 133. ejus moneta ex auro puriss. iv. 166. ejus legati a Græcis in barathrum et puteum projiciuntur, vii. 133. ejus obitus, vii. 4.
- Darius Xerxis filius Artayntam ducit, ix. 108.
- Dascylus Gygis pater, i. 8.
- Dascylium, urbs iii. 120. 126. vi. 33.
- Datis Medus contra Athenas missus a Dario, vi. 94. revocat Delios metu fugientes ipsum, vi. 97. visionem in som-
- nis videt, vi. 118. ejus filii, vii. 88.
- Datus opp. ix. 75.
- Dauliorum oppidum incensum, viii. 35.
- Daurises Darii gener, v. 116. adversus Cariam tendit, 121. interitus, ibid.
- Decelea, ix. 15. 73.
- Decelus, ix. 73.
- Decelensium circa Helenæ investigationem acta, ix. 73. eorum in Sparta vectigalium immunitas et dignitas præsidendi, ibid.
- Decelensis populus, ibid.
- Decima redemptionis captivorum conscripta, v. 77.
- Decimæ pecuniarum ex prædis, vii. 27.
- Decimum quemque sorte comedunt inter se Cambysis milites fame adacti, iii. 25.
- Deioces Phraortis fil. i. 16, 37, 96. vir sapiens et juris dicundi peritus, i. 96. ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit, i. 97, 98. rex Medorum declaratus, i. 98. ab eo regnum obtinente acta, et quomodo severitatem in exercenda justitia exercuerit, i. 98, 99, 100, 101. ejus mors et anni regni, i. 102.
- Deiphonus Euenii filius Apolloniata, ix. 92.
- Delphi, i. 51. ad eos missa donaria a Gyge, i. 14. a Cræso, i. 50, 51, 52. apud Delphos primus quis munera posuerit, i. 14. in numerum Delphorum adscribi volenti jus perpetuum datum cuilibet de Lydis, i. 54. Delphi oraculum pro se et Græcia consulunt, vii. 178. extreme formidantes

- Xerxem, urbem deserunt, viii. 37. barbaros a deo suo male affectos cædunt, viii. 38. Delphicum oraculum, *in finitis locis*. Delphicum templum sua sponte conflagravit, i. 50. ii. 180. aliud Amphictyones trecentis talentis construendum locarunt, ii. 180. et quinam conduxere, v. 62.
- Delta Ægyptiorum, ii. 13, 15, 16, 17, 18, 19, 179. solum Delta Ægyptum esse aiunt Iones non recte, ii. 15.
- Delubrum Jovis Carii, i. 171, Jovis Olympii, ii. 7. Cereris, iv. 53. Bacchi, iv. 87. Amphiarai, viii. 134. Laii et Oedipodis, iv. 149. in fano Latonæ admirabilissimum, ex uno factum lapide, ii. 155. delubra primi statuere Ægyptii, ii. 4. delubra a Persis incensa, iv. 96. viii. 144.
- Delus insula, iv. 33, 34, 35. expiata a Pisistrato, i. 64.
- Delos tremuit antea inconcussa, vi. 98.
- Deliorum fuga ob Persas, vi. 97. revocati a Persis et nihil passi, ibid.
- Delium Thebanorum, vi. 118.
- Demaratus Aristonis filius, rex Spartæ, v. 75. vi. 50, 63, *etc.* de ejus genere et procreatione varia circumferuntur, vi. 63, *etc.* 69. matrem sciscitatur, qui verus ipsius parens, vi. 68. Demarati, *id est; a populo votis petiti*, unde nomen impositum, vi. 63. Cleomenem deserit in expeditione, v. 75. ejus cum Cleomene similitates et odium, vii. 51, 63, 64, *etc.* fuga ad Persas, vi. 70. vii. 3. ejus elo-
- gium, vi. 70. ejus colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe, vii. 101, 102, 103, 104, 209, 234, 235, 236. ejus ingeniosa per pugillares clam nunciandi ratio, vii. 239.
- Demarmenus, v. 41. vi. 65.
- Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, ejus fortuna, et in quanto honore habitus a Dario, iii. 124, 129, 130, 131, 132. quo astu e Persia in patriam rediit, iii. 132, 133, 134, *etc.*
- Democratiam laudat Otanes, iii. 80. vi. 43. improbant Megabyzus et Darius, iii. 81, 82. ejus incommoda, iii. 81. eam constituit in Græcia Mardonius, vi. 43.
- Democritus, vir illustris, et Naxiorum trierarchus, vii. 46.
- Demonax a Mantineis, Cyrenæis missus reip. constituendæ, iv. 161.
- Demonus Penthylis pater, vii. 195.
- Demophilus Diadromæ filius, vii. 222.
- Dens Hippiaæ tussi excussus evanescit: et quid hac re portentum, vi. 107.
- Dentes ex uno osse universi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla, ix. 83.
- De deposito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuiusdam depositum neganti, vi. 86.
- Derusæi, Persarum genus, i. 125.
- Dersæi Thraciæ populus, vii. 110.
- Descriptio temporis nunquam finiendi, v. 92.

Detractio res deterr. vii. 10. §. 7
Deucalion rex, i. 56.

Deus eminentissima gaudet deprimere, vii. 10. §. 5. deum tentare, idem quod prave facere, vi. 86. §. 3. deus quod fieri vult, nemo effugiat, ix. 16. invidens vitæ humanæ spatio, vii. 46. præsignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura, vi. 27. Deus Græcorum, i. 90. de illo impia cogitatio Apriæ, ii. 169. Deos nemo latet in sceleribus, viii. 106.

Deorum *ἑρμῆος καὶ ἑβόρος* i. 34. iii. 40. vii. 10. §. 5. viii. 106, et 109. invidiam excitant acres vindictæ, iv. ult. viii. 106. deus ab Ægyptiis verberatur quidam, ii. 132. decrum ira in nepotes etiam extenditur, vii. 137. duodecim deorum cognomina ab Ægyptiis Græci sunt mutuati, ii. 4. sacra peragunt illis Athenienses, vi. 108. omnia fere deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervernerunt, ii. 50.

Dii Arabum, iii. 8. Libyum, iv. 188. Scytharum, iv. 59. Thracum, v. 7. Græci, v. 49. regales, v. 106. *Χθόνιοι*, iv. 33. deos externos exigunt Caunii i. 172.

Diactorides pater Eurydames uxoris Leutychidis, vi. 71.

Diactorides Cranonius, unus e procis Agaristæ, vi. 127.

Diadromes Demophili pater, vii. 222.

Diana Osiris seu Dionysi filia, ii. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Æschylus, ibid. Bubastis ab Ægyptiis dicta, ibid. et 137. Templum Buto, ii. 155. Dianæ festum in Ægypto, ii.

137. aliud apud Brauronem, vi. 138. Dianæ templum maxime memorabile apud Bubastin, ii. 137, 138. Dianæ templum Sami, iii. 48. ad Trachinem, vii. 176. Diana regia, iv. 23. Dianæ Orthosiæ ara, iv. 87. Dianæ oraculum, ii. 83. Dianæ urbem suam donant Ephesii obsessi, i. 26. templum in Artemisio, vii. 176.

Dicæa urbs, vii. 109.

Dicæus, Theocydis filius, exul, apud Medos illustris, viii. 65. quædam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans, viii. 65.

Dictys, animal, iv. 192.

Dictynnæ delubrum et a quibus structum, iii. 59.

Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas, vii. 226. ejus dictum. ibid.

Dies, repente nox factus, i. 47. 103. vii. 37. certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum, vi. 106. diei natalis observatio apud Ægyptios, ii. 42. diei in horas distributio a quibus facta, ii. 4. iter, iv. 101. dies varii vitæ hominum, i. 32.

Dindymene mater, i. 82.

Dinomenes Gelonis pater, vii. 145.

Diomedis *ἀριστία*, ii. 116.

Dion urbs, vii. 22.

Dionysiophanes Ephesius, ix. 84.

Dionysius Phocæensis, classis Ionum dux ejusque ad Iones oratio, vi. 11. res ab eo gestæ, ibid. et seq. post cladem Ionum quo devenerit, vi. 17.

Dionysus, Apollinis et Dianæ pater, ii. 156. e Semele Cadmi filia a Græcis putatur genitus, ii. 145. educatus in re-

- gione cinnamomifera, iii. 111. ab Jove insutus in femore, ii. 146. e deorum novissimis apud Græcos, non et apud Ægyptios, ii. 145. Ægyptiace Osiris dictus, ii. 144. Dionysii festum, iii. 97. Dionysii trieterica, iv. 108. Dionysus et Urania ab Arabibus invocantur in fœdere ineundo, iii. 8. Arabibus Urotal dictus, ibid. Dioscuri, vi. 127. eorum nomen Ægyptiis ignotum, ii. 50. Dipæensium prælium, ix. 34. Dipodes, murium genus, iv. 192. Diræ in capita ii. 39. Dithyrambus Harmatidæ filius, vii. 227. Dithramborum auctor quis fuerit, i. 23. Divinatio Ægyptiorum, ii. 83. Nasamonum, iv. 172. Scytharum, iv. 67. divina præferenda humanis, v. 63. divinum quid videatur Herodoto, vii. 137. Divinitatis solers prudentia erga homines, iii. 103. Doberes pop. Pæoniæ, v. 16. vii. 113. Dodona, ii. 52, 58. Dodonæum oraculum, i. 46. ii. 52, 55. Dodonæorum antistites, ii. 55. Dodonæi, iv. 33. Dodonææ columbæ, ii. 55, 57. Dolia argentea Delphos a Cræso missa, i. 51. Dolonci Thraces, vi. 34. ab Abinthiis bello vexati, ibid. oraculum consulunt, ibid. Miltiadem regem creant, vi. 35, 36. Dolopes, vii. 132, 185. Domus subterraneæ Æthiopum, iii. 97. domos non possident. Indi nonnulli, iii. 100. Domestica mala Psammeniti ma-
- jora quam ut ea deflere possit, ii. 14. Domicilia subterranea pyramidis, ii. 148. domicilia ex micis salis, iv. 185. domicilia e virgulis, et versatilia, e lentiscis suspensa, iv. 190. Dona ad Æthiopes explorandi gratia missa, ii. 20. dona Amasis Delphis data, ii. 180. dona Græcorum Ægyptum incolentium ad templum Delphi instaurandum, ii. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data, iii. 130. dona quantum apud milites possint, viii. 4, 5. dona ei qui primus muros Sardium ascenderit pollicetur Cyrus, i. 84. Donaria Alyattis Delphos missa, i. 25. donaria Cræsi varia, i. 92. donaria divis data a Cræso ex bonis adversarii, i. 92. donaria Delphos a Cræso missa et rursus alia, i. 51, 52. donaria Delphos a Gyge missa, i. 14. donarium Midæ Delphos missum, regia sella, i. 14. donaria in templo Delphico, viii. 35. donarium Lacedæmoniorum, i. 51. donaria Amasis, ii. 182. donaria regis Pheronis, ii. 111. donaria Rhodopis Delphos missa, ii. 135. donarium Arionis apud Tænarum, i. 25. donaria e præda Persica, ix. 86. Dore, i. 144, 146. Dore a Cræso subacti, i. 6, 28. eorum migratio crebra, i. 56. Dore et Iones ex insulis egredientes in continenti sedes ponunt, i. 171. eorum prima expeditio adversus Asiam, iii. 56. Dore in classe Xerxis militantes, vii. 93. Dore in Atticam quater profecti, v. 76.

- Dorienses Pentapolin incolentes, i. 144. Doriensium principes ex Ægypto oriundi, vi. 53. Doriensium civitates multæ et insignes, viii. 73. Doriensium sacra, i. 144.
 Dorica gens unde cognominata, i. 56. Doricæ tribus mutantur, v. 68.
 Doris regio incursata a Medis Thessalorum consilio et odio, viii. 31. Doris vestis, v. 87.
 Dorieus Euryanactis pater, ix. 10.
 Dorieus Anaxandridæ filius ex prima uxore, v. 41. inter æquales excellit, v. 42. nolens sibi a fratre imperari, coloniam alio ducit, v. 42. ejusque fortuna, v. 42, 43, 44, 45, 46. ejus mors, v. 45, 46. vii. 158, 205.
 Doriscus, v. 93. vii. 25, 106. Doriscus, Thraciæ litus et campus ingens, et castellum Darii, vii. 59.
 Dorus Hellenis filius, i. 56.
 Doryssus Leobotæ fil. vii. 204.
 Dotus Megasidrae fil, Paphlagonum et Matienorum Dux, vii. 72.
 Dromos Achilleus, iv. 55.
 Dropici, Persarum genus, i. 125.
 Drymus oppidum, viii. 33.
 Dryopis regio, i. 56. viii. 31. Dryopes pop. i. 146. Dryopum civitates, viii. 73.
 Dyna Achæorum, i. 145.
 Dymanatæ tribus Sicyonia, v. 68.
 Dyras amnis, vii. 198.
 Dysorum mons, v. 17.
 Dysenteria in Xerxis exercitu, viii. 115.
 E.
 EBENUM ubi nascatur, iii. 114.
 Ecbatana v. Agbatana.
 Echebrates Eetionis pater, v. 92.
 Echemus Aëropi filius, ix. 26. Hyllum in monomachia interfecit, ibid.
 Echestratis Agis filius, vii. 204.
 Echidori fl. aqua copias Xerxis deficit, vii. 127. ejus origo, vii. 124.
 Echinades insulæ, ii. 10.
 Echidna, iii. 108.
 Echines murium genus sic dictum, iv. 192.
 Eclipsis solis, vii. 37.
 Edoni pop. v. 11. et 124. vii. 110. 114, ix. 74.
 Eetion Echecratis filius ejusque genus, v. 92. ei datum oraculum, ibid.
 Egestani, v. 46.
 Eion urbs super Strymonem, vii. 25, 113. viii. 118.
 Elatea urbs, viii. 33.
 Elbo insula, ii. 140.
 Electrum unde venire feratur, iii. 115.
 Eleonius civis, v. 43.
 Elephantessupra modum grandes in Africa, iv. 191.
 Elephantina urbs Ægypti, ii. 9, 17, 28, 29, 30, 31. 69, 175.
 Elæus Chersonesi, vi. 140. vii. 21, 33. ix. 116. Elæusii Xanthippum orant de ultione Protesilai sumenda, ix. 119.
 Eleus Onomastus Agæi filius, unus e procis Agaristæ, vi. 127. Eleus quidam vates, iii. 132.
 Eleusis, viii. 65. apud Eleusinem Atheniensium prælium, i. 30. Eleusinem Cleomenes cum Peloponnensibus invadit, v. 74, 75, 76. ibi fanum dearum, vi. 75. Eleusine sepulti Argivi, ix. 27.
 Eleusiniæ Cereris templum, ix. 57, 101.

Elis, Ætolorum colonia, viii. 73.
Eleorum agonotheatæ, vi. 127.

Eleorum justissimum ac maximum certamen, ii. 160. quod tamen arguunt, Ægyptii, *ibid.*
Elei Minyarum oppida delevere, iv. 148. Elei venientes post prælium suos duces exilio cur mulctarint, ix. 77. in Eleo agro muli cur nequeant gigni, iv. 30.

Elorus flumen, vii. 154.

Enagees, *id est piaculares*, i. 61. v. 71.

Enarees, divinationem a Venere habentes, iv. 67. i. 105.

Enchelees, v. 61.

Eneti, qui sunt ex Illyriis et eorum lex, i. 196. Eneti, in Adria, v. 9.

Enienses, vii. 122, 185, 198.

Enipeus fluvius Thessaliæ, vii. 129.

Enneacrunos, vi. 137.

Enneadoi, vii. 114.

Eordi populi, vii. 185.

Epaphus, qui et Apis, ii. 153. iii. 27, 28.

Epaphi boves mares, ii. 38.

Ephesus, civitas Ionum, i. 42. ii. 10, *et* 158. ex Epheso ad Sardis iter, v. 54. Ephesium templum, ii. 148. Ephesii obsessi a Cræso urbem suam donant Dianæ, i. 26. Ephesii soli ex Ionibus ab Apaturiiis festis arcentur, et cur, i. 147.

Epори Spartæ, ix. 6

Epialtes Eurydemi filius, vii. 213. Thermopylarum proditor, vii. 213, 214, *etc.* ejus fuga et interitus, vii. 213.

Ephicichlides Homeri, ii. 24.

Epicydas Glauci pater, vi. 86.

Epidaurus, insula, antea Oenone dicta, viii. 46. Epidaurus expugnata, iii. 52. Epidauri ty-

rannus Procles, iii. 50. Epidaurii, i. 146. Epidaurii oraculum consulunt, quum eorum tellus nihil produceret, v. 82. Epidauriis oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et acta, v. 82, 83. 84. iis Æginetæ antea parentes, ab iis desciscunt, et clades inferunt, v. 83.

Epigoni Homeri, si modo ejus sunt, iv. 32.

Epigramma vatis Megistiæ, vii. 228. Mandroclis Samii, iv. 83. epigrammata Spartiatarum, qui occubuere ad Thermopylas, vii. 228. tripodum litteris Cadmeis incisa, v. 59, 60, 61. Ἐπισκνθιστον, *id est, Age Scytham*: hoc est, intemperantius bibe, vi. 84.

Epistrophus Amphimnesti pater, vi. 127.

Epium oppidum, iv. 148.

Epizelus Cuphagoræ filius, vi. 117. cæcus in acie quomodo factus, *ibid.*

Epulæ in festis, i. 31.

Equa leporem enixa, vii. 57. equæ tres Olympiacas victorias adeptæ, ubi sepultæ, vi. 103. equæ Thessaliæ optimæ, vii. 196. equis pisces pro pabulo ubi, v. 16. equi colubros vorant, i. 78. equi sacri candidi in Cyri exercitu, i. 189. equi sacri in exercitu Xerxis, vii. 55. equi fluviales Ægyptiis sacri, eorum natura, et descriptio, ii. 71. equos præcipue immolant Scythæ, iv. 61. equi ubi Soli immolantur, i. 216. equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi, i. 80. vii. 87. apud Persas habebant nomina, iii. 88. equorum regionum sæ-

- tura, i. 191. equos quadrijugos jungere Græci ab Afris didicere, iv. 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrææ, iv. 22. equi Sigynnarum quales, v. 9. equi satrapæ Babylonii, i. 192. equi Indorum, iii. 106. equi silvestres candidi, iv. 52. equorum jubæ pro cristis, vii. 70. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini, iv. 28. equi quinquaginta strangulantur ad sepulcra regum Scytharum, iv. 72. equi Nisæi, iii. 106. vii. 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario penditi soliti, iii. 90. equi hinitu Darius quomodo regnum nactus, iii. 85, 86, 87. equus Masistii ipsum excutit, ix. 22. equo crura cum genibus abscissa, quod dominum straverat, vii. 88. equus Artybii in armatum erigi doctus, v. 111.
- Equisonem regis Scythæ cum rege defuncto sepeliunt, iv. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotis, iii. 85, 86, 87.
- Equitatus Xerxis quantus, vii. 84, etc.
- Equitare docent liberos statim a quinto anno Persæ, i. 136.
- Equites Sparta, viii. 124.
- Erasinus fluvius, vi. 76. Cleomenis de eo dictum, ibid.
- Erechtheus rex Atheniensium. viii. 44. Orithyia pater, vii. 189. ab Homero laudatus, ii. 28. ei apud Athen. sacra afferunt Epidaurii, v. 82. ejus templum in arce Atheniensium, viii. 55.
- Eresione Homeri, ii. 93. contra Eretriana et Athenienses, duces Persarum missi, v. 94. Eretriensium et Persarum acris pugna, vi. 101. Eretria et Eretrienses a Persis subacti, vi. 101. Eretriensium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant, v. 99. Eretrienses Iones, viii. 46. Eretrienses Susa abducti clementer a Dario tractati, vii. 119.
- Eridanus fluvius fabula Herodoto, iii. 115.
- Erinnyes Laii et Oedipi, iv. 149.
- Erinnyum delubrum, iv. 149.
- Erochus urbs, viii. 33.
- Error parit damna, vii. 10. §. 6.
- Erxander, Cois pater, iv. 97. v. 37.
- Erycis regio, Heraclidarum, v. 43.
- Erycina regio, v. 45.
- Erythra insula, iv. 8.
- Ἐρυθρὰ βῶλος urbs sic dicta, id est, rubra gleba, ii. 111.
- Erythræ, i. 142.
- Erythræorum cum Chiis bellum, i. 18.
- Erythræ Bæot. ix. 15, et 19.
- Erythraei et Chiis eandem sermonis proprietatem servant, i. 142.
- Erythræa urbs aspera et montosa, ii. 18.
- Eryxo, Arcesilai vidua mariti interemptorem necat, iv. 160.
- Etearchus rex Axi, iv. 154. alius Ammoniorum rex, ii. 32.
- Eteocles Laodamantis pater, v. 61.
- Etesias non esse caussam augmenti Nili, ii. 20.
- Euzenetes Carenii filius, vii. 173.
- Euagoras Laco, vi. 103.
- Eualcides Eretriensium dux, vir illustris, v. 102.
- Eubœa insula, magna ac beata, Cipro non inferior, v. 31. ad-

- eam prælum Græcorum cum Persis gestum, viii. 4, *etc.*
- Eubœenses ut tractati a Gelone, vii. 156. Eubœensibus datum oraculum, quod male spernunt, viii. 20.
- Euboicum talentum, iii. 89.
- Euboicæ minæ, *ibid.*
- Eubœæ cava, viii. 13.
- Euclides et Cleander Hippocratis filii, vii. 155.
- Euergetæ regis Persici, viii. 85.
- Euenius Deiphoni haruspici pater, ix. 92. sacrarum solis ovium custos, ix. 93. excæcatus misere, et ultio ob id de Apolloniatis sumpta, *ibid.* cæcus divinationem obtinet, ix. 94.
- Euelthon Salaminis rex, iv. 162. v. 104. ab eo thuribulum dedicatum Delphis, *ibid.* circa eum et Pheretimam acta, *ibid.*
- Euesperidæ bonum solum incontinentes, iv. 171.
- Eumelus Admeti fil. ii. 2.
- Eumenes Anagyrasius Atheniensis præstantissimus in pugna navali, viii. 93.
- Eunomus Polydectis filius, viii. 131.
- Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, viii. 105.
- Eupalinus, Naustrophii filius, architectus, iii. 60.
- Euphorbus Alcimachi, proditor Eretriæ, vi. 101.
- Euphorion, Æschyli poëtæ pater, ii. 156.
- Euphorion Cynægiri pater, vi. 114.
- Euphorion Laphanis pater, qui Castorem et Pollucem in domum suam recepit et in omnes homines fuit hospitalis, vi. 127.
- Euphrates flumen, i. 180. v. 52. tortuosus a Nitocri redditus, i. 185.
- Euripus, v. 77. vii. 173. viii. 15.
- Europa Cretensibus rapta, i. 2. Europæ filii Sarpedon et Minos, i. 173. Europa Tyria an nomen Europæ dederit, iv. 45.
- Europa longitudine Asiam et Africam, non et latitudine, assequitur, 42, 45. Europæ commoditates, vii. 5. Europæ nomen unde impositum, iv. 45. Europæ extrema ignota, iii. 115, 116.
- Euryanax Doriei filius, collega Pausaniæ, ix. 10, 53, 55.
- Eurybates quinquertio, vi. 92. ejus clades et interitus, *ibid.* ix. 74.
- Eurybiades, Euryclidæ filius, dux classis Græcorum, viii. 2 in Eurybiade consilii inopia, viii. 74. Eurybiadæ laus, viii. 124.
- Euryclides, viii. 2.
- Eurycrates Polydori filius, vii. 204.
- Eurycratides Anaxandri filius, vii. 204.
- Eurydame Leutyichidis uxor, vi. 71. ejus genus, *ibid.*
- Eurydemus Epialtæ pater, vii. 213.
- Euryleon cum Dorico coloniæ deductor, unus superstes e bello, v. 46. Selinusiorum tyrannus, *ibid.* ejus interitus, *ibid.*
- Eurymachus Leontiadis pater, vii. 205.
- Eurymachus Leontiadis filius interemptus, vii. 233.
- Euryphon Proclis filius, viii. 131

Eurypylus frater Thoracis Larissæ, ix. 58.
 Eurysthenes, Aristodemi filius, vii. 204.
 Eurysthenis familia honorator, vi. 51.
 Eurysthenes et Procles gemini, Spartæ reges, iv. 147. vi. 52. oraculum super eis consultum. ibid. eorum dissensio per omnem vitam, ibid. circa eos et Theram avunculum pro regno acta, iv. 147.
 Eurystheus, ix. 26, 27. genus ejus nolunt labefieri Lacedæmonii, v. 40.
 Eurytus et Aristodemus ob extremam lippitudinem e castris a Leonide remittuntur, vii. 229. Euryti virtus et interitus, ibid.
 Euthynus Hermolyci pater, ix. 105.
 Eutychides Sophanis pater, ix. 73.
 Euxinum mare, i. 6, 72.
 Euxini ponti nationes, iv. 47.
 Exampæus locus inter Borysthenem et Hypanin, iv. 52. et 81.
 Exercitu donari apud Persas, eximium, ix. 109.
 Exitus rerum inspiciendus, i. 32. cum initio non est manifestus, vii. 51.
 Experiendo fiunt omnia, vii. 9.
 Expiandi modus idem fere apud Lydos qui apud Græcos, i. 35. expiatio Adrastii fratricidæ, ibid. expiatio Deli, i. 64.

F.

FABAS nec serunt Ægyptii nec edunt, ii. 37.
 Fabæ in sortitionibus, vi. 109.

ad Fame marcendam quid Lydi excogitaverint, i. 94. fames immanis in castris Cambysis. ii. 25. fames in Xerxis exercitu, in reditu, viii. 115. fames obsessorum Sesti, ix. 118. familia quadrigam alens, vi. 35.
 Fanum Jovis Thebani, i. 182. Jovis Beli, i. 181. Jovis sub fago conditum, ii. 56. Protei, ii. 112. Veneris Vranæ vetustissimum, i. 105. Apollinis, viii. 135. Pallenidis Minervæ, i. 62. Æaci, v. 89. Phylaci, viii. 39. Autonoi, ibid. Androcratis herois, ix. 25. fanum Græcum maximum et celeberrimum in Ægypto, ii. 178.
 Fato sortem destinatam deo quoque fugere impossibile, i. 91. fati necessitas, i. 91. iii. 43, 63. v. 92.
 Fax Vulcani, viii. 98.
 Felis amantissima fœtum, ii. 66. Ægyptiorum circa hoc animal superstitio, ibid. felium sepulturæ, ii. 67.
 Felicitas humana in eodem tenore non perstat, i. 5. felicitas Polycratis insidiosa, iii. 40, etc.
 Ferrum ad perniciem hominum, i. 68.
 Ferri compactionem solus omnium excogitavit Glaucus Chius, i. 25.
 Festa ad imitationem instituta, iii. 48.
 Festi celebratio, i. 191.
 Festinatio parit errores, vii. 10. §. 6.
 Festum Cyzicenorum, matri deorum, iv. 76. festum Ægyptiorum abrogatum a Cambyse, iii. 29. festa Ægypti-

- orum, Dianæ, Isidis, Minervæ, Solis, Latonæ, Martis, ii. 59. festum Minervæ, iv. 180. festum Dionysi, ii. 48. iii. 97. festum Theophania, i. 51. festum Persarum, *μαρτοφάνια* dictum, iii. 79. festa Apaturia, i. 47. festi nomen, Accensio lucernarum, ii. 62.
- Fidei dandæ modus apud Nasamones, iv. 172. fides Arabum firmissima, iii. 8.
- Filios regum benigne tractant Persæ, iii. 15.
- Fibularum in veste ab feminis periculum, v. 87.
- Ficus non habebant Persæ, i. 71.
- Finitimos Medi et Persæ colunt, i. 134.
- Flamma e pectore simulacri effulget, vi. 82.
- Fluvios inter omnia religiose colunt Persæ, i. 138. fluviorum Scythiæ nomina, Ister, Tyres, Hypanis, Borysthenis, Panticapes, Hypacyris, Gerrhus, Tanais, iv. 47. fluviorum Thraciæ nomina, Tearus, Contadesdus, Agrianes, Hebrus, iv. 90. Thessaliæ fl. præcipui hi quinque, Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamisus, vii. 29. Penei autem *fit mentio et cap. proxime præced.* Araxes qualis et quantus, i. 202. Asopus, ix. 15, 30. Achelous, ii. 10. Axius, vii. 23. Corys in Arabia, iii. 9. Cinyps, iv. 175. Crathis, i. 145. Caicus, vii. 21. Contadesdus, iv. 90. Choaspes, v. 49. Gerrhus, iv. 19. Gyn-des, v. 52. Halys, i. 72. Hypanis, iv. 47. Is, i. 179. Melas, vii. 58. Phasis, ii. 103. iv. 38. Parthenius, ii. 104. Pirus ingens fluvius, i. 145. Panticapes, iv. 54. Sperchius, vii. 198, 228. Thermodon, ii. 104. ix. 27. Tigris, i. 189. Tanais, iv. 20. Tyres, iv. 11. 51. Triton, iv. 191.
- Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit, vii. 42, 108, 196. *fit autem mentio hujus defectionis, etc.* 21. et 187.
- Fœdus affinitate firmatum, i. 74. fœderis ineundi ratio apud Scythas, iv. 70. apud Arabes, iii. 8. fœdus a Baby-loniis cum Cræso initum, i. 74. fœdus Cræsi cum Amasi Ægyptiorum rege, ibid. Polycratis cum Amase rege, iii. 39. fœdus perfidum Persarum cum Barcæis, iv. 201.
- Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit, i. 8. fœminæ Ægyptiæ humeris bajulant, viri capitibus onera imponunt, ii. 35. fœminæ apud Ægyptios negociantur, ibid. fœminæ Zauecum currus aurigantur in bellum, iv. 193. fœminas Atheniensium a Brachione prædati Pelasgi, iv. 145. vi. 138. fœminæ ex Asia raptæ, i. 23, 4. fœminarum Barcæarum manillæ circa muros appensæ, v. 302. fœminæ a Babylo-niis strangulatæ ne frumentum absumerent, iii. 150. earum quinquaginta millia Babylo-niis a Dario suppeditata, ut succresceret soboles, iii. 159. fœminæ colo et similibus rebus donandæ, non exercitu, iv. 162. fœminas adducere, Persarum convivantium mos, v. 18. fœminæ virili virtute, viii. 88. fœminæ agrestes, iv. 19. fœmina virgo, quæ erat semivipera. iv. 9.

- fœmineus morbus fani Veneris
 spoliatoribus immissus, i. 105.
 Fodiendi ratio ut terra effossa
 non prodeat, ii. 150.
 Fons Thestes, iv. 159. fons A-
 pollinis, i. 118. fons Solis, iv.
 181. fons Gargaphie, ix. 25.
 fontes Mæandri, vii. 26. fons,
 in quo qui loti sunt, efficiun-
 tur perinde atque oleo inuncti,
 violam olentes, iii. 23. fons
 quidam amarissimus, iv. 52,
 81. fontes novem aquarum,
vide Novem fontes.
 Formicæ Indicæ ubi nascantur
 canum magnitudine, earum-
 que descriptio, iii. 102, *etc.* ubi
 ut illis Indi aurum suffuren-
 tur.
 Fortunam bonam in vita et in
 morte experiri difficile est, iii.
 43. fortuna consilium aliquan-
 do superat, vii. 10. §. 4. for-
 tunati iidem semper non sunt,
 i. 207.
 Forum nullum est Persis, i. 153.
 fora Græcorum, *ibid.*
 Fratrem præ marito et liberis
 uxor Intaphernis salvum cu-
 pit, et sui desiderii rationem
 reddit, iii. 119.
 Frigoris vis apud Cimmericum
 Bosporum, iv. 28.
 Fructus quarundam arborum,
 qui jactus in ignem odore suo
 circumstantes inebriat, i. 202.
 Fulgura et tonitrua sive, *πρησιῆρες*,
 in Xerxis exercitum ingruunt,
 et complures occidunt, vii. 42.
 Fulmen in ædes Scylæ reges de-
 lapsum, iv. 79. fulmina gran-
 des arbores aut ædificia per-
 cutiunt, vii. 10. fulmina in
 barbaros Delphis e cœlo de-
 missa, viii. 37.
 Furens homo, iii. 38.
 Fures pecuniæ Sardanapali, ii.
 150. fures regiarum Rham-
 piniti pecuniarum et eorum
 solertia, ii. 121.
 Fustuaria pugna apud Ægyptios
 in sacris, ii. 73.

G.

- GADES, iv. 8.
 Gæson locus, ix. 97.
 Galaica regio, ætate Herodoti
 Briantia, vii. 108.
 Galea Corinthia, iv. 180.
 Galepsus, Græca urbs, vii. 122.
 Gamori Syracusani, vii. 155.
 Gandarii pop. iii. 91. eorum ar-
 matura et dux in Xerxis ex-
 exercitu, vii. 66.
 Garamantes pop. et eorum mo-
 res, iv. 174, *et* 183.
 Gargaphie fons, ix. 25, 48.
 Gauanes Temeno oriundus, viii.
 137.
 Γεβελίτζις, dæmon, iv. 94.
 Gela a Lindiis condita, vii. 153.
 ejus tyrannus Hippocrates, vi.
 23. Gela Hieroni a Gelone
 fratre demandata, vii. 156.
 Geleon, Ionis fil. v. 66.
 Gelo Siciliae tyrannus, ejusque
 potentia, et opes, vii. 145, 153,
 157, 158. quomodo creverit
 et ad regnum pervenerit, vii.
 153, 154, 155, *etc.* circa eum
 et legatos Græcorum acta,
 vii. 153, 154, *etc.* ejus res ges-
 tæ, vii. 155, 156, 158.
 Gelonus Herculis filius, iv. 10.
 Gelonus Budinorum urbs, iv.
 108.
 Geloni quondam Græci, *ibid.* eo-
 rum mores, iv. 109.
 Gelu maximum ubi, iv. 28.
 Genitura Indorum qualis, iii. 101,

- per Generationes computatio, ii. 142.
- Geometria unde ad Græcos venerit, ii. 109.
- Gephyræi unde oriundi, v. 57. Athenas commigrant, et cur, v. 57, 62. ubi templa seorsum ab eis extracta, etc. v. 62.
- Geræstus, ix. 105.
- Gergis Arizi filius imperator in Xerxis exercitu, vii. 82.
- Gergithæ, vii. 43. e priscis Teucris, v. 122.
- Germanii, Persarum genus, i. 125.
- Gerra Persarum, ix. 60, 61, 98.
- Gerrhus locus, iv. 53.
- Gerrhus fluvius, iv. 19, 47. ejus descriptio, iv. 56.
- Geryonis vaccæ, iv. 8.
- Getæ immortales a Dario subacti, iv. 93. qui dein exercitum Darii sequuntur, iv. 96. eorum dæmon Zamolxis, iv. 94.
- Gigonus urbs, vii. 123.
- Giligammæ, populus Afer et ejus descriptio, iv. 169.
- Gillus Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reportat, iii. 138. Darius eum frustra per Cnidios reducere Tarentum conatur, ibid.
- Gindanes populus, iv. 176. uxorum eorum fimbriæ pellicæ in vestimentis, ibid.
- Glaucan Leagri pater, ix. 75.
- Glaucus Chius, i. 25. solus omnium compactionis ferri excogitator, ibid.
- Gaucus Chius caprarius, ii. 21, 22, 23.
- Glaucus Epicydis fil. vi. 86. §. 1. ejus laus, ibid. depositum suscipit ab hospite Milesio, ibid. id postea suscepisse negat, vi. 86, §. 2. Pythiam consultat on jurejurando pecuniam intervertat, vi. 86, §. 3. ejus genus funditus interit, vi. 86. §. 4.
- Glaucus Hippolochi fil. i. 147.
- Glisantem et Tanagrem Thermodon interfuit, ix. 43.
- Gnurus Lyci filius, Anacharsidis pater. iv. 76.
- Gnomonis inventores Babylonii, ii. 109.
- Gobryas e magi occisoribus, iii. 70, 73, 78. Gobryas Mordoni pater, vii. 82. Gobryæ consilium de abeundo e Scythia, Dario datum, iv. 132, 134. Gobryæ uxor, Darii soror, vii. 5. Gobryæ filia, uxor Darii, vii. 2.
- Gonnus urbs, vii. 128, 173.
- Gordius, Midæ pater, i. 14. viii. 138. avus Adrasti, i. 35, 55.
- Gorgo Cleomenis filia, v. 48. patrem scite monet ut sibi caveat ab Aristagora, v. 51. eadem Leonidæ uxor, ut Demarati tabellas aperiri monuerit, vii. 239.
- Gorgonis caput ex Africa affert Perseus, ii. 91.
- Gorgus Salaminis Cypriæ rex, v. 104. viii. 2. viii. 11. spoliatus a fratre, v. 104. eam recipit, v. 115.
- Gorgus, Chersis filius, dux in classe Xerxis, vii. 98.
- Græcia temperatiss. anni tempestates sortita, iii. 106. Græcia paupertatis alumna, hospes virtutis, vii. 102. non imperatorum indiga in bello Persæd exercitus, vii. 161. in eam primi a Dario exploratores missi, iii. 135, 138. Græciæ infensior unde redditus Darius, vii. 51. in Græciam caduceatores missi ad petendum

terram et aquam, vi. 48. vii. 32. Græcia a quo tempore et sub quibus plus mali passa, vi. 98.
 Græcorum et Persarum in cultu deorum collatio, i. 131. Græcorum cœnæ quo dicto a Persis perstringantur, i. 133. Græcorum festorum nomina eadem littera finiunt, i. 148. Græcorum negotiationes, i. 153. Græcorum litteræ et calculi, ii. 36. v. 58. Græci ab Ægyptiis pleraque sumpsere, ii. 49, 50. 51, 58. Græca lingua quando primum in Ægyptum introducta, ii. 154. Græcorum in Ægypto negotiationes, fana, urbes, ii. 178. Græcorum deorum ætas cum Ægyptiorum collata, ii. 144, 145, 146. Græcorum natalitia, iv. 26. Græci in templis non coeunt, ut nec Ægyptii, sicut alii mortales, ii. 64. Græci vestem et ægidas Minervæ et alia ab Afris mutuati, iv. 189. Græcorum et Lydorum leges prope similes, i. 94. Græcorum ampla fora, i. 153. Græci puerorum amoribus dediti, i. 135. Græca gens dexterior quam barbara et ab ineptiis abhorrens, i. 60. Græci virtutis certamen agunt, non pecuniæ, viii. 26. Græcos auctores injuriarum aiunt barbari, i. 2, 4. universi ante Cræsi imperium liberi fuere, i. 6. Græcorum potentissimos sibi conciliat Cræsus, i. 56. Ignorantia ante res Persicas, ut Samum et columnas Herculis æque distare opinarentur, viii. 132. Græcis discordiæ principium cum Persis quod exiterit, i. 5. Græcis

et barbaris malorum initium, v. 97. Græcorum variæ sententiæ de loco pugnæ navali constituendo, viii. 49. Græcorum ducum dissensus in bello Persico, viii. 74. Græcorum concilium contra Xerxem, vii. 145. Græcorum consultatio insequantur hostes necne, viii. 108, 109. Græcorum consilium de bello Thebis inferendo, ix. 86. Græcorum a Mycale prosectorum consultatio, ix. 114. Græcorum duces ad Pylas, vii. 204. Græcorum duces ad Salaminem qui fuerint præstantissimi et præmia iis data, vii. 123, 124. Græcorum præstantissimi Lacedæmonii, i. 69. Græcorum strenuissimi et civitatum et virorum contra Medos, ix. 71. Græcorum præstantissimi ad Mycalen, ix. 105. Græcorum præstantissimi in pugna navali, vii. 17. Græci Ægyptum incolentes cum Cambyse congregiuntur sanguine epoto, iii. 11. contra Græcos expeditionem Xerxis quid moverit, vii. 6. ubi Xerxem excipere statuerint, vii. 177. Xerxem qui Græcorum opperiebantur ad Thermopylas, vii. 202. eorum fœdus contra eos, qui non ad acti necessitate cum Xerxe pepigerant, vii. 132. e Græcis qui terrestres copias Xerxi præbuerint, et qui nauticas, vii. 185. et alii qui se recens adjunxerunt Xerxis exercitui, viii. 66. Græcorum exercitus contra Mardonium ad Platæas quibus et quomodo comparatus et instructus, ix. 29. Græci contra Mardonium

castra ubi locarint, ix. 19. quem locum permutant, ix. 51, 52. Græci prædam Mardonii inter se dispartiuntur, ix. 81. Græci qui naves ad classem Græcorum suppeditarunt, viii. 43, 44, *et seq.* Græcorum prælium ad Eubœam gestum, viii. 11, 12. Græcorum classis ad Salaminem perstat Atheniensium rogatu, viii. 40. Græci classem ad Samum applicant, ix. 96. Græci fugam facere volentes ut a Themistocle retenti, viii. 4. Græci Olympia agentes et alia certamina in medio bello, viii. 26.

Græcoscythæ, iv. 17.

Gratiarum collis, iv. 175.

Grinus Æsanii filius, Theræ insulæ rex, iv. 150.

Grynea urbs, i. 149.

Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugientes, quo se conferant, ii. 22.

Gryges aurum servantes, iii. 116. iv. 13.

Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab Gyge donatus, i. 14.

Gygæa palus, proxima Alyattis sepulcro, i. 93.

Gygæa, Amyntæ filia, v. 21. viii. 136. Bubari collocata a fratre Alexandro, v. 21. viii. 136.

Gyges, Dascyli filius, i. 8. Candaulis satelles, i. 8. vel Heraclidarum, i. 91. ejus circa uxorem Candaulis acta, i. 8, 9, *etc.* Candaulem obtruncat, i. 12, 91. uxore Candaulis et regno potitur, i. 13, 91. donaria Delphos ab eo missa, i. 14. et primus barbarorum is munera apud Delphos posuit, *ibid.* Mileto et Smyrnæ arma

d

infert, Colophonem vi capit, *ibid.* quot annos regnarit, *ibid.* ejus filius Ardys, i. 15.

Gyges pater Myrsi, iii. 122.

Gymnicum certamen, ii. 91.

Gymnopædiæ Lacedæmoniorum, vi. 67.

Gyndes unde oriatur, et quo usque fluat, i. 189, v. 52, a Cyro in ccc. ac sexaginta rivos diductus, i. 202, v. 52.

Gyzantes, Afri, iv. 194. simiarum comestores, *ibid.*

H.

HÆMUS mons Scythiæ, cujus e jugis tres fluvii manant, iv. 49.

Haliacmon amnis, vii. 127.

Halicarnassus civitas, ii. 178. cur privata sacrorum participatione, i. 144. Pedasensibus vicina, viii. 104.

Halys amnis, i. 5. vii. 26. post Phrygiam, v. 52. quos populos interfluat, i. 72. ejus fluxum quomodo averterit Thales Milesius, i. 75. intra Halym fluvium populi a Cræso subacti, i. 28.

Hamilcar, v. Amilcar.

Hannon Amilcaris pater, vii. 165.

Harmamithres et Tithæus Xerxis equitatus præfecti, vii. 88.

Harmatides Dithyrambi pater, vii. 227.

Harmocydes, Phocensium dux, ix. 17.

Harmodius et Aristogiton Hipparchi interfectores, v. 55. liberatores Athenarum, vi. 123.

Harpagi Medi familiaritas et autoritas apud Astyagem, i.

108. ei negotium datur interimendi Cyri, *ibid.* et domus in luctu ideo, i. 111. quia iussum non exequutus, carnibus filii ab Astyaga pastus, i. 119. et ejus constantia in perferenda Astyagis crudelitate, *ibid.* Astyagis ulciscendi cupidus, quo pacto defectiorem molitus fuit, i. 123, *et seq.* Astyagi a Cyro capto insultat, i. 129. Mazari defuncto succedit, i. 162. gesta ab eo adversus Ionas, i. 162, 163, *et seq.* litteræ ejus ad Cyrum scriptæ missæque occulte, i. 123, 124.
- Harpagus alius Persa dux, vi. 28. capit Histiaum vivum et in crucem agit, vi. 28, 30.
- Haruspicina Menelai nefaria, ii. 119.
- Hebes tesseram dat Leutychides militibus, ix. 98.
- Hebrus fluvijs, iv. 90. vii. 59.
- Hecataeus, Hegesandri filius, historiographus, ii. 143. v. 125. vi. 137. ejus genus, etc. ii. 143, *et seq.* bellum adversus Persas dissuadet Aristagoræ, v. 36. ejusdem consilium Aristagoræ datum, v. 125.
- Hecatonnesi, i. 151.
- Hector natu major et virtute præstantior Alexandro, iii. 120.
- Hegesicles et Leon Spartæ reges, i. 65.
- Hegesander Hecatai pater, v. 125, vi. 137.
- Hegesipyle, Olori, regis Thracum, filia, Miltiadi collocata, vi. 39.
- Hegesistratus Sigei tyrannus, v. 94. ejus pugna cum Mitylenæis pro Sigeo, *ibid.*
- Hegesistratus haruspex, Tellia-
- darum præstantissimus, in Mardonii exercitu, ix. 37. ejus audacia mira et interitus, *ibid.*
- Hegesistratus Aristagoræ filius, legatus Samius, ix. 90, 91.
- Hegetoridæ, filii Antagoræ, filia, ix. 76.
- Hegias Tisameni frater, ix. 33.
- Helene Tyndari filia, et ejus raptus historia, ii. 112, *et seq.* v. 94. ix. 73. templum The-rapnæ, vi. 61.
- Helice Achæorum, i. 145.
- Heliconius Neptunus, i. 148.
- Heliopolis, urbs Solis, ii. 3, 7, 8, 9, 59, 63.
- Heliopolitani Ægyptiorum solertissimi, ii. 3.
- Hellen, Dori pater, i. 56.
- Hellenica gens, i. 56, 57.
- Hellenium fanum, ii. 178.
- Hellenodicæ, v. 22.
- Helles Athamantis filia sepulcrum, vii. 58.
- Hellesponti urbes, vi. 33. Hellespontus ubi angustissimus, iv. 85. eum transiit Darius, v. 11. Hellespontus ex Asia in Europam conjungitur a Xerxe, vii. 33. denuo ponte junctus, vii. 36, et priore ponte rupto, quomodo a Xerxe castigatus, vii. 35. Hellesponti trajectus stadiorum septem, vii. 34. Hellesponto phiala aurea datur a Xerxe, aureus crater, et gladius Persicus ejus placandi, vii. 54.
- Hellespontii in Xerxis classe militantes, vii. 95. eis pontium custodia demandata, *ibid.*
- Hellespontias ventus, vii. 188.
- Hellopiæ, viii. 23.
- Helisyci, vii. 165.
- Helotarum ruditas in distinguendo ære ab auro, ix. 80.

- Hephæstiensis in Lemno, vi. 140.
- Heraclea Siciliæ ab Hercule condita, v. 43.
- Heraclidæ ex Jardani ancilla et Hercule geniti, i. 7. eorum imperium quamdiu duraverit in Asia et ut fuerit translatum, i. 7. eorum ultio in atnepotem Gygis devoluta, i. 13.
- Heraclidæ in Peloponnesum redire conati, ix. 26.
- Heraclides Ibanolis fil. v. 122. ejus insidiæ Persis structæ, ibid.
- Heraclides Aristodici Cymæi pater, i. 158.
- Heraclides Aristagoræ Cymæi pater, v. 37.
- Heræi urbs sive Heræopolis, iv. 90.
- Hercules Amphitryone et Alcmæna genitus, ii. 43, 44, 45, 145, 146. ejus tres liberi ex Echidna, iv. 10. ex Hercule et Jardani ancilla geniti Heraclidæ, i. 7. Hercules Hylli pater, vii. 204. viii. 131. auctor generis Leonidæ, vii. 204. Hercules e deorum novissimis apud Græcos: apud Ægyptios secus, ii. 145. Hercules Olympius, ii. 44. Hercules Græcorum, ii. 43. Herculis templum in Cynosarge, vi. 116. Herculis in Marathone templum, vi. 108, 116. Herculis templum servis pro asylo, ii. 113. Herculis Tyri templum, ii. 44. Herculis Thasii templum, ibid. Herculi bifaria templa cur dentur, ibid. Herculis oraculum, ii. 83. Herculis in Scythiam adventus, *etc.* iv. 8, 9. ejus arcus, balthæus, iv. 10. ejus tres filii, ibid. Scytharum deus, iv. 59. ejus vestigium in petra, iv. 82. Herculis ara apud Pylas, vii. 176. Hercules relictus ab Argonautis, vii. 193. Herculi fert opem fl. Dyrras, vii. 198. Herculeæ columnæ, iv. 181, *et* 185.
- Hermæus sinus, ii. 2.
- Hermion Lasi pater, vii. 6.
- Hermione Dryopum civitas, viii. 73. Hermionenses, iii. 59. viii. 43.
- Hermippus Atarnites, vi. 4.
- Hermolycus Atheniensis, Euthyni filius, in pancratio ce-leber, ix. 105.
- Hermophantus dux contra Per-sas ad Sardis, v. 99.
- Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis, viii. 104. exsec-torem suum Panionium quo-modo ultus, viii. 105, 106.
- Hermotybies, Ægyptiorum pug-natorum genus, ii. 164. ix. 31. quas plagas incolant, ii. 165. tantum rei militari vacant, ii. 165, 168, *ubi et alia.*
- Hermus annis, i. 55, 80. v. 101. ii. 9.
- Heroës ignoti Ægypto, ii. 50.
- Heroibus Trojanis parentatum a Xerxe, vii. 43.
- Herodotus posterior Homero et Hesiodo annis quadringentis, ii. 53. ejus ætas citra Mærin. ii. 13. ejus cautio circa ea, quæ ad rem divinam perti-nent, ii. 3, 65, 171. ejus mos in distinguendo, vii. 152. ejus colloquium cum Vulcani sa-cerdotibus, ii. 3, et item cum quodam Archia. iii. 55. ejus sententia de Ægypto, ii. 15. de Nilo, ii. 24. de Persarum moribus, i. 137. de hoc, an, si intra Ilium fuisset Helena, d 2

- reddita fuisset, ii. 120. vidit bella Peloponnesiorum et Atheniensium, vii. 137. ejus peregrinationes *φιλιππορίας* gratia, ii. 1, 2, 44. postponit Alcæolidis Harmodium et Aristogitona, vi. 123.
- Herodotus Basilidæ filius, viii. 132.
- Herophantus Parienus, iv. 138.
- Heros conditor urbis, i. 168. diversus ab immortalis, ii. 44.
- Heroum Astrobaci, vi. 69.
- Herpys Timogenidæ pater, ix. 38.
- Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53.
- Hesiodus et Homerus de diis scripserunt, ibid. ejus mentio fit et iv. 36.
- Hexapolis quæ sæculo Herodoti Pentapolis dicta, i. 144.
- Hieron Gelonis frater, vii. 156.
- Hieronymus Andrius, ix. 33.
- Hilotæ septem circa unum Spartanum, ix. 28.
- Himera Siciliæ, vi. 24. vii. 165.
- Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur, vi. 48. vii. 97.
- Hipparchus, Pisistrati filius, Hippia frater, v. 55. Onomacritum Athenis cur eiecit, vii. 6. ejus somnium, v. 56. ab Harmodie at Aristogitone interemptus, v. 55. vi. 123.
- Hippias, Pisistrati filius, i. 61. eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii, v. 94. sed frustra, v. 93. ei visum in somnis oblatum, vi. 107. ei dens tusiendo excussus, ibid.
- Hippobotarum prædia, v. 77. vi. 100.
- Hippoclides, Tisandri filius proculus Agaristæ, vi. 127. ejus majores Cypseli Corinthii propinqui, vi. 128. ejus laus præ ceteris procis, ibid. ejus saltationes et gesticulationes propter quas excidit nuptiis, vi. 130.
- Hippoclus Lampsacenus, iv. 138.
- Hippocoon Scæi pater, v. 60.
- Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni, i. 59, v. 65.
- Hippocrates Megacelis fil. vi. 131.
- Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater, vi. 23. vii. 154. a Zancleis arcessitus, eos Samiis prodit, ibid. ejus interitus, vii. 155.
- Hippocrates, Smindyridis pater, vi. 127.
- Hippocratides Leutychidis filius, viii. 131.
- Hippolai promont. iv. 53.
- Hippolochus Glauci pater, i. 147.
- Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruspex, ix. 37.
- Hipponicus Calliæ pater, vii. 151.
- Hipponicus Calliæ filius, vi. 121.
- Hippopotamus, ii. 71.
- Hippotoxotæ, ix. 49.
- Hircus Ægyptiace Mendes dictus, ii. 46. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, iv. 187. hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes, iii. 112. hircus cum muliere coiens, ii. 46.
- Histia Scytharum regina, iv. 127.
- Histiæa, viii. 23.
- Histizi, ibid.
- Histiæotis ora, i. 56. vii. 175.
- Histiæus Milesius, Lysagoræ filius, iv. 138, v. 30. vir solers et industrius, v. 23. ejus de ponte non deserendo sententia, qua re de Dario et Persis

- bene meritis, iv. 137, v. 11, vi. 30. vii. 10. a Dario defectionis lonum insimulatus, v. 106. Aristagoram ad defectionem quam occulte sollicitarit, v. 35. ejus ad mare fuga, vi. 2. a Chiis in vincula connectus, sed liberatus consilio ejus intellecto, vi. 2. Miletum reductus, a quibus rejicitur et vulneratur, vi. 5. ejus res circa Byzantium, vi. 26. res gestæ contra Chios, vi. 26, 27. contra Thasum contendit, vi. 28. quomodo captus et interfectus, vi. 29. in crucem sublatus ab Artapherne et Harpago, vi. 30. ejus gratia etiam mortui apud Darium, ibid.
- Histiaus Phylaci pater, viii. 85. Histiaus Tymnis filius captus, v. 37. dux in classe Xerxis, vii. 98.
- Homerus. poëta, vii. 161. quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53. veritatem cognovit de Alexandri et Helenæ erroribus, ii. 116. finxit nomen Oceani, ii. 23. Homeri loci citati, ibid. iv. 29. Homeri carmina Argos celebrantia, et ideo summoti a Clisthene, v. 67. Homeri non sunt versus Cyprii, ii. 117, nec forte Epigoni, iv. 32.
- Homo e deo non gignitur, ii. 143. homo hominem fato impendenti eripere non potest, iii. 43. ix. 16. in hominis natura situm non est avertere quod sit eventurum, iii. 64. hominem omnia consequi est impossibile, i. 32. hominum injuriorum est rapere feminas: raptis ulciscendis operam dare amentium: prudentium, pro nulla habere raptarum pulchritudinem, i. 4. homini satius mori quam vivere, i. 31. mala multa eveniunt, iii. 33. homines in arbitrio fortuitarum et non contra, vii. 49. homo sibi malorum autor, non deus, i. 91. homines molles: mollis fert regio, ix. ult. nunc boni in pugna, alio tempore possunt esse segnes, ix. 27. homines unoculi, v. Arimaspi homines, viri et feminae calvi nascentes simis naribus et ingenti mento, iv. 23. homines hominibus vescentes, i. 216: iii. 99. homines senos menses dormientes, iv. 25. homines radicibus vescentes, i. 202. homines piscibus crudis victitantes, ibid. homo nullus sine aliquo malo, vii. 203. homines capripedes in montibus, iv. 25. homines excoriant Scythæ, iv. 64. hominum quorundam cum mulieribus concubitus in propatulo, i. 203. cujusque mala, vii. 152.
- Humanæ vitæ anni, i. 32. humanæ vitæ brevitates, et ærumnæ, vii. 46. humanis in rebus nihil stabile, i. 86. humanarum rerum vicissitudo, et conditio, i. 32. humanarum rerum circulus, i. 207.
- Horarum inventio, ii. 109.
- Hoples Iones filius, v. 66.
- Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios, i. 193.
- Horti Midæ, Gordio geniti, viii. 138.
- Hyacinthia Lacedæmonius solemnia, ix. 6, 11.
- Hyænx, feræ, iv. 192.
- Hyampeus vertex Parnassi, viii. 39.
- Hyampolis urbs, viii. 28, 33.

- Hyampolis urbs, viii. 28, 33.
 Hyata, nomen unius a tribubus
   Sicyoniis: quod sonat *suales*,
   v. 68.
 Hybla oppidum, vii. 155.
 Hydrias regio, v. 118.
 Hydarnes Persa, iii. 70. vi. 133.
   Asianæ oræ præfectus, vii.
   135.
 Hydarnes Hydarnis filius impe-
   rator in Xerxis exercitu, eo-
   rum qui immortales appella-
   bantur, vii. 83, 211.
 Hydarnes Sisamnis pater, vii.
   65.
 Hydrea insula Troezeniis obli-
   gata, iii. 59.
 Hyela civitas in agro Oenotriæ
   a quibus possessa, i. 167.
 Hygennenses pop. iii. 90.
 Hylæa, iv. 18, 54, 55. ejus re-
   gionis situs, iv. 76.
 Hyllenses, nomen unius e tribu-
   bus Sicyonis, v. 68.
 Hyllus, vi. 51. Herculis filius,
   vii. 204. viii. 131. ab Eche-
   mo in monomachia interfec-
   tus, ix. 26.
 Hymæes Darii gener, v. 116.
   capit Cion Mysiam, v. 122.
   ejus res gestæ interitus, ibid.
   sub Hymesso regio Pelasgis
   data ab Atheniensibus, vi.
   137.
 Hymni in deos Homeri, ii. 9.
   ab Olene compositi, iv. 35.
 Hypachæi qui postea Cilices
   dicti, vii. 91.
 Hypacyris fluvii descriptio, iv
   47, 55.
 Hypanis flumen, iv. 17, 18, 47.
   ejus descriptio, iv. 52.
 Hypanis mater, palus, ibid.
 Hyperanthes et Abrocomes Da-
   rii filii cadunt in prælio, vii.
   224.
 Hyperborei, iv. 13, 32, 33, 36.
   eorum sacra, iv. 33.
 Hyperborearum puellarum hi-
   storia, iv. 33, 34, 35.
 Hypernotii, iv. 36.
 Hyperoche et Laodice Hyper-
   boreorum puellæ, iv. 33.
 Hyrcanii, militantes in exercitu
   Xerxis, vii. 62. eorum arma-
   tura et eorum dux, ibidem.
 Hyrgis fluvius, iv. 57.
 Hyria oppidum, vii. 170.
 Hyrcædes Mardus quomodo
   Sardis adscenderit, i. 84.
 Hysia, oppidum, vi. 108. ix. 15,
   et 25.
 Hysias et Oenoëen, Atticæ po-
   pulos ultimos, occupant Bœo-
   tii, v. 74.
 Hystanes, Badris pater, vii. 77.
 Hystaspes Achæmenides, Arsa-
   mis filius, Darii pater, i. 209.
   v. 83. vii. 224. Persis præ-
   fectus, iii. 70. Hystaspes Da-
   rii filius et Attossæ, dux Ba-
   ctriorum et Sacarum, vii.
   64.
 Hystrichesubi gignantur, iv. 192.

I.

- IACCHUS mysticus, viii. 65.
 Iadmon Samius herus Æsopi, ii.
   134.
 Ialyssus oppidum, i. 144.
 Iamidæ, v. 44. ix. 33.
 Iapygia, iii. 138. iv. 99. vii. 170.
 Iapyges Messapii, ibid.
 Iardani ancilla, Herculis uxor,
   mater Heraclidarum, i. 7.
 Iason in Africa, iv. 179. ejus
   æreus tripus, ibid. circa A-
   phetas, vii. 193.
 Iatragoras dolo capit classicos
   duces, v. 37.

- Ibanolis Mylassensis; *ibid.* Heraclidæ pater, v. 122.
 Iberiam Phocæenses ostenderunt, i. 163.
 Ibis Ægyptiis sacra, ii. 65, 75. ejus forma, et duplex genus, ii. 75, 76.
 Icarium pelagus, vi. 95, *et seq.*
 Ichnæ urbs terræ Bottiædis, vii. 123.
 Ichneutæ, ii. 67.
 Ichthyophagi, iii. 19, 20.
 Ida, i. 151. vii. 42.
 Idanthyrus, Saulii fil. rex Scytharum, iv. 76, 120. ejus responsio ad Darium, iv. 127.
 Idrias, regio Cariæ, v. 118.
 Jejunia ante sacrificia et festus dies Isidis, ii. 40.
 Ienysus terminus Arabiæ et Syriæ, iii. 5.
 Ignem Persæ deum arbitrantur, iii. 16. infamia notato non dant Spartani, vii. 231. ignes in speculis, vii. 182. ignis Ægyptiis animata bellua, iii. 16. ignis laus Homérica, ii. 31. ne Ignifer quidem elabatur, viii. 6.
 Ilia in sacrificiis non cremabant Æoles, ii. 37.
 Ilias minor Homeri, ii. 16. regio ab Æoliis possessa, v. 122.
 Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolantur, vii. 43.
 Ilium, ii. 10. Ilii obsidio et expugnatio, i. 5, ii. 118. Iliensis ager, v. 94. vii. 42.
 Ilissus fluvius, vii. 189.
 Illyriorum Eneti, i. 196.
 Imbecillitatis necessitas summa, vii. 172.
 Imbribus carentes Africæ tractus, iv. 185.
 Imbrus capta ab Otane, v. 26. vi. 41.
 Immortales Getæ, iv. 93. immortales qui apud Persas, vii. 83. et hinc vir Immortalis, vii. 31.
 Imperium potens vix quiescit, i. 185.
 Impossibilitatis numen, viii. 111.
 Indus fl. fert crocodilos, iv. 44.
 Indi in mare ostium explorat Darius, *ibid.*
 Inarus Afer, iii. 12, 15. vii. 7.
 Inconstantiam rerum humanarum notat Herodotus, i. 5.
 Indi Calantiæ, iii. 97.
 Indi Calatiæ parentibus vescuntur, iii. 38. Indorum multitudo, iii. 94. Indi pecuarii et eorum mores, iii. 98, 99. Indici canes, i. 192. eorum navigia, iii. 99. Indi Padæi ægrotos suos epulantur, *ibid.* Indorum coitus in propatulo, iii. 101. genitura nigra, *ibid.* Indis sol matutinus ardentissimus, iii. 104. Indi ut aurum colligant, iii. 102, 104, 105. a Dario subacti, iv. 44. Indorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 65.
 Inimicitiarum nihil medium est, vii. 11.
 Inopiæ et Impossibilitatis numina, viii. 111.
 Insanus quis, iii. 38.
 Insomniorum ludibriâ, vii. 16.
 Institores primi, Lydi extitere, i. 94.
 Institor quare Darius fuerit appellatus, iii. 89.
 Institutio Persarum puerorum i. 136.
 Insulæ in Araxe, i. 202. insulæ, Oenussæ, i. 165. insula natans, ii. 156. insulæ Echindæ, ii. 10. insula Chemanis, ii. 156. insulæ beatorum, iii. 26.

- insulæ rubri maris, iii. 93. insulæ Cassiterides Herodoto ignotæ, iii. 115. insulæ Thraciæ objacentes, vii. 185. insulani Iones qui, i. 142.
- Intaphernes unus ex septem Magi occissoribus, iii. 70. facinus, ejusque et domesticorum omnium interitus, præter fratrem uxoris, et filium majorem, iii. 118, 119.
- Intercalaris mensis, i. 32. ii. 4. intercalatio Græcorum et Ægyptiorum, ii. 4.
- Invideri melius quam miserationem habere, iii. 52. invidia a quo abesse debet, iii. 80.
- Inycum oppidum, vi. 23, 24.
- Io filia Inachi regis, i. 1. a Phœnicibus rapitur, *ibid.* Io stuprata, i. 5. Io ut a Græcis depingatur, ii. 41.
- Iolcon Thessali Hippia offerunt, v. 94. Ion Xuthi filius, vii. 94. viii. 44. Ionis filii, iii. 62.
- Ionix translationem impediunt Athenienses, ix. 106. Ioniam Harpagus subigit, i. 169. Iones a Cresio primo subacti, i. 6, 28. ad Cyrum legatos mittunt, et quid Cyrus responderit, i. 141. Ionum regio, Asiaticarum pulcherrima, et ejus descriptio, i. 142. secunda defectio a Persis, ix. 104. Ionum duodecim in Peloponneso civitates, i. 143, 145, 146. Iones insulares a reliquis deficiunt: alios etiam Ionici nominis pudet, i. 143. Iones qui nobilissimi: et de eorum uxoribus, i. 146. Iones ab Achivis, suis sedibus pulsus, i. 145. Ionum reges qua progenie oriundi, i. 147. Iones veri et genuini qui, *ibid.* Ionum qui ab Apaturii arcean-
- tur, *ibid.* eorum universorum Panionium sacrum, i. 148. Iones insulani Cyro se dedunt, i. 169. Iones Biantis consilium spernunt, i. 170. Iones secundo subacti, i. 169. in Ægyptum quomodo venerint, ii. 152. Ionas Scythæ ut Dario transitum intercludant, frustra adhortantur, iv. 133, 136. Iones captas Sardis incendunt, v. 101. Iones ad Ephesum vincuntur, v. 102. tertio subjugati, vi. 32, eorum de Ægypto sententia reprehensa, ii. 16. eorum tributum, iii. 90. vi. 42. laborum nauticorum insueti, vi. 12. Ionum in Xerxis exercitu armatura, vii. 94. prius Pelasgi Ægialees appellati, *ibid.* Ionicæ rebellionis occasio, v. 28, *etc.* vi. 1. Ionicarum navium catalogus, vi. 8. Ionius sinus, vi. 127.
- Ios insula ubi Homerus mortuus, ii. 34, 36.
- Iphiclus pater Protesilai, ix. 116.
- Iphigeniæ apud Tauros cultus, iv. 103.
- Ipni locus quidam, vii. 188.
- Irasa locus ubi, iv. 158.
- Is urbs et flumen, i. 179.
- Isagoras Tisandri filius, v. 66, 70, 72.
- Ischenus sive Ischenous pater Pythæ, vii. 181. viii. 92.
- Isis *ἡμύαρνη*, id est Ceres; dicta ii. 59, 156. Isidi vaccæ sacræ, ii. 41. iv. 186. Isidis simulacrum bubula cornua habens, ii. 41. Isidis templum maximum in urbe Busiri, ii. 59. Isidis et Dionysi filii, ii. 156.
- Ismaris palus famosissima, vii. 109.
- Ismenias Bœotus, ii. 2.

Ismenii Apollinis templum, v. 59.

Isonomia, omnium pulcherrima, iii. 80.

Issedones populus, i. 201. iv. 15, 16, 26, 27. Issedonum mores, *ibid.*

Ister ubi, iv. 47, 48, *etc.* semper sibi par, iv. 48, 50. cum Nilo comparatus, ii. 33, 34, iv. 50. Istri ortus et fluxus, ii. 33, 34. iv. 48, *etc.*

Isthmus Cnidiae, i. 174. Isthmus Chersonesi muro præseptus a Miltiade, vi. 36.

Istiaëotis locus proximus Ossæ et Olympo, i. 56, *v. et* Histiaëotis. Italiotæ, iv. 15.

Itanus oppidum, iv. 151. iter diurnum 200. stadiorum, iv. 101.

Ithaca, ii. 7.

Ithagenes Crithonis fil. ii. 1.

Ithamatres Persa, vii. 67.

Judices regii apud Persas, iii. 14, 31. judicis corrupti justæ vindictæ exemplum, v. 25.

Junonis festum, i. 31. Junonis duæ imagines ubi, ii. 182. Junonis templa, iv. 90, ante urbem Plataeas, ix. 52, 60. templum Argis, vi. 81.

Jupiter expiator, hospitalis, i. 44.

Jupiter apud Persas Cælum, i. 131. Bel apud Babylonios, i. 181. Ammous, ii. 42. Thebanus, ii. 54. liberator, et ejus templum, iii. 142. Herceus, vi. 68. Scytharum deus, iv. 59. Papæus apud Scythas, *ibid.* Lycaeus, iv. 203. Carius, v. 66. Lacedæmon, vi. 56. cælestis, *ibid.* æreus decem cubitorum ubi, ix. 81. Jovi decimæ necessario redduntur, i. 89. Jovis Carii fanum apud

Mylassa, i. 171. Jovis Beli templum et simulacrum, i. 181. iii. 158. Jovis Thebæensis templum, i. 182. ii. 42. iv. 181. Jovis simulacrum arietina facie, ii. 42. Jovis fanum apud Thesprotos, ii. 56. Jovis cultus apud Meroën, ii. 29. Jovis oraculum apud Ægyptios, ii. 83.

Jupiter præcellit omnibus Diis, ii. 136.

Jupiter Ammoniorum capite arietino, iv. 181. Jovis Ammonii templum a Cambyse incendi jussum, iii. 25. Jovis forensis ara, v. 46. Jovis militaris, *στρατιῶν*, templum, v. 119. Jovis Olympii delubrum, ii. 7. Jovis sacer currus in Xerxiano exercitu, vii. 40. viii. 115. Jovis Laphystii templum, vii. 197.

Jurare per aquam Stygis, vi. 74. Justitia principis in deponenda tyrannide, viii. 164.

Justum injusto inimicum, i. 96.

Justi principis officium, iii. 148.

Jyræ populus Scythiæ, iv. 22.

K.

ΚΙΚΙ, unguentum Ægyptiorum, ii. 94.

L.

ΛΑΒΔΑ Amphionis filia et ejus historia, v. 92.

Labdacus Laii pater, v. 59.

Labranda, loci nomen, v. 119.

Labynetis Babyloniorum tyrannus, i. 74, 77.

Labynitus Assyriæ rex, i. 188.

Labyrinthus Ægypti, ii. 148.

- Lacedæmon de regione, vi. 58.
 Lacedæmonii Cræso amici, i. 6, 51. Græcorum potentissimi, i. 56. eorum leges a Lycurgo latæ, i. 65. bellum Tegeatis inferunt, i. 66. eorum compedes apud Tegeatas, i. 66. quomodo Tegeatis facti sint superiores, i. 68. Laconica brevitæ, iii. 46. eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio, i. 82. Lacedæm. coma post victoriam de Argivis, ibid. eorum mandata ad Cyrum, i. 153. eorum adversus Polycratem expeditio, iii. 44. in Samum expeditio, ibid. mos in sumendis suppliciis noctu, iv. 146. de se ipsis opinio, vi. 52. regum apud eos jura, funera, *etc.* vi. 56, 57, 58. eorum observatio lunæ, vi. 106. eorum oratio ad Platæenses, vi. 108. ad Athenienses, viii. 142. eorum virtus bellica, vii. 102, 104. gymnastico ludo se exercent, et comam pectunt, vii. 208. Lacedæmoniorum cec. ad Pylas clades, vii. 224. occisorum sepultura ad Plataas, ix. 85.
 Lacmon mons, ix. 93.
 Lacrines legatus ad Cyrum, i. 152.
 Lactis emulgendi mos apud Scythas, iv. 2.
 Lacus Tritonidis, iv. 179. lacus unde pix hauritur, iv. 195. lacus Stymphalius, vi. 76. lacus Bœbeis, vii. 129. lacus Gygæus, i. 93. lacus famosissimus Ismaris, *etc.* vii. 109 ad salem parandum, vii. 30.
 Lada insula, vi. 7.
 Ladice uxor Anasis, ejusque votum, ii. 181.
 Laii Erinnyum delubrum, iv. 149. oracula, v. 43. ejus genus, v. 59.
 Lampito Leutychidis filia, vi. 71.
 Lampon Pythæi filius, ix. 78. ejus nefandum consilium Pausanias respuit, ibid.
 Lampon Thrasyclus fil. ix. 90.
 Lampon Olympiodori pater, ix. 21.
 Lamponium captum ab Otane, v. 26.
 Lampsacus urbs, v. 117.
 Lana arborea ubi, iii. 106.
 Laodamas Phocæensis, iv. 138.
 Laodamas Eteoclis filius monarcha, v. 61.
 Laodamas Sostrati pater, iv. 152.
 Laodice Hyperborea puella, iv. 33.
 Laphanes Euphorionis filius, vi. 127.
 Laurei metalla, vii. 144.
 Laphystius Jupiter, vii. 157.
 Lapidicinæ ad pyramides Memphis, ii. 8.
 Lapis Æthiopicus ad scindendum, ii. 87. Porinus, et Parius, v. 62.
 Lapis Melampygy, vii. 216.
 Lapis acutus ad cœlanda sigilla, vii. 69.
 Lapidum acervi a Darii copiis congesti, iv. 92.
 Lapideus leo, vii. 225.
 Larissa Æoliæ civitas, ii. 11.
 Lasonii, pop. iii. 90. vii. 77.
 Lasus Hermionensis, vii. 6.
 Latonæ oraculum, ii. 155.
 Laus opp. vi. 21.
 Leænæ partus unus in vita cur, iii. 108.
 Leager Glauconis fil. ix. 75.
 Learchus frater Arcesilaum strangulat, iv. 160. ab uxore fratris necatur, ibid.
 Lebadia, viii. 134.

- Lebæa urbs Macedoniæ, viii. 137.
 Lebedus, i. 142.
 Lectos, ix. 114.
 Ledanum, alias ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, ejusque medica vis, iii. 112.
 Legati Darii in puteum conjecti, vii. 133. legati non violandi, vii. 137.
 Leges Atheniensium a Solone conditæ, i. 29.
 Leitum (Λείτον) Achæi vocant curiam, vii. 197.
 Lemnus capta ab Otane, v. 26.
 Lemno potitur Miltiades. vi. 140.
 Lemnii, viii. 73.
 Lemnia facinora, vi. 138.
 Leo lapideus, vii. 225.
 Leo Sardius, i. 84.
 Leon et Hegesicles Spartiatarum reges, i. 65.
 Leon Eurycratidæ fil. vii. 204.
 Leon, viri nomen, vii. 180.
 Leonis ex auro effigies, i. 50.
 Leonum in Macedonia natura atque loca et ubi tantum gignantur, vii. 125, 126.
 Leobotes Spartiatarum rex, ibid. Echestrati fil. vii. 204.
 Leocedes Phidonis Argivorum tyranni filius, vi. 127.
 Leonides rex Spart. nascitur, v. 41. ejus genealogia, vii. 204. ejus strenuitas ad Thermopylas et mors, vii. 120, etc. 224. tollitur in crucem ejus cadaver a Xerxe, vii. 238. ejus cædis vindicta, vii. 114. ix. 64.
 Leontiades Eurymachi fil. vii. 205, 233.
 Leontini populus, vii. 154.
 Leoprepes pater Theasidæ, vi. 85, et Simonidis, vii. 223.
 Lepreum oppidum, iv. 148.
 Leprosos abominantur Persæ, i. 138.
 Lepus ex equa natus, vii. 57.
 Leporis fecunditas, iii. 108.
 Leros insula, v. 125.
 Lesbus insula, i. 160. sex urbium, i. 151. a Persis capta, vi. 31. quando habitari cœpta, ii. 38.
 Lesbii a Polycrate victi, iii. 39.
 Leucadii Dorica gens, viii. 45.
 Leucas, ii. 6, 7.
 Leuce acte, vii. 25.
 Leucon oppidum Africæ, iv. 160.
 Leutychides Menaris filius, vi. 65. viii. 131. Zeuxidani pater, vi. 71. ejus genealogia, viii. 131. ejus cum Demarato inimicitia, vi. 65, etc. causæ inimicitia ex prærepta sibi sponsa, vi. 65. jurat Demaratum non esse legitimum regem, ibid. ejus regis facti in locum Demarati cavillum in Demaratum, spectantem gymnopædias, vi. 67. Spartiatarum rex, ibid. ejus fuga et mors, vi. 72. ejus oratio de deposito reddendo, vi. 86. præfectus classis, viii. 131. ejus strategema, ix. 98.
 Leutychides Anaxilai fil. viii. 131. ix. 90.
 Lex omnium rex et domina, vii. 104. Laconum, ne uterque rex exeat, v. 75.
 Liberi cultus apud Meroën, ii. 38. Liber Græc. Osiris dictus, ii. 144, v. Dionysus.
 Libertas est gubernari, in quantum quis vult, iii. 83. auget potentiam, v. 90.
 Libertatis gustus, vi. 5.
 Lybia unde sortita nomen, iv.

45. Libyæ ambitus et magnitudo, iv. 41, 42, *etc.* arboribus nuda, iv. 175.
- Libya feris abundans, iv. 181.
- Libyæ incolæ, iv. 168, *etc.*
- Libyes primi Neptuni nomen habuerunt, ii. 50. solis deorum, omnium Soli et Lunæ sacrificant, iv. 188. Ægyptiis se quidam eorum dedunt, iv. 159. Cambysi se dedunt, iii. 13. Libyum tributum, iii. 91. Libyum variæ nationes, iv. 168. Libyes Nomades, *id est pastoritii*, iv. 181, 186, 187, 188. saluberrimo sunt corpore, iv. 187. Libyum pastorum sacrificia, iv. 188. Libyum inventa quæ Græci didicerunt, iv. 189. Libyum in Xerxis exercitu armatura, vii. 71, 86.
- Libycus mons, ii. 8.
- Libyssarum mulierum ejulatus, iv. 189.
- Licentia regis Persarum, iii. 31.
- Liches Spartiata unus ex benemeritis, i. 67, 68.
- Lida mons Carix, i. 175.
- Ligures supra Massiliam, v. 9.
- Ligyum in Xerx. exercitu armatura, vii. 72.
- Liliorum ingens vis ubi, ii. 92. eorum radices esui aptæ, *ibid.*
- Limeneion regionis Milesiorum, i. 18.
- Lindii populus e Rhodo, vii. 153.
- Lindos oppidum, i. 144. ii. 182.
- Linum Colchicum, Sardonicum, Ægyptiacum, ii. 105. in Pæonia, v. 12.
- Linus, modulationis genus apud Ægyptios, i. 79.
- Lipaxus urbs, vii. 123.
- Lipoxais Targitai filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
- Lipsydrium oppidum, v. 62, 123.
- Lisæ oppidum, vii. 123.
- Lissus fluvius, vii. 108. ejus aquæ, Xerx. copiis non sufferunt. vii. 109.
- Literæ Histiaei proditæ, vi. 4. litterarum mira occultatio, vii. 239. litteræ Themistoclis ad Iones lapidi incisæ, viii. 22. litterarum per sagittam transmissio, viii. 128. litteræ capiti impressæ, v. 35.
- Litteræ Græcorum a Phœnicibus, v. 58. litteræ Cadmeæ, v. 59. Phœnicix, v. 58.
- Litus pulchrum, ubi, vi. 23.
- Locri, vii. 132.
- Locri Epizephyrii, vi. 23. Opuntii, vii. 203. viii. 1.
- Locri Ozolæ, viii. 32.
- Lotio muliebri visum recipit Phero, ii. 121.
- Lotos ubi plurima, ii. 92. loti radix esculenta, *ibid.* loti fructus descriptio, iv. 177.
- Lotus Cyrenæa, ii. 96.
- Lotophagi populus, iv. 177.
- Loxias, iv. 163.
- Lucernarum accensarum festum apud Ægyptios, ii. 62. Lucernarum accensio, *pro crepusculo*, vii. 215.
- Lucinæ tributum, iv. 35.
- Lucus platanorum, v. 119.
- Ludorum primi inventores Lydi, i. 94.
- Ludus literarius, 120. puerorum, vi. 27.
- Luna Persarum præses, vii. 37. Lunæ festum, ii. 47.
- Lupi ex hominibus effici dicuntur Neuri, iv. 105. luporum sepultura, ii. 67.
- Lutræ ubi capiuntur, iv. 109. Ægyptiis sacræ, ii. 72.
- Luxus Persarum, ix. 81.
- Lycæus Jupiter, iv. 203.

- Lycaretus Mæandrii germanus, v, 27.
 Lycia olim Milyas, i. 173.
 Lycidas senator Athen. cum uxore et liberis lapidatur, ix. 5.
 Lycii in potestatem Cræsi re-
 ducti, i. 28. eorum e Creta
 origo, i. 173. a Lyco nomen
 accepere, vii. 92. ab Harpago
 victi, i. 176. populus Dario
 tributarius, iii. 90. eorum in
 Xerxis exercitu armatura, vii.
 92. quondam Termilæ voca-
 ti, i. 173. vii. 92. eorum no-
 men et leges, i. 173.
 Lycii arcus, vii. 77.
 Lycomedes Æschrei fil. vir
 strenuus, viii. 11.
 Lycopæ Lacedæm. strenuitas,
 iii. 55.
 Lycophronis Periandri filii in-
 teritus, iii. 53. *de eo et in præ-
 cedentibus cap.*
 Lycurgus Aristolaidis filius, i.
 59. Lycurgus et Megacles
 Pisistratum ejiciunt, ibid. Ly-
 curgus Spartiata, integerrimæ
 vitæ, i. 65. ei oraculum a
 Pythia redditur, ibid. legum-
 lator est apud Lacedæmonios,
 ibid. Leobotæ Spartiatarum
 regis tutor, ibid. Lycurgi-de-
 lubrum apud Spartiatas, i. 56.
 Lycurgus Amianti pater, vi.
 127.
 Lycus fluvius, vii. 30, 123.
 Lycus Anacharsidis avus, iv. 76
 Lycus Pandionis filius, vii. 92.
 a fratre Ægeο pellitur A-
 thenis, i. 173.
 Lyda mons, i. 174.
 Lydias fluvius, vii. 127.
 Lydia auri ramenta e Tmolo
 provenientia habet, i. 93. ar-
 genti etiam feracissima, v.
 49.
 Lydi populus ante Meones vo-
 cati, i. 7. vii. 74. strenua gens,
 i. 79. equitandi peritissima,
 ibid. Lydorum mores et le-
 ges, i. 93, 94. ritus ineundi
 fœderis idem qui apud Græ-
 cos, i. 74, ut et expiandi, i. 35.
 Lydorum filia omnes prosti-
 tuuntur, i. 93. Lydi primi
 caupones institoresque, i. 94.
 eorum partes primæ in con-
 sulendo oraculo Delphico, i.
 54. eorum Medorumque fœ-
 dus, i. 74. Lydorum Medo-
 rumque quinquennale bellum,
 i. 74, 103. Lydorum cum
 Persis conflictus et fuga, i. 76,
 80. primi omnium aurum ar-
 gentumque ad utendum per-
 cusserunt, i. 94. primi inven-
 tores ludorum, ibid. in Thus-
 ciam colonias deduxerunt, ibid.
 Lydorum divisio, ibid. Lydi
 quomodo a Cyro effeminati,
 i. 155, 157. Lydi Caribus
 germani, i. 171. eorum tribu-
 tum, iii. 90. eorum in Xerxis
 exercitu armatura, vii. 74.
 Lydus Atysis filius, ibid.
 Lydus frater Caris, i. 171.
 Lygdamis Artemisiæ pater, vii.
 99.
 Lygdamis Naxius, i. 61, 64.
 Lynceus Chemmita, ii. 91.
 Lysagoras Tisias fil. vi. 133.
 Lysagoras Histias pater, v. 30.
 Lysanias, e procis Agaristæ, vi.
 127.
 Lysimachus Aristidis pater, viii.
 79, 95.
 Lysistratus Atheniens. viii. 96.
 M.
 Mlacæ populus Africae, iv. 175.
 v. 42.

- Macedones a Dario subacti, vi. 44.
 Macedonis terra, vii. 127.
 Macednus, locus, i. 56.
 Machlyes populus, iv. 178.
 Macistus, Eleorum oppidum, iv. 148.
 Macrobii populus Æthiopiæ, iii. 17.
 Macrones pop. ii. 104. iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
 Mactorium urbs super Gelam vii. 153.
 Madyes filius Protothyæ, Scyth. rex, i. 103.
 Madytus urbs, vii. 33. ix. 120.
 Mæander fluvijs tortuosus, ii. 29. iii. 122. v. 118, et ejus fontes ubi, vii. 26.
 Mæandri campus, i. 18, 161. ii. 10.
 Mæandrius Polycratis scriba, iii. 123. Sami procurator, iii. 142, et rex, v. 27. ejus gesta cum Samiis, iii. 142, 143, etc.
 Mæotæ, iv. 123.
 Mæotis et Mæetis palus ubi, i. 204. iv. 3, 45, 86, 101, 120.
 Magdolos oppidum ubi, ii. 159.
 Magi populus Mediæ, i. 101. magi Persarum, i. 140. heroibus Illo parentant, vii. 43. magorum commentum ut Persarum imperium occupent, iii. 61, etc. et eorum interitus, iii. 78. magorum promiscua cædes, iii. 79.
 Magophonia, Persarum festum celebre, ibid.
 Magna negotia cum periculis suscipiuntur, vii. 50.
 Magnesia urbs, i. 161, ii. 1. regio, vii. 176, 183.
 Magnetes populus, iii. 90. vii. 132.
 Malæ dextræ in contumeliam derasse, ii. 121.
 Malea regio, i. 82. promontorium, iv. 179.
 Malena in regione Atarnitidi, vi. 29.
 Males Ætolus, vi. 127.
 Mandane Astyagis filia, i. 107. Cambysi nuptum datur, ibid.
 Mandrocles Samius architectus, iv. 87. monumentum ab eo positum, iv. 88.
 Maneros Ægyptiis quid, i. 79.
 Manes Lydus, i. 94, iv. 45.
 Mantineenses veniunt post prælium, ix. 77.
 Mantinea urbs Arcadum, iv. 161.
 Mantyes et Pigres fratres, v. 12.
 Mapen, Siromi filius, vii. 98.
 Maraphii Persarum genus, i. 125.
 Maraphius Amasis, iv. 167.
 Marathen locus, vi. 107. Marathonem occupat Pisistratus, i. 62.
 Marathonica clades, vi. 113.
 Mardonius Xerxis exercitus imperator, vii. 82. Gobryæ fil. vi. 43. vii. 5, 82. ix. 41. vulneratur, vi. 45. a præfectura semovetur, vi. 94. ejus ad Xerxem oratio de bello Græciæ inferendo, vii. 10. ejus cædes, ix. 63, 64.
 Mardonius Artontis pater, ix. 84.
 Mardontes Persa, vii. 80. viii. 130.
 Mardi pop. Persarum genus, i. 125. iii. 94.
 Mardus Hyrcæades v. Hyrcæades.
 Mare Sardonium ubi, i. 166. Caspium, i. 202. rubrum, i. 189. non patiuntur venti, ut fruatur natura sua, vii. 16. Ionium, vii. 20. mare Echinædum insularum, ii. 10. Thracicum, vii. 176.

- Marea urbs, ii. 18, 30.
 Mares quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint, vii. 79.
 Mari taurus immolatus, vi. 76.
 Mariandyni, populus, iii. 90.
 Mariandyni a Cræso subacti, i. 28. Mariandynorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 72.
 Mariandynus sinus ubi, iv. 38.
 Maris fluvius, iv. 49.
 Maris natura, vii. 16.
 Maron et Alpheus, Orsiphanti fil. vii. 227. eorum strenuitas ad Thermopylas, ibid.
 Maronea Græca urbs, vii. 109.
 Marsyas fluvius, v. 118.
 Marsyæ Sileni pellis in utrem, vii. 26.
 Martis oraculum, ii. 83. vii. 76. Marti soli simulacra faciunt Scythæ, iv. 59, 62. ejus delubrum apud Scythas, iv. 62.
 Massages Oarizi filius dux Libyum, vii. 71.
 Mascames, vii. 105. Ejus elogium, vii. 106.
 Maspîi, Persarum genus, i. 125.
 Masistes Darii filius, Xerxis exercitus imperator, vii. 82. ix. 107.
 Masistæ et liberorum ejus cædes, ix. 113.
 Masistius a Græcis Macisius dictus, ix. 20. ejus interitus, ix. 24.
 Masistius Siromitris fil. vii. 79.
 Massagetæ populus ferus et robustus, i. 204, 215. eorum deus Sol, i. 212, 216. eorum mores, etc. i. 216. uxores communes, i. 216. iv. 172. senes immolant, i. 116. Cyrum vincunt, i. 214.
 Maternum genus paterno nobilius apud Lycios, i. 173.
 Matieni montes, i. 189, 202.
 Matieni populus, i. 189. 202. iii. 94. v. 49, 52. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
 Matris Martis templum ubi, ii. 64.
 Maxyes Libyes, iv. 191.
 Mazares Medus, i. 156. Prinenses subigit, i. 161. Mæandri campum incursat, ibid. ejus mors, ibid.
 Meczyberna Græca urbs, vii. 122.
 Medea Colchorum regis filia, i. 2. vii. 62. Medææ raptus a Græcis, i. 2.
 Medicæ regionis tractus, i. 110.
 Medi, iv. 40. per vicos habitantes, i. 96. Medorum gentes, i. 101. Medorum appellatio unde, vii. 62. eorum tyrannus Cyaxares, i. 73. Medorum et Lydorum mos ineundi fœderis, i. 74. Medorum bellum quinquennale cum Lydis, ibid. Medorum et Lydorum bello dies repente nox facta, ibid. et i. 103. Medorum ab Assyriis defectio, i. 95. Medi Assyrios subigunt, i. 106. Medorum a Dario defectio, i. 190. imperium ut ad Persas primum translatum, i. 190. Medorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 62, 86. Deiocem sibi judicem constituunt, i. 96. regi suo regiam ædificant, i. 98. a Scythis prælio fusi, Asiæ imperium amittunt, i. 104. Nium civitatem expugnant, i. 106. inebriatos Scythas interimunt, ibid. Medis canis spaco dicitur, i. 110. Medicum imperium Halys fluvius terminat, i. 72. Medicum nomen Græcis terrorem incutere solet, vi. 112.
 Medici singuli singulorum mor-

- borum apud Ægyptios, ii. 84.
 Medicus oculorum in Ægypto,
 iii. 1. medici Crotoniatæ pri-
 mi dicti, secundi Cyrenæi, iii.
 131.
 Medimnus farinæ, vi. 57.
 Medimnus Atticus, i. 192.
 Megabates Persa, v. 32.
 Megabazus Megabatis filius, vii.
 97.
 Megabyzus Persa unus ex vii.
 qui conjurant in magum, iii.
 70. ejus oratio ad suos pro
 oligarchia, iii. 81. ejus elo-
 gium, iv. 143, 144. in Pæones
 exercitum ducit, v. 12. Xerxis
 exercitus imperator, vii. 82.
 Megabyzus Zopri fil. iii. 160.
 dux adversus Atheniens. ibid.
 Megacles Alcmaeonis pater, vi.
 124.
 Megacles Alcmaeonis filius, i.
 59. vi. 127, 130. Megacles et
 Lycurgus Pisistratum imperio
 Atheniensium ejiciunt, i. 59,
vide de eo et 60, 61. Clisthenis
 gener factus, vi. 130.
 Megacles Hippocratis filius, vi.
 131.
 Megacelis filiam ducit Pisistratus,
 i. 61.
 Megacreon Abderites, vii. 120.
 Megadostes, vii. 105.
 Megapanus Hyrcanorum dux,
 vii. 62.
 Megarenses Siciliae, vii. 156.
 Megarensis plebs venundatur,
 ibid.
 Megasidres Doti pater, vii. 72.
 Megistias vates, vii. 219, 221.
 ejus intrepidus animus, vii.
 221. ejus carmen epitaphium,
 vii. 228.
 Melampus Amytheonis filius, ii.
 49. ejus postulata ab Argivis,
 ix. 34. primus Bacchica Græ-
 cis exposuit, ut et alia ab
 Ægypto accepta, ii. 49.
 Melampygy lapis, vii. 216.
 Melanchlæni populus, iv. 20,
 102, 106. eorum mores et no-
 menclatura, iv. 107. eorum
 victus humana caro, ibid.
 Melanippus Astaci filius, v. 67.
 Melanippus Alcæi sodalis, v. 95.
 Melanopus Ithagensis filius, ii. 1.
 Melanthus Codri pater, i. 147.
 rex Athen. v. 65.
 Melas fluvius, vi. 40. vii. 198.
 Melas sinus et fluvius ejus-
 dem nominis, vi. 40. vii. 58.
 Meles primus rex Sardium, i. 84.
 Melesigenes unde appellatus
 Homerus, ii. 3.
 Meles fluvius, ibid.
 Melibœa urbs, vii. 188.
 Melienses, vii. 132, 196.
 Meliensis sinus, iv. 33.
 Melii ex insula, viii. 46.
 Melis regio, vii. 198. viii. 31.
 Melissa Periandri uxor, iii. 50.
 v. 92. a Periandro occisa, ibid.
 Mellis ubi maxima copia, iv.
 194. factio ex myrica et tri-
 tico, vii. 31.
 Memblyares socius Cadmi, iv.
 147.
 Memnonia regia, v. 53. Susa,
 vii. 151. Memnonis urbs,
 v. 54.
 Memphis urbs, ii. 10. a Mene
 primum condita, ii. 99. ejus
 situs, ibid.
 Menares Leutychidis pater, vi.
 65, 71. viii. 131.
 Mendacium dicere quando ex-
 pediat, iii. 72.
 Menda urbs, vii. 122.
 Mendes lingua Ægyptiaca Pan
 et Hircus, ii. 46.
 Mendetis templum, ii. 42.
 Mendesium ostium Nili, ii. 17.

- Mendesia provincia, ii. 42, 46. plaga, ii. 166.
- Mendesii cur oves immolent, capris abstinentes, ii. 42. capras et maxime capros venerantur, ii. 46. caprarios præcipuo honore afficiunt, ibid.
- Menelaus Helenam recipit, ii. 119. Menelaus portus, iv. 169.
- Menes primus regnasse fertur, ii. 4, 99.
- Menestheus dux Athen. ii. 28.
- Menius Eurydames frater, vi. 71.
- Mensa solis, iii. 18, 25.
- Mensis intercalaris, i. 32. a Græcis tertio quoque anno introductus, ii. 4.
- Mentes navicularius, ii. 6, 7. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
- Mentiri apud Persas turpissimum, i. 138. et tamen fit, iii. 72.
- Mentor Ithacensis ægrum Homerum sedulo curat, ii. 7. vir justus et humanus, ibid. ab Homero ubi laudatus, ii. 26.
- Mentula circumgestatio apud Ægyptios, ii. 48.
- Meones Lydorum nomen assumpserunt, i. 7. vii. 74.
- Merbalus Aradius, vii. 98.
- Mercurii statua porrectum vetrum habens, ii. 51. ejus templum, ii. 138. a quibus gentibus colatur, v. 7.
- Meretrices Naucratica, ii. 135.
- Mermnadæ, i. 7. quomodo regnum Lydiæ obtinuerit, i. 14.
- Meroë, metropolis, ii. 29.
- Mesambria urbs, iv. 93. vii. 108. ejus origo, vi. 33.
- Messana olim Zancle, vii. 164.
- Messapii pop. vii. 170.
- Messeniorum prælium ad Isth-
- mum cum Lacedæmoniis, ix. 35.
- Metalla aurea atque argentea, vii. 112. de metallis aureis certamen, ix. 75. metallum salis, iv. 185. metalla Thasia, vi. 46, 47.
- Metapontini populi, iv. 15.
- Methymnæ in Lesbo, i. 151.
- Metiochus Miltiadis filius captus, vi. 41.
- Metrodorus Proconnesius, iv. 138.
- Micythus Anaxilai famulus, vii. 170.
- Midas Gordii fil. rex Phrygiæ, i. 14. ii. 11. apud Delphos munera posuit, i. 14. ejus sella regia, ibid. Midæ horti, viii. 138. Midæ epigrammata epithaphia scripta ab Homero, ii. 11.
- Milesiorum cum Alyatte bellum diuturnum, i. 17, 18, 19, etc. Cyro confederati, i. 143. Milesiorum correctio a Pariis delectis, v. 28, 29. Milesiorum et Carum fuga contra Persas prælio, v. 120.
- Miletus urbs Ioniæ prima, i. 142. oppugnatur a Gyge, i. 14. invaditur ab Ardye, i. 15. capta diripitur a Persis, vi. 18.
- Milii Babylonici proceritas, i. 193.
- Militiæ ordine a quo primum distributi Asiani, i. 103.
- Militum Cambysis depastio mutua ob famem, iii. 25.
- Milo Crotonistes luctator, iii. 137.
- Miltiades Cypseli filius quomodo Chersoneso petitus, vi. 34, 35, 36. ejus hospitalitas, vi. 35. victor in Olympia, vi. 36. ejus gesta et captivitas,

- vi. 36, 37. Cræso charus, vi. 37. ejus mors, vi. 38.
- Miltiades Cimonis filius Chersonesi tyrannus, iv. 137. vi. 34. Atheniensium dux, iv. 137. ut Lemnum obtinuit, vi. 137, *etc.* Parios frustra obsidet, vi. 133, 134. ejus accusatio et obitus, vi. 136.
- Milyas Asiæ regio, i. 173. Milyæ Solymi dicti, *ibid.* Milyarum in Xerx. exercitu armatura, vii. 77.
- Milyenses, populus, iii. 90.
- Minas mons, ii. 17.
- Minæ duæ pretium hominis, vi. 79.
- Minervæ Assesiæ templi deflagratio, i. 19. pro eo duo ædificata, i. 22. Minervæ Palenidis fanum, i. 62. Minervæ festo virginum pugna ab Ausibus instituta, iv. 180. Minervæ Pedaşiæ sacerdoti barba pullulat, i. 175. viii. 104. Poliuchos, i. 160. Minervæ Alexæ templum apud Tegeatas, i. 76. ix. 70. tutelaris apud Chios templum, i. 160. Minervæ oraculum apud Ægyptios, ii. 83. antefores apud Saitas, ii. 175. inaurata statua ab Amasi Cyrenas missa, ii. 182. lapidea duo simulacra ab eodem Lindum, *ibid.* Minervæ parentes, iv. 181. templum in Sigeo, v. 95. fanum ante templum Delphicum, viii. 37. Sciradis templum, viii. 94. Minervæ ægis, iv. 189. Crastiæ fanum, v. 45. Minervæ in arce Athen. adytum Doriensibus accedere non licitum, v. 72. Minerva *πολιὰς* v. 82. Minervæ Iliadi mille boves immolantur a Xerxe, vii. 43.
- Minoa Selinusiorum colonia, v. 46.
- Minos Cnossius, iii. 122.
- Minos et Sarpedon Europæ filii, i. 173. Minois cædes, vii. 169, 170.
- Minyæ populus, i. 46. iv. 145.
- Minyæ commentio suarum uxorum liberantur, iv. 146.
- Mitra Venus Persis, i. 131.
- Mitradates pastor, Cyri nutritus, i. 120, 121.
- Mitrobates Dascylli præfectus, iii. 120. ab Oræte cæsus, iii. 126, 127.
- Mitylene, ii. 178.
- Mitylenæorum Sigeum, v. 64.
- Mnesarchus Pythagoræ pater, iv. 95.
- Mnesiphilus Atheniensis, viii. 58.
- Mœnia lignea Budinorum, iv. 108, 125.
- Mæris Ægyptiorum rex, ii. 13, 101. ejus præclara opera, *ibid.*
- Mærios stagnum, ii. 4, 69, 148. ejus descriptio, ii. 149. ejus proventus, iii. 91.
- Mæror maxinus inter homines, ix. 16.
- Moloeis fl. ix. 57.
- Molossi populus, i. 146 vi. 127.
- Molpagoras Aristagoræ pater, v. 30.
- Momemphis, urbs Ægypti, ii. 163.
- Monarchæ incontinentia, iii. 80.
- Mons Arabicus, ii. 8, 124.
- Mors ingens eversus indagandis metallis, vi. 47.
- Mophi mons, ii. 28.
- Moræ utilitas, vii. 10.
- Morbus femineus Scythas invadit, i. 105.
- Mors optatissimum perfugium ærumnosæ vitæ, vii. 46. op-

- timum homini contingit, i. 31.
- Mortui exemplar apud Ægyptios. ii. 78, 85, mortuorum apud eosdem condituræ, ii. 85, 86, *etc.* Mortui cum lætitia ubi humentur, v. 4.
- Morum vis, iii. 38.
- Moschi populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
- Mosynœci populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
- Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit, vii. 57. mulæ partus, iii. 152. muli ubi non gignantur, iv. 30. mulorum species Scythiis horrenda, iv. 129.
- Mulier exuendo tunicam et vecundiam pariter exuit, i. 8. mulierum raptus illicitus, i. 4. mulieris offensio vindictam quærit, i. 11. mulieres mulierem prædicant, i. 31. mulieris simulacrum ex argento, i. 51. mulierum Babylonicarum mos fœdus, i. 196. mulierum Ægyptiarum mores, ii. 35, 36. mulieres, quæ oracula in Græciam intulerunt, columbæ vocatæ, ii. 57. muliere pejor dux, ix. 106. mulierum pudenda cippis a Sesoistre inscripta, ii. 102. mulieris, quæ cum marito suo solo concubuerat, urina Pheeroni visus restitutus, ii. 111. mulieri non committitur exercitus, iv. 168. mulieris Corinthiorum denudatæ, v. 92. mulier ex turpissima, formosissima facta, vi. 61. mulier vocari convicium est, ix. 20, et 107. mulierum Atticarum una cum liberis cades, vi. 138. mulieres stuprando extinctæ, viii. 33.
- Multum quod est, creditur robustum Persis, i. 136.
- Multos decipere facilius est quam unum, v. 97.
- Munerum regionum apud Persas eximium, ix. 109.
- Munychia, viii. 76.
- Mures Africani, iv. 192.
- Murium tria genera apud pastores Libyes, iii. 131. murium auxilia in bello Sethonis contra Sanacharibum, ii. 141.
- Murichides Hellespontius, ix. 4.
- Muri lignei Budinorum, iv. 108, 123. murus ligneus Persarum, ix. 65. et ejusdem expugnatio, ix. 70.
- Musæus, viii. 96.
- Musæi sortes et earundem venditor, vii. 6.
- Musici Argivi, iii. 131.
- Mustelæ Libycæ, *ibid.*
- Mycale promontorium, i. 148. vii. 80. Ionizæ, ix. 90.
- Mycenæi servos voluerunt facere Heraclidas, ix. 27.
- Mycerinus rex Ægypti, ii. 129. ejus clementia et justitia, *ibid.* ejus concubinarum simulacra, ii. 130. ut elusit oraculum de sua morte, ii. 133. pyramis ejus, ii. 134.
- Mycerini filizæ mors et sepultura, ii. 129, 130, 131, 132.
- Myci, populus, iii. 93.
- Myconus insula, vi. 118.
- Mycorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
- Mycophoritana plaga, ii. 166.
- Mygale, ii. 67.
- Mygdoniam a Bottiæide Axis dirimit, vii. 123 et 127.
- Mylassa oppidum, i. 171.
- Mylassensis Heraclides, v. 122.
- Mylassorum fanum, i. 171.

Myndia navis, v. 33.
 Mylitta Assyrii Venus appellata, i. 131 et 199.
 Myrcinus urbs Edonum, v. 11, 23, et 124.
 Myriades singulae in Persico exercitu numeratae, vii. 60.
 Myrina Æoliæ civitas, i. 149.
 Myrinæi in Lemno, vi. 140.
 Myrmex scopulus, vii. 183.
 Myron avus Clisthenis, vi. 126.
 Myrsilus alias Candaules dictus, i. 7.
 Myrsus Candaulis pater, ibid.
 Myrsus Gygis filius, iii. 122. v. 121.
 Mys Europæus a Mardonio missus ad oracula consulenda, viii. 133, 134, 135.
 Mysi populus eorumque tributum, iii. 90. eorum expeditio, vii. 20. Caribus germani, i. 171. a Cræso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 74.
 Mysia Cios ab Hymæe capitur, v. 122.
 Mysiam petit Xerxes, vii. 42.
 Myrus frater Caris, i. 171.
 Mytilene, i. 160.
 Myus urbs Ioniæ, i. 142. v. 36.
 Myusii populus ubi, viii. 8.

N.

NAPARIS Scythiæ fluvius, iv. 48.
 Nasamones populus, ii. 32. eorum mores, iv. 172.
 Nascentium deploratio apud quam gentem, v. 4.
 Natho insulae Papremitis pars, ii. 165.
 Naturæ solertia, iii. 108.
 Naucrari, v. 71.

Naucratis celeberr. emporium, ii. 97, 179.
 Naucraticæ meretrices, ii. 135.
 Naves fluviatiles miræ, i. 194.
 Naves Ægyptiorum e spina, ii. 96. naves rubrica delibutæ, iii. 58. naves quinque drachmis venditæ, vi. 89. navium Persicarum catalogus, vii. 89, etc. navibus longis qui primi usi fuerint, i. 163. naviculæ Babyloniorum, i. 194. naufragi ubi immolentur, iv. 103.
 Navis Mytilenæa apud Cambysem, iii. 13.
 Navigatio diurna, quanta, iv. 86.
 Navigandi ratio in Euphrate ex Armenia, i. 192.
 Nauplia, vi. 76.
 Naustrophus pater Eupalini, iii. 60.
 Naxus insula, v. 31. a Pisistrato subacta, i. 64.
 Naxii in Sicilia et eorum origo, vii. 154. viii. 46. ejecti quidam turbas movent, v. 30, etc. urbs cum templis cremata, vi. 96.
 Neapolis Pallenæ, vii. 123.
 Neapolis Ægypti, ii. 91.
 Necessitatis numen, viii. 111.
 Necus rex Ægyptiorum Psammitichi filius, ii. 158. iv. 42. ejus victoria contra Syros, ii. 159.
 Necyomantium Thesprotiæ, v. 92, 7.
 Neleus Codri filius, ix. 97.
 Neleidæ, v. 65.
 Neon urbs, viii. 32, 33.
 Neptunus terræ quassator, vii. 129. Afrorum deus, ii. 50. iv. 188. Scythice Thamimasades, iv. 39. Neptuno Heliconio Panionium locus sacer, i. 148.
 Neptuni Servatoris templum,

- vii. 192. Neptuni templum apud Potidæatas, viii. 192. Neptuni ara, viii. 123. Neptunus æreus septem cubitorum, ix. 81.
- Nereidibus sacrificant magi, vii. 191.
- Nestus fluvius, vii. 109, 126.
- Nestor pater Pisistrati, v. 65.
- Neuri populus et eorum mores, iv. 105.
- Neuris regio, iv. 17, 51.
- Nicandra Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
- Nicander rex Spartiat. viii. 131.
- Nicodromus Cnæthi filius, vi. 88.
- Nicolas Bulis fil. vii. 137.
- Niger sinus, vi. 41.
- Nilus Ægypti fluvius, iv. 50. ejus origo, ii. 7, 29. ejus natura et incrementum, ii. 19, 20, etc. ejus ostia, ii. 17. solus annuum aura caret, ii. 19. cur, ii. 27. fontes ejus ignoti, ii. 19, 34. iv. 53. Nilus scopulosus, ii. 112. Africam mediam dividit, ii. 33.
- Nili cum Istro comparatio, iv. 50. ii. 15.
- Ninus Assyriorum urbs, ii. 150. ejus situs, i. 193. subacta a Nitocri, i. 185. eam Cyaxares obsidet, i. 103, et expugnat, i. 106.
- Nipsæi Thraces, iv. 93.
- Nisæa urbs, i. 59.
- Nisæi equi, iii. 106.
- Nisæus campus, vii. 40.
- Nisyrii, vii. 99.
- Nitētis Apriæ regis filia, iii. 1.
- Nitocris regina Babylonis, i. 185. ejus egregia monumenta, ibid. Ninum oppidum subegit, ibid. ejus sepulcrum et inscriptio, i. 187.
- Nitocris Ægyptiorum regina, ii. 100.
- Nitri vis, ii. 87.
- Noctu exiguntur capitalia supplicia Lacedæmone, iv. 146.
- Noës fluvius, iv. 49.
- Nomades Scythæ, i. 15. eorum seditio, ibid.
- Nomades Libyes, iv. 187.
- Nomades Sagartii, vii. 85.
- Nómos, omnium rex. iii. 38.
- Nonacris oppid. vi. 74.
- Nothon Æschinis pater, vi. 100.
- Notium urbs, i. 149.
- Nova urbs oppidum in Pallena, vii. 122.
- Novus murus, civitas Æoliæ et Cymæorum colonia, i. 149. ii. 9, 10.
- Novem fontes ubi, vi. 137.
- Novem viæ Edonorum, vii. 114.
- Nox pro die extitit portentose, vii. 37. noctes in dies commutata a Mycerino rege, ii. 133.
- Nudium oppidum, iv. 148.
- Numerus minor affert cladem, ii. 169.
- Numi primum a Lydis percussi, i. 94.
- Nunciorum Persicorum celeritas et ratio, viii. 98.
- Nymphodorus Pythæ f. vii. 137.
- Nysa in Æthiopia, ii. 146. iii. 97.

O.

- OARIZUS, pater Massagis, vii. 71.
- Oarus fluvius, iv. 123.
- Oasis urbs ubi, iii. 26.
- Obeli, Pheronis donaria, ii. 111. obeli in fano Minervæ, ii. 170.
- Oceani ortus, iv. 8.
- Oceanum fabulosum putat Herodotus fluvium, ii. 23.

- Octamasades Scylem fratrem regem Scyth. occidit, iv. 80.
 Oculos in pectoribus gestantes, iv. 191.
 Ocytus, Adimanti pater, viii. 5.
 Odomanti populus Pæoniæ, v. 16. vii. 112.
 Odryses pop. iv. 92.
 Oea locus, v. 83.
 Oebares Darii equito, iii. 85.
 Oebares Megabazi filius, vi. 33.
 Oedipus Laii fil. v. 60. ei delubrum exstructum, iv. 149.
 Oenoë demus Atticus, v. 74.
 Oenone insula, viii. 46.
 Oenotriæ ager, i. 167.
 Oenussæ insulæ, i. 165.
 Oeobazus Persæ, iv. 84. ejus liberorum fatum, ibid.
 Oeobazus Siromitris pater, vii. 68.
 Oebazus Persa in obsidione Sesti, ix. 114. ejus interitus, ix. 119.
 Oeoroë Asopis, ix. 51.
 Oetæi montes ubi, vii. 217.
 Oetosyrus Apollo apud Scythas, iv. 59.
 Oiolycus unde appellatus, iv. 149.
 Oibopolitæ populus, iv. 18.
 Olei quodam tempore sola Athenis, v. 83.
 Olea in arce Atheniens. viii. 55. oleagina corona Olympiorum, præmium, viii. 26.
 Olen Lycius, iv. 35.
 Olenus pars Achæorum, i. 145.
 Oliatus Mylassensis, v. 37.
 Ollas pulsandi mos, vi. 58.
 Olophyxus urbs, vii. 22.
 Olorus rex Thraciæ, vi. 39, 41.
 Olympia, v. 22. viii. 26.
 Olympiæ oraculum, viii. 134.
 Olympias, vii. 206.
 Olympieni, Mysi, vii. 74. a monte Olympo dicti, ibid.
 Olympiorum institutio derisa ab Ægyptiis, ii. 160.
 Olympionices, v. 47 et 71.
 Olympiæ certamen, ii. 160.
 Olympii Jovis delubrum, ii. 7.
 Olympiorum præmium corona oleagina, viii. 26.
 Olympiodorus Lamponis filius, ix. 21.
 Olympus mons Mysiæ, i. 36, 43. vii. 74.
 Olympus Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
 Olynthus urbs, vii. 122.
 Olynthiorum ab Artabazo obsidio et expugnatio, viii. 127.
 Omen in re propter panes crescentes, viii. 137.
 Omyretis filia, ii. 2.
 Oneatæ, tribus Sicyoniorum, v. 68.
 Onesilus Gorgi frater, v. 104. dolo fratrem Salamine excludit, ibid. Amathuntem obsidet, v. 104, 108. Cyprios ad rebellionem inducit, v. 104, ejus victi caput supra portas suspensum ab Amathusiis, v. 114. ei tamen dein ut heroi Amathusii sacra faciunt solennia, ibid.
 Onetes Phanagoræ filius, vii. 214.
 Onochonus Thessaliæ fluvius, vii. 129. Xerxis exercitui defecit, vii. 196.
 Onomacritus sortilegus Athenis ejicitur, vii. 6.
 Onomastus Eleus, vi. 127.
 Onuphitana plaga, ii. 166.
 Ophryneus urbs, vii. 43.
 Opifices ubi ignobiles, ii. 167.
 Opis virgo Hyperborea, iv. 35.
 Opis civitas ad ostia Tigris, i. 189.
 Opœa uxor regis Scylis, iv. 78.

Opuntii Locri, vii. 203.

Ora inter Sestum et Madytum, vii. 33.

Oraculorum origo secundum sententiam Herodoti, ii. 54. oracula Græcorum, i. 46. oracula apud Ægyptios quæ, ii. 83. oraculum Alyatti a Pythia redditum, i. 19. oraculum Delphicum Cræso redditur, i. 47. id quomodo Cræsus verum deprehendit, i. 48. oraculum Lycurgo a Pythia redditur, i. 65. oraculum captiosum Spartiatis redditum, i. 66. oraculum Pythiæ de ossibus Orestis, i. 67. oraculum Cræso redditum de muto filio, i. 85. oraculi ad Cræsum excusatio, ii. 91. oraculum Branchidarum de Pactya, i. 158. oraculum Hammonis de Ægyptiis, ii. 18. oraculum Dodonæum omnium vetustissimum, ii. 52. oraculi Hammonis origo, ii. 55. oraculum Pheroni regi redditum, ii. 111. oraculum Mycerini regis ex urbe Buto, ii. 136. oraculum de ærea phiala, ii. 151. oraculum Psammiticho datum, ii. 152. oraculum Batto datum, iv. 155. Theræis, iv. 156, 157. 159. Arcesilao; iv. 163. Clistheni, v. 66. Milesiis, vi. 77. Glaucos, vi. 86. Atheniensibus, vii. 140, 141. oraculum Latonæ sacrum, ii. 152. oraculum Siphniis redditum, iii. 57. Corinthiis, v. 92. Argivis, vi. 19. vii. 77. vii. 148. Doloncis, vi. 34. oraculum Martis, vii. 76. Dionysi, vii. 111. oraculum datum Cretensibus, vii. 169. Spartiatis, vii. 220. oraculum Baccidis, viii. 20, 77, 96. Amphiarai, i.

46. ix. 135. oraculum Persis, a Bacide redditum, ix. 42. oracula Æthiopum, ii. 139.

Oratio Prexaspis ad Persas, iii. 75. Orationes de triplici statu, regio, optimatum, plebis, iii. 80, 81, 82. Cois Mitylenæorum præfecti, iv. 97. Histiaei Milesii ad Scythas, vi. 139. Aristagoræ ad Cleome-nem, v. 49. Sosiclis, v. 92. Histiaei ad Darium, v. 106. Cypriorum ad Iones, v. 109. Persarum ad Ionum tyrannos, vi. 9. Leutyichidis de reddendo deposito, vi. 86. Datis ad Delios, vi. 97. Clisthenis ad procos filiæ suæ, vi. 130. Xerxis de inferendo bello Græciæ, vii. 8, et Mardonii, vii. 9, et de bello adversus Græcos suscepto, vii. 10. Xerxis ad Persas, vii. 53. Harmocydis ad Phocenses, ix. 17 et *aliæ infinitæ*.

Orbelus mons, v. 16.

Orbis partitio secundum Herodotum, iv. 36.

Orbis rerum humanarum, i. 207.

Orchomenii populus, i. 146. vii. 24. Orchomeniorum ager, viii. 34.

Ordessus Scythiæ fluvius, iv. 48. Orestæ templum, ix. 12.

Orestes Agamemnonis filius, i. 67. ejus proceritas et locus, i. 69.

Orges pater Antipatri, vii. 118.

Orgia Cereris, v. 61.

Orgyia, ii. 5. 149.

Oricus portus, ix. 93. Oricus regis Ariapithis fil. iv. 78.

Orithyia Boreæ uxor, vii. 189.

Orneatæ populus, viii. 73. Orætes Sardium præses potentiss. iii. 120, 127. indigne Polycratem suffigit cruci et ejus-

- rei caussæ, iii. 120, *etc.* 125.
 ejus interitus, iii. 128.
 Oromedon Syennesis pater, vii. 98.
 Oropus, vi. 100.
 Orosangæ qui Persica lingua, viii. 85.
 Orphica, ii. 81.
 Orsiphantus Alpei et Maronis pater, vii. 227.
 Orthium carmen, i. 24.
 Orthocorybantes populus, iii. 92.
 Orus Osiris filius rex Ægypti, ii. 144. Græcis Apollo dicitur, *ibid.*
 Oryes ubi gignantur, iv. 192.
 Osiris Ægyptiis, Bacchus et Dionysus dictus, ii. 144.
 Ossa Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
 Ossa viri quinque cubitorum, ix. 93.
 Ostenta Xerxi oblata, vii. 57. ostentat Delphis quæ barbaris contigerunt, viii. 37, 38.
 Ostia Nili septem numero, ii. 17.
 Ostracismi exemplum, viii. 79.
 Otanes Pharnaspis filius, iii. 68. conjurationis in magum autor, iii. 70. oratio ejus de statu populari ad Persas, iii. 80.
 Otanes Amestris pater dux Persarum, vii. 61. Otanes missus contra Samum, iii. 141. Otanis morbus, iii. 149.
 Otanes dux Persarum Darii gener, v. 116. ejus gestæ res in Ionia et Æolia, v. 123.
 Otanes Sisamnis fil. super pelle patris sedens judicat, v. 25.
 Otaspes fil. Artachai, vii. 63.
 Othrys mons Thessaliæ, vii. 129. oves sacræ Solis ubi, ix. 93.
- Ovium mira duo genera, quæ habet Arabia, iii. 113.
 Ozolæ Locri, viii. 32.

P.

- PACTOLUS fluvius, qui ramenta aurea e Tmolo defert, v. 101.
 Pactyæ urbs Chersonesi, vi. 36.
 Pactyas Lydus a Cyro deficit, i. 154. Persis traditus, i. 160.
 Pactyica regio, iii. 93, 102. iv. 44. lingua, vii. 85.
 Pactyes quam armaturam in Xerxis exercitu tulerint, vii. 67. Pactycus cultus, vii. 85.
 Padæi Indi, iii. 99.
 Pæana cantant Perinthii antevictoriam, v. 1.
 Pæoniæ situs, v. 13.
 Pæones, v. 13, 98. vii. 113. magna pars transportati in Asiam, v. 15. Xerxis socii, vii. 185.
 Pæonius ager ubi, vii. 124.
 Pæoplæ pop. vii. 113. abducti in Asiam, v. 15.
 Pæsus urbs Hellesponti. v. 117.
 Pæti Thraciæ populus, vii. 110.
 Pæum oppidum, vi. 127.
 Pagasæ, et sinus ad illas ferens, vii. 193.
 Palæstina Syria, i. 105, et Palæstini, iii. 5. vii. 89.
 Palenses sive Pales in Cephalenia, ix. 28.
 Palladis sacerdotis barba portentum, i. 175. viii, 104.
 Pallena, viii. 26, 126.
 Pallena Phlegra prius appellata, vii. 123.

- Pallenidis Minervæ templum, i. 62.
 Palmarum Babyloniarum diversitas, i. 193. palmarum spathæ, vii. 69. palmæ ubi multæ, iv. 172, 182.
 Pamisus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 Pammon Scyrius, vii. 183.
 Pamphyli in Xerxis exercitu armatura, vii. 91.
 Pamphyli tribules Sicyone, v. 68.
 Pamphyli populus, iii. 90. a Cræso subacti, i. 28.
 Pan unus inter viii. deos, ii. 46.
 Pan Ægyptius vetustissimus deorum, ii. 145. Panis templum, vi. 106. Panis simulacrum, ii. 46. Pan quibus parentibus ortus, ii. 145, 146.
 Panætius Sosimenis filius, viii. 82.
 Panegyres Atheniensium, vi. 111.
 Panes Perdiccæ dupli effecti, viii. 137.
 Pangæus mons, v. 16. vii. 112.
 Panionium locus sacer, i. 143, 148, 170.
 Panionius Chius exsector pœna se digna affectus, viii. 105, 106.
 Panitis Messenii consilium in discernendis geminis, vi. 52.
 Panopæ, viii. 34. Panopensium oppidum, viii. 35.
 Panos portus ubi, i. 157.
 Pantagnotus Polycratis frater, iii. 39.
 Pantaleon Alyattis f. a Cræso fratre occisus, i. 92.
 Pantareus pater Cleandri, vii. 154.
 Pantheræ Libycæ, iv. 192.
 Panthialæi Persarum genus, i. 125.
 Panticapes fluvius, vi. 18, 47. ejus fluxus, iv. 54.
 Pantimathi populus, iii. 93.
 Pantites sese strangulat, vii. 232.
 Papæus Jupiter apud Scythas, iv. 59.
 Paphlagones populus, i. 6, 72. iii. 90. a Cræso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
 Papraces pisces, v. 16.
 Papremis oppidum, ii. 59. iii. 12.
 Papremiticum festum, ii. 63.
 Papremitanis equi fluviales sacri, ii. 71.
 Papremitana plaga, ii. 165.
 Paræbates Dorei comes, v. 46.
 Paralata Scythæ, iv. 6.
 Parapotamii populos, viii. 33.
 Parasanga mensura, ii. 6. v. 53.
 Paretaceni populus Mediæ, i. 101.
 Paricanii, populus, iii. 92, 94.
 Paricaniorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68, 86.
 Parii, viii. 67.
 Paris Alexander ad Proteum ducitur, ii. 115.
 Parion urbs, v. 117.
 Parius lapis, v. 62.
 Parnys filia Smerdis filii Cyri, vii. 78.
 Parnassus mons, viii. 27. ejus vertices duo, viii. 32.
 Paroreatæ populus in Peloponneso, iv. 148. viii. 73.
 Parthenius fluvius, ii. 104.
 Parthenius mons ubi, vi. 105.
 Parthi populus, iii. 93, 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Partus leonæ et viperæ cur non copiosus, iii. 108. partus diversa tempora decem, novem, septem menses, vi. 69.

- Parus insula, v. 31. Parus a
 Miltiade obsidetur frustra, vi.
 133, 134.
 Pasargadæ Persarum genus, i.
 125. ex his Badres, iv. 167.
 Pasicles Philisti pater, ix. 97.
 Pata Scythice, pro occidere, iv.
 110.
 Pataicus Ænesidemi pater, vii.
 154.
 Pataici dii, iii. 37.
 Patara oppidum Lyciæ, i. 182.
 Pateræ aureæ sex a Gyge apud
 Delphos positæ, i. 14. patera
 aurea et argentea Delphos a
 Cræso missæ, i. 51. pateræ
 aheneæ mira capacitas, i. 70.
 Patarbemi aures nasusque præ-
 scinduntur, ii. 162.
 Paterna in opificia ubi succedant
 et filii, vi. 60.
 Patiramphes Xerxiani currus
 auriga, vii. 40.
 Patizithes magus, iii. 61, 63.
 Patrenses pars Achæorum, i.
 145.
 Patumus oppidum Arabiæ, ii.
 158.
 Pausanias Cleombroti filius, iv.
 81. v. 32. ix. 10, 61. ejus ex-
 ercitus ordo permutatus, ix.
 47. victoria de Mardonio, ix.
 68.
 Pausaniæ præda, ix. 80. ejus
 dictum de luxu Persico, ix.
 82.
 Pausicæ populus, iii. 92.
 Pausiris Amyrtæi filius, iii. 15.
 Pax, ejus felicitas præ bello, i.
 87.
 Pecuarii Armenii ubi, i. 194.
 pecuarii Indi, iii. 99. pecuarii
 Persæ, i. 125.
 Pedasa, urbs, v. 121. vi. 20.
 Pedasensis Hermotimus, viii.
 104.
 Pedasii populus ab Harpago ex-
 pugnatus, i. 175 viii. 104.
 Pediculorum comestores, iv. 109.
 eos vicissim mordent feminae
 Adymachidarum, iv. 168.
 Pediciæ oppidum ubi, viii. 33.
 Peditenses, ibid.
 Pedis mensura, ii. 149.
 Pelasgi populus, i. 145, 146. ii.
 50. vii. 44. et eorum lingua,
 i. 57. Lemnum et Imbrum
 tenent, v. 26. Lemnum, vi.
 136. et Antandrum, vii. 42.
 Pelasgi Ægialees prius, Iones
 dicti, vii. 94. Pelasgi ex At-
 tica exacti, vi. 136.
 Pelasgicus murus Athenis, v. 65.
 Peleus rapuit Thetin, vii. 191.
 Pelius mons vel Pelion ubi, iv.
 179. vii. 129.
 Pella urbs Bottiæidis terræ, vii.
 123.
 Pellena Achæorum pars, i. 145.
 Pelles ad scribendum, v. 58.
 Pelops Phryx Persarum servus,
 vii. 11. Pelopis Phrygis re-
 gio, vii. 8.
 Peloponnesi gentes septem, viii.
 73.
 Peloponnesium bellum, ix. 73.
 Peloponnesus pleraque sub Spar-
 tanis, i. 68.
 Pelusium ostium Nili, ii. 17,
 154. iii. 10.
 Πεπύλοια Æolum, ii. 37.
 Peneus fluvius Thessaliæ, vii.
 20, 128, 129, 173.
 Pennis oppletum aërem Scythæ
 narrant, iv. 31.
 Pentapolis ante Hexapolis ap-
 pellata, i. 144.
 Penthylus dux Paphius captus,
 vii. 195.
 Percalos, Chilonis filia, vi. 65.
 Percotes urbs, v. 117.
 Perdiccas, Gauanes, et Aëropus.

- fratres, vii. 22. viii. 137. Perdicæ pueri panes dupli effecti, viii. 138. quomodo Macedoniæ tyrannus factus, viii. 137, 138.
- Peregrini dicti Spartanis Persæ, ix. 11.
- Pergamum Priami, vii. 43.
- Pergamum murorum Pierum unus, vii. 112.
- Perialla Delphica vates, vi. 66.
- Periander Cypseli filius Corinthiorum tyrannus, i. 20. iii. 48. ei maximum miraculum oblatum, i. 23. uxorem necat, iii. 50. cum defuncta uxore concubuit, v. 93. ejus filii, iii. 50. gesta cum minore, iii. 50, 51, *etc.*
- Pericles quibus majoribus, vi. 131.
- Perilaus, ix. 103.
- Perpherenses in Delo, iv. 33.
- Perinthus urbs, iv. 90. vi. 33. ejus expugnatio, v. 2.
- Perinthii a Persis subacti, v. 1 eorum cum Pæonibus singulare certamen, v. 1. Tyrodiza eorundem urbs, vii. 25.
- Perrhæbi, populus, vii. 123, 132.
- Persarum origo unde, vii. 150. complura genera, i. 125. aspera regio, i. 71. ix. *ult.* Persæ aratores, Persæ pecuarii, i. 125. præstantissimi Pasargadæ, *ibid.* institutio qualis, i. 136. numina quæ et religio, i. 131. ritus dum Jovi immolant, *ibid.* ritus in sacrificiis, i. 132. Persarum mores varii, i. 133. Persæ immunes a tributo, iii. 97. Persæ Uraniæ Veneri sacrificant, i. 132. Persis Venus Mitra appellatur, *ibid.* Persarum natalitia, i. 133. Persæ inter pocula consultant, *ibid.* Persarum necessitudo vicinitatis maxima, i. 134, eorum philautia, *ibid.* externarum rerum studiosissimi, i. 135. flumina religiosissime colunt, i. 138. mos in sepeliendis cadaveribus defunctorum, i. 140. gyrum cæli Jovem appellant, i. 131. deos ex hominibus ortos esse negant, *ibid.* ignem deum arbitrantur, iii. 16. eorum victus habitusque priscus, i. 71. victus vivendique spatium, iii. 22. eorum ingenium, i. 89. Persarum convivia lasciva, v. 18. Persarum cædes in convivio, v. 20. multitudine in præliis victores, v. 2, et 119. opprobrium, muliereignavior, ix. 107. Persæ Æthiopas numero vinct, iii. 21. Persæ criniti, vi. 19. Cephenes appellati et Artæi, vii. 61. Persæ immortales qui, vii. 83. Persicus luxus, ix. 80, 82. Persarum uxores per vices concumbunt, iii. 69. Persis oraculum redditum, ix. 43. Persarum tabellionum cursus et modus, viii. 98. magi, i. 140, satrapeiæ, iii. 89. clementia, i. 137. iii. 15. capita cur fragilia, iii. 12. eorum cum Lydis conflictus, i. 80. in potestatem Medorum a Phraorte redacti, i. 102. Persarum ab Astyage defectio, i. 27, *etc.* Persarum bellica arma, v. 49. cum Caribus concertum bellum, v. 119, *etc.* Persarum minæ Ionibus intentatum, v. 9. Persarum ornatus in Xerxiano exercitu, vii. 61. Persarum equestrium copiarum numerus, vii. 87. Persarum cum Lacedæmoniiis congressio, vii. 211.

- Persarum naufragium ad Eubœam, viii. 12. Persicum imperium ad Caucasum, iii. 97. Persicum mare, iv. 39. Persici equitatus præfecti, vii. 88. Persicarum copiarum apud Platæas ordo, ix. 30.
 Perseus Persei fil. vii. 61.
 Perseus Assyrius, vi. 53, et 54. Danaë et Jovis filius, ii. 91, vii. 61.
 Persei specula, ii. 15 ejus templum, simulacrum, sandalium ubi, ii. 91. gymniorum ludorum institutor, ibid. ejus profectio in Ægyptum, ibid.
 Persidæ reges, i. 125.
 Petra tribus, v. 92.
 Petræ Trachiniæ, vii. 198.
 Phædyma Otanis filia, iii. 68. magum prodit, iii. 69.
 Phænippus Calliæ pater, vi. 121.
 Phagres castellum Pierum, vii. 112.
 Phalerus urbs, v. 63. navale Atheniens. vi. 116. viii. 91. ix. 32.
 Phalli in sacris, ii. 49.
 Phanagoras Onetæ pater, vii. 214.
 Phanes Halicarnasseus, iii. 4. ejus astutia et effugium, ibid. filii in ejus conspectu mactati, iii. 11.
 Pharandates Theaspis filius, vii. 79. ix. 75.
 Pharbætiana plaga, ii. 166.
 Pharenses pars Achæorum, i. 145.
 Pharnaces pater Artabazi, vii. 66. ix. 41.
 Pharnaspes Achæmenides, iii. 2.
 Pharnazathres dux Indorum, vii. 65.
 Pharnuches præfectura cedit infelici equi lapsu, vii. 88.
 Phaselis urbs, ii. 178.
 Phasis, i. 104. ii. 103. iv. 38, 86. vi. 84.
 Phayllus Pythionices ter, viii. 47.
 Phegeus Aëropi pater, ix. 26.
 Phemius Smyrnæus Homeri præceptor, ii. 5. etiam pater ejusdem adoptivus, ii. 4. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
 Pheneum urbs, vi. 74.
 Pherendates Megabazi fil. vii. 67.
 Pheretime Arcesilai regis mater, iv. 162. exercitum poscit ab Euethone, et colum accipit, ibid. in Barcæos crudelitas ejus, iv. 202. ejus miseranda mors, iv. 205.
 Pheron Ægypti rex cæcus, ii. 111. ei oraculum redditur, ibid. ejus donaria, ibid.
 Phiala in balteis Scytharum, iv. 10.
 Phidippides Athen. vi. 105.
 Phiden Argivorum tyrann. vi. 127.
 Phigalensis ex Arcadia, vi. 83.
 Philæus Ajacis filius, vi. 35.
 Philagrus Cynæ fil. proditor Eretriæ, vi. 101.
 Philaon Chersis filius, viii. 11.
 Philes pater Rhæci, iii. 60.
 Philippus Butacidæ f. Olympionices, v. 47.
 Philippus Macedo, viii. 139.
 Philistus Pasichis fil. ix. 97.
 Philitis pastor, ii. 128.
 Pilocyon Spartan. ix. 72, 85.
 Philocyprus a Salone versibus celebratus, v. 113.
 Phla insula, iv. 178.
 Phlegra regio, vii. 123.
 Phliasii, ix. 28.
 Phlius oppidum, vii. 202.
 Phocæa urbs, i. 80, 142. ii. 106, 178. Phocæa quomodo capta, i. 164.

- Phocaïs Homëri, ii. 16.
 Phocæenses, i. 152. primi longis navibus usi sunt, i. 163. Phocæensium murus, ibid. eorum demigratio in Cynrum, i. 165. eorum mutua execratio nequis in patriam rediret, i. 165. cum Tyrrenis et Carthaginiensibus navale bellum, i. 166. prælio victi Cynro secedunt, ibid. eis Cadmea victoria obtigit, ibid. in Rhegium demigrant, ibid. capti lapidantur, i. 167.
 Phocenses, i. 146. Phocensium in Thessalos eruptio, viii. 27, 28, Phocensium regio a barbaris vastatur, viii. 32.
 Phæbi fanum, vi. 61.
 Phænices, ii. 104.
 Phænices Sidonii, vii. 44.
 Phænices Tyrii, ii. 112. Phænices ex Palæstina Syria, i. 105. Palæstini, ii. 104.
 Phænices dissensionum auctores cum Græcis, i. 1. Phænices ad Libyam cognoscendam missi, iv. 42. invenerunt aurifodinas Thasi, vi. 47. Phænices primi litteras in Græciam adtulere, v. 58. Phœnicum armatura in exercitu Xerxis, vii. 89. Phænices quidam decollati jussu Xerxis, vii. 90.
 Phœnicum aversio in lædendis colonis, iii. 19.
 Phœnicia litteræ, v. 58.
 Phoenix Ægypt. avis sacra, ii. 73. ejus descriptio, ibid.
 Phœnix fluvius, vii. 176, 200.
 Phormus Atheniensis, vii. 182.
 Phraortes filius Deiocis, rex Mediæ, i. 102. ejus res gestæ et interitus, ibid.
 Phrataguna Darii regis uxor, vii. 224.
 Phriconis, i. 149. ii. 1.
 Phrixæ, oppidum, iv. 148.
 Phrixus, vii. 197.
 Phronima Etearchi filia ejusque fortuna, iv. 154. concubina Polymnesti, iv. 155.
 Phryges a Cræto subacti, i. 28.
 Phryges antiquissimi hominum, ii. 2. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 73.
 Phryges Briges dicti antea, ibid.
 Phyrnichi fabula, vi. 21.
 Phrynon pater Attagini, ix. 15.
 Phthiotæ Achæi, vii. 132.
 Phthiotis ora, i. 56.
 Phya mulier ex tribu Pæanica, i. 59. ab ea Pisistratus ut reductus, ibid.
 Phylacus Histiaï fil. viii. 85.
 Phylacus et Autonous Delphorum heroës et eorum delubrum, viii. 39.
 Phyllis regio, vii. 113.
 Pilorus urbs, vii. 122.
 Pieria pix, iv. 195.
 Pieres pop. vii. 112. 185.
 Pierum muri, vii. 112.
 Pigres Seldomi fil. vii. 98.
 Pigres et Mantyes fratres, v. 12.
 Pindarus poëta, iii. 38.
 Pindus mons Thessaliæ, i. 56. vii. 129.
 Pinus, locus, ii. 20.
 Pinus, fructus nomina, ibid.
 Pini natura quæ, vi. 37.
 Pirus, ingens fluvius, i. 145.
 Piromis ex Piromi Ægyptiorum, ii. 143.
 Pisa urbs, ii. 7.
 Piscatores Tirynthii, vii. 137.
 Piscatorum ænigma, ii. 35.
 Piscibus Ægyptus abstinet, ii. 37. piscium qui Ægypto sacri, ii. 72. piscium genitura in stagnis apud Ægyptios, ii.

93. pisces pabulum equorum ubi, v. 16.
- Pisistratus Hippocratis filius Atheniens. tyrannus, i. 59. vi. 103. ejus nobile commentum, quo Athenarum imperio positus, ibid. Athenis ejicitur, i. 59. per feminam mire reducitur, i. 60. illegitime cum uxore coit, i. 61. Marathonem occupat, i. 62. ejus contra Athen copiae, i. 61, 62. tertio urbe Athenis potitur, i. 64. Naxum insulam subegit, ibid. Delum insulam expiat, ibid. Pisistratidæ Athenis pulsæ, v. 63, *etc.*
- Pisistratus Nestoris fil. v. 65.
- Pisistricis Cræsi effigies apud Delph. i. 51.
- Pistyrus urbs, et lacus in ea salus ac piscosus, vii. 109.
- Pitana civitas Æoliæ, i. 149.
- Pitane tribus, iii. 55.
- Pittaci Mitylenæi responsum ad Cræsum, i. 27.
- Pituitæ fluxus remedia, iv. 187.
- Pix Pieria ubi, iv. 195. Cyraunensis et Zacynthia, ibid.
- Pixodarus Cindysensis, v. 118.
- Placia, regio, i. 57.
- Placianorum lingua, i. 57.
- Platæa insula Libyæ, iv. 151, 153, magnitudo ejus, 156, 169.
- Platæa urbs incenditur, viii. 50.
- Platæenses, vi. 108.
- Platæensis clades, ix. 53, 64, 100.
- Platæensis ager, ix. 15.
- Platanus aurea atque vitis, vii. 27. platanorum ingens lucus, v. 119. platanus aureo monili a Xerxe donata, vii. 31.
- Plistorus Apsinthiorum deus, ix. 119.
- Pleunus portus, iv. 168.
- Plinthinctes sinus, ii. 6.
- Plistarchus Leonidæ fil. ix. 10.
- Pluvia nulla apud Theræos per septem annos, iv. 151. pluvia apud Ægyptios portentosa, iii. 10.
- Pœciles, iv. 147.
- Pœnæ modus apud Persas, i. 137.
- Pœni, *vide supra* Libyes.
- Pogon Træzeniorum portus, viii. 42.
- Poli et gnomonis inventio, ii. 109.
- Polichnitani Cretes, vii. 170.
- Pollux et Castor, iv. 145, v. Tyndaridæ.
- Polyas Anticyrensis speculator, viii. 21.
- Polycratis prodigiosa fortuna, iii. 39, *etc.* Polycratis smaragdus, iii. 41. ejus callidum commentum, iii. 56. Polycratis cædis occasio, iii. 120, 121. Polycratis filiæ somnium, iii. 124. Polycrates cruci affixus, iii. 125.
- Polycritus Ægineta ejusque strenuitas, viii. 92, 93.
- Polydectes rex Spart. viii. 131.
- Polydorus Alcanenensis fil. vii. 204.
- Polydorus avus Laii, v. 59.
- Polynnestus Theræus, iv. 155.
- Polynices, iv. 147. vi. 52. ix. 27.
- Ponticum, genus arboris, iv. 23.
- Pontus Euxinus, iv. 46. ejus dimensio, iv. 85, 86.
- Populus contubernium ingratissimum, vii. 156.
- Porata fl. iv. 48.
- Porinus lapis, v. 62.
- Porthmnia Cimmerica, iv. 45.
- Posideium urbs, iii. 91.
- Posidoniates vir, i. 167.
- Posidonius Spart. ix. 71, 85.
- Potidæa urbs, vii. 122. obsidio ejus, viii. 127, 128, 129.

- Præda Græcorum e Persarum clade, ix. 80. præda Pausaniæ, ix. 81.
- Præsepe Mardonii totum ex ære a Græcis diripitur, ix. 70.
- Præsii Cretes, vii. 170, 171.
- Prasiadis paludis inhabitatores, v. 16.
- Praxilaus Xenagoræ pater, ix. 107.
- Praxinus navarchus Trœzen. vii. 180.
- Præspes Persa, iii. 34. interficit Smerdin, iii. 30. se præcipitem dat e turri habita ante oratione ad Persas, iii. 75.
- Præspes Aspathinis filius, vii. 97.
- Priami Pergamum, vii. 43.
- Priene urbs Ioniæ, i. 142. eam Ardys expugnat, i. 15.
- Prienenses, vi. 8. a Mazare subiguntur, i. 161.
- Primogenitus ex lege Spart. succedit in regnum, vi. 52.
- Prinetades Demarmeni fil. v. 41.
- Procles rex Spart. viii. 131. iv. 147, *vide* Eurysthenes.
- Procles Epidauri tyrannus, iii. 50. capitur, iii. 52.
- Preconnesius Aristæas, iv. 13.
- Proconnesus incensa, vi. 33.
- Prodigiorum maxima observatio apud Ægyptios, ii. 82.
- Promeneæ Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
- Promethei uxor Asia, iv. 45.
- Properare est noxium, vii. 10.
- Propontidis dimensio, iv. 85.
- Proserpinæ et Cereris festum, viii. 65.
- Prosopitis insula et ejus latitudo, ii. 41. ejus plaga, ii. 165.
- Proteus Pheronis in regno Ægypt. successor, ii. 112. Pro-
- tei fanum apud Memphin, *ibid.*
- Protemplaris Minerva, viii. 39.
- Protesilai templum ubi, vii. 33. ix. 116.
- Protothyes M. αὐγῆς pater, i. 103.
- Proverbia.*
- Ætheri Jovis contermina regio, vii. 8. Animus in auribus habitat, vii. 39. Cadmea victoria, i. 166. Dolosi homines, dolosa et eorum vestimenta, iii. 22. Cum Jove de divitiis certare, v. 49. Episcythison, vi. 84. E tripode oraculum, iv. 179. Hunc calceum tu quidem consuisti: Aristagoras autem induit, vi. 1. Ignifer non relinquendus, viii. 6. In frigidum furnum panes ingerere, v. 92. Isthmum fodere, i. 174. Lemnia facinora, vi. 138. Longæ regum manus, viii. 140. Molles viri ex mollihus regionibus, ix. *ult.* Mulæ partus, iii. 151. Muliere ignavior, ix. 107. Non est istud curæ Hippoclidæ, vi. 129. Ovem lupis relinquere, iv. 149. Pinus in modum excidere, vi. 37. Sylosontis amiculum, iii. 139. Ver ex anno exaruisse, vii. 162.
- Prytanes Naucratorum, v. 71.
- Prytanis rex Spart. viii. 131.
- Prytaneum Athen. i. 146. vi. 139. vii. 197.
- Psammenitus Amasis filius Ægypti rex, iii. 10. captus a Cambyse, ejusque captivi dicta, iii. 14. liberatus res novas moliens epoto taurino sanguine obiit, iii. 15.
- Psammis rex Ægypti, Neci fil. ii. 159, 160. ejus mors, *ibid.* Inari pater, vii. 7.

- Psammitichus Ægypti rex, i. 105. ii. 2, 28, 151, etc. vii. 7.
 Psylli, populus, iv. 173. eorum expeditio infelix adversus austrum, *ibid.*
 Psyttalea insula, viii. 76, et 95.
 Pteria locus Cappadociæ munitissimus, i. 76.
 Pteriorum urbs a Cræso expugnatur diripiturque, *ibid.*
 Ptoum, viii. 135.
 Pudenda pueris qui prædant, ii. 104. pudenda Ægyptii munditiæ causa prædunt, ii. 37.
 Puellæ ex legibus elocantur, i. 198.
 Pugna Sagartiorum cum restibus, vii. 85.
 Puteus trifarias rerum species exhibens, vi. 119.
 Pygargi, iv. 192.
 Pylæ, vii. 201.
 Pylæa, vii. 213.
 Pylagoræ, *ibid.*
 Pylæi, i. 147. v. 65.
 Pylus locus, v. 65. vii. 168.
 Pyramides apud Memphin, ii. 8. pyramides Mæridis regis Ægypt. ii. 101. pyramis regis Cheopis, ii. 124, 125. pyramis a quæstu meretricio, ii. 126. pyramis Chephrenis Ægypt. regis, ii. 127. pyramides Philitidis pastoris, ii. 128. pyramis Mycerini regis, ii. 134. pyramis Rhodopis mulieris falso credita, *ibid.* pyramis regis Asychis lateritia, ii. 136.
 Pyrene urbs, ii. 38.
 Pyretos fluvius Scythiæ, iv. 48.
 Pyrgus oppidum, iv. 148.
 Pythagoras Mnesarchi filius, iv. 95. sophista celebris, *ibid.*
 Pythagoras Milesius patriæ procurator, v. 126.
 Pythagoras monarcha Selinuntis, v. 46.
 Pythermus Phocæensis, i. 152.
 Pythes sive Pytheas Ischenoi f. vir strenuiss. captus, vii. 181. viii. 92. liberatus, viii. 92.
 Pythes Nymphodori pater, vii. 137.
 Pytheus Lamponis pater, ix. 78.
 Pythia corrupta, v. 66.
 Pythiæ oraculum Lycurgo redditum, i. 65. de ossibus Orestis, Lacedæmoniis redditum, i. 67. ad Cræsum, i. 91. de Isthmo Cnidiis datum, i. 174, v. oracula.
 Pythii Lacedæmone qui, vi. 57.
 Pythius Atyis f. Lydus, vii. 27. ejus ingentes facultates, vii. 27, 28. ejus filius a Xerxe dissectus, vii. 39.
 Pytho, i. 54.
 Pythogæles in Inycum oppidum relegatur, vi. 23.

R.

- Rasura Argivorum, i. 82.
 Regem ubi conspici nefas, i. 199. rex ubi statura maximus deligitur, iii. 20.
 Reges Saitæ in Ægypto, ii. 169.
 Regio nulla sibi præbet omnia, i. 32.
 Regis Græci civilitas, iv. 78.
 Regna olim pecuniæ egena, viii. 137.
 Regum jura apud Laconas, vi. 56.
 Regum filios benigne tractant Persæ, iii. 15.
 Rerum humanarum inconstantia, i. 5. rerum omnium inspicendus exitus, i. 32. res divinitus futuræ signis declarantur, ix. 100.

Restibus instructa pugna, vii. 85.
Rex Persarum non vincitur beneficiis, vii. 39. ix. 18.
Rhadinaces Persis olei genus, vi. 119.
Rhampsinitus rex Ægypti: et ejus simulacra, ii. 121. filiam prostituit, ibid. ejus ingentes pecuniæ, ibid. Rhampsiniti descensus ad infernas sedes, ii. 122.
Rhapsodi propter Homericæ carmini expulsi Sicyone, v. 67.
Rhegium, i. 176, 177. Rheginorum maxima cædes, vii. 170.
Rhenæa, vi. 97.
Rhodi populus Lindii, vii. 153.
Rhodium mare ubi, i. 174.
Rhodope mons, iv. 49.
Rhodopis meretrix famosa, ii. 135. ejus an pyramis una, ii. 134, 135. ejus donarium in templo Delphico, ii. 135.
Rhodus civitas, ii. 178.
Rhæcus architectus, iii. 60.
Rhætium opp. vii. 43.
Rhypes pars Achæorum, i. 145.
Ridere coram aliquo apud Persas indecens, i. 99.
Rosæ sexagenum foliorum, viii. 138.
Rubrum mare, ii. 8, 158, 159.
Ruinæ hominibus disciplinæ sunt, i. 207.

S.

SABACUS rex Æthiopum, ii. 137, 152. Ægyptum subigit, ibid. ejus acta in Ægypto, ii. 137, 138. viso in somnis Ægyptum relinquit, ii. 139.
Sabylus Gélous, vii. 154.
Sacæ populus, iii. 93. vii. 9.

Sacas omnes Scythas Persæ vocant, vii. 63. Sacarum in Xerxiano exercitu armatura, et dux, vii. 64.
Sacerdotes Ægyptiorum, ii. 37.
Sacra ante expeditionem, ix. 19. Sacra et profana vulgo non discreta, ii. 65. Sacra Cabirotum a Pelasgis sumpta, ii. 51. Sacra Triopii Apollinis, i. 143. Sacrificium publicum, vi. 57. Sacrum Panionium, i. 143.
Sardyattes Ardyis fil. rex Lydiæ, i. 16, 18.
Sagartii, Parsarum genus, i. 125. iii. 93. vii. 85. eorum tributum, iii. 93.
Sagitta ad cælum excusso a Dario, v. 105. Sagittæ, Scytharum robur, iv. 132.
Sais urbs Ægypti, ii. 28, 59. Sais urbs regia Apriæ, ii. 163, 170. Saitana plaga, ii. 165. Saitanorum regum sepultura, ii. 169. Saiticum ostium Nili, ii. 17.
Sal sua sponte crescens, iv. 53. ex lacu, vii. 90. salis colles ubi, iv. 181, 182, 183. Salinarii Ægyptii concubitus cum muliere mortua, ii. 89.
Sala urbs Samothraciæ, vii. 59.
Salamis Atheniensium refugium, viii. 56.
Salaminii Cypri, iv. 162. v. 104. ii. 28.
Salmydessus, Thraciæ, iv. 93.
Samii a Lacedæmoniis tentati, iii. 47. frustra, 55.
Samium templum, ii. 148.
Samothracia, vi. 47. Samothraciæ populus Pelasgi, ii. 51. Samothraces jaculatores, viii. 90. Samothracii muri, vii. 108.
Samus et Samiorum lingua, i. f

142. Sami eversionis per Darium caussa, iii. 139. Samus Sylosonti traditur, iii. 149. Samiorum Æschrionia tribus, iii. 26. Samiorum crater, iv. 152. Samii Zanclem occupant, vi. 23. Samiorum Apaturia, ii. 29. Samiorum tria miranda, iii. 60.
- Samyris sapiens, vi. 127.
- San Dorum, i. 139. ea littera Persarum nomina terminantur, ibid.
- Sana urbs, vii. 22, 122.
- Sanacharibus rex Arabum et Assyriorum Ægyptum invadit, ii. 141. fugatur, ibid.
- Sandalium Persei, ii. 91.
- Sandanis Lydus, i. 71.
- Sandoces Thaumasiæ f. cruci affigitur et liberatus tandem capitur, vii. 194.
- Sanguinem lingendo fœderis fit vinculum, i. 74.
- Sapæi Thraciæ populus, vii. 110.
- Sapientes non esse potentes, acerbum, ix. 116.
- Sapires, populus, iv. 40.
- Sappho poëtria, ii. 135.
- Sarangæi populus, iii. 93, 117.
- Sarangarum in Xerxis exercitu armatura, vii. 67.
- Sardanapallus rex Nini, ii. 150. ejus thesaurus, ibid.
- Sardena mons, ii. 9.
- Sardinia, i. 170.
- Sardinia insula maxima, v. 106, et 124.
- Sardis a Cimmeriis captæ, i. 15. Sardis una parte saltem expugnabiles et earum expugnatio, i. 84. captæ et concrematæ ab Ionibus, v. 101, 105.
- Sardium reges Heraclidæ, i. 7.
- Sardium primus rex Agron, i. 7. Meles, i. 86. Sardius leo circumlatus ubi, ibid. Sardium expugnatio in tertium annum dilata a deo, i. 91.
- Sardonium linum, ii. 105.
- Sardonium mare, i. 166.
- Sarta urbs, vii. 122.
- Sarpedon et Minos Europæ filii, i. 173.
- Sarpedonium promontorium, vii. 58.
- Saspires populus, iii. 94. eorum armatura, vii. 79.
- Sataspes Achæmenides, iv. 43. cruci affixus, ibid.
- Satræ Thraciæ populus, vii. 110, 111.
- Satrapæ Persarum, i. 192. iii. 89, 90, etc.
- Sattagydæ populus, iii. 91.
- Saulius rex Scytharum, iv. 76. interficit patruelem Anacharsin, iv. 76, 77.
- Sauromatæ Amazonibus miscentur, iv. 110, 113, 114. solæcissant lingua Scythica, iv. 117. eorum uxores et conjugia, iv. 116, 117.
- Scæus pugil, v. 60.
- Scamander fluvius, v. 65. ejus aqua exercitum Xerxis deficit, vii. 42.
- Scamandronymus pater Charaxi, ii. 135.
- Scaptesytle, vi. 46.
- Sceptra gerendi ratio apud Babylonios, i. 195.
- Schœnus mensura, ii. 6.
- Sciathus insula, vii. 176. viii. 7, et 90.
- Scidrus oppidum, vi. 21.
- Sciona urbs in Pallena, viii. 123.
- Sciradis Minervæ templum, viii. 94.
- Scironis via in Isthmo, viii. 71.
- Scholæ tectum in pueros corruens, vi. 27.

- Scolos oppid. Bœotix, ix. 15.
 Scolopoeis, ix. 97.
 Scoloti Scythæ, unde nominati, iv. 6.
 Scopadæ Thessali, vi. 127.
 Scopasis rex Scythæ, iv. 128.
 Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcæonidæ, vi. 121, et Herodoti de ea re sententia, 123, 124.
 Scylace urbs, i. 57.
 Scylus Caryandeus, iv. 44. Scylacis cujusdam supplicium, v. 33.
 Scyles Ariapithis filius rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, iv. 80.
 Scyllias urinator, viii. 8.
 Scyrius Pammon, vii. 183.
 Scyrmidæ Thraces, iv. 93.
 Scythæ Herculis filius, iv. 10.
 Scytharum origo, iv. 5. Scytharum regum origo, iv. 10. Scythæ nomades pecuarii, i. 73. iv. 19, 55. vi. 84. Scytharum nomadum seditio, i. 73. iv. 11. Scythæ trucidatum coctumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt, i. 73. ad Alyattem confugiunt, ibid. in Asiam transeunt, i. 103. iv. 12. Cimmericos ex Europa pellunt, i. 103. iv. 11. Mediam occupant, i. 104. eorum cum Medis ad Caucasum congressio, ibid. fusis Medis Asia potiuntur, i. 105. Vranix Veneris templum depelluntur: unde femineo morbo corripiuntur, ibid. a Medis inebriati, quum Asiam aliquandiu obtinuissent, occiduntur, 106. a Sesostre subacti, ii. 103, 111. Scytharum servi cur oculis orbentur, iv. 2. Scytharum ratio emulgenti lactis, ibid. Scythæ oratores, iv. 18, 19, 53, 54. Scythæ Auchatæ, iv. 6. Scythæ regii, iv. 57. Scytharum mores, iv. 46, etc. dii, iv. 59. jusjurandum, iv. 68. eorum mos in cædendis victimis, iv. 60. in hostes sævitia, iv. 62, 64. mos ineundi fœderis, iv. 70. Scyth. regum sepultura, iv. 71, 72. a Scyle Scytharum defectio, iv. 80. Scythæ suorum institutorum observantissimi, iv. 76, 80. Scythi eorumque equis asinorum et mulorum vox insueta, iv. 129. Scyth. munera ad Darium, iv. 130. Scyth. intemperantia, vi. 84. Scythæ Persis Sacæ appellati, vii. 63. Scythia vetus ubi, iv. 99. Scythiæ duæ partes, ibid. Scythiæ flumina, iv. 47. Scythia lignorum inops, iv. 61. Scythicæ grues ubi hybernent, ii. 22. Scythicum gramen, iv. 58. Scythicus exercitus contra Mediam, vii. 20. Scythes Zancleorum rex, vi. 23, 24. Scythes Cadmi Coi pater, vii. 163. Sebennyтана plaga, ii. 166. Sebennyticum ostium Nili, ii. 17. Seditionis intestinæ pravitas, viii. 3. Seldomus Pigris pater, vii. 98. Selinusii pop. v. 46. Selybria oppidum, vi. 33. Semen Indicum quale, iii. 100. Semiramis Babyl. regina, i. 184. ejus egregia monumenta, ibid. Senectæ maximus honos apud Ægyptios, ii. 80. senes ubi mactentur, iii. 99. Sepias litus, vii. 183, 188, 191, 195.

- Sepulcra patria Scytharum, iv. 127.
- Sepulcrum Alyattis apud Lydos, i. 93. sepulcra Babyloniorum, i. 198. sepulcra vitrea, iii. 24. sepulcrum Helles filiae Athamantis, vii. 58.
- Serbonis palus ii. 6. iii. 5.
- Seriphii populus, viii. 46.
- Sermyla Græca urbs, vii. 192.
- Serpentum sacrorum descriptio, ii. 74. serpentum sepultura in Jovis templo, *ibid.* sterilitas, iii. 108. serpentes cornuti, iv. 192. serpentes alati, ii. 75, 76. serpentum alatorum generatio, iv. 103, 109. thuriferas arbores observantes, iii. 107. serpentum vis apud Neuros, iv. 105. serpentibus vescentes, iv. 188. serpens arcis Athenarum custos, viii. 41.
- Serrium promontorium, vii. 59.
- Servitutem aversantur Phocæenses, i. 164.
- Servi Scytharum cur oculis priventur, iv. 2. nulli in Græcia, vi. 137. servi boni interdum hominibus malis, et contra, viii. 68. servorum bellum, vi. 83.
- Sesami Babylonici proceritas, i. 193.
- Sesostris rex Ægypti, ii. 102, *etc.* quas gentes subegerit, ii. 103. ejus cippi et inscriptiones et monumenta, ii. 106.
- Sestus urbs, iv. 142. vii. 33. a Græcis obsidetur, ix. 114, *etc.*
- Sethon Ægypti rex, Vulcani sacerdos, ii. 141. ejus mira victoria de Assiriis, *ibid.* ejus statua, *ibid.*
- Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta, vii. 170.
- Sicas Cybernisci pater, vii. 98.
- Sicinnus Themistoclis Domesticus, viii. 75.
- Sicyon, v. 67. Sicyoniarum tribuum nomina, v. 68. Sicyoniis et Ægyptiis irrogata multa ab Argivis, vi. 92.
- Sidon Phœnicum urbs, ii. 116 iii. 136.
- Sidonia navis Xerxis, vii. 28.
- Sigeum et ejus occupatio per Pisistratum, v. 65, 94.
- Sigeum in Hellesponto Troicum, iv. 38. ad Scamandrum, v. 65.
- Sigma littera Persarum nomina terminantur, i. 139.
- Sigynnæ populus ubi, v. 9. sigynnarum appellatio quid apud alios notet, *ibid.*
- Silenus ubinam captus fuerit, viii. 138.
- Sileni Marsyæ pellis in utrem formata ubi suspensa, vii. 26.
- Sillicypria eorumque fructus pro oleo in lucernis, ii. 94.
- Silphium ubi, iv. 170, 192.
- Simiarum comestores, iv. 194.
- Simiarum ubi maxima vis, *ibid.*
- Simonides Ceus, v. 102.
- Simonides Leoprepis f. et ejus epigrammata, vii. 228.
- Simulacrum pistricis Cræsi, i. 51. simulacra ab Ægyptiis primum diis consecrata, ii. 4. simulacrum Jovis arietina facie, ii. 45. Panis, ii. 46. æstatis et hyemis, ii. 121. simulacrum ex pelvi factum ab Amasi et cur, ii. 172. simulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas, ii. 181. simulacra Minervæ lapidea duo, ii. 182. simulacrum Isidis, bubulis præditum cornibus, ii. 41. simulacrum Mercurii, porrectum veretrum ha-

- bens, ii. 51. simulacrum Darii lapideum, iii. 88. simulacrum Vulcani Pataicis simile, iii. 37. simulacra soli Marti faciunt Scythia, iv. 59. simulacra ex oleis, Damia et Auxesia, v. 82.
- Sindus urbs, vii. 123.
- Singus urbs, vii. 122.
- Sinope urbs, i. 76. ii. 34. iv. 12.
- Sinus Arabici maris descriptio ii. 11.
- Sipia, locus, vi. 77.
- Siphnus insula dives metallis, iii. 57. multata a Samiis, iii. 58.
- Sithii quas naves Salaminem, miserint, viii. 46.
- Siris Italiae, viii. 62.
- Siris Paoniae, viii. 115.
- Sirites Damas, vi. 127.
- Siromitres Oebazi f. Pariconiorum dux, vii. 68. Masistii pater, vii. 79.
- Siromus Mapenis pater, vii. 98.
- Siromis pater Chersios Saliminius, v. 104.
- Sisimaces dux, v. 121.
- Sisannes Hydarnis fil. Ariorum dux, vii. 65.
- Sisannes Otanis pater, injuste judicans, excoriatus jussu Cambysis, v. 25.
- Sisyra genus penulae, vii. 67.
- Sitalces Thracum rex, iv. 80. vii. 137.
- Sithonia regio, vii. 122.
- Siuph urbs Aegypti, ii. 172.
- Smaragdus Polycratis, iii. 41.
- Smerdis Cambysis fr. iii. 20. ejus a fratre mandata caedes perpetratur, ibid. occisum a se Cambyses luget, iii. 65.
- Smerdis fictitius regno potitur, ibid. ex auribus amputatis agnoscitur, iii. 69. occiditur, iii. 30.
- Smerdomenes Otanis fil. Xerxis exercitus dux, vii. 82, 121.
- Smila oppidum, vii. 123.
- Smindyrides Sybarita unus ex procis filiae Clisthenis, vi. 127.
- Smyrnae origines, i. 16. a Gyge oppugnata, i. 14. ab Alyatte capitur, i. 16. a Colophonii condita, ibid. uti ab Ionibus dirempta, i. 149.
- Smyrna Thesei uxor, ii. 2.
- Smyrna Aetoliae civitas condita eaque celeberrimum emporium, ii. 5. ut amissa ab Aetoliis, i. 149.
- Sobalis procreanda pramia apud Persas, i. 136.
- Sogdi populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
- Sol Massagetarum deus, i. 212.
- Soli Massagetae equos immolant, i. 216. Sol auctor exundationis Nili, ii. 25.
- Soleae Beroicae, i. 195.
- Solis insoliti ortus, quos referunt Aegyptii, ii. 142. solis vis in India, iii. 104. solis mensa ubi, iii. 18. solis fons, iv. 181. solem execrantes, iv. 184. solis eclipsis Xerxe movente exercitum contra Graecos, vii. 37. sol Graecorum deus, ibid. sol pro mercede redditus, viii. 137. sol obscuratus, i. 47, 103. vii. 37. solis sacrae oves ubi, ix. 91.
- Soli urbs et ejus obsessio, v. 115.
- Solii in Cypro, v. 110.
- Solon legislator Athen. i. 29. ejus peregrinatio in Aegyptum, i. 30. in Cyprum veniens, carminibus celebrat Philocyprium, v. 113. ejus cum Cræso de beatitudine colloq. f. 2.

- quium, i. 20, 31, 32, 33. Solonis lex Athen. data, ii. 177.
- Soloeis promontorium, ii. 32. iv. 43.
- Solyimi olim Milyæ dicti, i. 173.
- Somnium filiae Polycratis, iii. 124. Hipparchi, v. 56.
- Somniorum natura, vii. 16.
- Sophanes Decelensis, vi. 92. Eutyichidis fil. ix. 73. ejus ancora et præclara facinora, ix. 74, 75.
- Sophistarum totius Græciæ peregrinatio, i. 29.
- Sororem Cambyzes ducit, occidit, et aliam superinducit, iii. 31, 32.
- Soror eadem et uxor, iii. 31.
- Sosiclis Corinthii restituendo Hippia oratio, v. 92.
- Sosimenes Panætii pater, viii. 82.
- Sostratus Laodamantis fil. iv. 152.
- Spaco Medis canis appellatur, i. 110.
- Spargapises Tomyridis f. a Cyro capitur, i. 211. seipsum interimit, i. 213.
- Spargapithes Agathyrsorum rex, iv. 76, 78.
- Sparta urbs Lacedæmoniis, vii. 234. Spartiatarum instituta a quo, i. 65.
- Spartiatæ Lycurgum delubro ædificato colunt, i. 66. non donant civitate peregrinos, ix. 34. Spartiatarum cum Argivis de Thyrea agro contentio, i. 82. Spartiatarum regum dignatio et jura, vi. 55, etc. eorum senatus, vi. 75. de regibus, v. 75. Spart. cædes ad Thermopylas, vii. 224. eorumque epigrammata, vii. 228.
- Spasmi remedia, iv. 187.
- Spathæ palmarum, vii. 69.
- Sperchius amnis Anticyram præterlabitur, vii. 198, 228.
- Sperthies Aneristi f. cum Bule se offert ad placandam iram Talthybiæ, eorumque acta, vii. 134, 135, 136, 137.
- Sphendaleæ opp. ix. 15.
- Spina Ægyptii et ejus gummi, ii. 96.
- Sponsa ubi dotem concubitu quærat, iv. 172.
- Spuere apud Persas indecorum, i. 99.
- Squamosus piscis Ægypt. sacer, ii. 72.
- Stadium, orgyia, passus, cubitus, pes, ii. 149.
- Stagirus Græca urbs, vii. 115.
- Stathmi regii quid, v. 52.
- Stentoris palus, vii. 58.
- Stenyclerus, ix. 63.
- Stessagoras Cimonis pater, vi. 34, 103. cædes, vi. 38.
- Stesenor Curii tyrannus, v. 113.
- Stesileus Thrasyli fil. vi. 114.
- Strattis Chiorum tyrannus, iv. 34, 138. viii. 132.
- Strobilos, pini fructus, ii. 20.
- Struchates populus Mediæ, i. 101.
- Struthi subterranei, iv. 192. vi. 175, 192.
- Strymon fluvius, i. 64. v. 113. vii. 113. ejus fontes, viii. 115.
- Strymonias ventus, viii. 118.
- Strymonii prius, qui Thraces, vii. 75.
- Stryma Thasiorum urbs, vii. 108, 109.
- Stymphalis palus, vi. 76.
- Styracis usus ad thus legendum, iii. 107.
- Styrenses gens Dryopica, viii. i. 46.
- Styreorum insula, vi. 107. ix. 28.

Styx et ejus aqua, vi. 74.
 Sua quemque inspicere debere,
   i. 8.
 Suadelæ numen, viii. 111.
 Subulci apud Ægyptios profani,
   ii. 47.
 Successionis jus apud Spartiatis,
   vii. 3.
 Suniacum jugum, iv. 99.
 Sunium, vi. 87.
 Supplex, ix. 75.
 Sus animal spurcum apud Ægyptios, ii. 47. sus hostia Lunæ et Liberi patris, *ibid.* sues apud Scythas, iv. 63. sue abstinent Ægyptii, ii. 28. iv. 186.
 Susa oppidum, i. 188. v. 49, 52. Memnonia, vii. 151.
 Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad Gelonem, vii. 153, 159.
 Sybaris urbs capitur, v. 44. vi. 21. maxime florens, vi. 127.
 Sybaritanum bellum, v. 45.
 Syene urbs Thebaidos, ii. 28.
 Syennesis Cilicum rex, i. 74. v. 118.
 Syennesis Cilix, dux in classe Xerxiana, vii. 98.
 Syleos campus, vii. 115.
 Syloson Polycratis fr. Æaci fil. iii. 39, 139, 140, *etc.* 149.
 Symæ vicinum mare ubi, i. 174.
 Syrgis fluvius in Mæotidem influit, iv. 123.
 Syria Ægypto contermina, ii. 116. iii. 5.
 Syria Palæstina, iii. 91. vii. 89.
 Syrii circa Pteriam, i. 76.
 Syrii Græcis Cappadoces, i. 6. 72. iii. 90. Syrorum prædia Cræsus devastat, eosque exterminat, i. 76. v. 49. Syrorum in exercitu Xerxiano armatura, vii. 72. Syrii Palæstinam incolentes, vii. 89.

Syrii Græcis, qui barbaris Assyrii, vii. 63.
 Syropæones in Asiam abducti, v. 15.

T.

TABALUS Persa, Sardibus præfectus, i. 154, *etc.*
 Tabella totius orbis, v. 49.
 Tabellionum Persarum cursus et modus, viii. 98.
 Tabiti Scythis Vesta, iv. 59.
 Tachompsa insula, ii. 29.
 Tænarus locus, vii. 168.
 Talaus Adrasti pater, v. 67.
 Talentum Babylonicum, iii. 89.
 Talthybiî ira in Lacedæmonios, vii. 134, 137. Talthybiî templum apud Spartiatis, vii. 134. Talthybius Agamemnonis præco, *ibid.* Talthybiàdærum honos apud Spart. *ibid.*
 Tanagra, ix. 15 et 35.
 Tanagram præterfluit Thermodon, ix. 43. Tanagræi Thebanorum vicini, v. 79. Tanagricus tractus, v. 57.
 Tanais fluvius, iv. 20, 123.
 Tanitana plaga, ii. 166.
 Tarentum urbs, iii. 138. iv. 99.
 Tarenti i, iii. 138. eorum maxima cædes, vii. 170.
 Targitaus et ejus tres filii, iv. 5.
 Tartessacæ mustelæ, iv. 192.
 Tartessus emporium nobile, iv. 152.
 Tartessum Phocæenses aperiunt, i. 163.
 Tartesiorum rex Arganthonius, *ibid.*
 Tauchira oppidum, iv. 171.
 Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam colunt, iv. 103. Taurum mons, *ibid.* Taurica gens,

- iv. 99, 103. Taurici montes,
 iv. 3. Taurica regio, iv. 99.
 Taxacis Scythiæ rex, iv. 120.
 Taygetus, iv. 145.
 Tearus fluvius, et ejus medicavis,
 iv. 90. ejus fontes partim cal-
 idi partim frigid, ibid. cippus
 ei a Dario erectus, iv. 91.
 Teaspes Sataspis f. iv. 43.
 Teaspes Persa pater Pharanda-
 tis, vii. 77. ix. 76.
 Tegea Arcadam, vi. 105. vii.
 170. Tegeates, i. 65. et Ar-
 givi bellant cum Lacedæmo-
 niis, ix. 35. Tegeatibus a La-
 cedæmoniis bellum infertur,
 i. 66. ix. 26. ubi mortuus Leu-
 tychides, vi. 72.
 Teii demigrant in Thraciam
 capta sua urbe, et Abdera
 condunt, i. 68.
 Telamon heros, viii. 64.
 Teleboæ, v. 59.
 Teleclus fil. Archelai, vii. 205.
 Teleion Persis Tycta, id est,
 cœna, ix. 109.
 Telesearchus, ii. 142.
 Telines et ejus gesta, vii. 153.
 Telli Atheniensis historia, i. 30.
 Telliadæ, ix. 37.
 Tellias vaticinus, viii. 27.
 Tellus eadem non fert omnia, i.
 32. Tellus Scytharum dea, et
 Apia Scythis dicitur, iv. 59.
 Telmessenses conjectores, i. 78.
 Telus insula, vii. 153.
 Telys Sybaritarum rex, v. 44.
 Temeni posteritas, viii. 137,
 138.
 Tempe locus ubi, vii. 173.
 Templâ et sacra separata, v. 61.
 Tenedus, i. 151. capta a Persis,
 vi. 31.
 Tenia navis, viii. 82.
 Teniis honor Datus Delphis, ibid.
 Tenus (Temnus) Æoliæ civitas,
 i. 149.
- Tenus insula, iv. 33. vi. 97.
 Teos oppidum, i. 142. ii. 178.
 capta ab Harpago, i. 168. im-
 pensas adjuvit exstruendi fani
 in Ægypto, ii. 178.
 Tereus Sitalcis pater, vii. 137.
 Terillus, Crinippi fil. Himeræ
 tyrannus, vii. 165.
 Termeneus Histæus, v. 37.
 Ternilæ vocantur Lycii Mily-
 adæ, i. 173. vii. 92.
 Terram et aquam poscere, iv.
 126. v. 18. terræ divisio tri-
 partita, ii. 16. terræ motus
 tanquam prodigium in Scy-
 thia, iv. 28.
 Tesserarum ludi inventores, i. 94.
 Tethrippotropus, vi. 35.
 Tathronium oppidum, viii. 33.
 Tetramnestus Sidenius, vii. 98.
 Teucri, vii. 20, et 43.
 Teuthrania, ii. 10.
 Thales Milesius defectionem so-
 laris luminis Ionibus prædixit,
 i. 74. ejus inventum in tradu-
 cendo per fluvium Cræsi ex-
 ercitu, i. 75. consilium Ioni-
 bus datum, i. 170. ejus de in-
 cremento Nili sententia innui-
 tur, ii. 20.
 Thamanæi populus, iii. 93.
 Thamasias Sandocis pater, vii.
 194.
 Thamimasades Neptunus apud
 Scythas, iv. 59.
 Thannyras Inari Afri filius, iii.
 15.
 Thasia metalla, vi. 46, 47.
 Thasii subacti a Mardonio, vi.
 44. muros diruere jussi, vi.
 48. in continente possederunt.
 Strymam, vii. 108.
 Thasiorum urbes in continente,
 vii. 118.
 Thasus et ejus conditores, ii. 44.
 vi. 47. ab Histæao tentata,
 vi. 28.

- Theasides Spartiat vi. 85.
 Thebæ campus, 42.
 Thebæ Ægyptiæ, 3. ibi plu-
 viam decidisse, aximum mi-
 raculum, iii. 1 (Thebæ olim
 Ægyptus voca, ii. 15. The-
 bani Jovis fanu i. 182. The-
 banis arietes crosancti, ii.
 42. Thebana aga, ii. 166.
 Thebanis stigmæ inuruntur re-
 gia, vii. 233.
 Thebani a Græis obsidentur,
 ix. 85.
 Thebani eligu Amphiarum
 auxiliatorem viii. 134.
 Thebe, Asopi ia, v. 80.
 Themistocles Poclis f. vii. 143,
 173. corrumpit duces, ut ma-
 neant, viii. ejus strategema,
 viii. 22. literæ ad Iones la-
 pidi incisæ, bid. cum Aristi-
 de simulta viii. 79. vafrities,
 exactio, avitia, viii. 75, 112.
 omnium Cæcorum pruden-
 tiss. viii. 10. secundas re-
 tulisse judatur e prælio na-
 vali contra Persas, viii. 23.
 ut honoratis Spartæ, viii. 124
 responsun livido cuidam da-
 tum, viii. 25.
 Themiscyra iv. 86.
 Themison Theræus, iv. 154.
 Theocydes ater Dicæi, viii. 65.
 Theogoniæ cantus in sacrificiis
 Persarum i. 132.
 Theomesto Andromantis fil.
 viii. 85. i. 90.
 Theopanicum festum, i. 51.
 Theopompus rex Spart. viii. 131.
 Thera insua quondam Callista,
 iv. 147. a conditore Thera
 vocata, i. 148. septem annos
 pluviam non sentit, iv. 151.
 Theræorum colonia, iv. 156.
 Therambu in Pallena urbs, vii.
 123.
 Therapne locus, vi. 61.
 Theres Autesionis f. Cadmeus
 genere, iv. 147, 148.
 Therma urbs, vii. 123, 127, 183.
 Thermaeus sinus, vii. 123. viii.
 127.
 Thermodon fluv. ii. 104. iv. 86.
 ix. 27, 42.
 Thermopylarum mons, vii. 176,
 219. ad eas prælium Lacedæ-
 moniorum et Persarum, vii.
 223, etc.
 Theron Agrigentinarum mo-
 narchus, vii. 165.
 Thersander Orchomenius, ix.
 16. Theræ avus et Autesionis,
 iv. 147. vi. 52.
 Theseus Thessalus conditor
 Smyrnæ, ii. 2. raptor Hele-
 næ, ix. 72.
 Thesmophoria, ii. 171. Ephesi,
 vi. 16.
 Thespia urbs incenditur, viii.
 50.
 Thespienses, v. 79. adsumunt
 cives, viii. 75.
 Thesproti populus, v. 92, 7 viii.
 47.
 Thessali cæsi ab Phocensibus,
 viii. 27, et 28,
 Thessaliæ descriptio, vii. 128,
 129. equæ ibi omnium opti-
 mæ, vii. 196.
 Thessalus socius Doriei, v. 46.
 Thestes fons, iv. 159.
 Thestorides litterarum professor,
 ii. 15. ejus perfidia erga Ho-
 merum, ii. 16. quæ illi non
 bene semper vertit, ii.
 24.
 Thetidi sacrificant magi, vii.
 191.
 Thmuitana plaga, ii. 166.
 Thoas in Lemno, vi. 138.
 Thoës feræ in Libya, iv. 192.
 Thomanii populus, iii. 117.

- Thonis præfectus Canobici ostia, ii. 114.
 Thoraces picturati Amasis regis, iii. 47.
 Thoras Larissæus, ix. 58.
 Thoricum Atticæ, iv. 99.
 Thornax Laconicæ, i. 69.
 Thraces a Cræso subacti, i. 28.
   a Sesostre subjugantur, ii. 103. populus Asiæ, iii. 90. cannabe vestiuntur, iv. 74. adversus tonitrua sagittas excutiunt, iv. 94. Bithyni et Strymonii qui appellati, vii. 75. Xerxis socii, vii. 185. Jovis sacrum curram cum equis abegerunt, viii. 115. Thracum sepulturæ quales, v. 8. Thracum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 75, 76. Thracia tellus descripta, iv. 99. Thracia gens ejusque mores, v. 3, etc. Thraciæ muri, vi. 33.
 Thrasybuli Milesiorum tyranni commentum, i. 21, 22. aliud, v. 92.
 Thrasycles Lamponis pater, ix. 90.
 Thrasydeius Aleuades, ix. 58.
 Thrasykleus Stesilei pater, vi. 114.
 Thriasius campus, viii. 65. ix. 7.
 Thus ubi et quomodo colligatur, iii. 107.
 Thyiæ Cephissi filiæ fanum, vii. 178.
 Thyni a Cræso subacti, i. 28.
 Thyrea ager, vi. 76, et de eo contentio, i. 82.
 Thyssagetæ populus, iv. 122.
 Thyssus urbs, vii. 22.
 Tiaræ, iii. 12.
 Tiarantus fl. Scythiæ, iv. 48.
 Tibareni populus, iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
 Tibisis fl. ythiæ, iv. 49.
 Tigranes hæmenides Medorum duxii. 62.
 Tigranis dis species et statura, ix. 96.
 Tigris fluvii in rubrum mare infunditu i. 89. v. 52. vi. 20.
 Tigres tres: eorum ortus, v. 52. Tigrisium, vi. 20.
 Tilones pisces. 16.
 Timagoras monactis pater, vii. 98.
 Timander Asodori pater, ix. 69.
 Timareta antea Dodonæa, ii. 94.
 Temegenides leban. ix. 86.
 Timesitheus, v. 72.
 Timesius Clazænius, i. 168.
 Timnes Ariapitis tutor, iv. 76.
 Timo sacrificia tria genere, vi. 134, 135.
 Timodemus Apidnæus, viii. 125.
 Timogenides Tibanus, ix. 38.
 Timon Androbu fil. Delphus, vii. 141.
 Timonax Timagoræ filius, vii. 98.
 Timoxenus Scionorum imper. viii. 128.
 Tiryns et Tiryntia regio, vi. 76, 77, 83. vii. 37.
 Tisamenus Græcorum aruspex, ix. 33.
 Tisamenus Spart. i. 147. vi. 52.
 Tisander Isagoræ pater, v. 66.
 Tisander Hippoclis pater, vi. 127, 129.
 Tisias Lysagoræ pater, vi. 133.
 Titacus Aphidnæus ix. 73.
 Tithæus Datis filius vii. 88.
 Tithorea Parnassi, iii. 32.
 Titormus Ætolus fater Malæ, vi. 127.

- Tmolus, i. 84, 93. v. 101. Tmolus auri ramenta profert, i. 93.
 Tomyris Massagetarum regina a Cyro bello petitur, i. 205. *etc.* ejus magnanimitas, i. 212. Cyri caput cruori immergit, i. 214.
 Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt, ii. 42.
 Torona Græca urbs, vii. 22, 122.
 Trachea Chersonesus, iv. 99.
 Trachis urbs, vii. 199.
 Trachinii, vii. 175, 176.
 Trachinia regio Melidis, vii. 201.
 Trachiniæ petræ, vii. 198.
 Trapezus Arcadiæ, vi. 127.
 Traspies Scythæ, iv. 6.
 Trausi populus Thraciæ, v. 4.
 Traus fl. vii. 109.
 Fria capita, seu capita quercus, locus sic dictus, ix. 39.
 Tribalicus campus, iv. 49.
 Tribus in Sardibus, iv. 45.
 Tripii Apollinis sacrum atque certamen, i. 144. iv. 39. vii. 153.
 Triopium Cnidiorum regio, i. 144, 174.
 Triopium promontorium, iv. 38.
 Tripodes in templo Apollinis Ismenii, v. 59, et 60, et 61.
 Tripus apud Tritonidem paludem, iv. 179.
 Tritæenses Achæorum pars, i. 145.
 Tritantæchmes, Artabazi fil. i. 192.
 Tritantæchmes, vii. 82. Artabani filius, viii. 26. ejus generosa sententia, *ibid.*
 Trieterica et Bacchanalia apud Gelonos, iv. 108.
 Tritæ oppid. viii. 33.
 Triton fl. et Tritonis palus, iv. 178, 191.
 Træzenii, vii. 99.
 Trojana ætate tertia post Minosæm, vii. 171.
 Trophonium, viii. 134.
 Tutelaris Minervæ templum apud Chios, i. 160.
 Tychius coriarius, Homeri hospes, ii. 9. ab Homero celebratur, ii. 26.
 Tycta, Persicæ cœnæ regalis nomen, ix. 110.
 Tymnes Histiaei pater, v. 37. vii. 98. ubi occultatus, iii. 5.
 Tyndaridarum expeditio in Atticam, ix. 73.
 Tyndaridarum unus relinquitur in urbe Sparta, v. 75.
 Tyndarus, ii. 112.
 Typhon, ii. 156. iii. 5. Tyrannis lubrica res, iii. 53. Tyrannidis incommoda, v. 92. Tyrannorum mores, iii. 80. Tyrannum secundum ejecto priore nullus admitit, vi. 5.
 Tyres Scythæ, iv. 80.
 Tyres fl. iv. 11, 47, 51, 53, 82.
 Tyritæ, Græci, iv. 51.
 Tyrus quando extracta, ii. 44.
 Tyriorum castra, locus, ii. 112.
 Tyrodiza Perinthiorum, vii. 25.
 Tyrrhenus Atyis f. colonias in Tyrrheniam ducit, i. 94. Tyrrheni oppugnant Phocæenses, i. 166. Tyrrhenia seu Thuscia, i. 163. Tyrrheniam Phocæenses aperiunt, i. 163.
- V.
- Vaccæ Isidi sacræ, ii. 41.
 Vaccinam non gustantes, iv. 186.
 Vates in exercitu, ix. 33.
 Vaticanum Scytharum, iv. 67.

- Veneris Vranæ templum a Scythis compilatum, i. 105. Veneris fanum apud Cyprum, ibid. Mylitta Assyrii dicta, Arabibus Alitta, Persis Mitra, i. 131. Vrania Arabibus Alilat, iii. 8. Veneris templum apud Atarbechin, ii. 41. Veneris hospitæ, quæ Helena fuit, ædes, ii. 112. Scytharum dea et ab iisdem Artimpasa dicta, iv. 59.
 Venus Assyria et Babylonica, i. 199.
 Vehiculum Spartæ honoratum, viii. 124.
 Venti etesie non sunt caussa exundationis Nili, ii. 20. ventorum ara in Thyia, vii. 178.
 Ventus Strymonias, viii. 118.
 Ventus Hellespontias, vii. 188.
 Veritas et mendacium ejusdem pretii, iii. 72.
 Verua quina Æolum, ii. 37.
 Vesta Scytharum dea, iv. 59.
 Vestes laneæ ubi profanæ, ii. 81.
 Vestis Ionica et Dorica, v. 87.
 Via sacra, vi. 34.
 Vici Medorum, i. 86.
 Vicinos Medi et Persæ colunt, i. 134.
 Victimæ cædendæ ritus apud Scythas, iv. 60.
 Vinum palmeum, ii. 86. ex hordeo apud Ægyptios, ii. 77.
 Viperarum generatio cur rara, iii. 108, 109.
 Vir prudens in suscipiendo quid cogitet, vii. 49.
 Virginum auctio apud Babylonios, i. 196. virgines ubi devirginentur a rege, iv. 168. virginum anniversarius conflictus, iv. 180.
 Viri pauci apud Persas, homines multi, vii. 210.
 Vita Ionica, iv. 95.
 Vitæ humanæ brevitās et calamitas, vii. 46. dies varii, i. 32.
 Vitis ac platanus aurea, vii. 27.
 Vivos defodere Persis in usu, vii. 114.
 Ultio fratris necessaria, iii. 65. vehemens apud Deos invidiosa, iv. 205.
 Ulysses, ii. 7, 26.
 Umbri pop. i. 94. iv. 49.
 Vocalissimus Ægyptius, iv. 141.
 Urbana Minerva, v. 82.
 Urbium Græciæ incrementa decrementaque, i. 5.
 Urbes a Dario in Scythia conditæ, iv. 124.
 Urania Veneris fanum vetustissimum, i. 105. ejus templum a Scythis diripitur, ibid. apud Persas sacrificia, i. 131.
 Urania Venus Alilat Arabibus dicta, iii. 8.
 Urina hirci spasmi remedium, iv. 187.
 Ursorum ac luporum sepultura, ii. 67.
 Urotal. Arabibus, Dionysus, iii. 8.
 Utii populus, iii. 93. et eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
 Vulcani sacerdotes, ii. 3. et maximum templum Memphi, ii. 99. vestibula, ii. 101, 121. Vulcani colossus, ii. 176, et fax, vii. 98. Vulcani templum et statua, iii. 37.
 Vulpanseris Ægyptiis sacri, ii. 72.
 Uxor Candaulis Gygi nuda visa, i. 9. uxorum mactatio ad mariti funus, v. 5. uxores Atheniens. raptæ, vii. 138.
 X.
 XANTHIUS campus, i. 176.
 Xanthii populus, ibid.

Xanthippus Ariphronis f. vi. 131, 136. vii. 33. viii. 31.
 Xanthippus dux Atheniensium cruci figit Artaycten, vii. 33. ix. 120.
 Xanthus Samius, i. 134.
 Xenagoras Praxilai f. Halicarnass. ix. 107.
 Xenii, hostes, ix. 11.
 Xerxes Darii filius, i. 183. Xerxis genealogia, vii. 11. impius et scelestus, viii. 109. Xerxis quid Græcissignificet, vii. 98. rex Persarum declaratur, vii. 3. cur bellum Græcis intulerit, vii. 6, 7. copiarum Xerxis maximæ, vii. 20. Xerxes Hellesponto compedes injicit, vii. 35. Xerxis crudelitas, vii. 39. ix. 112. Xerxis dona in Hellespontum collata, vii. 54. Xerxis exercitus in Europam trajectus, vii. 56. Xerxi quæ ostenta oblata sint, vii. 57. Xerxes exercitum suum lustrat, vii. 59. ejus copiarum catalogus et numerus, vii. 60, 61, 62, etc. 184, etc. Xerxis duces qui fuerint, vii. 32, 98. Xerxis magnanimitas, vii. 136. confidentia, vii. 146. Xerxiana classis, vii. 184. Xerxis formæ dignitas, vii. 187. Xerxi naves quadringentæ submersæ, vii. 190. Xerxis ad Thermopylas clades, viii. 24. Xerxis ridiculum factum, ibid. Xerxis impietas, viii. 109. ejus copias famæ pestis extinguit, viii. 115.

ejus reditas in Asiam, viii. 117, etc. Xerxis amores, ix. 108, et *passim plurima de eo toto libro*, vii. et viii.
 Xuthus Ionis pater, vii. 94.
 Xystum aureum Amphiarædonatum, i. 52.

Z.

ZACYNTHII pop. iii. 59. vi. 70.
 Zacynthus, iv. 195. vi. 70.
 Zalmoxis dæmon ejusque cultus, iv. 19, 94, 95, *ubi alia de eo*.
 Zancle, nunc Messina dicta, vii. 154, et 164. pulcherr. urbs, vi. 25.
 Zancle a Samiis occupata, vi. 23.
 Zancleæ populus, vi. 22. vii. 154. proditi ab Hippocrate, ibid.
 Zauces, Afri, iv. 193.
 Zegeries, murium genus in Africa, iv. 192.
 Zeuxidamus Leutychidis f. vi. 71.
 Zira amiculi genus, vii. 69.
 Zona urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Zopyrus se mutilat, iii. 154. ejus ad Babylonios ficta fuga, iii. 156. Babylonici exercitus dux declaratur, iii. 157. ejus præstantia, iii. 160. Megabyzi pater, ibid.
 Zopyri filia vitata a Sataspæ, iv. 43.
 Zopyrus Megabyzi fil. iii. 160. Zopyrus a rege deficit et Athenas fugit, iii. 160.
 Zoster locus, viii. 107.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

LGr	Herodotus
H562Du	Herodotus graece & latine;
v.7	[ed. by Dunbar].

